

VENDIM

Nr. 447, datë _____.2017

PËR MIRATIMIN E DISPOZITAVE ZBATUESE TË DISA DISPOZITAVE TË LIGJIT NR. 102/2014, DATË 31.7.2014, “KODI DOGANOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”¹

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 2, 18, 19, 24, 26, 29, 35, 39, 42, 51, 54, 58, 62, 64, 71, 94, 98, 100, 115, 123, 129, 133, 141, 145, 148, 151, 154, 160, 162, 164, 166, 168, 174, 181, 188, 190, 193, 196, 200, 202, 206, 209, 212, 238, 240, 245, 248, 286, 287 dhe 288 të Ligjit nr. 102/2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, me propozimin e Ministrit të Financave, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

KAPITULLI I

Fusha e legjislacionit doganor, misioni i doganave dhe përkufizime

Neni 1

Përkufizime

Për qëllim të këtij Vendimi, zbatohen përkufizimet e përmendura në nenin 1, të VKM 446/2017 dhe përkufizimet e mëposhtme:

1. ‘bagazhi i dorës/kabinës’ nënkupton, në rastin e udhëtimit në rrugë ajrore, bagazhin që personi (individ) merr me vete brenda dhe jashtë kabinës së avionit;
2. ‘zyrë doganore e paraqitjes’ nënkupton zyrën doganore kompetente për vendin ku janë paraqitur mallrat;
3. ‘bagazhi i regjistruar/hambarit’, në rastin e udhëtimit në rrugë ajrore, nënkupton bagazhin që është kontrolluar në aeroportin e nisjes dhe nuk është në dispozicion të personit (individit) gjatë fluturimit dhe as gjatë çdo ndalesë;
4. ‘mallra identike’, në kontekstin e vlerësimit doganor, nënkuptojnë mallrat e prodhuara në të njëjtin vend, të cilat janë të njëjta në të gjitha pikëpamjet, duke përfshirë karakteristikat fizike, cilësinë dhe reputacionin. Ndryshime të vogla në pamje nuk përbëjnë shkak për t’u konsideruar jo identike, mallra të cilat në gjithçka tjetër përputhen me përkufizimin e të konsideruarit si identike;
5. ‘aeroport ndërkombëtar i R.Sh’ do të thotë çdo aeroport i Republikës së Shqipërisë, i autorizuar nga autoriteti kompetent, për trafik ajror me vendet jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë;
6. ‘fluturim brenda R.Sh’ nënkupton fluturimin pa asnjë ndalesë të një avioni mes dy aeroporteve të Republikës së Shqipërisë, i cili nuk niset apo përfundon në një aeroport jashtë Republikës së Shqipërisë;
7. ‘produkte kryesore të përpunuara’ nënkuptojnë produkte të përpunuara për të cilat është dhënë autorizim për përpunim aktiv;
8. aktivitete marketingu’ në kontekstin e vlerësimit doganor, nënkuptojnë të gjitha aktivitetet që kanë të bëjnë me reklamat , marketingun dhe promovimin e shitjes së mallrave në fjalë dhe të gjitha aktivitetet që kanë të bëjnë me garancitë e dhëna në lidhje me to;
9. ‘produkte dytësore të përpunuara’ nënkuptojnë produkte të përpunuara , të cilat përbëjnë një nënprodukt i cili duhet të rezultojë domosdoshmërisht nga operacioni i përpunimit, ndryshe nga produktet kryesore të përpunuara;
10. ‘avionë biznesi apo turistike’ nënkuptojnë avionë privatë të destinuar për udhëtime, itinerari i të cilëve përcaktohet nga përdoruesi;
11. ‘magazinë doganore publike e tipit III’ nënkupton magazinën doganore në të cilën veprojnë autoritetet doganore;
12. ‘instalime fikse transporti’ nënkupton mjete teknike që përdoren për transport të vazhdueshëm të mallrave të

¹ Përafrohet Rregullorja Zbatuese nr. 2015/2447 e Komisionit e datës 24 Nëntor 2015 që përcakton rregulla të hollësishme për zbatimin e disa dispozitave të Rregullores (BE) Nr 952/2013 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit që ka miratuar Kodin Doganor të Bashkimit

tilla si, energjia elektrike, gazi dhe nafta;

13. 'zyra doganore e transitit' nënkupton një nga të mëposhtmet:

- a) zyrën doganore kompetente të daljes nga territori doganor i R.SH, kur mallrat dalin nga ky territor në vazhdim të një operacioni transiti nëpërmjet kufirit, me një territor jashtë territorit doganor të R.SH, i ndryshëm nga një vendi i transitit të përbashkët;
- b) zyrën doganore kompetente të hyrjes në territorin doganor të R.SH kur mallrat kalojnë nga një territor jashtë territorit doganor të R.SH., në vazhdim të një operacioni transiti;

14. 'mallra të ngjashme', në kontekstin e vlerësimit doganor, nënkuptojnë mallrat e prodhuara në të njëjtin vend, të cilat, edhe pse nuk janë njësoj në çdo pikëpamje, kanë karakteristika dhe materiale përbërëse të ngjashme, të cilat u mundësojnë atyre të kryejnë të njëjtat funksione dhe të jenë të shkëmbyeshme nga ana tregtare; cilësia e mallrave, reputacioni i tyre dhe ekzistenca e një marke tregtare janë ndër faktorët që merren parasysh në përcaktimin nëse mallrat janë të ngjashme.

KAPITULLI 2

Të drejtat dhe detyrimet e personave në lidhje me legjislacionin doganor

Seksioni 1

Dispozitat mbi informacionin

Nëseksioni 1

Formatet dhe kodet e kërkesave të përbashkëta për të dhënat, shkëmbimi dhe ruajtja e të dhënave

Neni 2

Formatet dhe kodet për kërkesat e përbashkëta për të dhënat (Neni 17 (2) i Kodit)

1. Formatet dhe kodet për kërkesat e përbashkëta për të dhënat të përmendura në Nenin 17 (2) të Kodit dhe në Nenin 2 të VKM 446/2017 për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit të kërkuar për aplikimet dhe vendimet, janë të përcaktuara në Aneksin A.

2. Formatet dhe kodet për kërkesat e përbashkëta për të dhënat të përmendura në Nenin 17 (2) të Kodit dhe në nenin 2 të VKM 446/2017 për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit të kërkuar për deklaratat, njoftimet dhe provat e statusit doganor, janë të përcaktuara në Aneksin B.

3. Duke anashkaluar paragrafin 1 të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar IDT dhe sistemit 2 të Mbikqyrjes, nuk do të zbatohen kodet dhe formatet e Aneksit A, por kodet dhe formatet e përcaktuara në Aneksin B përkatëse të Shtojcës C të këtij vendimi.

4. Duke anashkaluar paragrafin 1 të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të OEA, nuk do të zbatohen kodet dhe formatet e Aneksit A, por kodet dhe formatet e përcaktuara në Aneksin B përkatëse të Shtojcës C të këtij vendimi.

Duke anashkaluar paragrafin 2 të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar përkatës dhe për aq sa këto sisteme nuk janë ende funksionale, formatet dhe kodet e përcaktuara në Aneksin B, do të jenë opsionale.

5. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar përkatës dhe për aq sa këto sisteme nuk janë ende funksionale, formatet dhe kodet e nevojshme për deklaratat, njoftimet dhe prova e statusit doganor, do t'i nënshtrohen kërkesave për të dhënat e përcaktuara në Aneksin B përkatëse të Shtojcës C të këtij vendimi.

Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të Eksportit/Importit, sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave duhet të sigurojë që kodet dhe formatet për njoftimin e paraqitjes, të lejojnë paraqitjen e mallrave në përputhje me nenin 130 të Kodit.

6. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të vendimeve doganore, formatet dhe kodet për aplikimet e mëposhtme dhe autorizimet e Aneksit A janë opsionale:

- a) Aplikimet dhe autorizimet që lidhen me thjeshtimin për përcaktimin e shumave që janë pjesë e vlerës doganore të mallrave;
- b) Aplikimet dhe autorizimet që lidhen me garancinë globale;
- c) Aplikimet dhe autorizimet për shtyrjen e pagesës;

- c) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e ambienteve të magazinimit të përkohshëm, siç referohen në Nenin 138 të Kodit;
- d) Aplikimet dhe autorizimet për shërbime të rregullta të transportit detar;
- dh) Aplikimet dhe autorizimet për lëshuesin e autorizuar;
- e) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e deklaratës së thjeshtuar;
- ë) Aplikimet dhe autorizimet për zhdoganimin e centralizuar;
- f) Aplikimet dhe autorizimet për hyrje në të dhënat në regjistrimet e deklaruës;
- g) Aplikimet dhe autorizimet për vetë-vlerësimin;
- gj) Aplikimi dhe autorizimi për statusin e peshuesit të autorizuar të bananeve;
- h) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e përpunimit aktiv;
- i) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e përpunimit pasiv;
- j) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e veçantë përfundimtar (end-use);
- k) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e lejimit të përkohshëm;
- l) Aplikimet dhe autorizimet për funksionimin e ambienteve për magazinim doganor;
- ll) Aplikimet dhe autorizimet për statusin e pritësit të autorizuar për operacionet TIR;
- m) Aplikimet dhe autorizimet për statusin e dërguesit të autorizuar për transitin;
- n) Aplikimet dhe autorizimet për statusin e pritësit të autorizuar për transitin;
- nj) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e plumbçeve të një lloji të veçantë;
- o) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e një deklarate transiti me të dhëna të reduktuara;
- p) Aplikimet dhe autorizimet për përdorimin e një dokumenti transporti elektronik si deklaratë doganore.

Kur administrata doganore heq dorë nga kode dhe formate të caktuara gjatë periudhës transitore, duhet të sigurojë zbatimin e procedurave efektive që i mundësojnë asaj verifikimin e plotësimin të kushteve për dhënie të autorizimit.

Neni 3 Siguria e sistemeve elektronike (Neni 17 i Kodit)

1. Ndërkohë që zhvillon, mirëmban dhe vë në funksionim sistemet elektronike të përmendura në nenin 286 të Kodit, administrata doganore duhet të vendosë dhe të mbajë rregulla sigurie të përshtatshme për funksionimin e rregullt, të besueshëm dhe të sigurt të sistemeve të ndryshme. Ajo gjithashtu duhet të sigurojë që janë marrë masat për të kontrolluar burimin e të dhënave dhe mbrojtjen e të dhënave kundër rrezikut të aksesit të paautorizuar, humbjes, ndryshimit ose shkatërrimit.
2. Çdo hyrje, modifikim dhe fshirje e të dhënave do të regjistrohet së bashku me informacionin mbi arsyen dhe kohën e saktë të këtij përpunimi, si dhe identifikimin e personit që e ka kryer atë.
3. Administrata doganore informon organin kompetent dhe kur është e përshtatshme operatorin ekonomik të interesuar për të gjitha shkeljet aktuale ose të dyshuara të sigurisë së sistemeve elektronike.

Neni 4 Ruajtja e të dhënave

Të gjitha të dhënat e përpunuara në sistemin përkatës elektronik do të ruhen për të paktën 3 vjet nga fundi i vitit në të cilin këto të dhëna janë përpunuar, përveç nëse përcaktohet ndryshe.

Neni 5 Disponueshmëria e sistemeve elektronike

1. Administrata doganore dhe organi kompetent do të lidhin marrëveshje operationale që përcaktojnë kërkesat praktike për disponueshmërinë dhe performancën e sistemeve elektronike, si dhe për vazhdimësinë e aktivitetit.
2. Marrëveshjet operationale të përmendura në paragrafin 1, duhet në veçanti të përcaktojnë kohën e duhur të përgjigjes për shkëmbimin dhe përpunimin e informacionit në sistemet përkatëse elektronike.
3. Sistemet elektronike duhet të garantojnë funksionimin në mënyrë të përhershme. Megjithatë, ky detyrim nuk zbatohet:
 - a) në raste të veçanta që lidhen me përdorimin e sistemeve elektronike të përcaktuara në marrëveshjet e përmendura

në paragrafin 1 ose në legjislacionin kombëtar, në mungesë të këtyre marrëveshjeve;

b) në rastet e *forcës madhore*.

Nënseksioni 2

Regjistrimi i personave

Neni 6

Organi kompetent doganor

(Neni 19 i Kodit)

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave është përgjegjëse për regjistrimin e personave dhe publikimin e këtij informacioni në faqen zyrtare të saj.

Neni 7

Sistemi elektronik në lidhje me numrin RIOE (NUIS/NIPT)

(Neni 17 i Kodit)

1. Për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit lidhur me RIOE (NUIS/NIPT), do të përdoret një sistem elektronik i ngritur për këtë qëllim, sipas Nenit 17 të Kodit ('sistemi RIOE (NUIS/NIPT)).

Informacioni bëhet i mundur përmes këtij sistemi nga autoritetet doganore kompetente sa herë që jepen numra të rinj RIOE (NUIS/NIPT) ose ka ndryshime në të dhënat ekzistuese lidhur me regjistrimet.

2. Për çdo person jepet vetëm një numër RIOE (NUIS/NIPT).

3. Formati dhe kodet e të dhënave të ruajtura në sistemin RIOE (NUIS/NIPT) janë të përcaktuara në Aneksin 12-01.

4. Duke anashkaluar paragrafin 1 të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të ri të informatizuar qëndror RIOE (NUIS/NIPT) nuk zbatohen formatet dhe kodet e përcaktuara në Aneksin 12-01.

7. Deri në implementimin e sistemit të ri të informatizuar qëndror RIOE (NUIS/NIPT), kodet e kërkesave të përbashkëta për të dhënat për regjistrimin e operatorëve ekonomikë dhe personave të tjerë, përcaktohen në Aneksin përkatës të Shtojcës C të këtij vendimi, kur sistemet përkatëse elektronike nuk janë ende funksionale.

5. Kur mbledh të dhënat e pikës 4 të Aneksit 12-01, DPD siguron përdorimin e formateve dhe kodeve të përcaktuara në Aneksin 12-01.

Seksioni 2

Vendimet lidhur me zbatimin e legjislacionit doganor

Nënseksioni 1

Vendimet e marra nga autoritetet doganore

Neni 8

Proçedurat e përgjithshme për të drejtën për t'u dëgjuar

(Neni 27 (6) i Kodit)

1. Komunikimi i përmendur në nënparagrafin e parë të nenit 27 (6) të Kodit duhet:

- të përfshijë një referencë të dokumentave dhe informacioneve, në të cilat autoritetet doganore kanë si qëllim të bazojnë vendimin e tyre;
- të tregojë periudhën, brenda së cilës personi i interesuar duhet të shprehë pikëpamjet e tij, nga data në të cilën ai merr atë komunikim apo konsiderohet se e ka marrë atë;
- të përfshijë një reference, për të drejtën e personit të interesuar, për të pasur akses në dokumentet dhe informacionet e përmendura në shkronjën (a) në përputhje me dispozitat që zbatohen.

2. Kur personi i interesuar, paraqet pikëpamjet e tij brenda afatit të përmendur në paragrafin 1 (b), autoritetet doganore mund të vazhdojnë me marrjen e vendimit, përveç rastit kur personi i interesuar në të njëjtën kohë, paraqet synimin për të shprehur më tej këndvështrimin e tij brenda kohëzgjatjes së përcaktuar.

Neni 9

Procedurat specifike për të drejtën për t'u dëgjuar (Neni 27 (6) i Kodit)

1. Autoritetet doganore mund ta bëjnë komunikimin e përmendur në nënparagrafin e parë të nenit 27 (6) të Kodit, si pjesë e procesit të verifikimit apo të kontrollit, kur ato do të marrin një vendim bazuar në një nga rastet e mëposhtme:

- a) rezultatet e një verifikimi pas paraqitjes së mallrave;
 - b) rezultatet e verifikimit të deklarimit doganor, siç përmendet në nenin 172 të Kodit;
 - c) rezultatet e kontrollit pas-çlirimit siç përmendet në nenin 49 të Kodit, kur mallrat janë ende nën mbikëqyrje doganore;
 - ç) rezultatet e verifikimit të provës së statusit doganor të mallrave shqiptare ose, sipas rastit, rezultatet e verifikimit të aplikimit për regjistrimin e një vërtetimi të tillë ose për miratimin e një vërtetimi të tillë;
 - d) lëshimin e provës së origjinës nga autoritetet doganore;
 - dh) rezultatet e kontrollit të mallrave për të cilat nuk është depozituar deklaratë përmbledhëse, deklaratë magazinimi të përkohshëm, deklaratë ri-eksporti apo deklaratë doganore.
2. Kur komunikimi bëhet sipas paragrafit 1, personi në fjalë mund:
- a) të shprehë menjëherë pikëpamjet e tij me të njëjtat mjete që përdoren për komunikimin, sipas nenit 9 të VKM 446/2017; ose
 - b) të bëjë kërkesë për komunikim sipas nenit 8 me përjashtim të rasteve të përmendura në paragrafin 1 (dh).

Personi në fjalë, do të informohet nga autoritetet doganore për këto dy mundësi.

3. Kur autoritetet doganore marrin një vendim refuzimi ndaj personit të interesuar, ata do t'a regjistrojnë, pavarësisht nëse ai ka shprehur ose jo pikëpamjet e tij, në përputhje me paragrafin 2 (a).

Nënseksioni 2

Vendimet e marra në bazë të aplikimit

Neni 10

Sistemet elektronike në lidhje me vendimet (Neni 17 i Kodit)

1. Për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit që ka të bëjë me aplikimet dhe vendimet që merren nga autoritetet doganore dhe në çdo rast të mëvonshëm, që mund të ndikojë në aplikimin ose vendimin e marrë, do të përdoret një sistem elektronik i ngritur për këto qëllime, në bazë të Nenit 17 (1) të Kodit.

Informacioni bëhet i mundur përmes këtij sistemi nga ana e autoritetit doganor kompetent, pa vonesë dhe jo më vonë se 7 ditë nga data në të cilën ky autoritet ka marrë dijeni për informacionin.

2. Paragrafi 1 i këtij neni do të zbatohet nga data e implementimit të sistemit të informatizuar të Vendimeve Doganore, siç përmendet në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

Neni 11

Autoritetet doganore kompetente për të marrë aplikimet (Nënparagrafi i tretë i nenit 27 (1) i Kodit)

Kur nuk është e specifikuar, DPD përcakton autoritetin doganor kompetent për të marrë aplikimet, në zbatim të paragrafit të tretë të nenit 27 (1) të Kodit.

Neni 12

Pranimi i aplikimit
(Neni 27 (2) i Kodit)

1. Kur autoriteti doganor kompetent pranon një aplikim sipas nenit 11 (1) të VKM Nr. 446/2017, data e pranimit të aplikimit do të jetë data, në të cilën i gjithë informacioni i kërkuar në përputhje me nënparagrafin e dytë të nenit 27 të Kodit, është marrë nga autoritetet doganore.

2. Kur autoriteti doganor kompetent, përcakton se aplikimi nuk përmban gjithë informacionin e kërkuar, ai i kërkon aplikuesit të sigurojë informacionin e duhur brenda një afati kohor të arsyeshëm, i cili nuk duhet të kalojë 30 ditë.

Kur aplikuesi nuk jep informacionin e kërkuar autoritetit doganor brenda periudhës të caktuar nga ata për këtë qëllim, aplikimi nuk do të pranohet dhe për këtë njoftohet aplikuesi.

3. Në mungesë të një komunikimi me aplikuesin lidhur me pranimin ose jo të aplikimit të tij, aplikimi do të konsiderohet i pranuar. Data e pranimit do të jetë data e paraqitjes së aplikimit, ose në rastet kur jepet informacion shtesë nga aplikuesi, si pasojë e kërkesës së autoritetit doganor kompetent, siç përmendet në paragrafin 2, data e pranimit është data në të cilën është dhënë informacioni i fundit, i kërkuar.

Neni 13

Ruajtja e informacionit në lidhje me vendimet
(Neni 28 (5) i Kodit)

Autoriteti doganor kompetent për marrjen e një vendimi, do të ruajë të gjitha të dhënat dhe informacionin mbështetës, në të cilin u bazua për vendimin e marrë për të paktën 3 vjet, nga data e përfundimit të vlefshmërisë së tij.

Neni 14

Konsultimi mes autoriteteve doganore
(Neni 27 i Kodit)

1. Kur një autoritet doganor kompetent për marrjen e një vendimi ka nevojë të konsultohet me një autoritet tjetër doganor, në lidhje me plotësimin e kushteve dhe kriterëve të nevojshme për marrjen e një vendimi të favorshëm, konsultimi duhet të kryhet brenda afatit të caktuar për vendimin në fjalë. Autoriteti doganor kompetent për marrjen e një vendimi, do të caktojë një afat kohor për konsultim, që fillon nga data kur ky autoritet i komunikon autoritetit tjetër konsultues kushtet dhe kriteret që duhet të shqyrtohen nga ky i fundit.

Kur, pas shqyrtimit të përmendur në nënparagrafin e parë, autoriteti doganor konsultues konstaton se aplikuesi nuk përmbush një ose më shumë nga kushtet dhe kriteret për marrjen e një vendimi të favorshëm, rezultatet e dokumentuara dhe të justifikuara, do t'i dërgohen autoritetit doganor kompetent për marrjen e vendimit.

2. Afati kohor i caktuar për konsultim në përputhje me paragrafin 1, mund të zgjatet nga autoriteti doganor kompetent për marrjen e vendimit në ndonjë nga rastet e mëposhtme:

- a) kur për shkak të natyrës së shqyrtimit që do të kryhet, autoriteti doganor konsultues kërkon më shumë kohë;
- b) kur aplikuesi kryen rregullimet për të siguruar plotësimin e kushteve dhe kriterëve të përmendura në paragrafin 1 dhe ia komunikon ato autoritetit doganor kompetent për marrjen e vendimit, i cili do të informojë sipas rastit autoritetin doganor konsultues.

3. Kur autoriteti doganor konsultues nuk përgjigjet brenda afatit të përcaktuar për konsultim sipas paragrafëve 1 dhe 2, kushtet dhe kriteret për të cilat u krye konsultimi mund të konsiderohen të përmbushura.

4. Proçedurat e konsultimit të përcaktuara në paragrafët 1 dhe 2 mund të aplikohen edhe për qëllim ri-vlerësimi dhe monitorimi të një vendimi.

Neni 15

Revokimi i një vendimi të favorshëm
(Neni 32 i Kodit)

Një vendim i pezulluar sipas Nenit 16 (1) të VKM Nr. 446/2017, do të revokohet nga autoriteti doganor kompetent për marrjen e një vendimi, në rastet e përmendura më poshtë në Nenin 16 (1), (b) dhe (c) kur mbajtësi i vendimit nuk merr brenda afatit, masat e nevojshme për të përmbushur kushtet dhe detyrimet e përcaktuara në këtë vendim.

Vendimet lidhur me informacionin e detyrueshëm

Neni 16

Aplikimi për një vendim lidhur me informacionin e detyrueshëm

(Neni 27 (1) i Kodit)

1. Një aplikim për një vendim informacioni të detyrueshëm tarifor (IDT) duhet të lidhet vetëm me mallra të cilat kanë karakteristika të ngjashme dhe nëse dallimet mes tyre janë të parëndësishme për qëllimet e klasifikimit të tyre tarifor.
2. Një aplikim për një vendim informacioni detyrues të origjinës (IDO) duhet të lidhet vetëm me një lloj malli dhe një grup rrethanash për përcaktimin e origjinës.
3. Për qëllime të sigurimit të pajtueshmërisë me kërkesat e përcaktuara në shkronjën (b) të nënparagrafit të dytë të nenit 36 (1) të Kodit në lidhje me një aplikim për një vendim IDT, DPD siç përcaktohet në nenin 19 (1) të VKM Nr.446/2017 do të konsultohet me sistemin elektronik të përmendur në nenin 21 të këtij Vendimi dhe mund të mbajë një regjistrim të këtyre konsultimeve.

Neni 17

Përputhshmëria me vendimet ekzistuese IDT

(Neni 27 (3) i Kodit)

DPD për marrjen e një vendimi duhet të konsultohet me sistemin elektronik të përcaktuar në nenin 21 të këtij vendimi dhe mund të mbajë një regjistrim të konsultimeve të tilla me qëllim që të sigurojë se vendimi IDT të cilin ka për qëllim të lëshojë, është në përputhje me vendimet e IDT që tashmë janë lëshuar.

Neni 18

Njoftimi i vendimeve IDO

(Neni 17 (3) i Kodit)

1. Kur DPD njofton aplikuesin për vendimin IDO duke përdorur mjete të ndryshme nga teknikat elektronike të përpunimit të të dhënave, duhet ta bëjë këtë duke përdorur formularin e përcaktuar në Aneksin 12-02.
2. Kur DPD njofton aplikuesin për vendimin IDO duke përdorur teknika elektronike të përpunimit të të dhënave, ky vendim do të jetë sipas formatit të përcaktuar në Aneksin 12-02.

Neni 19

Shkëmbimi i të dhënave lidhur me vendimet IDO

(Neni 28 (5) i Kodit)

DPD duhet t'i transmetojë periodikisht Degëve Doganore detajet përkatëse të vendimeve IDO.

Neni 20

Monitorimi i vendimeve IDT

(Neni 28 (5) i Kodit)

Kur formalitetet doganore janë duke u kryer nga mbajtësi ose në emër të tij për një vendim IDT në lidhje me mallrat e mbuluara nga vendimi IDT, kjo duhet të pasqyrohet në deklaratën doganore duke deklaruar numrin referencë të vendimit IDT.

Neni 21

Sistemi elektronik lidhur me IDT

(Neni 17 (1) dhe 28 (5) i Kodit)

1. Për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit që i përket aplikimeve dhe vendimeve lidhur me IDT ose ndonjë ngjarje të mëpasshme e cila mund të ndikojë në aplikimin fillestar ose vendimin, duhet të ngrihet një sistem elektronik në mbështetje të Nenit 17 (1) të Kodit.
2. Kur përpunohet një aplikim për një vendim IDT, autoritetet doganore duhet të tregojnë statusin e aplikimit në sistemin e përmendur në paragrafin 1.

3. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, do të përdoret baza e të dhënave të sistemit qëndror të DPD.

4. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të përmendur në paragrafin 1 të këtij Neni, autoritetet doganore do të kryejnë monitorimin e përdorimit të vendimit IDT, kur bëjnë kryerjen e kontrolleve doganore ose kontrollet pas zhdoganimit sipas Neneve 47 dhe 49 të Kodit.

Neni 22

Zgjatja e përdorimit të vendimeve që lidhen me informacionin e detyrueshëm

(Neni 37 (9) i Kodit)

1. Kur DPD vendos të zgjasë periudhën e përdorimit sipas nënparagrafit të tretë të Nenit 37 (9) të Kodit, duhet të përcaktojë datën në të cilën zgjatja e përdorimit të vendimit në fjalë, përfundon.

2. Kur DPD vendos të zgjasë periudhën e përdorimit të një vendimi IDT sipas nënparagrafit të tretë të Nenit 37 (9) të Kodit, duhet të specifikojë, përveç datave të përmendura në paragrafin 1, sasisht e mallrave që mund të zhdoganohen gjatë periudhës të zgjatur të përdorimit.

Përdorimi i një vendimi për të cilin është dhënë një zgjatje periudhe përdorimi, përfundon sapo këto sasi të jenë plotësuar.

Seksioni 3

Operatori ekonomik i autorizuar

Neni 23

Konformiteti

(Neni 41 (a) i Kodit)

1. Kur aplikuesi është një person (individ), kriteri i përcaktuar në Nenin 41 (a) të Kodit do të konsiderohet i përmbushur, nëse gjatë 3 viteve të fundit, aplikuesi dhe kur është rasti, punonjësi i ngarkuar me çështjet doganore të aplikuesit, nuk ka kryer shkelje serioze ose shkelje të përsëritura të legjislacionit doganor dhe tatimor dhe nuk ka kryer vepra penale që lidhen me veprimtarinë e tij ekonomike.

Kur aplikuesi nuk është një person (individ), kriteri i parashikuar në Nenin 41 (a) të Kodit do të konsiderohet i përmbushur, kur gjatë tre viteve të fundit, asnjë nga personat në vijim, nuk ka kryer shkelje serioze apo shkelje të përsëritura të legjislacionit doganor dhe tatimor apo nuk ka kryer vepra penale që lidhen me veprimtarinë e tij ekonomike:

- a) aplikuesi;
- b) personi i ngarkuar nga aplikuesi ose që ushtron kontroll mbi menaxhimin e tij;
- c) personi përgjegjës në shoqërinë aplikuese për çështjet doganore.

2. Megjithatë, kriteri referuar në nenin 41 (a) të Kodit mund të konsiderohet i përmbushur, kur DPD e konsideron shkelje me rëndësi të papërfillshme, në raport me numrin apo madhësinë e operacioneve doganore dhe autoritetet doganore nuk krijojnë dyshime në lidhje me mirëbesimin e aplikuesit.

3. Kur personi i referuar në paragrafin 1 (b) është i vendosur ose ka vendqëndrimin e tij në një vend tjetër jashtë territorit doganor të R.SH., DPD do të vlerësojë përmbushjen e kriterit të përmendur në nenin 41 (a) të Kodit mbi bazën e të dhënave dhe informatave që disponon.

4. Kur aplikuesi është i themeluar për më pak se 3 vjet, DPD do të vlerësojë përmbushjen e kriterit të përmendur në Nenin 41 (a) të Kodit mbi bazën e të dhënave dhe informacioneve që disponon.

Neni 24

Sistem efikas i menaxhimit të të dhënave tregtare dhe të transportit

(Neni 41 (c) i Kodit)

1. Kriteri i përcaktuar në Nenin 41 (c) të Kodit do të konsiderohet i përmbushur nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) aplikuesi mban një sistem kontabiliteti në përputhje me parimet e përgjithshme të pranura të kontabilitetit të R.SH, që lehtëson kontrollin doganor të bazuar në auditim dhe mban një raport historik të të dhënave që sigurojnë një

gjurmë të auditimit nga momenti që të dhënat hyjnë në regjistra;

- b) të dhënat e mbajtura nga aplikuesi për qëllime doganore janë të integruara në sistemin e kontabilitetit të aplikuesit, ose lejojnë që të bëhen kontrole të kryqëzuara të informacionit me sistemin e kontabilitetit;
- c) aplikuesi lejon aksesin fizik të autoritetit doganor në sistemet e tij kontabël dhe kur është e zbatueshme, në regjistrimet e tij tregtare dhe të transportit;
- ç) aplikuesi lejon aksesin elektronik të autoritetit doganor në sistemet e tij kontabël dhe kur është e zbatueshme, në regjistrimet e tij tregtare dhe të transportit, nëse të dhënat ose regjistrimet janë mbajtur në mënyrë elektronike;
- d) aplikuesi ka një sistem logjistik që identifikon mallrat si mallra shqiptare ose jo shqiptare dhe tregon, kur është e mundur, vendndodhjen e tyre;
- dh) aplikuesi ka një organizim administrativ që korrespondon me llojin dhe madhësinë e biznesit, e cila është e përshtatshme për menaxhimin e qarkullimit të mallrave dhe ka kontrole të brendshme të afta për parandalimin, zbulimin dhe korrigjimin e gabimeve dhe parandalimin dhe zbulimin e transaksioneve të parregullta, ose të paligjshme;
- e) kur është e zbatueshme, aplikuesi ka procedurë efikase për trajtimin e liçencave dhe autorizimeve të dhëna, sipas masave të politikave tregtare ose në lidhje me tregtinë e produkteve bujqësore;
- ë) aplikuesi ka procedurë efikase për arkivimin e të dhënave dhe informacionit dhe për mbrojtjen kundër humbjes së informacionit;
- f) aplikuesi siguron që punonjësit përkatës të jenë udhëzuar të informojnë autoritetet doganore nëse zbulohen vështirësi të përmbushjes së kriterëve dhe përcakton procedurat për informimin e autoriteteve doganore për vështirësi të tilla;
- g) aplikuesi ka miratuar masat e duhura të sigurisë për të mbrojtur sistemin kompjuterik të tij nga ndërhyrja e paautorizuar dhe për të siguruar dokumentacionin e aplikuesit;
- gj) kur është e zbatueshme, aplikuesi ka procedurë efikase për trajtimin e licencave të importit dhe eksportit lidhur me ndalimet dhe kufizimet, duke përfshirë masa për të dalluar mallrat që i nënshtrohen ndalimeve ose kufizimeve nga mallra të tjera dhe masa për të siguruar pajtueshmërinë me këto ndalime dhe kufizime.

2. Kur aplikuesi aplikon vetëm për një autorizim si një operator ekonomik i autorizuar për sigurinë dhe mbrojtjen, siç referohet në Nenin 40 (2) (b) të Kodit (OEAS), kërkesa e përcaktuar në paragrafin 1 (d) nuk do të zbatohet.

Neni 25

Aftësia paguese financiare

(Neni 41 (ç) i Kodit)

1. Kriteri i përcaktuar në Nenin 41 (ç) të Kodit do të konsiderohet i përmbushur, kur:

- a) aplikuesi nuk është subjekt i procedurave të falimentimit;
- b) gjatë 3 viteve të fundit para dorëzimit të aplikimit, aplikuesi i ka përmbushur detyrimet e tij financiare për pagesat e detyrimeve doganore dhe të gjitha detyrimet e tjera, taksat apo pagesa të cilat janë mbledhur ose që kanë lidhje me importin ose eksportin e mallrave;
- c) aplikuesi, në bazë të regjistrimeve dhe informacioneve në dispozicion për 3 vitet e fundit para dorëzimit të aplikimit, ka qëndrueshmëri të mjaftueshme financiare për të përmbushur detyrimet dhe angazhimet e tij, duke pasur parasysh llojin dhe vëllimin e aktivitetit të biznesit, duke përfshirë që nuk ka asete negative neto, përveç rasteve kur ato mund të mbulohen.

2. Në qoftë se aplikuesi është i themeluar për më pak se 3 vjet, aftësia paguese e tij financiare, siç përmendet në Nenin 41 (ç) të Kodit, do të verifikohet në bazë të dhënave dhe informacioneve që janë në dispozicion.

Neni 26

Standardet praktike të kompetencave ose kualifikimet profesionale

(Neni 41 (d) i Kodit)

1. Kriteri i përcaktuar në Nenin 41 (d) të Kodit, konsiderohet i përmbushur në qoftë se plotësohet ndonjë nga kushtet e mëposhtme:

- a) aplikuesi ose personi i ngarkuar me çështjet doganore të aplikuesit, plotëson një nga standardet praktike të kompetencës në vijim:
 - i) një eksperiencë praktike të provuar me një minimum prej 3 vitesh në çështjet doganore;
 - ii) standardet e cilësisë në lidhje me çështjet doganore të miratuara nga një organ i Standardizimit Shqiptar apo European;
- b) aplikuesi ose personi i ngarkuar me çështjet doganore të aplikuesit, ka përfunduar me sukses trajnimin që mbulon legjislacionin doganor në fuqi në masën e përfshirjes së tij në aktivitetet që kanë të bëjnë me doganat, të mbajtura nga ndonjë nga këto në vijim:
 - i) DPD;
 - ii) një institucion shkollor i njohur, për qëllime të sigurimit të kualifikimit të tillë, nga DPD, ose një institucion publik përgjegjës për trajnim profesional;
 - iii) një shoqatë profesionale apo tregtare e njohur nga DPD ose e akredituar në R.SH, me qëllim dhënien e një kualifikimi të tillë.

2. Kur personi i ngarkuar për çështjet doganore të aplikuesit është një person i kontraktuar, kriteri i përcaktuar në Nenin 41 (ç) të Kodit do të konsiderohet i përmbushur nëse personi i kontraktuar është një operator ekonomik i autorizuar për thjeshtësime doganore, siç referohet në Nenin 40 (2) (a) të Kodit (OEAD).

Neni 27

Standardet e sigurisë dhe të mbrojtjes (Neni 41 (dh) i Kodit)

1. Kriteri i përcaktuar në Nenin 41 (dh) të Kodit konsiderohet i përmbushur nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) ndërtesat që do të përdoren në lidhje me operacionet e mbuluara nga autorizimi OEAS, sigurojnë mbrojtje nga ndërhyrjet e paligjshme dhe janë ndërtuar nga materiale të cilat i rezistojnë hyrjes së paligjshme;
- b) të jenë vendosur masat e duhura për të parandaluar hyrjen e paautorizuar në zyra, zonat e transportit, bankinat e ngarkimit, zonat e ngarkesave dhe vende të tjera përkatëse;
- c) të jenë marrë masat për lëvizjen e mallrave, të cilat përfshijnë mbrojtje kundër hyrjes ose shkëmbimit të paautorizuar, keqpërdorimit të mallrave dhe kundër ndërhyrjes në njësitë e ngarkesave;
- ç) aplikuesi të ketë marrë masa që lejojnë identifikimin e qartë të partnerëve të tij të biznesit dhe të sigurojë, nëpërmjet implementimit të marrëveshjeve përkatëse kontraktuale, apo masave të përshtatshme të tjera në përputhje me modelin e biznesit të aplikuesit, se ata partnerë të biznesit garantojnë sigurinë e pjesës së tyre në zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit;
- d) aplikuesi kryen për aq sa e lejon legjislacioni kombëtar, kontrolle të sigurisë për të punësuarit e ardhshëm që do të punojnë në pozicione sensitive të sigurisë dhe sipas rrethanave kryejnë kontrolle periodike të punonjësve aktualë në pozita të tilla;
- dh) aplikuesi ka miratuar procedurën të përshtatshme të sigurisë për çdo ofrues të jashtëm të shërbimeve të kontraktuara;
- e) aplikuesi siguron që stafi i tij të ketë përgjegjësinë e duhur për çështjet e sigurisë dhe të marrë pjesë rregullisht në programet e tyre për të rritur ndërgjegjësimin për këto çështje të sigurisë;
- ë) aplikuesi ka caktuar një person kontakti kompetent për çështjet lidhur me sigurinë dhe mbrojtjen.

2. Kur aplikanti është mbajtës i një certifikate të sigurisë dhe të mbrojtjes të lëshuar në bazë të një Konvente Ndërkombëtare ose të një Standardi Ndërkombëtar të Organizatës Ndërkombëtare për Standardizim, ose nga një standard evropian i një Organi European Standardizimi, këto certifikata merren parasysh kur kontrollohet pajtueshmëria me kriteret e përcaktuara në Nenin 41 (d) të Kodit.

Kriteret do të konsiderohen të përmbushura në masën që është vërtetuar se kriteret për lëshimin e certifikatës janë identike ose ekuivalente me ato të përcaktuara në Nenin 41 (d) të Kodit.

Kriteret do të konsiderohen të përmbushura kur aplikuesi është mbajtës i një certifikate të sigurisë dhe të mbrojtjes të lëshuar nga një vend i tjetër me të cilin R.SH ka lidhur një marrëveshje që parashikon njohjen e asaj certifikate.

Neni 28

Shqyrtimi i kritereve (Neni 27 i Kodit)

1. Për qëllime të shqyrtimit të kritereve të përcaktuara në Nenin 41 (b) dhe (d) të Kodit, DPD duhet të sigurojë që verifikimet janë kryer në vend, në të gjitha ambientet që janë të lidhura me aktivitetet doganore të aplikuesit.
2. DPD për të marrë një vendim mund të marrë në konsideratë rezultatet e vlerësimeve apo auditimeve të kryera, në masën që i përket shqyrtimit të kritereve të përmendura në Nenin 41 të Kodit.
3. Për qëllimet e shqyrtimit nëse kriteret e përcaktuara në Nenin 41 (b),(c) dhe (d) të Kodit janë plotësuar, autoritetet doganore mund të marrin në konsideratë konkluzionet e ekspertëve të ofruara nga aplikuesi, kur eksperti që i ka hartuar konkluzionet, nuk është i lidhur me aplikuesin në kuptim të nenit 96 të këtij vendimi.
4. Autoritetet doganore kur shqyrtojnë përmbushjen e kritereve të përcaktuara në Nenin 41 të Kodit, duhet të marrin në konsideratë karakteristikat specifike të operatorëve ekonomikë, në veçanti të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.
5. Shqyrtimi i kritereve të përcaktuara në Nenin 41 të Kodit, si dhe rezultatet e tij, duhet të dokumentohen nga DPD.

Neni 29

Sistemi elektronik lidhur me statusin OEA (Neni 17(1) i Kodit)

1. Në mbështetje të Nenit 17 (1) të Kodit, për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit që ka të bëjë me aplikimet për një autorizim si operator ekonomik i autorizuar (OEA) dhe autorizimet e dhëna OEA për çdo ngjarje të mëvonshme apo akt që mund më pas të ndikojë në vendimin e parë, duke përfshirë anulimin, pezullimin, revokimin ose ndryshimin apo rezultatet e çdo monitorimi apo ri-vlerësimi, do të përdoret një sistem elektronik i ndërtuar për ato qëllime.
2. Kur është e zbatueshme, në mënyrë të veçantë kur statusi OEA është bazë për miratimin e autorizimeve apo lehtësirave sipas legjislacionit të R.SH, autoritetet doganore kompetente mund t'i japin autoritetit përkatës kombëtar përgjegjës për sigurinë e aviacionit civil, informacionin e mëposhtëm:
 - a) autorizimet OEAS, duke përfshirë emrin e mbajtësit të autorizimit dhe kur është e zbatueshme, ndryshimin e tyre ose revokimin ose pezullimin e statusit të operatorit ekonomik të autorizuar dhe arsyet për to;
 - b) çdo ri-vlerësim të autorizimeve OEAS dhe rezultatet e tyre.

Autoritetet kombëtare përgjegjëse për sigurinë e aviacionit civil do ta përdorin informacionin në fjalë vetëm për qëllime sigurie dhe do të zbatojnë masat e duhura teknike dhe organizative për mbrojtjen e këtij informacioni.

3. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, do të përdoret baza e të dhënave të sistemit qendror të DPD.

Neni 30

Procedura e konsultimit dhe shkëmbimi i informacionit midis institucioneve (Neni 27 i Kodit)

1. Nëse vlerësohet e nevojshme, autoritetet doganore mund të konsultohen me institucione të tjera brenda dhe jashtë vendit sa i takon verifikimit të plotësisimit të kritereve të përcaktuara në nenin 41 të Kodit. Konsultimet kryhen në qoftë se shqyrtimi i një ose më shumë kritereve të përcaktuara në nenin 23 deri 28 të këtij vendimi nuk mund të bëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave për shkak të mungesës së informacionit apo për pamundësinë e kontrollit të tij. Në këto raste, konsultimet do të bëhen brenda 60 ditëve, duke filluar nga data e komunikimit të informacionit nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, në mënyrë që të lejojnë lëshimin e "Certifikatës OEA" ose refuzimin e aplikimit brenda afateve të përcaktuara.
2. Kur pas shqyrtimit të përcaktuar në nenin 28 të këtij vendimi, institucioni i konsultuar vendos që aplikuesi nuk përmbush një ose më shumë kritere, rezultatet e konsultimeve, të dokumentuara në mënyrë të rregullt, do të dërgohen te Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, e cila refuzon aplikimin.

Neni 31

Refuzimi i aplikimit
(Neni 27 i Kodit)

Refuzimi i aplikimit për OEA nuk çënon vendimet e favorshme të marra në lidhje me aplikuesin në përputhje me legjislacionin doganor ekzistues, përveç rasteve kur dhënia e këtyre vendimeve të favorshme është e bazuar në përmbushjen e ndonjë prej kritereve OEA, që provohen se nuk janë përmbushur gjatë shqyrtimit të aplikimit OEA.

Neni 32

Kombinimi i të dy llojeve të autorizimeve
(Neni 40 (3) i Kodit)

Kur një aplikues ka të drejtë t'i jepet edhe autorizimi OEAD dhe OEAS, DPD lëshon një autorizim të kombinuar.

Neni 33

Revokimi i një autorizimi
(Neni 32 i Kodit)

1. Revokimi i një autorizimi OEA nuk cenon asnjë vendim të favorshëm i cili është marrë në lidhje me të njëjtin person, përveç nëse statusi OEA ishte një kusht për këtë vendim të favorshëm, ose nëse vendimi ishte bazuar në një kriter të listuar në Nenin 41 të Kodit, i cili nuk është më i përmbushur.
2. Revokimi ose ndryshimi i një vendimi të favorshëm, i cili është marrë në lidhje me mbajtësit e autorizimit, nuk çënon automatikisht autorizimin OEA të atij personi.
3. Kur i njëjti person është edhe një OEAD dhe një OEAS dhe Neni 32 i Kodit ose Neni 15 i këtij Vendimi është i zbatueshëm për shkak të mospërmbushjes së kushteve të përcaktuara në Nenin 41 (ç) të Kodit, autorizimi OEAD revokohet dhe autorizimi OEAS mbetet i vlefshëm.

Kur i njëjti person është edhe një OEAS dhe një OEAD dhe Neni 32 i Kodit ose Neni 15 i këtij Vendimi është i zbatueshëm për shkak të mospërmbushjes së kushteve të përcaktuara në Nenin 41 (d) të Kodit, autorizimi OEAS revokohet dhe autorizimi OEAD mbetet i vlefshëm.

Neni 34

Monitorimi
(Neni 28 (5) i Kodit)

1. Autoritetet doganore duhet të informojnë DPD pa vonesë për çdo faktor që lind pas dhënies së statusit të OEA, i cili mund të ndikojë në vazhdimësinë apo përmbajtjen e tij.
2. Kur një autoritet doganor revokon një vendim të favorshëm i cili është marrë në bazë të statusit të OEA, ai njofton DPD.

Seksioni 4

Kontrolli i mallrave

Nënseksioni 1

Kontrollet doganore dhe menaxhimi i riskut

Neni 35

Sistemi elektronik në lidhje me menaxhimin e riskut dhe kontrollet doganore
(Neni 17 (1) i Kodit)

1. Për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit që ka të bëjë me komunikimin mes autoriteteve doganore të çdo informacioni të lidhur me riskun, do të përdoret një sistem elektronik i ndërtuar për këto qëllime ('sistemi i menaxhimit të riskut doganor').
2. Sistemi i përmendur në paragrafin 1 do të përdoret gjithashtu për komunikimin ndërmjet autoriteteve doganore në zbatimin

standardeve dhe kritereve të përbashkëta të riskut, zonave të kontrollit me prioritet të përbashkët, menaxhimin e krizave doganore, shkëmbimin e informacionit lidhur me riskun dhe rezultatet e analizave të riskut, siç përmendet në Nenin 47 (5) të Kodit, si dhe rezultatet e kontrolleve doganore.

Nënseksioni 2

Bagazhi i dorës dhe bagazhi i regjistruar që transportohen nga ajri

Neni 36

Fluturimet transit

(Neni 50 i Kodit)

1. Kontrollat doganore dhe formalitetet e zbatueshme në bagazhet e dorës dhe bagazhet e regjistruara të personave që fluturojnë nga një aeroport jo i R.SH në një avion, i cili pas një ndalese në një aeroport të R.SH, vazhdon në një tjetër aeroport të R.SH, do të kryhen në aeroportin e fundit ndërkombëtar të R.SH.

Bagazhet e dorës dhe bagazhi i regjistruar i nënshtrohet rregullave të zbatueshme për bagazhin e personave që vijnë nga një vend tjetër, përveç nëse personi që mbante bagazh të tillë provon statusin e mallrave të përfshira në të si mallra shqiptare.

2. Kontrollat doganore dhe formalitetet e zbatueshme në bagazhet e dorës dhe bagazhet e regjistruara të personave që fluturojnë nga një aeroport i R.SH në një avion, i cili ndalon në një aeroport tjetër të R.SH para se të vazhdojë për në një aeroport jo të R.SH, do të kryhet në aeroportin e parë ndërkombëtar të R.SH.

Bagazhi i dorës mund të jetë objekt i kontrollit në aeroportin e fundit ndërkombëtar të R.SH, ku avioni ndalon, për të qartësuar statusin doganor të mallrave shqiptare.

Neni 37

Fluturimet transit në avionin e biznesit dhe atë turistik

(Neni 50 i Kodit)

Kontrollet doganore dhe formalitetet e zbatueshme për bagazhin e personave në bordin e avionit të biznesit ose atë turistik do të kryhen në aeroportet e mëposhtme:

- a) për fluturimet që vijnë nga një aeroport jo i R.SH dhe ku avioni, pas një ndalese në një aeroport të R.SH, vazhdon në një aeroport të R.SH, në aeroportin e parë ndërkombëtar të R.SH;
- b) për fluturimet që vijnë nga një aeroport i R.SH dhe ku avioni, pas një ndalese në një aeroport të R.SH, vazhdon për në një aeroport jo të R.SH, në aeroportin e fundit ndërkombëtar të R.SH.

Neni 38

Fluturime me transbord në hyrje

(Neni 50 i Kodit)

1. Kur bagazhi mbërrin në një aeroport të R.SH në bordin e një avionit që vjen nga një aeroport jo i R.SH dhe është transferuar/transborduar në atë aeroport të R.SH, në një avion tjetër i cili fluturon brenda R.SH, do të zbatohen paragrafët 2 dhe 3.

2. Kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet e regjistruara duhet të kryhen në aeroportin e fundit ndërkombëtar të R.SH në mbërritjen e fluturimit brenda R.SH. Megjithatë, kontrollet doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet e regjistruara që vijnë nga një aeroport jo i R.SH dhe transferohen/transbordohen në një aeroport ndërkombëtar të R.SH, në një avion që shkon për në një tjetër aeroport ndërkombëtar të R.SH, mund të kryhen në aeroportin ndërkombëtar të R.SH, ku bëhet transferimi i bagazhit të regjistruar.

Kontrollet doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet e regjistruara, në raste përjashtimore dhe si shtesë e kontrolleve dhe formaliteteve të përcaktuara në nënparagrafin e parë, mund të kryhen në aeroportin e parë ndërkombëtar të R.SH kur është e nevojshme, në vijim të kontrollit të bagazhit të dorës.

3. Kontrollat doganore dhe formalitetet e zbatueshme për bagazhin e dorës duhet të kryhen në aeroportin e parë ndërkombëtar të R.SH.

Kontrollet doganore shtesë dhe formalitetet e zbatueshme për bagazhin e dorës, mund të kryhen në aeroportin e mbërritjes së një fluturimi brenda R.SH vetëm në raste përjashtimore, kur konsiderohet e nevojshme në vijim të kontrolleve të bagazhit të

regjistruar.

Neni 39

Fluturimet me transbord në dalje
(Neni 50 i Kodit)

1. Kur bagazhi ngarkohet, në një aeroport të R.SH, në një avion të një fluturimi brenda R.SH dhe më pas transferohet/transbordohet, në një tjetër aeroport të R.SH, në një avion destinacioni i të cilit është një aeroport jashtë R.SH, do të zbatohen paragrafët 2 dhe 3.

2. Kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet e regjistruara, duhet të kryhen në aeroportin e parë ndërkombëtar të nisjes nga R.Sh. Megjithatë, kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet e regjistruara, pasi janë ngarkuar në një avion në një aeroport ndërkombëtar të R.SH dhe transbordohen në një aeroport tjetër ndërkombëtar të R.SH në një avion me destinacion një aeroport jashtë R.SH, mund të kryhen në aeroportin ndërkombëtar të R.SH, ku kryhet transbordimi i bagazhit të dorës.

Kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet e regjistruara, në raste përjashtimore dhe përveç kontrolleve dhe formaliteteve të përcaktuara në nënparagrafin e parë, mund të kryhen në aeroportin e fundit ndërkombëtar të R.SH, kur konsiderohet e nevojshme, në vijim të kontrolleve të bagazhit të dorës.

3. Kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhin e dorës duhet të kryhen në aeroportin e fundit ndërkombëtar të R.SH.

Kontrollat doganore shtesë dhe formalitetet që zbatohen për bagazhin e dorës mund të kryhen në aeroportin e nisjes së një fluturimi brenda R.SH, vetëm në raste përjashtimore kur konsiderohet e nevojshme, në vijim të kontrolleve të bagazhit të regjistruar.

Neni 40

Transbordimi në një avion turistik apo biznesi
(Neni 50 i Kodit)

1. Kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhet që mbërrijnë në një aeroport të R.SH, në bordin e një fluturimi të planifikuar ose çarteri nga një aeroport jashtë R.SH dhe transbordohen, në atë aeroport të R.SH, në një avion turistik apo biznesi në një fluturim brenda R.SH, do të kryhen në aeroportin e mbërritjes të fluturimit të planifikuar apo çarterit.

2. Kontrollat doganore dhe formalitetet që zbatohen për bagazhin e ngarkuar në një aeroport të R.SH, në një avion turistik apo biznesi, në një fluturim brenda R.SH për transbordim në një aeroport tjetër të R.SH, në një fluturim të planifikuar apo çarter, destinacioni i të cilit është një aeroport jashtë R.SH, duhet të kryhen në aeroportin e nisjes së fluturimit të planifikuar apo çarterit.

Neni 41

Transferimet ndërmjet aeroporteve në territorin e R.SH
(Neni 50 i Kodit)

Autoritetet doganore mund të kryejnë kontrolle në aeroportin ndërkombëtar të R.SH, ku bëhet transferimi i bagazhit të regjistruar, si në vijim:

- a) bagazhet që vijnë nga një aeroport jashtë R.SH dhe transferohen në një aeroport ndërkombëtar të R.SH, në një avion që fluturon për në një aeroport ndërkombëtar të R.SH, në territorin e R.SH.;
- b) bagazhet pasi janë ngarkuar në një avion në një aeroport ndërkombëtar të R.SH, për fluturim në një aeroport tjetër ndërkombëtar të R.SH, në territorin e R.SH, në një avion me destinacion një aeroport jashtë R.SH.

Neni 42

Masat për parandalimin e transferimit të paligjshëm
(Neni 50 i Kodit)

Autoritetet doganore duhet të sigurojnë që:

- a) në mbërritje në një aeroport ndërkombëtar të R.SH, ku duhet të kryhen kontrollat doganore, të bëhet monitorimi i çdo transferimi të mallrave që gjenden në bagazhin e dorës, përpara se të jenë kryer kontrolle në atë bagazh ;
- b) në nisje nga një aeroport ndërkombëtar i R.SH, ku duhet të kryhen kontrollat doganore, të bëhet monitorimi i çdo transferimi të mallrave që gjenden në bagazhin e dorës, pasi të jenë kryer kontrolle në atë bagazh;

- c) në mbërritjen në një aeroport ndërkombëtar të R.SH, ku duhet të kryhen kontrollet doganore, marrjen e masave të duhura për të parandaluar çdo transferim të mallrave, që gjenden në bagazhin e regjistruar përpara se të jenë kryer kontrolle në atë bagazh;
- ç) në nisje nga një aeroport ndërkombëtar i R.SH, ku duhet të kryhen kontrollet doganore, janë marrë masat e duhura për të parandaluar çdo transferim të mallrave të përfshira në bagazhin e regjistruar, pasi të jenë kryer kontrolle në atë bagazh.

Neni 43

Etiketa e bagazhit
(Neni 50 i Kodit)

Bagazhet e regjistruara në një aeroport të R.SH do të identifikohen me një etiketë të ngjitur në bagazh. Modeli dhe karakteristikat teknike të etiketës përcaktohen në Aneksin 12-03.

Neni 44

Lista e aeroporteve ndërkombëtare të R.SH
(Neni 50 i Kodit)

DPD publikon listën e aeroporteve ndërkombëtare të R.SH dhe përditëson çdo ndryshim në atë listë.

Nënseksioni 3

Bagazhi i transportuar nga deti

Neni 45

Anijet për shëtitje/argëtim
(Neni 50 i Kodit)

Kontrollet doganore dhe formalitetet e zbatueshme për bagazhin e personave në bordin e anijes për shëtitje/argëtim, do të kryhen në të gjitha portet e R.SH, pamvarësisht nga origjina apo destinacioni i anijes.

Neni 46

Kalimet e transferimit
(Neni 50 i Kodit)

Kontrollet doganore dhe formalitetet e zbatueshme për bagazhin e personave që përdorin një shërbim detar, që sigurohet nga e njëjta anije, e cila kryen udhëtime të njëpasnjëshme nga një vend jashtë R.SH dhe që ndalon ose përfundon në një port jo të R.SH, do të kryhen në çdo port të R.SH në të cilin bagazhi është ngarkuar ose shkarkuar.

KAPITULLI 3

Përfaqësimi në doganë

Neni 47

E drejta e përfaqësimit
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

1. Në zbatim të nenit 24(1) të Kodit, të gjitha përfaqësimet e tërthorta duhet të bëhen vetëm nga agjentë doganorë të autorizuar.
2. Agjentë doganorë konsiderohen personat fizike, të licencuar nga D.P.D, për të kryer formalitetet doganore.
3. Agjentët doganorë të licencuar mund të organizohen në agjensi doganore si person juridik, aktiviteti kryesor i të cilëve ka të bëjë me kryerjen e të gjithë formaliteteve doganore për çdo lloj regjimi doganor në emër të tij por për llogari të një personi tjetër.
4. Licenca për të vepruar si agjent doganor mund t'i leshohet një personi fizik që plotëson kërkesat e mëposhtme:
 - a) ka shtetësi shqiptare;

- b) ka diplomë universitare;
- c) gjykohet i besueshëm nga administrata doganore;
- ç) kalon provimin e parashikuar në nenin 48;
- d) depoziton një garanci në shumën 5 milion LEK, pranë administratës doganore në përputhje me nenet 84 deri 93 të Kodit.

5. Liçenca për të vepruar si agjent doganor mund t'i lëshohet gjithashtu edhe një personi fizik që punon për një person juridik.

- a) Personi fizik në këto raste duhet të përmbushë kushtet e mëposhtme:
 - i) ka shtetësi shqiptare;
 - ii) ka diplomë universitare;
 - iii) gjykohet i besueshëm nga administrata doganore;
 - iv) kalon provimin e parashikuar në nenin 48;
 - b) Personi juridik në këto raste duhet të përmbushë kushtet e mëposhtme:
 - i) gjykohet i besueshëm nga administrata doganore;
 - ii) paraqet një kopje të vendimit për regjistrimin e tij si person juridik;
 - iii) paraqet një vërtetim të lëshuar nga organet tatimore dhe ato doganore se nuk ka detyrime të pa paguara pranë këtyre organeve;
 - iv) depoziton një garanci në shumën 10 milion LEK në përputhje me nenet 84 deri 93 të Kodit.
6. Personat që kanë kryer shkelje të qëllimshme ose të përsëritura të legjislacionit doganor, akcizë ose atij tatimor, si edhe që janë përfshirë në ndonjë aktivitet të paligjshëm, ose që janë dënuar për vepra penale, nuk kanë të drejtë të marrin liçencë për të vepruar si agjent doganor. Po kështu nuk kanë të drejtë të rimarrin liçencë ata persona të cilëve u është revokuar nga autoritetet doganore liçenca e lëshuar për agjensitë doganore në bazë të akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të Ligjit nr. 8449/1999.

7. Në rastin e përfaqësimit direkt, D.P.D përcakton kushtet dhe kriteret për liçensim.

Neni 48

Kërkesa për liçensë
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

1. Kërkesa për të marrë liçensën e agjentit doganor paraqitet pranë D.P.D. Kërkesa duhet bërë me shkrim dhe shoqërohet me dokumentet e kërkuara në përputhje me nenin 47, paragrafi 4 dhe 5. Dokumentet duhet të paraqiten pranë D.P.D jo më vonë se 15 ditë para datës së provimit.
2. Provimet për marrjen e liçensës së agjentit doganor organizohen nga D.P.D. Provimi konsiston në një kontroll me shkrim mbi njohuritë e përgjithshme teorike si dhe zbatimin praktik të legjislacionit doganor.
3. Komisioni që drejton provimin, kryesohet nga Drejtori i Përgjithshëm i Doganave dhe ka në përbërjen e tij Drejtorin e Proçedurave ose Përgjegjës in e një prej Sektoreve në këtë Drejtori dhe dy Kryetarë Degësh Doganore.
4. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave lëshon liçencë pa afat për të vepruar si agjent doganor vetëm për kandidatët që kalojnë provimin dhe përmbushin të gjitha kushtet e tjera të përcaktuara. Kjo liçensë lëshohet brenda një muaji nga data kur të gjitha këto kushte janë plotësuar. Çdo agjenti doganor i jepet një numër identifikimi individual.

Neni 49

Personeli ndihmës
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

1. Agjentët doganore qofshin persona fizike ose juridik mund të punësojnë personel ndihmës për t'i ndihmuar ata në kryerjen e formaliteteve doganore. Personeli ndihmës duhet të autorizohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe duhet të përmbushë kushtet e mëposhtme:
 - a) ka shtetësi shqiptare;
 - b) është mbi moshën 21 vjeç;
 - c) gjykohet i besueshëm nga administrata doganore;
 - ç) kalon provimin e parashikuar në nenin 48.
2. Mënyra e organizimit të provimit që duhet të kalojë personeli ndihmës parashikohet me udhëzim të Drejtorit të

Përgjithshëm të Doganave.

3. Personeli ndihmes nuk lejohet të nënshkruajë asnjë deklaratë doganore. Deklaratat nënshkruhen vetëm nga një agjent doganor i licencuar. Të gjitha dokumentet e nënshkruara nga një agjent doganor duhet të vulosen me vulën e tij personale. Kjo vulë duhet të ketë emrin e agjentit, emrin e personit juridik, nëse është rasti, dhe numrin identifikues të tij. Nënshkrimi dhe/ose vulojsja mundet të bëhet edhe në rrugë elektronike sipas legjislacionit në fuqi.

4. Agjentët doganorë, pa rënë ndesh me përgjegjësinë ligjore të vetë personelit, mbajnë përgjegjësi të plotë për veprimet e ndërmarra nga personeli i tyre ndihmës gjatë kryerjes së formaliteteve doganore.

Neni 50

Karta e Identifikimit
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

Administrata doganore pajis agjentët doganore dhe personelin e tyre ndihmës me Kartë Identifikimi të cilën ata duhet t'a paraqesin pranë autoriteteve doganore kurdo dhe në çdo vend ku ata ushtrojnë aktivitetin e tyre. Forma dhe përmbajtja e Kartes së Identifikimit parashikohet me udhëzim të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave.

Neni 51

Regjistri i Agjentëve dhe personelit ndihës
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

Të gjithë agjentët doganorë të licencuar dhe personeli ndihmës i tyre regjistrohen në një regjistër që mbahet në D.P.D. Forma dhe përmbajtja e këtij regjistri përcaktohet nga D.P.D.

Neni 52

Akti përfaqësimit
(Neni 25 i Kodit)

1. Në përputhje me nenin 25 të Kodit, kur kryen veprime ose formalitete me autoritetet doganore, një agjent doganor duhet të deklarojë që ai po vepron për llogari të personit që përfaqëson dhe të specifikojë nëse përfaqësimi është i drejtpërdrejtë apo i tërthortë.

Një agjent, i cili nuk deklaron që po vepron si një përfaqësues doganor ose kur deklaron që po vepron si një përfaqësues doganor, pa aktin ligjor të përfaqësimit për të vepruar si i tillë, konsiderohet sikur po vepron në emër dhe për llogari të tij.

2. Autoritetet doganore, për çdo operacion doganor, mund t'i kërkojnë çdo agjenti, i cili deklaron që po vepron si një përfaqësues doganor, prova që atij i është lëshuar akti ligjor i përfaqësimit (autorizim/prokurë) nga i përfaqësuari, për kryerjen e formaliteteve doganore.

Ky autorizim duhet të përmbajë të paktën të dhënat e mëposhtme:

- a) emrin e autorizuesit;
- b) shtrirjen/tagrat e përfaqësimit);
- c) numrin e NUIS/NIPT, në rast se autorizuesi është person juridik;
- ç) firmën e autorizuesit.

Autoritetet doganore mund të mos ja kërkojnë për çdo rast paraqitjen e provave të së drejtës së përfaqësimit një agjenti që vepron si përfaqësues doganor e që kryen rregullisht veprime ose formalitete, duke prezumuar që ky person është në gjendje të sigurojë të tilla prova me kërkesë të autoriteteve doganore.

Neni 53

Regjistrimi i operacioneve
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

1. Agjentët doganore duhet të mbajnë një regjistër ku regjistrohen të gjitha operacionet e kryera prej tyre. Forma dhe përmbajtja e këtij regjistri përcaktohet nga D.P.D.

2. Në përputhje me kufirin kohor të përcaktuar në nenin 52 të Kodit, agjentët doganorë duhet të ruajnë autorizimet e përfaqësimit, regjistrat dhe dokumentet që dëshmojnë se kanë paguar të gjitha detyrimet.

Neni 54

Pagesa e detyrimeve
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

Agjentëve doganorë qofshin persona fizike ose juridike u kërkohet të paguajnë çdo borxh doganor që lind në përputhje me nenin 72 (3) dhe 76 (3) të Kodit.

Neni 55

Njoftimi për ndryshimin e informacionit të dhënë autoriteteve doganore
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

Të gjithë agjentët doganorë janë të detyruar të njoftojnë brenda 15 ditësh D.P.D, për të gjitha ndryshimet e adresave të tyre, të statusit ligjor dhe të atij informacioni që u është dhënë autoriteteve doganore kur kanë paraqitur kërkesën e tyre për t'u bërë agjent doganor.

Neni 56

Pezullimi, shfuqizimi dhe ankimi
(Neni 24, 28 dhe 25 të Kodit)

1. Agjentët doganore që punojnë për një person juridik janë përgjegjës si persona fizikë për çdo informacion të dhënë në një deklaratë doganore. Gjithashtu janë përgjegjës si persona fizikë, kur veprojnë si përfaqësues të tërthortë dhe kryejnë ndonjë shkelje siç parashikohet në Titullin IX të Kodit.

2. Pa rënë ndesh me gjithë formalitetet e parashikuara nga Kodi për vjeljen e borxhit doganor, Drejtori i Përgjithshëm i Doganave, me një vendim të arsyetuar, mund të pezullojë licencën e agjentit doganor në rast mospagimi të detyrimeve që duhen paguar ose mosplotësimi të ndonjë detyrimi tjetër ndaj autoriteteve doganore. Pezullimi zgjat për aq kohë sa detyrimet nuk janë paguar ose për aq kohë sa detyrimet e tjera nuk janë përmbushur.

3. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave, me një vendim të arsyetuar, shfuqizon licencën dhe më pas çregjistron nga regjistri agjentët doganore të cilët:

- a) nuk arrijnë të përmbushin ndonjë nga kushtet e parashikuara në nenin 47(1), paragrafi 4 (a), (c) dhe (d) ose paragrafi 5 (a) (i) dhe (iii) ose paragrafi 5 (b) (i) deri (iv);
- b) kryejnë në mënyrë të qëllimshme ose të përsëritur një nga shkeljet e parashikuara në Titullin IX të Kodit;
- c) janë dënuar për shkelje të tjera fiskale ose penale.

4. Vendimi për shfuqizimin ose pezullimin e licencës duhet t'i njoftohet personit të interesuar brenda 10 ditëve nga dita e marrjes së vendimit. Agjenti doganor brenda 30 ditëve nga marrja dijëni, mund të apelojë kundër vendimit të marrë nga Drejtori i Përgjithshëm i Doganave tek Ministri i Financave. Në këto raste ankimi duhet të shoqërohet me të gjithë dokumentacionin e nevojshëm mbi bazën e të cilit mbështeten argumentet e ankimit. Nëse ankimi nuk bëhet brenda afatit dhe/ose nuk shoqërohet me dokumentacionin e nevojshëm ankimi konsiderohet se nuk është bërë.

5. Ministri i Financave merr një vendim dhe ja njofton personit të interesuar brenda 60 ditësh nga data e depozitimit të apelimit së bashku me dokumentacionin e nevojshëm mbi bazën e të cilit mbështeten argumentet e ankimit. Kundër vendimit të Ministrit të Financave personi i interesuar mundet të ankohet në Gjykatën Administrative.

6. Paraqitja e apelimit nuk ndërpret efektet ligjore të shfuqizimit ose pezullimit.

Neni 57

Vlefshmëria e licencave të lëshuara në bazë të Ligjit nr. 8449/1999
(Neni 24 dhe 25 të Kodit)

Licencat e lëshuara agjensive doganore në bazë të Ligjit nr.8449/1999 dhe akteve nënligjore në zbatim të tij janë të vlefshme për sa kohë nuk janë pezulluar apo shfuqizuar në përputhje me dispozitat e këtij vendimi.

KREU II

FAKTORËT MBI BAZËN E TË CILËVE ZBATOHEN DETYRIMET E IMPORTIT OSE EKSPORTIT DHE MASA TË TJERA NË KUADËR TË TREGTISË SË MALLRAVE

KAPITULLI 1

Trajtimi tarifor favorizues për arsye të llojit të mallrave dhe për arsye të përdorimit të tyre të veçantë

Seksioni 1
Dispozita të përgjithshme

Neni 58

Në përputhje me nenin 56 (2) (e) të Kodit, ky Kapitull përcakton dispozita lidhur me trajtimin tarifor favorizues.

Seksioni 2

Trajtimi tarifor favorizues për arsye të natyrës së mallrave

Nënseksioni 1
Mallrat që i nënshtrohen disa kushteve
Neni 59

Kushti i denatyrimit dhe kushti për disa tipe farash
(Neni 56(2)(e) i Kodit)

1. Klasifikimi në nënkrerët tariforë të përcaktuara në NKM, i nënshtrohet kushtit të denatyrimit në mënyrë që mallrat të jenë të papërshtatshëm për konsum njerëzor, duke përdorur një nga denatyruesit dhe sasitë e përcaktuara në NKM.

Denatyrimi duhet të kryhet në mënyrë të tillë që të sigurojë se produkti që do të denatyrohet dhe lënda denatyruese janë përzier në mënyrë njëtrajtshme dhe nuk mund të ndahen përsëri në një mënyrë ekonomikisht të vlefshme.

2. Për disa tipe farash klasifikimi në nënkrerët tariforë të përcaktuara në NKM, i nënshtrohen kushtit që personi i interesuar i provon autoriteteve doganore kompetente të Republikës së Shqipërisë se farat do të përdoren realisht për mbjellje.

Nënseksioni 2

Lejimi i mallrave me trajtim tarifor favorizues për arsye të përdorimit të tyre të veçantë

Neni 60

Kushtet
(Neni 56(2)(e) i Kodit)

1. Vendosja e mallrave në qarkullim të lirë me trajtim tarifor favorizues për arsye të përdorimit të tyre të veçantë është objekt i lëshimit të një autorizimi me shkrim për personin që importon mallrat ose që i ka importuar ato për qarkullim të lirë. Autorizimi në fjalë lëshohet nga autoritetet doganore me aplikim të personit të interesuar. Në këto raste zbatohen *mutatis mutandis* dispozitat e nenit 84 e në vijim të Kodit.

Aplikimi duhet të përmbajë informacionin e mëposhtëm:

- a) emrin dhe adresën e kërkuarit;
 - b) një përshkrim përmbledhës të impianteve që do të përdoren për kryerjen e trajtimeve të propozuara;
 - c) llojin e trajtimit të propozuar;
 - ç) llojin dhe sasinë e mallrave që do të përdoren; dhe
 - d) kur është rasti, llojin, sasinë dhe përshkrimin tarifor të mallrave të përfutuara. Personi i interesuar i mundëson autoritetet doganore të identifikojnë mallrat në ambjentin ose ambjentet e tij gjatë gjithë procesit të trajtimit të tyre.
2. Të gjitha mallrat duhet të përdoren për qëllimin e veçantë të përcaktuar brenda një viti nga data në të cilën nga autoritetet doganore është pranuar deklarata për qarkullim të lirë.

Afati kohor i përcaktuar mund të zgjatet nga autoritetet doganore në qoftë se mallrave nuk u është caktuar përdorimi i veçantë i përcaktuar si rrjedhojë e rrethanave të paparashikuara ose forcave madhore ose kërkesave të domosdoshme që lindin gjatë trajtimit të mallrave.

Mallrat konsiderohen se janë përdorur në mënyrën e veçantë, kur të gjithë mallrat janë përdorur në mënyrën e veçantë brenda kufirit kohor të vendosur.

Mbetjet dhe hedhurinat që dalin nga trajtimi i mallrave dhe firot si pasojë e humbjeve natyrore konsiderohen si mallra të

cilëve u është caktuar një përdorim i veçantë.

Autoritetet doganore mund të kufizojnë periudhën e vlefshmërisë së autorizimit të përmendur në nënparagrafin e parë.

Kur autorizimi shfuqizohet, mbajtësi i autorizimit paguan menjëherë detyrimet e importit, të përcaktuara në përputhje me nenin 75 të Kodit, për ato mallra që nuk u është përcaktuar ende një përdorim i veçantë.

3. Mbajtësi i autorizimit është i detyruar:

- a) t'i përdorë mallrat për qëllimin e caktuar;
- b) të mbajë dhe ruajë regjistrime për t'i mundësuar autoriteteve doganore kryerjen e çdo kontrolli që ato konsiderojnë të nevojshme, për të siguruar se mallrat janë vendosur në përdorimin e veçantë të përcaktuar.

4. Autoritetet doganore nuk miratojnë përdorimin e mallrave në një mënyrë të ndryshme nga ajo që është parashikuar për trajtimin tarifor të përmendur në paragrafin 2, për aq kohë sa mbajtësi i autorizimit t'i argumentojë në mënyrë bindëse autoriteteve doganore se ka qenë e pamundur, për arsye që lidhen me situatën e tij ose të vetë mallrave, që t'i vendosë ato në përdorimin e veçantë të përcaktuar.

5. Miratimi i përmendur në këtë Kapitull e kushtëzon mbajtësin e autorizimit të paguajë shumën e detyrimeve të importit që përcaktohet në nenin 75 të Kodit.

6. Autoritetet doganore nuk do të lejojnë eksportimin e mallrave nga territori doganor i R.Sh ose shkatërrimin e mallrave nën mbikqyrjen doganore, për aq kohë sa mbajtësi i autorizimit nuk u ka argumentuar në mënyrë bindëse autoriteteve doganore se ka qenë e pamundur, për arsye që lidhen me situatën e tij ose të vetë mallrave, që t'i vendosë ato në përdorimin e veçantë të përcaktuar. Kur miratohet eksportimi i mallrave nga territori doganor i R.Sh, mallrat konsiderohen si mallra jo shqiptare nga momenti i pranimit të deklaratës së eksportit.

KAPITULLI 2

Tarifa doganore dhe klasifikimi tarifor i mallrave

Seksioni 1

Menaxhimi i kuotave tarifore

Neni 61

Rregullat e përgjithshme për menaxhimin e kuotave tarifore

(Neni 56 (4) i Kodit)

1. Kuotat tarifore të hapura në përputhje me legjislacionin e R.SH që i referohen metodës së administrimit në këtë nen dhe në nenet 62 deri 64 të këtij Vendimi, do të menaxhohen në përputhje me rendin kronologjik të datave të pranimit të deklaratave doganore për çlirim në qarkullim të lirë.
2. Për qëllime të këtij Seksioni, deklarata për çlirim në qarkullim të lirë e pranuar nga autoritetet doganore në 1, 2 ose 3 janar, do të konsiderohet se është pranuar më 3 janar të të njëjtit vit. Megjithatë, kur një nga ato ditë është e shtunë apo e diel, një pranim i tillë do të konsiderohet sikur ka ndodhur më 4 janar të atij viti.
3. Për qëllime të këtij Seksioni, ditët e punës nënkuptojnë ditët që nuk janë ditë pushimi për institucionet publike në R.SH.

Neni 62

Përgjegjësitë për menaxhimin e kuotave tarifore

(Neni 56 (4) i Kodit)

1. Autoritetet doganore do të shqyrtojnë nëse një kërkesë për të përfituar nga një kuotë tarifore e bërë nga deklaruesi në një deklaratë doganore për çlirim në qarkullim të lirë, është e vlefshme në përputhje me legjislacionin e R.SH. lidhur me hapjen e kuotës tarifore.
2. Kur deklarata doganore për çlirim në qarkullim të lirë që përmban një kërkesë të vlefshme nga deklaruesi për të përfituar nga kuota tarifore pranohet dhe të gjitha dokumentet mbështetëse të kërkuara për dhënien e kuotës tarifore u janë dhënë autoriteteve doganore, autoritetet doganore kompetente do të tërheqin sasinë përkatëse që u përkon nevojave të tyre nga kontigjenti tarifor nëpërmjet sistemit elektronik.

Neni 63

Anulimi i kërkesave dhe kthimi i sasive të pashfrytëzuara të ndara sipas kuotave tarifore (Neni 56 (4) i Kodit)

1. Autoritetet doganore do të kthejnë menjëherë në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 64 të këtij Vendimi, çdo sasi që është tërhequr në mënyrë të gabuar. Megjithatë detyrimi për t'u kthyer nuk zbatohet kur një shpërndarje e gabuar që përfaqëson një borxh doganor prej më pak se vlera ekuivalente në lekë të 10 EUR, zbulohet pas muajit të parë që vjen pas përfundimit të periudhës së vlefshmërisë së kuotës tarifore në fjalë.
2. Kur autoritetet doganore bëjnë të pavlefshme deklaratën doganore në lidhje me mallrat që janë objekt i një kërkesë për të përfutur nga kuota tarifore, autoritetet doganore duhet të anulojnë gjithë kërkesën për të përfutur nga kuota tarifore. Autoritetet doganore kompetente menjëherë do të kthejnë sasinë e caktuar në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 64 të këtij vendimi.

Neni 64

Sistemi elektronik në lidhje me menaxhimin e kuotave tarifore (Neni 17 (1) dhe 56 (4) i Kodit)

Për menaxhimin e kuotave tarifore, do të përdoret një sistem elektronik i ngritur për këtë qëllim sipas Nenit 17 (1) të Kodit.

Seksioni 2

Mbikëqyrja e çlirimit për qarkullim të lirë apo të eksportit të mallrave

Neni 65

Rregullat e përgjithshme për mbikëqyrjen e çlirimit për qarkullim të lirë apo eksportit të mallrave (Neni 56 (5) i Kodit)

1. Kur DPD përcakton që mallra të caktuara do të jenë subjekt i mbikëqyrjes nga çlirimi për qarkullim të lirë ose eksport, duhet të informojë autoritetet doganore për kodet e NK të këtyre mallrave dhe të dhënat e nevojshme për qëllime të mbikëqyrjes, në kohën e duhur, para se kërkesa e mbikëqyrjes të bëhet e zbatueshme.

Lista e të dhënave të cilat mund të kërkohen nga DPD për qëllime të mbikëqyrjes është përcaktuar në Aneksin 21-01.

2. Kur mallrat janë bërë objekt i mbikëqyrjes nga çlirimi për qarkullim të lirë ose në eksport, autoritetet doganore do t'i sigurojnë DPD të dhënat mbi deklaratat doganore për procedurën përkatëse, të paktën një herë në javë.
3. Kur mallrat janë vendosur nën një regjim doganor në bazë të deklaratës së thjeshtuar, siç përmendet në Nenin 152 të Kodit, ose përmes hyrjes në regjistrimet e deklaruesit, siç përmendet në Nenin 165 të Kodit, dhe të dhënat e kërkuara nga DPD nuk ishin në dispozicion në kohën kur mallrat janë çliruar në përputhje me Nenin 175 (1) të Kodit, autoritetet doganore do t'i sigurojnë DPD këtë informacion pa vonesë, pas marrjes së deklaratës plotësuese të parashikuar në Nenin 153 të Kodit.
4. Kur detyrimi për të paraqitur një deklaratë plotësuese nuk është përmbushur në përputhje me Nenin 153(3) të Kodit apo deklarata plotësuese është depozituar ose është vënë në dispozicion, në përputhje me Nenin 191 të këtij Vendimi, mbajtësi i autorizimit i dërgon autoriteteve doganore të paktën një herë në muaj të dhënat e kërkuara nga DPD ose autoritetet doganore duhet të mbledhin këto të dhëna nga sistemi i deklaruesit.

Autoritetet doganore duhet të regjistrojnë të dhënat në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 66 të këtij Vendimi.

5. Duke anashkaluar paragrafin 1 të këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të përmendur në paragrafin 1 të Nenit 66 dhe të sistemeve të përmendura në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, lista e të dhënave që mund të kërkohet nga DPD për qëllime të mbikëqyrjes është përcaktuar në Aneksin 21-02.

Neni 66

Sistemi elektronik në lidhje me mbikëqyrjen e çlirimit për qarkullim të lirë apo eksportin e mallrave (Neni 17 (1) dhe 56 (5) i Kodit)

Për mbikëqyrjen e çlirimit për qarkullim të lirë apo eksportin e mallrave, do të përdoret një sistem elektronik i ngritur sipas

nenit 17 (1) të Kodit, për transmetimin dhe ruajtjen e informacionit të mëposhtëm:

- a) të dhënat e mbikëqyrjes të çlirimit për qarkullim apo eksportit të mallrave;
- b) informacioni i cili mund të rifreskojë të dhënat e mbikëqyrjes të paraqitura dhe të ruajtura në sistemin elektronik në çlirimin për qarkullim të lirë apo eksportin e mallrave.

KAPITULLI 3

Origjina e mallrave

Seksioni 1

Prova e origjinës jo-preferenciale

Neni 67

Certifikata e origjinës jo-preferenciale

(Neni 61 (1) dhe (2) i Kodit)

Certifikata e origjinës për produktet që i nënshtrohen marrëveshjeve/rregullimeve të veçanta jo-preferenciale në import

(Neni 61 (1) dhe (2) i Kodit)

1. Për produktet që e kanë origjinën e tyre në një vend të tretë, për të cilët janë përcaktuar marrëveshje/rregullime të veçanta jo-preferenciale në import, kur këto marrëveshje i referohen këtij neni, duhet të lëshohet certifikatë origjine duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 22-14 në përputhje me specifikimet teknike të përcaktuara në të.
2. Certifikatat e origjinës do të lëshohen nga autoritetet kompetente të vendit të tretë, ku produktet me të cilat marrëveshjet e veçanta jo-preferenciale të importit zbatohen origjinën, ose nga një agjenci e besueshme e autorizuar nga këto autoritete për këtë qëllim (autoritetet lëshuese), me kusht që origjina e produkteve të jetë përcaktuar në përputhje me nenin 60 të Kodit.

Autoritetet lëshuese duhet të mbajnë një kopje të secilës certifikatë të origjinës së lëshuar.

3. Certifikatat e origjinës do të lëshohen para se produktet me të cilat ato kanë lidhje të jenë deklaruar për eksport në vendin e tretë.
4. Duke anashkaluar paragrafin e 3, certifikatat e origjinës mund përjashtimisht të lëshohen pas eksportit të produkteve me të cilat ato lidhen kur mos lëshimi i tyre në kohën e eksportit ishte rezultat i një gabimi, një lëshim i pavullnetshëm ose rrethana të veçanta.

Autoritetet lëshuese nuk mund të lëshojnë në mënyrë retrospektive (a-posteriori) një certifikatë të origjinës të parashikuar në paragrafin 1, përveç rastit kur ato janë të bindura se të dhënat në aplikimin e eksportuesit korrespondojnë me ato në dosjen përkatëse të eksportit.

Neni 68

Bashkëpunimi administrativ në lidhje me marrëveshjet/rregullimet e veçanta jo-preferenciale në import

(Neni 61 i Kodit)

1. Kur marrëveshjet/rregullimet e veçanta jo-preferenciale në import për produkte të caktuara kërkojnë përdorimin e certifikatës së origjinës së përcaktuar në nenin 67 të këtij Vendimi, përdorimi i marrëveshjeve/rregullimeve të tilla do t'i nënshtrohet kushtit që të jetë vendosur një procedurë bashkëpunimi administrativ, përveç rastit nëse specifikohet ndryshe në marrëveshjet në fjalë. Me qëllim krijimit e kësaj procedure bashkëpunimi administrativ, vendi i tretë do t'i dërgojë R.Sh:
 - a) emrat dhe adresat e autoriteteve lëshuese bashkë me specimenet e vulave të përdorura nga këto autoritete;
 - b) emrat dhe adresat e autoriteteve qeveritare kompetente të ngarkuara për të marrë kërkesat për verifikimin e mëvonshëm të certifikatave të origjinës.
 - c) kur vendi i tretë nuk arrin të dërgojë informacionin e specifikuar në paragrafin 1, autoritetet kompetente të R.Sh do të refuzojnë përdorimin e veçantë të marrëveshjeve/rregullimeve jo-preferenciale të importit.
2. Verifikimi i certifikatave të origjinës, të përmendura në Nenin 67 të këtij Vendimi, do të kryhet pas pranimit të deklaratës doganore (verifikim i mëvonshëm).në përputhje me:
 - a) Kur autoritetet doganore kanë dyshime të arsyeshme për origjinalitetin e certifikatës së origjinës ose saktësinë e informacionit që ajo përmban dhe kur ato kryejnë verifikime të mëvonshme të rastit, ato do të kërkojnë nga

autoritetet e përmendura në pikën (1) (b) të këtij neni të verifikojnë nëse certifikata e origjinës është autentike apo origjina e deklaruar është përcaktuar në mënyrë korrekte dhe në përputhje me Nenin 60 të Kodit, ose të dyja.

Për këto qëllime, autoritetet doganore do t'i kthejnë certifikatën e origjinës ose një kopje, autoritetit të përmendur në pikën (1) (b) të këtij neni. Nëse një faturë ka shoqëruar deklaratën, fatura origjinale ose një kopje e saj do t'i bashkëngjitet certifikatës së origjinës së kthyer.

Autoritetet doganore do të japin, sipas rastit, arsyet për verifikim dhe do të japin çdo informacion në zotërim të tyre për të argumentuar se detajet e të dhënave në certifikatën e origjinës janë të pasakta, ose se certifikata e origjinës nuk është autentike.

- b) Autoriteti i përmendur në pikën (1) (b) të këtij neni do t'i komunikojë rezultatet e verifikimeve, autoriteteve doganore sa më shpejt të jetë e mundur.
- c) Kur nuk ka përgjigje brenda 6 muajve pas dërgimit të kërkesës në përputhje me paragrafin 2, autoritetet doganore refuzojnë përdorimin e veçantë të marrëveshjes jo-preferenciale të importit për produktet në fjalë.

Neni 69

Certifikata e origjinës për produktet shqiptare në eksport dhe bashkëpunimi administrativ
(Neni 61 i Kodit)

1. Certifikatat e origjinës jo-preferenciale për produktet që e kanë origjinën e tyre në R.Sh, lëshohen nga Dhoma e Tregtisë dhe Industrisë në Shqipëri mbi bazën e një kërkesë me shkrim nga personi i interesuar, me kusht që origjina e produkteve të jetë përcaktuar në përputhje me nenin 60 të Kodit. Certifikata e origjinës jo-preferenciale lëshohet duke përdorur formularin e paraqitur në përputhje me specifikimet teknike të përcaktuara në Aneksin 22-09 të këtij vendimi.,
 - a) Kur e justifikojnë rrethanat, veçanërisht kur i interesuari ka aktivitet të rregullt eksporti, Dhoma e Tregtisë mund të vendosë të mos kërkojë paraqitjen e një kërkesë për çdo operacion eksporti, me kusht që të respektohen dispozitat në fuqi përsa i përket origjinës.
 - b) Kur e justifikojnë nevojat tregtare, mund të lëshohet një ose disa kopje shtesë të certifikatës së origjinës.
2. Në kuadrin e bashkëpunimit administrativ me vende të tjera, Dhoma e Tregtisë do t'i përgjigjet kërkesave të autoriteteve kompetente doganore të vendit ku janë importuar mallrat për kontrolle a-posteriori, qoftë edhe nëpërmjet autoriteteve doganore shqiptare.

Rezultatet e kontrollit a-posteriori duhet t'i komunikohen autoriteteve kërkuese sa më shpejt që të jetë e mundur. Koha maksimale për përgjigje nuk duhet të kalojë 6 muaj.

Seksioni 2

Origjina preferenciale

Neni 70

Për qëllime të këtij Seksioni, do të zbatohen përkufizimet e përcaktuara në Nenin 37 të VKM 446/2017.

Nënseksioni 1

Procedura për të lehtësuar lëshimin ose bërjen e provës së origjinës

Neni 71

Deklaratat e furnitorit dhe përdorimi i tyre
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Kur furnitori pajis eksportuesin apo tregtarin me informacionin e nevojshëm për të përcaktuar statusin e origjinës së mallrave për qëllime të dispozitave që rregullojnë tregtinë preferenciale ndërmjet R.SH dhe disa vendeve ose territoreve (për statusin preferencial të origjinës), furnitori do ta bëjë këtë me anë të një deklaratë të furnitorit.

Për çdo ngarkesë të mallrave lëshohet një deklaratë e veçantë furnitori, me përjashtim të rasteve të parashikuara në Nenin 72 të këtij Vendimi.

2. Furnitori do ta përfshijë deklaratën në faturën tregtare në lidhje me këtë ngarkesë ose në një fletë ngarkesë, apo në ndonjë dokument tjetër tregtar, i cili përshkruan mallrat përkatëse në detaje të mjaftueshme për të mundësuar identifikimin e tyre.
3. Furnitori mund të ofrojë deklaratën në çdo kohë, edhe pasi mallrat janë dorëzuar.

Neni 72

Deklarata afatgjatë e furnitorit

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Kur një furnitor furnizon rregullisht një eksportues apo tregtar me dërgesa mallrash dhe statusi i origjinës së mallrave të të gjitha këtyre dërgesave pritet të jetë i njëjtë, furnitori mund të japë një deklaratë të vetme që mbulon dërgesat e mëvonshme të këtyre mallrave (deklarata afatgjatë e furnitorit). Deklarata afatgjatë e një furnitorit mund të bëhet për një periudhë vlefshmërie deri në 2 vjet nga data në të cilën është bërë.
2. Një deklaratë afatgjatë e furnitorit mund të bëhet me efekt prapaveprues për mallra të dorëzuara para marrjes së deklaratës. Një deklaratë e tillë afatgjatë e një furnitorit, mund të bëhet për një periudhë vlefshmërie deri në 1 vit përpara datës në të cilën deklarata është bërë. Periudha e vlefshmërisë përfundon në datën në të cilën deklarata afatgjatë e furnitorit ishte bërë.
3. Furnitori duhet të njoftojë eksportuesin apo tregtarin në fjalë menjëherë, kur deklarata afatgjatë e furnitorit nuk është e vlefshme në lidhje me disa ose të gjitha ngarkesat e mallrave të furnizuara dhe që do të furnizohen.

Neni 73

Bërja e deklaratës së furnitorit

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Për produktet që kanë fituar statusin e origjinës preferenciale, deklaratat e furnitorit bëhen siç përcaktohet në Aneksin 22-15. Megjithatë, deklaratat afatgjata të furnitorit për këto produkte do të bëhen siç përcaktohet në Aneksin 22-16.
2. Për produktet të cilat i janë nënshtruar punimit ose përpunimit në R.SH pa e fituar statusin preferencial të origjinës, deklaratat e furnitorit bëhen siç përcaktohet në Aneksin 22-17. Megjithatë, për deklaratat afatgjata të furnitorit, deklarata e furnitorit bëhet siç është përcaktuar në Aneksin 22-18.
3. Deklarata e furnitorit shoqërohet me një nënshkrim të shkruar me dorë të furnitorit. Megjithatë, kur të dyja, deklarata e furnitorit dhe fatura, janë hartuar me mjete elektronike, këto mund të bëhen autentike në mënyrë elektronike ose furnitori mund t'i japë eksportuesit ose tregtarit një deklaratë me shkrim për pranimin e përgjegjësisë së plotë për çdo deklaratë furnitori, që e identifikon atë sikur të jetë e nënshkruar nga ana e tij me dorë.

Neni 74

Bashkëpunimi administrativ

(Neni 64 (1) i Kodit)

Autoritetet doganore duhet të ndihmojnë njëra-tjetrën në kontrollin e saktësisë së informacionit të dhënë në deklaratat e furnitorit.

Neni 75

Verifikimi i deklaratave të furnitorit

(Neni 63 (1) i Kodit)

Verifikimi i deklaratave të furnitorit kryhet në përputhje me rregullat e origjinës preferenciale dhe bashkëpunimin administrativ sipas marrëveshjeve ndërkombëtare në fuqi.

Neni 76

Autorizimi i eksportuesit të miratuar

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Kur R.SH ka një marrëveshje preferenciale me një vend tjetër, e cila parashikon se prova e origjinës bëhet në formën e një deklarate faturë ose deklarate origjine të bërë nga një eksportues i miratuar, eksportuesit e vendosur në territorin doganor të R.SH mund të aplikojnë për autorizim të eksportuesit të miratuar për qëllime të bërjes ose të zëvendësimit të deklaratës së origjinës.
2. Nenet 11 (1) (d), 16, 17 dhe 18 të VKM 446/2017 në lidhje me kushtet për aplikimet për pranimin dhe pezullimin e vendimeve dhe nenet 10 dhe 15 të këtij Vendimi, në lidhje me përdorimin e mjeteve elektronike për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit dhe revokimin e vendimeve të favorshme që kanë të bëjnë me aplikimet

- dhe vendimet, nuk do të zbatohen për vendimet që lidhen me autorizimet e eksportuesit të miratuar.
3. Autorizimet e eksportuesit të miratuar, do të jepen vetëm për personat që plotësojnë kushtet e përcaktuara në dispozitat e origjinës ose të marrëveshjeve ndërkombëtare të cilat R.SH ka lidhur.
 4. Autoritetet doganore do t'i japin eksportuesit të miratuar një numër autorizimi doganor i cili do të paraqitet në provat e origjinës preferenciale.
 5. DPD do t'i përcjellë vendeve në fjalë adresat e autoriteteve kompetente doganore përgjegjëse për kontrollin e vërtetimit të origjinës preferenciale të bërë nga eksportuesit e miratuar.
 6. Kur marrëveshja preferenciale e zbatueshme nuk specifikon formën që deklarata faturë apo deklarata e origjinës do të ketë, deklaratat do të hartohen në përputhje me rregullat e origjinës së vendit dhënës të preferencës.

Nënsksioni 2

Detyrimet në kuadër të Skemës së Preferencave të Përgjithshme

Neni 77

Sigurimi i bashkëpunimit administrativ

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Drejtorja e Përgjithshme e Doganave, në varësi të rregullave të origjinës, duhet të informojë direkt apo nëpërmjet sekretariatit të UNCTAD (Konferenca e Kombeve të Bashkuara për Tregti dhe Zhvillim/United Nation Conference on Trade and Development), autoritetet kompetente të vendeve ose grupeve të vendeve të cilat i japin R.SH preferenca të njëanshme, listën e emrave dhe adresat e zyrave doganore të cilat janë të autorizuar të lëshojnë certifikatat e origjinës preferenciale Forma A, specimetet e vulave që përdoren nga këto zyra, si dhe emrin dhe adresën e zyrës përgjegjëse për kontrollin e këtyre certifikatave në kuadër të sistemit të përgjithshëm të preferencave (SPP).
2. Për qëllim të kontrollit 'a -posteriori' të certifikatës së origjinës preferenciale, zyra doganore që lëshon dokumentin përkatës duhet të ruajë për të paktën 3 vjet nga dita e lëshimit të certifikatës, kopje të certifikatave dhe kopje të dokumentave të eksportimit.
3. Në rast se kërkohet të bëhet kontroll 'a-posteriori' mbi vërtetësinë dhe rregullsinë e provave të origjinës preferenciale si certifikata e origjinës Form A apo deklarata faturë, të lëshuara nga zyrat doganore shqiptare në kuadër të SPP, autoritetet doganore kryejnë të gjitha kontrollet e nevojshme në mënyrë që t'i përgjigjen në kohë kërkesës për kontroll të ardhur nga autoritete të huaja.

Procedurat në lidhje me eksportet në kuadër të SPP

Autoritetet doganore duhet të sigurojnë përputhshmërinë me:

- a) rregullat mbi origjinën e produkteve që eksportohen;
- b) rregullat për plotësimin dhe lëshimin e certifikatave të origjinës Forma A;
- c) dispozitat për përdorimin e deklaratave faturë, në përputhje me kërkesat e përcaktuara në SPP;

Procedura për lëshimin e një certifikate të origjinës Form A

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Çertifikata e origjinës Form A lëshohet me kërkesë me shkrim nga eksportuesi ose përfaqësuesi i tij, së bashku me çdo dokument tjetër mbështetës për të provuar që produktet të cilat do të eksportohen kualifikohen për lëshimin e certifikatës së origjinës Form A. Çertifikata e origjinës Form A lëshohet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 22-08.
2. Degët Doganore do të vënë në dispozicion të eksportuesit certifikatën e origjinës Form A, në momentin e eksportit apo kur të jetë siguruar kryerja e tij. Megjithatë, Degët Doganore sipas SPP të vendeve dhënëse të preferencave mund të lëshojnë një certifikatë të origjinës Form A, pas eksportimit të produkteve të cilave u referohet, nëse:
 - a. nuk ishte lëshuar në kohën e eksportimit për shkak të gabimeve ose mungesave të pavullnetshme ose rrethanave të veçanta; ose
 - b. është demonstruar për të bindur autoritetet doganore që një certifikatë e origjinës Form A është lëshuar, por nuk është pranuar gjatë importimit për arsye teknike; ose
 - c. destinacioni final i produkteve në fjalë është përcaktuar gjatë transportit ose magazinimit së tyre dhe pas ndarjes së mundshme të dërgesës.
3. Degët Doganore mund të lëshojnë një certifikatë ‘a posteriori’ vetëm pasi të jetë verifikuar se informacioni i dhënë nga eksportuesi në aplikimin për një certifikatë të origjinës Form A të lëshuar në mënyrë retrospektive, është në përputhje me atë të dosjeve korresponduese të eksportit dhe një certifikatë e origjinës Form A nuk është lëshuar, kur produktet në fjalë janë eksportuar, përveçse kur certifikata e origjinës Form A nuk është pranuar për arsye teknike. Shënimi “Issued retrospectively” apo “Délivré a-posteriori” do të vendoset në kutinë 4 të certifikatës së origjinës Form A lëshuar në retrospektivë (a-posteriori).
4. Në rast të vjedhjes, humbjes apo shkatërrimit të një certifikate të origjinës Form A, eksportuesi mund të aplikojë për një dublikatë tek Dega Doganore kompetente e cila ka lëshuar atë, në bazë të dokumenteve të eksportit që ai zotëron. Shënimi , “Duplicate” ose “Duplicata”, data e lëshimit dhe numri serial i certifikatës origjinale do të vendoset në kutinë 4 të dublikatës së certifikatës së origjinës Form A. Dublikata hyn në fuqi nga data e origjinalit.
5. Për qëllime të verifikimit nëse produkti për të cilin kërkohet një certifikatë e origjinës Form A përputhet me rregullat përkatëse të origjinës, autoritetet kompetente doganore kanë të drejtë të kërkojnë dokumente shtesë, ose të kryejnë çdo kontroll të cilin ata e konsiderojnë të përshtatshëm.

Kushtet për lëshimin e një deklarate faturë

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Deklarata faturë mund të bëhet nga çdo eksportues në R.SH për produktet origjinuese, në përputhje me kërkesat e përcaktuara në SPP të vendeve dhënëse të preferencave.
2. Eksportuesi që bën një deklaratë faturë duhet të përgatitet të paraqesë në çdo kohë, me kërkesën e autoriteteve doganore, të gjitha dokumentet e nevojshme që provojnë statusin origjinues të produkteve në fjalë.
3. Një deklaratë faturë duhet të lëshohet nga eksportuesi në anglisht, frëngjisht ose në gjuhën e vendit dhënës të preferencës duke shtypur, vulosur, ose printuar mbi faturë, fletë ngarkesë ose ndonjë dokument tjetër tregtar, deklaratën e origjinës, teksti i së cilës tregohet në rregullat e origjinës të vendit dhënës së preferencave. Nëse

deklarata është e shkruar me dorë, duhet të shkruhet me bojë me gërma kapitale. Një deklaratë faturë duhet të ketë firmën origjinale të shkruar me dorë nga eksportuesi.

Nënseksioni 3

Provat e origjinës në kuadër të rregullave të origjinës për qëllime të masave tarifore preferenciale të miratuara në mënyrë të njëanshme nga Bashkimi Europian (BE)

Neni 81

Kërkesa të përgjithshme

(Neni 63 (1) i Kodit)

Produktet me origjinë në R.SH do të përfitojnë nga preferencat e njëanshme tarifore të dhëna nga BE, me paraqitjen e :

- a) një certifikate qarkullimi mallrash EUR.1, lëshuar duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 22-10; ose
- b) në rastet e specifikuar në Nenin 87 (1) të këtij vendimi, një deklaratë, teksti i së cilës jepet në Aneksin 22-13, dhënë nga eksportuesi në një faturë, një fletë ngarkesë apo një dokument tjetër tregtar i cili përshkruan produktet në detaje të mjaftueshme për të mundësuar identifikimin e tyre (në vijim referuar si ‘deklaratë faturë’).

Kutia 7 e certifikatave të qarkullimit të mallrave EUR.1 ose të deklaratave faturë duhet të përmbajë shënimin “Autonomous trade measures” apo “Mesures commerciales autonomes” (Masat tregtare autonome).

Neni 82

Procedura për lëshimin e një certifikate qarkullimi mallrash EUR.1

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Produktet origjinuese në kuptimin e Titullit II, kapitulli 1, Neni 2, pika 4 e VKM 446/2017 do të jenë të pranueshme, gjatë importimit në BE, për të përfituar nga preferencat tarifore të referuara në Nenin 40 të VKM 446/2017, me kusht që ato të jenë transportuar direkt në BE brenda kuptimit të Nenit 50 të VKM 446/2017, me paraqitjen e një certifikate qarkullimi mallrash EUR.1 të lëshuar nga autoritetet doganore në R.SH, me kusht që DPD:
 - a. t’i ketë komunikuar Komisionit Europian informacionin e kërkuar nga Neni 92 i këtij Vendimi; dhe
 - b. të ndihmojë BE duke lejuar autoritetet doganore të Shteteve Anëtare të BE për të verifikuar vërtetësinë e dokumentit ose saktësinë e informacionit në lidhje me origjinën e produkteve në fjalë.
2. Një certifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 mund të lëshohet vetëm kur ajo mund të shërbejë si një provë dokumentare e kërkuar për qëllimet e preferencave tarifore të referuara në Nenin 40 të VKM 446/2017.
3. Një certifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 do të lëshohet vetëm me aplikim me shkrim nga eksportuesi ose përfaqësuesi i tij. Aplikimi duhet të paraqitet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 22-10 dhe do të plotësohet në përputhje me dispozitat e këtij Neni dhe të Neneve 81, 83, 84, 85, 86, 89 dhe 91 të këtij Vendimi.

Aplikimet për certifikatat e qarkullimit të mallrave EUR.1 do të mbahen nga autoritetet doganore, për të paktën 3 vjet nga fundi i vitit në të cilin është lëshuar certifikata e qarkullimit.

4. Eksportuesi, ose përfaqësuesi i tij duhet të paraqesë me aplikimin e tij të gjitha dokumentet e duhura mbështetëse që provojnë se produktet për t’u eksportuar kualifikohen për lëshimin e një certifikate qarkullimi mallrash EUR.1.

Me kërkesën e autoriteteve kompetente, eksportuesi duhet të paraqesë të gjitha dokumentet shtesë që mund ti kërkohen për qëllim të vërtetimit të saktësisë së statusit të origjinës së produkteve të kualifikueshme për trajtim preferencial dhe do të pranojë kontrollin e llogarive/kontabilitetit të tyre dhe çdo kontroll tjetër të kushteve të prodhimit dhe rrethanave në të cilat produktet janë përfutur.

5. Çertifikata e qarkullimit të mallrave EUR.1 do të lëshohet nga Degët Doganore, nëse produktet që do të eksportohen mund të konsiderohen si produkte origjinuese në R.SH në kuptimin e Titullit II, Kapitulli 1, Pjesa 2, Nënseksioni 4 i VKM 446/2017.
6. Që në momentin që certifikata e qarkullimit të mallrave EUR.1 përbën provë dokumentare për zbatimin e marrëveshjeve preferenciale të përcaktuara në Nenin 40 të VKM 446/2017, do të jetë përgjegjësi e autoriteteve doganore të R.SH, të marrin të gjithë hapat e nevojshëm për të verifikuar origjinën e produkteve dhe për të

kontrolluar treguesit e tjerë në çertifikatë.

7. Me qëllim që të verifikohet nëse janë plotësuar kushtet e përcaktuara në paragrafin 5, autoritetet doganore kompetente kanë të drejtë të kërkojnë dokumente shtesë, ose të kryejnë çdo kontroll të cilin ata e konsiderojnë të nevojshëm.
8. Do të jetë përgjegjësi e autoriteteve kompetente doganore të R.SH si vend përfitues ose e autoriteteve doganore të shtetit anëtar të BE eksportues, të sigurojnë që formularët e referuar në paragrafin 1 janë plotësuar si duhet.
9. Data e lëshimit të një çertifikate qarkullimi mallrash EUR.1 do të tregohet në atë pjesë të çertifikatës rezervuar për autoritetet doganore.
10. Një çertifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 do të lëshohet nga autoritetet doganore kompetente të R.SH ose nga autoritetet doganore të shtetit anëtar të BE eksportues kur produktet me të cilat ai ka lidhje, eksportohen. Kjo do të bëhet e vlefshme për eksportuesin sapo të kryhet eksporti, ose kur është e sigurt që eksporti do të kryhet.

Neni 83

Importimi me këste
(Neni 63 (1) i Kodit)

Kur, me kërkesën e importuesit dhe me kushtet e parashtruara nga autoritetet doganore të vendit importues, produktet e çmontuara ose të pa montuara në kuptimin e rregullit të përgjithshëm interpretues 2 (a) të Sistemit të Harmonizuar dhe që janë në Seksionin XVI ose XVII ose titujt 7308 ose 9406 të Sistemit të Harmonizuar importohen me këste (pjesë pjesë), për të tilla raste për këto produkte vërtetimi i origjinës duhet të paraqitet pranë autoriteteve doganore gjatë importimit të këstit (pjesës) të parë.

Neni 84

Paraqitja e provës së origjinës
(Neni 63 (1) i Kodit)

Prova e origjinës duhet të paraqitet pranë autoriteteve doganore të Shteteve Anëtare të importit në përputhje me procedurat e parashikuara në Nenin 150 të Kodit. Autoritetet e mësipërme mund të kërkojnë një përkthim të provës së origjinës dhe gjithashtu mund të kërkojnë që deklaratës së importit t'i bashkangjitet një deklaram nga importuesi që vërteton se produktet plotësojnë kushtet e kërkuara për zbatimin e këtij Nënseksioni.

Neni 85

Çertifikata e qarkullimit të mallrave EUR.1 lëshuar a-posteriori
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Duke anashkaluar nenin 82 (10) të këtij vendimi, një çertifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 mund të lëshohet pas eksportimit të produkteve të cilave iu referohet, nëse njëra nga dya kushtet e mëposhtme plotësohet:
 - a. ajo nuk është lëshuar në kohën e eksportimit për shkak të gabimeve ose mungesave të pavullnetshme ose rrethanave të veçanta; ose
 - b. u është paraqitur autoriteteve doganore kompetente që një çertifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 është lëshuar por nuk është pranuar gjatë importimit për arsye teknike.
2. Autoritetet doganore kompetente mund të lëshojnë një çertifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 a-posteriori vetëm pasi të jetë verifikuar se informacioni i dhënë nga eksportuesi në aplikim është i njëjtë me atë të dosjeve korresponduese të eksportit dhe që një çertifikatë qarkullimi mallrash EUR.1 për përmbushjen e dispozitave të këtij nënseksioni nuk është lëshuar kur produktet në fjalë janë eksportuar.
3. Çertifikatat e qarkullimit të mallrave EUR.1 lëshuar a-posteriori duhet të mbyllet me një frazën e mëposhtme në anglisht 'ISSUED RETROSPECTIVELY' ose në gjuhën përkatëse të shtetit anëtar:

Shënimi i referuar në paragrafin 3, do të vendoset në kutinë 'Shënime' të çertifikatës së qarkullimit të mallrave EUR.1.

Neni 86

Lëshimi i një çertifikate të qarkullimit të mallrave EUR.1 duplikatë
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Në rast të vjedhjes, humbjes ose shkatërrimit të një çertifikatë qarkullimi mallrash EUR.1, eksportuesi mund të aplikojë për një duplikatë tek autoritetet doganore kompetente të cilat e kanë lëshuar atë, në bazë të dokumenteve

të eksportit në zotërim të tij.

2. Publikata e lëshuar në këtë mënyrë duhet të mbyllet me fjalën në anglisht 'DUPLICATE' ose në gjuhën përkatëse të shtetit anëtar
3. Shënimi i referuar në paragrafin 2, do të vendoset në kutinë 'Shënime' të certifikatës së qarkullimit të mallrave EUR.1.
4. Publikata duhet të tregojë datën e lëshimit të certifikatës origjinale të qarkullimit të mallrave EUR.1 dhe do të jetë në fuqi që nga ajo datë.

Neni 87

Kushtet për lëshimin e një deklarate faturë
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Deklarata faturë mund të bëhet me anë të një nga të mëposhtmet:
 - a. një eksportues i miratuar në BE, në kuptim të Nenit 88 të këtij Vendimi;
 - b. çdo eksportues i ndonjë dërgese të përbërë nga një ose më shumë paketime që përmbajnë produkte origjinuese, vlera totale e të cilave nuk e kalon shumën ekuivalente në Lek të 6000 Euro dhe me kusht që asistenca e dhënë në Nenin 82 (1) të këtij Vendimi të zbatohet në këtë procedurë
2. Një deklaratë faturë mund të bëhet nëse produktet në fjalë mund të konsiderohen me origjinë në BE ose në R.SH dhe që plotësojnë kërkesat e tjera të Pjesës II, Kapitulli 1, Neni 2, paragrafët 4 dhe 5 të VKM 446/2017.
3. Eksportuesi që bën një deklaratë faturë duhet të përgatitet të paraqesë në çdo kohë, me kërkesën e autoriteteve doganore, të gjitha dokumentet e nevojshme që provojnë statusin origjinues të produkteve në fjalë si dhe përmbushjen e kërkesave të tjera të Pjesës II, Kapitulli 1, Neni 2, paragrafët 4 dhe 5 të VKM 446/2017.
4. Një deklaratë faturë duhet të lëshohet nga eksportuesi duke shtypur, stampuar, ose printuar mbi faturën, fletë ngarkesën ose ndonjë dokument tjetër tregtar, deklaratën, teksti i së cilës tregohet në Aneksin 22-13 të VKM 446/2017, duke përdorur një nga versionet gjuhësore të përcaktuara në atë Aneks dhe në përputhje me dispozitat në fuqi. Nëse deklarata është e shkruar me dorë, duhet të shkruhet me bojë në gërma kapitale.
5. Një deklaratë faturë duhet të ketë firmën origjinale të eksportuesit të shkruar me dorë. Megjithatë, një eksportuesi të miratuar në kuptimin e Nenit 88 të këtij Vendimi nuk do t'i kërkohej të nënshkruajë deklarata të tilla me kusht që ai t'u japë autoriteteve doganore një deklaratë me shkrim se ai pranon përgjegjësinë e plotë për çdo deklaratë e cila e identifikon atë si të ishte e nënshkruar me nënshkrimin e tij me dorë.
6. Në rastet e përmendura në paragrafin 1 (b), përdorimi i një deklarate faturë është objekt i kushteve të mëposhtme:
 - a. një deklaratë faturë duhet të bëhet për secilën dërgesë;
 - b. nëse mallrat e përfshira në dërgesë tashmë janë verifikuar në vendin eksportues sipas përkufizimit të "produkteve origjinuese", eksportuesi mund ta referojë këtë verifikim në deklaratën faturë.

Dispozitat e nënparagrafit të parë nuk përjashtojnë eksportuesit nga përmbushja e ndonjë formaliteti tjetër të kërkuar sipas rregullave doganore ose postare.

Neni 88

Eksportuesi i miratuar
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Autoritetet doganore të BE mund të autorizojnë çdo eksportues të vendosur në territorin doganor të BE, në vijim referuar si 'eksportues i miratuar', që bën dërgesa të shpeshta të produkteve me origjinë në BE brenda kuptimit të Nenit 59 (2) Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446 dhe që ofron, për të bindur autoritetet doganore, të gjitha garancitë e nevojshme për të verifikuar statusin e origjinës së produkteve si dhe plotësimin e kërkesave të tjera të Pjesës II, Kapitulli 1, Neni 2, paragrafët 4 dhe 5 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446, të lëshojë deklaratë faturë, pavarësisht nga vlera e produkteve në fjalë. Autoritetet doganore të BE do t'i caktojnë eksportuesit të miratuar një numër autorizimi doganor i cili do të shfaqet në deklaratën faturë

Neni 89

Vlefshmëria e provës së origjinës (Neni 63 (1) i Kodit)

1. Prova e origjinës do të jetë e vlefshme për 4 muaj nga data e lëshimit në vendin eksportues dhe duhet të dorëzohet brenda kësaj periudhe tek autoritetet doganore të vendit importues.
2. Prova e origjinës e cila është paraqitur pranë autoriteteve doganore të vendit importues pas datës së fundit për paraqitje, specifikuar në paragrafin 1, mund të pranohen me qëllim aplikimit e preferencave tarifore të referuara në Nenin 59 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446, kur nuk është arritur depozitimi i këtyre dokumenteve deri në datën përfundimtare, shkaktuar nga rrethana të jashtëzakonshme.
3. Në rastet e tjera të depozitimeve të vonuara, autoritetet doganore të vendit importues mund ta pranojnë provën e origjinës nëse produktet janë paraqitur përpara përfundimit të afatit të përcaktuar.
4. Me kërkesë të importuesit dhe duke pasur parasysh kushtet e parashtruara nga autoritetet doganore të shtetit anëtar importues të BE, një provë e origjinës mund të paraqitet pranë autoriteteve doganore me importimin e dërgesës së parë kur mallrat përmbushin kushtet që vijojnë:
 - a. ato janë importuar në kuadrin e flukseve të shpeshta dhe të vazhdueshme tregtare të një vlere të rëndësishme tregtare;
 - b. janë objekt i së njëjtës kontratë të shitjes, palë të kësaj kontrate të vendosura në vendin eksportues ose në BE;
 - c. ato klasifikohen në të njëjtin Kod (tetë shifror) të Nomenklaturës së Kombinuar;
 - ç. ato vijnë ekskluzivisht nga i njëjti eksportues, janë të destinuara për të njëjtin importues dhe janë bërë objekt i formaliteteve të hyrjes në të njëjtën zyrë doganore në BE.

Kjo procedurë do të jetë e zbatueshme për sasi të dhe për një periudhë të përcaktuar nga autoritetet doganore kompetente. Kjo periudhë në asnjë rrethanë nuk mund të kalojë 3 muaj.

5. Procedura e përcaktuar në paragrafin e mësipërm zbatohet edhe kur vetëm një provë e origjinës paraqitet pranë autoriteteve doganore për importet me këste (pjesë -pjesë) në përputhje me Nenin 83 të këtij Vendimi. Megjithatë, në këtë rast, autoritetet kompetente doganore mund të japin një periudhë të aplikimit që zgjat më tepër se 3 muaj.

Neni 90

Përfshirjet nga prova e origjinës (Neni 63 (1) i Kodit)

1. Produktet e dërguara si paketa të vogla nga personi privat tek personat privatë ose që janë pjesë e bagazheve personale të udhëtarëve do të pranohen si produkte me origjinë që përfitojnë nga preferencat tarifore të referuara në Nenin 59 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446 pa kërkuar paraqitjen e një certifikate qarkullimi mallrash EUR.1 ose një deklarate faturë, me kusht që këto produkte të mos jenë importuar për qëllime tregtie dhe të jenë deklaruar se plotësojnë kushtet e kërkuara për zbatimin e Kreut II, Kapitulli 1, Neni 2, paragrafët 4 dhe 5 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446, dhe aty ku nuk ka dyshim të vërtetësia e një deklarimi të tillë.
2. Importet të cilat janë të rastit dhe përbëhen vetëm nga produkte për përdorim personal të pranuesit ose udhëtarëve ose familjeve të tyre, nuk do të konsiderohen si importe për qëllime tregtie nëse është e qartë nga natyra dhe sasia e produkteve që nuk ka asnjë qëllim tregtar.

Gjithashtu, vlera totale e produkteve nuk duhet të kalojë vlerën ekuivalente në Lek të 500 Euro në rastin e pakove të vogla, ose vlerën ekuivalente në LEK të 1200 EUR, në rastin e produkteve që janë pjesë e bagazheve personale të udhëtarëve.

Neni 91

Mospërputhjet dhe gabimet formale
(Neni 63 (1) i Kodit)

Konstatimi i mospërputhjeve të vogla midis të dhënave të bëra në provën e origjinës dhe atyre të bëra në dokumentet e paraqitura në zyrën doganore për qëllime të kryerjes së formaliteteve për importimin e produkteve, nuk përbën fakt për ta bërë provën e origjinës të pavlefshme nëse përcaktohet që dokumenti i korrespondon produkteve të paraqitura.

Gabimet formale të dukshme në provën e origjinës, të tilla si gabime gjatë shtypjes, nuk bëhen shkas që ky dokument të refuzohet, nëse këto gabime nuk krijojnë dyshime lidhur me korrektësinë e të dhënave të bëra në atë dokument.

Nënseksioni 4

**Metodat e bashkëpunimit administrativ me qëllim verifikimin e origjinës,
në kuadër të masave tarifore preferenciale të miratuara në mënyrë të njëanshme nga BE**

Neni 92

Bashkëpunimi administrativ
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. DPD do të informojë Komisionin Europian për emrat dhe adresat e autoriteteve doganore, të cilat janë të autorizuar të lëshojnë certifikatën e qarkullimit të mallrave EUR.1, së bashku me një kopje të specimeneve të vulave të përdorura nga këto autoritete, emrat dhe adresat e autoriteteve doganore kompetente përgjegjëse për verifikimin e certifikatave të qarkullimit të mallrave EUR.1 si dhe deklaratave faturë. Vulat do të jenë të vlefshme nga data e marrjes së mostrave nga Komisioni Europian. Komisioni Europian do ta përcjellë këtë informacion tek autoritetet doganore të Shteteve Anëtare të BE.
2. Komisioni Europian do t'i dërgojë DPD specimenet e vulave, të cilat përdoren nga autoritetet doganore të Shteteve Anëtare të BE për lëshimin e certifikatave të qarkullimit të mallrave EUR.1.

Neni 93

Verifikimi i provave të origjinës
(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Verifikimet e certifikatave të qarkullimit të mallrave EUR.1 dhe të deklaratave faturë, do të kryhen në mënyrë të rastësishme ose sa herë që autoritetet doganore në Shtetin Anëtar të BE importues ose autoritetet doganore të R.SH kanë dyshime të arsyeshme për origjinalitetin e të tilla dokumenteve, për statusin e origjinës së produkteve brenda kuptimit të Titullit II, Kapitulli 1, Seksioni 2, paragrafët 4 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446 ose për përmbushjen e kërkesave të tjera të Titullit II, Kapitulli 1, Pjesa 2, Nënseksioni 5 i Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446 dhe dispozitave përkatëse të VKM 446/2017.
2. Për qëllime të zbatimit të dispozitave të paragrafit 1, autoritetet doganore kompetente importuese në Shtetin Anëtar të BE ose në R.SH, do të kthejnë certifikatën e qarkullimit të mallrave EUR.1 dhe faturën, në qoftë se ajo është dorëzuar, deklaratën faturë, ose një kopje të këtyre dokumenteve, autoriteteve doganore kompetente eksportuese të R.SH apo Shteteve Anëtare të BE, duke i dhënë, sipas rastit, arsytet për hetimin. Çdo dokument dhe informacion i marrë, i cili tregon se informacioni i dhënë në provën e origjinës është jo korrekt, duhet të bashkangjitet në mbështetje të kërkesës për verifikim.

Nëse autoritetet doganore në Shtetin importues Anëtar, vendosin të pezullojnë përkohësisht dhënien e preferencave tarifore të referuara në Nenin 59 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446, ndërkohë që presin rezultatet e verifikimit, importuesit duhet t'i ofrohet mundësia për të çliruar produktet, përveç rasteve të marrjes së ndonjë mase parandaluese që gjykohet e nevojshme.

3. Kur një kërkesë për verifikimin e mëvonshëm është bërë në përputhje me paragrafin 1, një verifikim i tillë duhet të kryhet dhe rezultatet e tij do t'i komunikohen autoriteteve doganore të Shteteve Anëtare importuese ose R.SH, brenda një maksimumi prej 6 muajsh. Rezultatet e verifikimit duhet të tregojnë qartë nëse prova e origjinës në fjalë i përket produkteve të eksportuara pra është origjinale dhe nëse këto produkte mund të konsiderohen si origjinuese në R.SH ose BE.
4. Në rast të dyshimeve të arsyeshme, nëse nuk ka përgjigje brenda 6 muajve të specifikuar në paragrafin 3, ose në qoftë se përgjigja nuk përmban informacion të mjaftueshëm për të përcaktuar origjinalitetin e dokumentit në fjalë ose origjinën e vërtetë të produkteve, një komunikim i dytë do të dërgohet tek organet kompetente. Në qoftë se pas komunikimit të dytë rezultatet e verifikimit nuk i komunikohen autoriteteve kërkuese brenda 4 muajve, ose në qoftë se këto rezultate nuk tregojnë origjinalitetin e dokumentit në fjalë ose origjinën e vërtetë të produkteve, autoritetet doganore, me përjashtim të rrethanave të jashtëzakonshme, duhet të refuzojnë dhënien e preferencave tarifore.
5. Në rastet kur procedura e verifikimit, ose çdo informacion tjetër i disponueshëm duket se tregon se dispozitat e

Titullit II, kapitulli 1, Neni 2, paragrafët 4 dhe 5 të Rregullores së Deleguar (BE) 2015/2446 po shkelen, autoritetet doganore të R.SH, me iniciativën e vet ose me kërkesë të BE, do të kryejnë hetimet e duhura ose do të marrin masa që hetime të tilla të kryhen me urgjencën e duhur për të identifikuar dhe për të parandaluar shkelje të tilla.

6. Për qëllime të verifikimit të mëvonshëm të çertifikatave të qarkullimit të mallrave EUR.1, kopjet e çertifikatave, si dhe çdo dokument eksporti që ka të bëjnë me to, do të mbahen nga autoritetet kompetente doganore të eksportit të Shtetit Anëtar ose R.SH, për të paktën 3 vjet nga fundi i vitit në të cilin janë lëshuar çertifikatat e qarkullimit.

Nënsksioni 5

Dispozita të tjera të zbatueshme në kuadër të rregullave të origjinës për qëllime të masave tarifore preferenciale të miratuara në mënyrë të njëanshme nga Bashkimi për vende ose territore të caktuara

Neni 94

Ceuta dhe Melilla

(Neni 63 (1) i Kodit)

1. Ky Nënsksion do të zbatohet *mutatis mutandis* për të përcaktuar nëse produktet mund të konsiderohen si origjinuese në R.SH, kur importohen në Ceuta dhe Melilla, ose si origjinuese në Ceuta dhe Melilla.
2. Ceuta dhe Melilla do të konsiderohen si një territor i vetëm.
3. Dispozitat e këtij nënsksioni në lidhje me lëshimin, përdorimin dhe verifikimin e mëvonshëm të çertifikatave të qarkullimit të mallrave EUR.1 do të zbatohen *mutatis mutandis* për produktet me origjinë në Ceuta dhe Melilla.
4. Autoritetet spanjolle doganore do të jenë përgjegjëse për zbatimin e këtij Nënsksioni në Ceuta dhe Melilla.

Nënsksioni 6

Provat e origjinës në kuadër të rregullave të origjinës për qëllime të masave tarifore preferenciale të miratuara në mënyrë të njëanshme nga Republika e Shqipërisë

Neni 95

Kërkesa të përgjithshme

(Neni 63 (3) i Kodit)

Produktet me origjinë nga vende, grupe vendesh apo territore do të përfitojnë nga masat tarifore preferenciale të miratuara në mënyrë të njëanshme nga R.Sh, duke zbatuar *mutatis – mutandis* rregullat e përcaktuara në nenet 81 – 93 të këtij vendimi.

KAPITULLI 4

Vlera e mallrave për qëllime doganore

Neni 96

Dispozita të përgjithshme

(Neni 66 (3) (ç) i Kodit)

1. Për qëllime të këtij Kapitulli, dy persona do të konsiderohen të jenë të lidhur në qoftë se përmbushet një nga kushtet e mëposhtme:
 - a) njëri prej tyre është anëtar ose drejtues i biznesit të tjetrit dhe anasjelltas;
 - b) janë ligjërisht të njohur si ortakë në biznes;
 - c) janë punëdhënës dhe punëmarrës;
 - ç) një person i tretë zotëron, kontrollon apo mban drejtpërdrejt ose tërthorazi 5% ose më shumë të aksioneve me të drejtë vote ose të aksioneve të dy prej tyre;

- d) një prej tyre drejtpërdrejt ose tërthorazi kontrollojnë tjetrin;
- dh) të dy drejtpërdrejt ose tërthorazi kontrollohen nga një person i tretë;
- e) së bashku ata kontrollojnë një person të tretë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë;
- ë) ata janë anëtarë të së njëjtës familje. Personat quhen se janë anëtarë të së njëjtës familje vetëm nëse ata kanë ndonjërin prej marrëdhënieve të mëposhtme me njeri-tjetrin:
 - i) burrë dhe grua,
 - ii) të paralindur dhe të paslindur, në vijë të drejtë, në shkallë të parë (prindër dhe fëmijë),
 - iii) vëlla e motër (pavarësisht nëse janë me gjak të plotë ose jo),
 - iv) të paralindur dhe të paslindur, në vijë të drejtë, në shkallë të dytë (gjysh/gjyshe dhe nip/mbesë),
 - v) dajë/xhaxha ose teze/hallë dhe nip/mbesë,
 - vi) vjehërr/vjehërrë dhe dhëndër/nuse,
 - vii) kunetër dhe kunata.

2. Persona që janë të lidhur në biznes me njëri-tjetrin, për shkak se njëri prej tyre është i vetmi agjent, shpërndarës, ose koncesionar i tjetrit, sido që të jetë emërtimi, quhen të lidhur vetëm në qoftë se hyjnë në njërin prej marrëdhënieve të paragrafit 1.

3. Për qëllime të paragrafit 1 (d), (dh) dhe (e) një person konsiderohet të kontrollojë një tjetër, kur i pari është ligjërisht ose faktikisht në një pozicion për të ushtruar drejtimin mbi të dytin.

Neni 97

Vlera e transaksionit (Neni 66 (1) i Kodit)

1. Vlera e transaksionit të mallrave të shitura për eksport drejt territorit doganor të R.SH përcaktohet në momentin e pranimit të deklaratës doganore, në bazë të shitjes që ndodh menjëherë para se mallrat të jenë sjellë në atë territor doganor.

2. Kur mallrat janë shitur për eksport drejt territorit doganor të R.SH, jo para se ato të sillëshin në atë territor doganor, por ndërkohë që ishin në magazinim të përkohshëm ose ndërkohë që ishin vendosur nën një regjim të posaçëm të ndryshëm nga transiti i brendshëm, përdorimi i veçantë përfundimtar (end - use) ose përpunimit pasiv, vlera e transaksionit do të përcaktohet në bazë të kësaj shitjeje.

Neni 98

Çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar (Neni 66 (1) dhe (2) i Kodit)

1. Çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar në kuptim të nenit 66 (1) dhe (2) të Kodit do të përfshijë të gjitha pagesat e bëra ose që do të bëhen si kusht i shitjes së mallrave të importuara nga blerësi për ndonjë nga këto persona:

- a) shitësin;
- b) një pale të tretë në dobi të shitësit;
- c) një pale të tretë të lidhur me shitësin;
- ç) një pale të tretë, ku pagesa për atë palë është bërë në mënyrë që të plotësojë detyrimin e shitësit.

Pagesat mund të bëhen të bëhen direkt ose indirekt, edhe me anë të letrave të kredisë ose të titujve të negociueshëm.

2. Veprimtaritë, duke përfshirë veprimtaritë e marketingut, të ndërmarra nga blerësi ose një ndërmarrje e lidhur me blerësin për llogarinë e tij, të ndryshme nga ato për të cilat një rregullim është parashikuar në Nenin 67 të Kodit, nuk do të konsiderohen si një pagesë indirekte për shitësin.

Neni 99

Zbritjet (Neni 66 (1), dhe (2) i Kodit)

1. Për qëllimet e përcaktimit të vlerës doganore në kuptim të Nenit 66 (1) të Kodit, zbritjet do të merren në konsideratë në qoftë se, në momentin e pranimit të deklaratës doganore, kontrata e shitjes përcakton zbatimin dhe vlerën e tyre.

2. Zbritjet për pagesën e hershme do të merren në konsideratë në lidhje me mallrat, për të cilat çmimi nuk ka qenë në fakt i paguar në momentin e pranimit të deklaratës doganore.

3. Zbritjet që rrjedhin nga ndryshimet në kontratë, në një kohë më të vonshme nga pranimi i deklaratës doganore nuk do të merren parasysh.

Neni 100

Dërgesa të pjeshme
(Neni 66 (1) i Kodit)

1. Kur mallrat e deklaruar për një procedurë doganore, janë pjesë e një sasive më të madhe të mallrave të njëjta të blera në një transaksion, çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar, për qëllimet e Nenit 66 (1) të Kodit, duhet të llogaritet proporcionalisht në bazë të çmimit për sasinë totale të blerë.

2. Pjestimi i çmimit realisht të paguar ose që duhet paguar do të zbatohet edhe në rastin e humbjes së një pjese të dërgesës ose kur mallrat janë dëmtuar përpara se mallrat të jenë çliruar për qarkullim të lirë.

Neni 101

Rregullimet e çmimeve për mallrat me defekte
(Neni 66 (1) i Kodit)

Një rregullim i çmimit të paguar ose të pagueshëm për mallrat, i bërë nga shitësi, në dobi të blerësit, mund të merret në konsideratë për përcaktimin e vlerës doganore në përputhje me Nenin 66 (1) të Kodit, nëse janë plotësuar kushtet e mëposhtme:

- a) mallrat janë me defekt në momentin e pranimit të deklaratës doganore për çlirim për qarkullim të lirë;
- b) shitësi ka bërë rregullimin për të kompensuar për defektin në mënyrë që të përmbushë një nga të mëposhtmet:
 - i) një detyrim kontraktual të lidhur para pranimit të deklaratës doganore;
 - ii) një detyrim ligjor të zbatueshëm mbi mallrat;
- c) rregullimi bëhet brenda një periudhe prej 1 viti pas datës së pranimit të deklaratës doganore.

Neni 102

Vlerësimi i kushteve dhe kërkesave
(Neni 66 (3) (b) i Kodit)

Kur shitja ose çmimi i mallrave të importuara i nënshtrohet një kushti ose kërkesë vlera e të cilave duhet të përcaktohet në lidhje me mallrat që po vlerësohen, vlera të tilla do të konsiderohen si pjesë e çmimit realisht të paguar ose të pagueshëm, nëse këto kushte apo kërkesa kanë të bëjnë me një nga të mëposhtmet:

- a) një aktivitet për të cilin zbatohet Neni 98 (2) i këtij Vendimi;
- b) një element të vlerës doganore në bazë të Nenit 67 të Kodit.

Neni 103

Transaksionet mes personave të lidhur
(Neni 66 (3) (ç) i Kodit)

1. Kur blerësi dhe shitësi janë të lidhur, me qëllim që të përcaktohet nëse një marrëdhënie e tillë nuk ka ndikuar në çmim, rrethanat e shitjes do të shqyrtohen sipas nevojës dhe deklaruesit do t'i jepet një mundësi për sigurimin e mëtejshëm të detajuar të informacionit që mund të jetë i nevojshëm për ato rrethana.

2. Megjithatë, mallrat do të vlerësohen në përputhje me Nenin 66 (1) të Kodit, ku deklaruesi provon se vlera e deklaruar e transaksionit i përafrohet shumë njëërës prej vlerave të mëposhtme të marra si kritere, të përcaktuara afërsisht të njëjtën kohë:

- a) vlerës së transaksionit në shitje, mes blerësve dhe shitësve, të cilët nuk janë të lidhur në ndonjë rast të veçantë, të mallrave identike ose të ngjashme për eksport drejt territorit doganor të R.SH;

b) vlerës doganore të mallrave identike ose të ngjashme, të përcaktuar në përputhje me Nenin 70 (2) (c) të Kodit;

c) vlerës doganore të mallrave identike ose të ngjashme, të përcaktuar në përputhje me Nenin 70 (2) (ç) të Kodit.

3. Gjatë përcaktimit të vlerës së mallrave identike ose të ngjashme të përmendura në paragrafin 2, do të merren parasysh elementet e mëposhtme:

a) ndryshimet e shfaqura në nivele tregtare;

b) sasi të;

c) elementët e listuar në Nenin 67 (1) të Kodit;

ç) shpenzimet e bëra nga shitësi në shitjet në të cilat ai dhe blerësi nuk janë të lidhur, nëse këto shpenzime nuk janë të shkaktuara nga shitësi, në rastet e shitjeve mes personave të lidhur.

4. Vlerat e marra si kritere të renditura në paragrafin 2, duhet të përdoren me kërkesë të deklaruesit. Ato nuk do të zëvendësojnë vlerën e deklaruar të transaksionit.

Neni 104

Mallrat dhe shërbimet që përdoren për prodhimin e mallrave të importuara (Neni 67 (1) (b) i Kodit)

1. Kur një blerës furnizon shitësin me ndonjë nga mallrat ose shërbimet e renditura në Nenin 67 (1) (b) të Kodit, vlera e këtyre mallrave dhe shërbimeve do të konsiderohet të jetë e barabartë me çmimin e tyre të blerjes. Çmimi i blerjes duhet të përfshijë të gjitha pagesat, të cilat blerësi i mallrave ose shërbimeve të renditura në nenin 67 (1) (b) është i detyruar t'i bëjë, për të marrë mallrat ose shërbimet.

Kur këto mallra ose shërbime janë prodhuar nga blerësi ose një person i lidhur me të, vlera e tyre do të jetë kostoja e prodhimit të tyre.

2. Kur vlera e mallrave dhe shërbimeve të renditura në Nenin 67 (1) (b) të Kodit, nuk mund të përcaktohet në përputhje me paragrafin 1, do të përcaktohet në bazë të të dhënave të tjera objektive e të përlllogaritshme.

3. Kur mallrat e renditura në Nenin 67 (1) (b) të Kodit janë përdorur nga blerësi para se ato të ishin furnizuar, vlera e tyre do të korigjohet për të marrë parasysh çdo ulje çmimi.

4. Vlera e shërbimeve të përmendura në Nenin 67 (1) (b) të Kodit, përfshin shpenzimet e aktiviteteve të zhvillimit të që nuk ishin të suksesshme, për aq sa ato lidhen me projektet apo porositë e mallrave të importuara.

5. Për qëllimet e Neni 67(1)(b)(iv) të Kodit, shpenzimet e kërkimeve dhe projekteve nuk do të përfshihen në vlerën doganore.

6. Vlera e mallrave dhe shërbimeve të furnizuara, siç është përcaktuar në përputhje me paragrafët 1 deri 5, do të ndahet në mënyrë proporcionale mbi mallrat e importuara.

Neni 105

Pagesa mbi përdorimin e të drejtës së pronësisë intelektuale (royalties) dhe licencat (Neni 71 (1) (c) i Kodit)

1. Royalties dhe licencat, që janë të lidhura me mallin e importuar, në mënyrë të veçantë të drejtat e transferuara sipas marrëveshjes së licencës apo të royalties, janë të trupëzuara në mallra. Metoda e llogaritjes së shumës së royalties ose të licencës, nuk është vendimtare.

2. Kur metoda e llogaritjes së shumës së pagesës të royalties ose licencave bazohet në çmimin e mallrave të importuara, në mungesë të provave të kundërta, supozohet se pagesat e këtyre royalties ose të licencave lidhen me mallrat objekt vlerësimi.

3. Nëse pagesa për royalties ose për licenca lidhen pjesërisht me mallrat që do të vlerësohen dhe pjesërisht me përbërës të tjerë ose pjesë të shtuara mallrave pas importimit të tyre, ose të aktiviteteve apo shërbimeve të pas importimit, duhet të bëhet një rregullim i përshtatshëm.

4. Royalties dhe licenca konsiderohen për t'u paguar si kusht i shitjes për mallrat e importuara, kur përmbushet ndonjë nga kushtet e mëposhtme:

- a) shitësi ose një person i lidhur me shitësin i kërkon blerësit për të bërë këtë pagesë;
- b) pagesa nga blerësi është bërë për të përmbushur detyrimin e shitësit, në përputhje me detyrimet kontraktuale;
- c) mallrat nuk mund të shiten ose të blihen nga blerësi pa pagesën e royalties ose të licencave për një licencëdhënës.

5. Vendi në të cilin është vendosur pranuesi i pagesës së royalties ose licencës është i parëndësishëm.

6. Çmimit realisht të paguar ose që duhet paguar, për filmat kinematografikë të importuar në Republikën e Shqipërisë me të drejtën e riprodhimit dhe të shpërndarjes, nuk do t'i shtohet pagesa mbi përdorimin e të drejtës së pronësisë intelektuale (royalties) dhe pagesa mbi përdorimin e licencës (license fee).

Neni 106

Vendi i hyrjes së mallrave në territorin doganor të R.SH

(Neni 67(1)(ç) i Kodit)

1. Për qëllime të nenit 67(1)(ç) të Kodit, vendi ku mallrat kanë hyrë në territorin doganor të R.SH do të jetë:

- a) për mallrat e transportuara në rrugë detare, porti ku mallrat mbërrijnë për herë të parë në territorin doganor të R.SH;
- b) për mallrat e transportuara në rrugë detare dhe më pas pa transbordim, nëpërmjet ujrave të brendshëm, porti i parë ku mund të kryhet shkarkimi;
- c) për mallrat e transportuara në rrugë hekurudhore, rrugë të brendshme ujore, ose rrugë automobilistike, vendi ku ndodhet zyra doganore e hyrjes;
- ç) për mallrat e transportuara me mënyrat e tjera të transportit, vendi ku kalohet kufiri i territorit doganor të R.SH.

2. Për qëllimet e Nenit 67 (1) (ç) të Kodit, kur mallrat janë sjellë në territorin doganor të R.SH dhe pastaj transportuar për në një destinacion, në një pjesë tjetër të këtij territori, nëpërmjet territoreve jashtë territorit doganor të R.SH, vendi ku mallrat janë sjellë në territorin doganor të R.SH do të jetë vendi ku mallrat janë sjellë për herë të parë në atë territor doganor, me kusht që mallrat të transportohen direkt përmes këtyre territoreve nga një rrugë e zakonshme në vendin e destinacionit.

3. Paragrafi 2, zbatohet edhe kur mallrat janë shkarkuar, transportuar ose përkohësisht të palëvizshme në territoret jashtë territorit doganor të R.SH, për arsye që kanë të bëjnë vetëm me transportin e tyre.

4. Kur kushtet e përcaktuara në paragrafin 1(b), 2 dhe 3 nuk plotësohen, vendi ku mallrat janë sjellë në territorin doganor të R.SH do të jetë si më poshtë:

- a) për mallrat e transportuara në rrugë detare, porti i shkarkimit;
- b) për mallrat e transportuara me mjete të tjera të transportit, vendi i specifikuar në gërmat (c), (ç) ose (d) të paragrafit 1, është ai i vendosur në këtë pjesë të territorit doganor të R.SH, drejt të cilit janë dërguar mallrat.

Neni 107

Shpenzimet e transportit

(Neni 67 (1) (d) i Kodit)

1. Kur mallrat transportohen me të njëjtat mjete të transportit në një pikë përtej vendit ku ato janë sjellë në territorin doganor të R.SH, shpenzimet e transportit do të vlerësohen në raport me distancën nga vendi ku mallrat janë sjellë në territorin doganor të R.SH në përputhje me Nenin 106 të këtij Vendimi, vetëm nëse paraqiten prova para autoriteteve doganore për shpenzimet që do të ishin bërë në bazë të një tarife standarde, për transportin e mallrave deri në vendin ku mallrat janë sjellë në territorin doganor të R.SH.

2. Shpenzimet e transportit ajror, duke përfshirë kostot e shpërndarjes ajrore ekspres, do të përfshihen në vlerën doganore të mallrave.

Kur transporti është falas ose i siguar nga blerësi, shpenzimet e transportit që do të përfshihen në vlerën doganore të mallrave, do të llogariten në përputhje me një tarifë standarde që zbatohet zakonisht për të njëjtat mënyra transporti.

Neni 108

Detyrimet mbi dërgesat postare

(Neni 66 (1) i Kodit)

Detyrimet postare në lidhje me mallrat e dërguara me postë në vendin e destinacionit, do të përfshihen në vlerën doganore të këtyre mallrave, me përjashtim të çdo takse postare shtesë që vendoset në territorin doganor të R.SH.

Neni 109

Mospranimi i vlerave të deklaruara të transaksionit
(Neni 66 (1) i Kodit)

1. Kur autoritetet doganore kanë dyshime të arsyeshme se vlera e deklaruar e transaksionit nuk përfaqëson shumën totale të paguar ose të pagueshme siç referohet në Nenin 66 (1) të Kodit, mund të kërkojë nga deklaruesi të japë informacione shtesë.
2. Në qoftë se përsëri ka dyshime, autoritetet doganore mund të vendosin se vlera e mallit nuk mund të përcaktohet në përputhje me nenin 66 (1) të Kodit. Autoritetet doganore, përpara se të marrin një vendim përfundimtar, duhet të njoftojnë personin e interesuar, me shkrim në qoftë se ai e kërkon një gjë të tillë, për arsyet që çojnë në dyshime dhe t'i japin atij mundësinë reale për t'u përgjigjur. Vendimi përfundimtar dhe arsyet për marrjen e një vendimi të tillë i komunikohen me shkrim personit në fjalë.
3. Lidhur me përcaktimin e vlerës doganore deklaruesi është i detyruar që, me kërkesë të autoriteteve doganore, të japë informacion dhe dokumente shtesë lidhur me:
 - a) vërtetësinë e dokumenteve të paraqitura;
 - b) informacion ose dokumente shtesë të nevojshme për përcaktimin e vlerës doganore të mallrave.
4. Kundër Vendimit përfundimtar, personit të interesuarit i lind e drejta e ankimit në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave. Në këtë rast nenet 281 dhe 282 të Kodit aplikohen mutatis mutandis.
5. Në përputhje me nenin 7.3 të Marrëveshjes për Zbatimin e nenit 7 të Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tarifat dhe Tregtinë (GATT-1994), në mbështetje të kërkesës së importuesit, autoritetet doganore në Republikën e Shqipërisë janë të detyruara të njoftojnë me shkrim vlerën doganore, si dhe metodat e përdorura për llogaritjen e vlerës doganore të mallit të importuar.
6. Në zbatim të nenit 70 pika 3 të Kodit Doganor, përgatitja e të dhënave të disponueshme në Republikën e Shqipërisë dhe përditësimi i tyre, për përcaktimin e vlerës doganore, në rastet kur nuk ka qenë e mundur të përcaktohet në përputhje me nenin 70 pika 3, bëhen nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe miratohen nga Komisioni Ad - Hoc i të dhënave të disponueshme në Republikën e Shqipërisë, i cili është në varësi të Ministrit të Financave. Detyrat dhe përbërja e komisionit caktohen me urdhër të Ministrit të Financave. Të dhënat e disponueshme për vlerën doganore pasqyrohen në faqen e internetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave.
7. Ministri i Financave mund të nxjerrë edhe akte të tjera nënligjore për vlerësimin doganor të mallrave.

Neni 110

Vlera doganore e mallrave identike ose të ngjashme
(Neni 70(2)(a) dhe (b) i Kodit)

1. Gjatë përcaktimit të vlerës doganore të mallrave të importuara në përputhje me Nenin 70(2)(a) ose (b) të Kodit, do të përdoret vlera e transaksionit e mallrave identike ose të ngjashme të shitura në të njëjtin nivel tregtar dhe në sasi në thelb të njëjta me mallrat që po vlerësohen.

Kur nuk gjenden shitje të tilla, vlera doganore përcaktohet duke pasur parasysh vlerën e transaksionit të mallrave identike ose të ngjashme të shitura në një nivel të ndryshëm tregtar ose në sasi të ndryshme. Kjo vlerë e transaksionit duhet të përshtatet për të marrë parasysh ndryshimet që i përkasin nivelit tregtar dhe/ose sasisë.
2. Duhet të bëhet një rregullim duke marrë parasysh ndryshimet thelbësore të këtyre shpenzimeve ndërmjet mallrave të importuara dhe mallrave identike ose të ngjashme në fjalë, për shkak të dallimeve në largësi dhe mënyrat e transportit.
3. Kur është gjetur më shumë se një vlerë e transaksionit të mallrave identike ose të ngjashme, më e ulëta e këtyre vlerave do të përdoret për të përcaktuar vlerën doganore të mallrave të importuara.
4. 'Mallrat identike' dhe 'mallrat e ngjashme', sipas rastit, nuk përfshijnë mallrat që kanë ose pasqyrojnë punën inxhinierike, zhvillimin, veprat e artit, punën e dizajnit, planet apo skicat për të cilat asnjë rregullim nuk është bërë në bazë të Nenit 67(1)(b)(iv) të Kodit, sepse një punë e tillë është kryer në R.SH.
5. Vlera e transaksionit të mallrave të prodhuara nga një person tjetër duhet të merret parasysh vetëm kur vlera e transaksionit nuk mund të gjendet për mallra identike ose të ngjashme të prodhuara nga I njëjti person që ka prodhuar mallrat objekt vlerësimi.

Neni 111

Metoda deduktive (Neni 70 (2) (c) i Kodit)

1. Çmimi për njësi i përdorur për përcaktimin e vlerës doganore në bazë të Nenit 70(2)(c) të Kodit, do të jetë çmimi me të cilin mallrat e importuara ose mallrat identike apo të ngjashme të importuara janë shitur në R.SH, në gjendjen siç janë importuar, për afërsisht me kohën e importimit të mallrave që vlerësohen.
2. Në mungesë të një çmimi për njësi, siç përmendet në paragrafin 1, çmimi i njësisë së përdorur do të jetë çmimi me të cilin mallrat e importuara ose mallrat identike të importuara apo të ngjashme janë shitur në gjendjen siç janë importuar në territorin doganor të R.SH, në kohë më të hershme pas importimit të mallrave që do të vlerësohen dhe në çdo rast brenda 90 ditëve të atij importimi.
3. Në mungesë të një çmimi për njësi, siç referohet në të dy paragrafët 1 dhe 2, me kërkesë të deklaruesit çmimi për njësi me të cilin mallrat e importuara janë shitur në territorin doganor të R.SH, pas punimit të mëtejshëm ose përpunimit, do të përdoret kompensimi për shkak të vlerës së shtuar nga punime apo përpunime të tilla.
4. Shitjet e mëposhtme nuk do të merren parasysh për qëllime të përcaktimit të vlerës doganore në bazë të Nenit 70(2)(c) të Kodit:
 - a) shitja e mallrave në një nivel tregtar të ndryshëm nga ai i pari pas importimit;
 - b) shitjet ndaj personave të lidhur;
 - c) shitjet ndaj personave që direkt ose indirekt furnizojnë pa pagesë ose me kosto të reduktuar, mallrat ose shërbimet e renditura në Nenin 67(1)(b) të Kodit për përdorim në lidhje me prodhimin dhe shitjen për eksport të mallrave të importuara;
 - ç) shitjet në sasi të cilat nuk janë të mjaftueshme për të lejuar përcaktimin e çmimit për njësi.
5. Gjatë përcaktimit të vlerës doganore, do të zbriten nga njësia e çmimit të përcaktuar në përputhje me paragrafët 1 deri 4, elementët e mëposhtëm:
 - a) secila nga komisionet që zakonisht paguhen ose bien dakord për t'u paguar apo shtesat që zakonisht bëhen për qëllime fitimi dhe shpenzime të përgjithshme (duke përfshirë kostot direkte dhe indirekte të marketingut të mallrave në fjalë) në lidhje me shitjen në territorin doganor të R.SH të mallrave të importuara të së njëjtës kategori ose lloj, të cilat janë mallrat që bien brenda një grupi ose një sërë mallrash të prodhuara nga një sektor i caktuar industrial;
 - b) shpenzimet e zakonshme të transportit dhe siguracionit dhe shpenzimet shoqëruese të shkaktuara në territorin doganor të R.SH;
 - c) detyrimet e importit dhe detyrimet e tjera të pagueshme në territorin doganor të R.SH, për shkak të importit ose shitjes së mallrave.

Vlera doganore e mallrave që prishen shpejt, të importuara në ngarkesë mund të përcaktohet direkt në përputhje me Nenin 66, 70 të Kodit.

Neni 112

Metoda e vlerës së përlogaritur (Neni 70(2)(ç) i Kodit)

1. Në zbatim të nenit 70(2)(ç) të Kodit, autoritetet doganore nuk mund të kërkojnë ose të detyrojnë një person jo të vendosur në territorin doganor të R.SH, të paraqesë dokumenta kontabile apo dokumenta të tjerë justifikues, ose të lejojë akses në dokumenta të tilla, për shqyrtim për qëllime të përcaktimit të vlerës doganore.
2. Kostoja ose vlera e materialeve dhe e përpunimit e përmendur në nenin 70(2)(ç)(i) të Kodit do të përfshijë koston e elementeve të përcaktuara në Nenin 67(1)(a) (ii) dhe (iii) të Kodit. Ajo do të përfshijë koston në proporcionalitet të çdo produkti apo shërbimi të specifikuar në Nenin 67 (1) (b) të Kodit të cilat janë furnizuar direkt ose indirect, nga blerësi, për përdorim në lidhje me prodhimin e mallrave që vlerësohen. Vlera e elementeve të përcaktuara në Nenin 67 (1)(b) (iv) të Kodit të cilat janë ndërmarrë në R.SH, përfshihet vetëm në masën që këto elemente i janë ngarkuar prodhuesit.
3. Kostoja e prodhimit përfshin të gjitha shpenzimet e kryera për krijimin, zhvillimin ose përmirësimin e konsiderueshëm ekonomik të mallrave. Ajo gjithashtu përfshin kostot e specifikuar në nenin 67(1)(b) (ii) dhe (iii) të Kodit.
4. Shpenzimet e përgjithshme të përmendura në Nenin 70(2)(ç) (ii) të Kodit, mbulojnë kostot e drejtpërdrejta dhe të

tërthorta të prodhimit dhe shitjes së mallrave për eksport të cilat nuk janë të përfshira nën Nenin 70(2)(ç) (i) të Kodit.

Neni 113

Metoda e të dhënave të disponueshme
(Neni 70 (3) i Kodit)

1. Gjatë përcaktimit të vlerës doganore në bazë të Nenit 70(3) të Kodit, mund të përdoret një arsyetim fleksibël në aplikimin e metodave të parashikuara në nenet 66 dhe 70(2) të Kodit. Vlera e përcaktuar në këtë mënyrë, për aq sa është e mundur, do të bazohet në vlerat doganore të përcaktuara më parë.
2. Kur vlerat doganore nuk mund të përcaktohen sipas paragrafit 1, metoda të tjera të përshtatshme do të përdoren. Në këtë rast vlera doganore nuk do të përcaktohet në bazë të ndonjë nga elementët e mëposhtëm:
 - a) çmimi i shitjes brenda territorit doganor të R.SH të mallrave të prodhuara në territorin doganor të R.SH;
 - b) një sistem ku më e larta midis dy vlerave alternative është përdorur për vlerësimin doganor;
 - c) çmimi i mallrave në tregun e brendshëm të vendit eksportues;
 - ç) kostoja e prodhimit, e ndryshme nga vlerat e përlogaritura që janë përcaktuar për mallra identike ose të ngjashme në bazë të Nenit 70(2)(ç) të Kodit;
 - d) çmimet për eksport në një vend tjetër;
 - e) vlerat minimale doganore;
 - ë) vlerat arbitrare ose fiktive.

Neni 114

Dokumentet shoqëruese në lidhje me vlerën doganore
(Neni 150(1) i Kodit)

Fatura e cila ka të bëjë me vlerën e deklaruar të transaksionit është e nevojshme si një dokument shoqërues.

Neni 115

Konvertimi i monedhës për qëllime të vlerësimit doganor
(Neni 54(1)(a) i Kodit)

Në përputhje me nenin 54(1)(a) të Kodit, për qëllime të vlerësimit doganor do të përdoret kursi i këmbimit i publikuar nga Banka e Shqipërisë;

KREU III

BORXHI DOGANOR DHE GARANCITË

KAPITULLI 1

Garancitë për një borxh doganor të mundshëm ose ekzistues

Sek s i o n i 1

Dispozita të përgjithshme

Neni 116

Sistemet elektronike në lidhje me garancitë
(Neni 17 i Kodit)

Për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit që ka të bëjë me garancitë do të ngrihet një sistem elektronik.

Paragrafi i parë i këtij neni do të zbatohet sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

Neni 117

Garancia individuale për një borxh doganor të mundshëm

(Neni 85 (1), nënparagrafi 2 i Kodit)

1. Kur është e detyrueshme që të sigurohet një garanci, që mbulon një operacion të vetëm (garancia individuale) për një borxh doganor të mundshëm, ajo duhet të mbulojë shumën e detyrimit të importit ose të eksportit që i korrespondon borxhit doganor që mund të lindë, të llogaritur në bazë të normave më të larta të taksimit të zbatueshëm për mallra të të njëjtit lloj.
2. Kur pagesat e tjera në lidhje me importin dhe eksportin e mallrave mbulohehen nga garancia individuale, llogaritja e tyre do të bazohet në normat më të larta të aplikueshme për mallra të të njëjtit lloj në RSH, kur mallrat në fjalë janë vendosur nën një regjim doganor ose magazinim të përkohshëm.

Neni 118

Garancia fakultative

(Neni 86 i Kodit)

Kur autoritetet doganore vendosin të kërkojnë një garanci e cila është fakultative, zbatohen Nenet 119 deri 127 të këtij Vendimi

Neni 119

Garancia në formën e një depozite në të holla (cash)

(Neni 87 (1) (a) i Kodit)

Kur një garanci është e nevojshme për një regjim të posaçëm ose magazinim të përkohshëm dhe është siguruar si një garanci individuale në formën e një depozite në të holla, kjo garanci i jepet autoritetit doganor të R.SH. ku mallrat janë vendosur nën regjim ose magazinim të përkohshëm.

Kur një regjim i posaçëm, i ndryshëm nga regjimi i përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use) është mbyllur, ose mbikëqyrja e mallrave nën regjimin e përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use) ose magazinimit të përkohshëm është mbyllur në mënyrë korrekte, garancia do të rimburohet nga autoriteti doganor në RSH.

Neni 120

Garancia në formën e një dorëzanie (sipërmarrje) nga një dorëzanës

(Neni 87(1) (b) dhe 89 i Kodit)

1. Garancia e dhënë në formën e një dorëzanie duhet të miratohet nga zyra doganore ku është dhënë garancia (zyra doganore e garancisë), e cila do t'i njoftojë miratimin e saj, personit që i kërkohet të sigurojë garancinë.
2. Zyra doganore e garancisë mund të revokojë miratimin e dorëzanisë nga dorëzanësi në çdo kohë. Zyra doganore e garancisë duhet t'i njoftojë revokimin dorëzanësit dhe personit të cilit i kërkohet të sigurojë garancinë.
3. Dorëzanësi mund të anulohet/tërheqë dorëzanimin e tij në çdo kohë. Ai duhet të njoftojë zyrën doganore të garancisë për anulimin/tërheqjen.
4. Anulimi i dorëzanisë nuk do të ndikojë mbi mallrat, të cilat në momentin kur anulimi hyn në fuqi, kanë qenë dhe vazhdojnë të jenë të vendosura nën një regjim doganor ose magazinim të përkohshëm, në bazë të dorëzanisë së anuluar.
5. Një garanci individuale e siguruar në formën e një dorëzanie duhet të jepet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 32-01.
6. Një garanci globale e siguruar në formën e një dorëzanie duhet të jepet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 32-03.
7. Pa rënë ndesh me paragrafët 5 dhe 6 të këtij neni dhe Neni 129, autoritetet doganore mundet që në përputhje me legjislacionin në fuqi, të lejojnë që dorëzania e siguruar nga një dorëzanës të ketë një formë të ndryshme nga ato të përcaktuara në Aneksin 32-01, 32-02 dhe 32-03, me kusht që të ketë të njëjtin efekt ligjor.

Neni 121

Garancia individuale e siguruar në formën e një dorëzanie

(Nenet 84 dhe 87(1) (b) të Kodit)

1. Kur një garanci individuale është dhënë në formën e një dorëzanie nga një dorëzanës, dokumenti i dorëzanisë do të

mbahet nga zyra doganore e garancisë për periudhën e vlefshmërisë së saj.

2. Kur një garanci individuale është dhënë në formën e një dorëzanie nga një dorëzues, mbajtësi i regjimit nuk duhet të ndryshojë kodin e aksesit që lidhet me numrin e referencës së garancisë.

Neni 122

Asistenca e ndërsjelltë ndërmjet autoriteteve doganore
(Neni 87(1)(c) i Kodit)

Kur lind një borxh doganor në një zyrë doganore të ndryshme nga zyra doganore e cila ka pranuar një garanci në një nga format e përmendura në Nenin 64 (1) të V.K.M 446/2017 dhe që mund të përdoret në më shumë se një zyrë doganore, zyra doganore që ka pranuar garancinë, pas skadimit të afatit për pagesë, me një kërkesë të bërë nga zyra doganore ku ka lindur borxhi, do të transferojë kësaj të fundit, shumën e detyrimit të importit ose të eksportit të papaguara, brenda kufijve të garancisë së pranuar .

Transferimi do të bëhet brenda 1 muaji nga data e pranimit të kërkesës.

Neni 123

Numri i referencës së garancisë dhe kodi i aksesit
(Neni 84 (2) i Kodit)

1. Kur përdoret një garanci individuale, në më shumë se një zyrë doganore, zyra doganore e garancisë do t'i komunikojë personit që ka siguruar garancinë, ose në rastin e një garancie në formën e kuponit (voucher) garantuesit, të dhënat e mëposhtme :

- a) një numër reference garancie;
- b) një kod aksesi që lidhet me numrin e referencës së garancisë.

2. Kur përdoret një garanci globale në më shumë se një zyrë doganore, zyra doganore e garancisë do t'i komunikojë personit që ka siguruar garancinë, të dhënat e mëposhtme:

- a) një numër reference të garancisë për secilën pjesë të shumës referencë që do të monitorohet në përputhje me Nenin 126 të këtij vendimi;
- b) një kod aksesi që lidhet me numrin e referencës së garancisë.

Me kërkesë të personit që ka siguruar garancinë, zyra doganore e garancisë do të caktojë një ose më shumë kode aksesi shtesë mbi këtë garanci për t'u përdorur nga ai person ose përfaqësuesit e tij.

3. Autoriteti doganor do të verifikojë ekzistencën dhe vlefshmërinë e garancisë çdo herë që një person i komunikon një numër reference garancie.

Seksioni 2

Garancia globale

Neni 124

Shuma referencë
(Neni 85 i Kodit)

1. Pa rënë ndesh me nenin 127 të këtij vendimi, shuma e garancisë globale do të jetë e njëjtë me shumën referencë, të përcaktuar nga zyra doganore e garancisë, në përputhje me nenin 85 të Kodit.

2. Kur një garanci globale duhet të sigurojë shumën e detyrimit të importit ose të eksportit dhe pagesave të tjera, shuma e të cilave mund të përcaktohet me saktësi në kohën kur kërkohet garancia, pjesa e shumës referencë që mbulon këtë detyrim dhe pagesat e tjera, duhet t'i korespondojë shumës së detyrimit të importit, eksportit dhe pagesave të tjera për t'u paguar.

3. Kur një garanci globale duhet të sigurojë shumën e detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesave të tjera, shuma e të cilave nuk mund të përcaktohet me saktësi në kohën kur kërkohet garancia, ose që ndryshon me kalimin e kohës, pjesa e shumës referencë që mbulon këtë detyrim dhe pagesat e tjera përcaktohet si vijon:

- a) për pjesën që mbulon shumën e detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesat e tjera që kanë lindur, shuma referencë duhet ti korespondojë shumës së detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesave të tjera të pagueshme;

- b) për pjesën që mbulon shumën e detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesat e tjera që mund të lindin, shuma referencë duhet ti korrespondojë shumës së detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesave të tjera, të cilat mund të bëhen të pagueshme në lidhje me çdo deklaratë doganore ose deklaratë të magazinimit të përkohshëm, për të cilat është siguruar garancia, në periudhën midis vendosjes së mallrave nën regjimin doganor përkatës ose magazinimit të përkohshëm dhe momentit kur ky regjim mbyllet ose mbikëqyrja e mallrave nën regjimin e përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use) ose nën magazinim të përkohshëm ka përfunduar.

Për qëllimet e pikës (b), duhet të merren në konsideratë nivelet më të larta të taksimit të detyrimit të importit ose të eksportit të zbatueshme për mallra të të njëjtit lloj dhe nga nivelet më të larta të pagesave të tjera në lidhje me importin apo eksportin e mallrave të të njëjtit lloj në R.SH.

Kur informacioni i nevojshëm për të përcaktuar pjesën që i takon shumës referencë në përputhje me paragrafin e mësipërm nuk është në dispozicion të zyrës doganore të garancisë, kjo shumë do të fiksohet në vlerën ekuivalente në LEK të 7 000 EUR për çdo deklaratë.

4. Zyra doganore e garancisë përcakton shumën referencë në bashkëpunim me personin të cilit i është kërkuar të sigurojë garancinë. Kur përcaktohet pjesa e shumës referencë, në përputhje me paragrafin 3, zyra doganore e garancisë do ta vendosë atë shumë në bazë të informacionit për mallrat e vendosura nën regjimet doganore përkatëse ose magazinim të përkohshëm në 12 muajt e mëparshëm dhe sipas një vlerësimi të volumit të operacioneve të synuara siç tregohet, ndër të tjera, përmes dokumentacionit tregtar dhe llogarive të personit, të cilit i është kërkuar të depozitojë garancinë.

5. Zyra doganore e garancisë rishikon shumën referencë me iniciativën e saj ose me kërkesë të personit, të cilit i është kërkuar të sigurojë garancinë dhe e përshtat atë në përputhje me dispozitat e këtij Neni dhe të Nenit 85 të Kodit.

Neni 125

Monitorimi i shumës referencë nga personi që i kërkohet të depozitojë garanci (Neni 84 i Kodit)

Personit, të cilit i kërkohet të depozitojë një garanci, duhet të sigurojë që shuma e detyrimit të importit ose eksportit dhe e pagesave të tjera në lidhje me importin ose eksportin e mallrave, kur ato duhet të mbulohen nga garancia, shumë e cila është e pagueshme ose mund të bëhet e pagueshme, nuk duhet të tejkalojë shumën referencë.

Ky person informon zyrën doganore të garancisë kur shuma referencë nuk është në një nivel të mjaftueshëm për të mbuluar operacionet e tij.

Neni 126

Monitorimi i shumës referencë nga autoritetet doganore (Neni 84 (6) i Kodit)

1. Monitorimi i pjesës së shumës referencë që mbulon shumën e detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesave të tjera në lidhje me importin ose eksportin e mallrave, shumë e cila do të bëhet e pagueshme në lidhje me mallrat e ccliruara për qarkullim të lirë duhet të sigurohet për çdo deklaratë doganore në kohën e vendosjes së mallrave nën regjim. Kur deklaratat doganore për cclirim për qarkullim të lirë janë depozituar në përputhje me një autorizim të referuar në Nenin 152 (2), ose Nenin 165 të Kodit, monitorimi i pjesës përkatëse të shumës referencë duhet të sigurohet në bazë të deklaratave shtesë ose kur është e zbatueshme në bazë të të dhënave në regjistrimet e deklaruesit.

2. Monitorimi i pjesës së shumës referencë që mbulon shumën e detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesave të tjera në lidhje me importin ose eksportin e mallrave, shumë e cila mund të bëhet e pagueshme për mallrat e vendosura nën regjimin e transitit, duhet të sigurohet me anë të sistemit elektronik të referuar në Nenin 269(1) të këtij Vendimi, për çdo deklaratë doganore në kohën e vendosjes së mallrave nën regjim. Monitorimi nuk zbatohet për mallrat e vendosura nën regjimin e transitit duke përdorur thjeshtimin e referuar në Nenin 207(4)(d) të Kodit, kur deklarata doganore nuk është përpunuar nga sistemi elektronik sicc referohet në Nenin 269 (1) të këtij Vendimi.

3. Monitorimi i pjesës së shumës referencë që mbulon shumën e detyrimit të importit ose eksportit dhe pagesave të tjera në lidhje me importin ose eksportin e mallrave, kur ato duhen mbuluar me garanci, shumë e cila do të lind ose mund të lind në raste të tjera nga ato të përmendura në paragrafët 1 dhe 2, duhet të sigurohet përmes një auditimi të përshtatshëm dhe të vazhdueshëm

Neni 127

Niveli i garancisë globale (Neni 90 (2) dhe (3) i Kodit)

1. Për qëllim të Nenit 90(2) të Kodit, shuma e garancisë globale reduktohet në:
 - a) 50% të pjesës të shumës referencë të përcaktuar në përputhje me nenin 124 (3) të këtij Vendimi, kur janë përmbushur kushtet e Nenit 65 (1) të Vendimit Nr. 446/2017;
 - b) 30% të pjesës së shumës referencë të përcaktuar në përputhje me Nenin 124 (3) të këtij Vendimi, kur janë përmbushur kushtet e Nenit 65 (2) të Vendimi Nr. 446/2017; ose
 - c) 0% të pjesës së shumës referencë të përcaktuar në përputhje me Nenin 124 (3) të këtij Vendimi, kur janë përmbushur kushtet e Nenit 65 (3) të Vendimi Nr. 446/2017
2. Për qëllimet e Nenit 90 (3) të Kodit, shuma e garancisë globale do të reduktohet në 30% të pjesës së shumës referencë të përcaktuar në përputhje me Nenin 124 (2) të këtij Vendimi.

Seksioni 3

Dispozita për regjimin e transitit dhe regjimi sipas Konventës TIR dhe ATA

Nënseksioni 1

Transiti

Neni 128

Llogaritja për qëllime të transitit të përbashkët (Neni 84(2) i Kodit)

Për qëllime të llogaritjes së përmendur në Nenin 117 dhe në nënparagrafin e dytë të Nenit 124 (3)(b) të këtij Vendimi, mallrat shqiptare të transportuara në përputhje me Konventën e Transitit të Përbashkët (1) do të trajtohen si mallra jo-shqiptare.

Neni 129

Garancia individuale në formën e kuponit (voucher) (Neni 87 (1) (b) i Kodit)

1. Në kuadër të regjimit të transitit, një garanci individuale në formën e një dorëzanie nga një dorëzanes mund të sigurohet gjithashtu nga një garantues përmes lëshimit të një garancie në formën e kuponit personave që duan të jenë mbajtës të regjimit.

Provë e kësaj dorëzanie do të jetë përdorimi i formularit të paraqitur në Aneksin 32-02 dhe kuponat do të jenë sipas formularit të përcaktuar në Aneksin 32-06.

Çdo kupon mbulon shumën prej 10.000 EUR, ose ekuivalentin në LEK të kësaj shume, për të cilën garantuesi është përgjegjës.

Periudha e vlefshmërisë së një kuponi është 1 vit nga data e lëshimit.

2. Garantuesi duhet t'i sigurojë zyrës doganore të garancisë çdo detaj të kërkuar në lidhje me kuponat e garancisë individuale që ai ka lëshuar.

3. Për çdo kupon, garantuesi i komunikon personit që do të jetë mbajtës i regjimit të dhënat e mëposhtme:

- a) një numër reference garancie;
- b) një kod aksesit të lidhur me numrin e referencës së garancisë.

Personi që do të jetë mbajtës i regjimit nuk duhet ta ndryshojë kodin e aksesit.

4. Personi që do të jetë mbajtës i regjimit duhet të paraqesë në zyrën doganore të nisjes një numër kuponash që i korrespondojnë shumëfishit të 10.000 EUR, ose shumës ekuivalente në LEK, të kërkuar për mbulimin e shumës totale referuar Nenit 117 të këtij Vendimi.

Neni 130

Revokimi dhe anulimi e një dorëzanie të siguruar në rastin e garancisë individuale në formën e kuponit
(Neni 87(1) (b) dhe 89 i Kodit)

Autoriteti doganor përgjegjës për zyrën doganore të garancisë do të shënojë në sistemin elektronik të referuar në Nenin 269 (1) të këtij Vendimi, informacionet e çdo revokimi ose anulimi të dorëzansisë, në rastin e një garancie individuale në formën e kuponit dhe datën kur revokimi ose anulimi hyn në fuqi.

(1) “Konventa për një procedurë transiti të përbashkët”, ku Shqipëria po ndërmerr hapat e nevojshëm për të aderuar.

Neni 131

Garancia globale
(Neni 84 (5) dhe 90 i Kodit)

1. Në kuadër të regjimit të transitit, garancia globale mund të jepet vetëm në formën e një dorëzanie nga një dorëzanës.
2. Prova e kësaj dorëzanie do të mbahet nga zyra doganore e garancisë për periudhën e vlefshmërisë së saj. Si zyrë garancie në këtë formë të garancisë do të jetë Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.
3. Mbajtësi i regjimit nuk duhet ta ndryshojë kodin e aksesit, të lidhur me numrin e referencës së garancisë.

Nënseksioni 2

Procedurat nën Konventat TIR dhe ATA

Neni 132

Përgjegjësia e shoqatave të garancive për operacionet TIR
(Neni 203(3)(b) i Kodit)

Për qëllimet e Nenit 8(4) të Konventës TIR, përfshirë çdo ndryshim të saj të mëvonshëm, kur një operacion TIR kryhet në territorin doganor të RSH, shoqata garantuese e vendosur në këtë territor, mund të bëhet përgjegjëse për pagesën e shumës së garantuar në lidhje me mallrat e përfshira në operacionin TIR deri në një limit për Carnet TIR, prej 60 000 EUR ose shumën ekuivalente të saj në LEK.

KAPITULLI 2

Vjelja, pagesa, rimbursimi dhe falja e shumës së detyrimit të importit dhe eksportit

Seksioni 1

Përcaktimi i shumës së detyrimit të importit ose eksportit, njoftimi i borxhit doganor dhe kontabilizimi

Nënseksioni 1

Neni 133

Ndihma e ndërsjelltë mes autoriteteve doganore
(Neni 95 (1) dhe 96 (1) të Kodit)

1. Kur lind një borxh doganor, zyra doganore kompetente për vjeljen e shumës së detyrimit të importit ose të eksportit, që i korrespondon borxhit doganor, duhet të informojë zyrat e tjera doganore dhe DPD:
 - a) për faktin që një borxh doganor ka lindur;
 - b) për veprimin e ndërmarrë ndaj debitorit për të vjelë shumat në fjalë.
2. Autoritetet doganore në bashkëpunim do të ndihmojnë njëra tjetrën në vjeljen e shumës së detyrimit të importit ose të eksportit që i korrespondon borxhit doganor.

Neni 134

Zyra doganore e koordinimit në lidhje me Carnet ATA ose Carnet CPD
(Neni 203(3)(c) i Kodit)

DPD është përgjegjëse për koordinimit e veprimeve në lidhje me borxhin doganor që ka lindur nga mospërmbushja e detyrimeve ose kushteve që lidhen me Carnet ATA ose Carnet CPD, në bazë të Nenit 74 të Kodit.

Neni 135

Mbulimi i detyrimeve të tjera nën regjimin e transitit dhe transitit në përputhje me Konventën TIR
(Neni 203(3)(a) dhe (b) i Kodit)

1. Kur zyra doganore, që konstaton borxhin doganor dhe detyrimin për të paguar detyrimet e tjera në lidhje me importin apo eksportin e mallrave të vendosura nën regjimin e transitit ose nën regjimin e transitit në përputhje me Konventën TIR, merr prova në lidhje me vendin se ku kanë ndodhur ngjarjet që kanë sjellë për pasojë lindjen e borxhit doganor dhe detyrimin për të paguar detyrimet e tjera, pezullon procedurën e vjeljes dhe dërgon menjëherë të gjitha dokumentet e nevojshme, duke përfshirë një kopje autentike të provave, zyrës doganore përgjegjëse në atë vend. Zyra dërguese në të njëjtën kohë kërkon konfirmimin e zyrës marrëse për vjeljen e detyrimeve.
2. Zyra doganore marrëse pas konfirmimit të marrjes së komunikimit informon nëse ajo është kompetente për vjeljen e detyrimeve të tjera. Nëse nuk është marrë asnjë përgjigje brenda 10 ditësh, zyra doganore dërguese menjëherë do të rifillojë procedurën e vjeljes që iniciuan.

Neni 136

Njoftimi i vjeljes së detyrimeve dhe pagesave të tjera nën regjimin e transitit dhe transitit në përputhje me Konventën TIR
(Neni 226(3)(a) dhe (b) i Kodit)

Kur lind një borxh doganor në lidhje me mallrat e vendosura nën regjimin e transitit ose nën regjimin e transitit në përputhje me Konventën TIR, autoriteti doganor kompetent për vjeljen e borxhit informon zyrën doganore të nisjes për vjeljen e detyrimeve dhe pagesave të tjera.

Nënseksioni 2

Njoftimi i borxhit doganor dhe kërkesa për pagesë nga shoqata garantuese

Neni 137

Kërkesa për pagesë nga shoqata garantuese sipas procedurës të Konventës ATA dhe Konventës së Stambollit
(Neni 93 i Kodit)

1. Kur autoritetet doganore konstatojnë se borxhi doganor ka lindur për mallrat e mbuluara nga një Carnet ATA, ato pa vonesë duhet të bëjnë një kërkesë ndaj shoqatës garantuese. DPD bën kërkesën e përmendur në Nenin 67 të VKM 446/2017, duke njoftuar zyrën doganore të vendosjes nën regjimin e lejimit të përkohshëm, mbi kërkesën për pagesën dërguar shoqërisë garantuese.
2. Formulari i detyrimeve siç përmendet në Nenin 67 të VKM 446/2017 mund të dërgohet pas kërkesës për pagesë që i dërgohet shoqatës garantuese, por jo më vonë se 3 muaj nga kërkesa dhe në çdo rast jo më vonë se 6 muaj nga data në të cilën autoritetet doganore fillojnë procedurën e vjeljes. Formulari i detyrimeve është përcaktuar në Aneksin 33-04.

Seksioni 2

Rimbursimi dhe falja

Neni 138

Aplikimi për rimbursim ose falje
(Neni 27 (1) i Kodit)

Aplikimi për rimbursim ose falje do të dorëzohet nga personi që ka paguar ose është i detyruar të paguajë shumën e detyrimit të importit ose të eksportit, ose nga çdo person të cilit i kanë kaluar të drejtat dhe detyrimet e tij.

Neni 139

Paraqitja e mallrave si kusht për rimbursim ose falje
(Neni 109 (1) i Kodit)

Rimbursimi ose falja do t'i nënshtrohen paraqitjes së mallrave. Kur mallrat nuk mund të paraqiten pranë autoriteteve doganore, atëherë zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit jep rimbursimin ose faljen vetëm kur ka prova që tregojnë se mallrat në fjalë janë ato për të cilat është kërkuar rimbursimi ose falja.

Neni 140

Kufizimi në transferimin e mallrave (Neni 109 (1) i Kodit)

Pa rënë ndesh me nenin 142(4) të këtij Vendimi dhe derisa të jetë marrë vendimi lidhur me një aplikim për rimbursim ose falje, mallrat për të cilat është kërkuar rimbursimi ose falja nuk do të transferohen në një vend të ndryshëm nga ai i specifikuar në aplikim, përveçse kur aplikanti njofton paraprakisht zyrën doganore kompetente për marrjen e vendimit për rimbursim ose falje.

Neni 141

Ndihma reciproke mes autoriteteve doganore (Nenet 27 dhe 109(1) të Kodit)

1. Kur për qëllime të rimbursimit ose faljes duhet të merret informacion shtesë nga një zyrë doganore e ndryshme nga ajo në të cilin borxhi doganor është konstatuar, ose kur mallrat duhet të shqyrtohen nga ai autoritet për të siguruar se kushtet për rimbursim ose falje janë përmbushur, zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit do të kërkojë ndihmën e zyrave doganore ku mallrat janë të vendosura, duke specifikuar natyrën e informacionit që do të marrë apo kontrollet që do të kryhen.
2. Zyra doganore ku mallrat janë vendosur, duhet të përmbushë kërkesën e përmendur në paragrafin 1 brenda 30 ditëve nga data e marrjes së kërkesës. Kur zyra doganore në të cilën janë vendosur mallrat nuk është në gjendje të marrë informacionin, ose të kryejë kontrollet e kërkuara brenda afatit të përcaktuar, ajo duhet ta kthejë kërkesën pa veprim, brenda të njëjtit afat.

Neni 142

Plotësimi i formaliteteve doganore (Neni 109 (1) i Kodit)

1. Kur rimbursimi ose falja është objekt i plotësimit të formaliteteve doganore, mbajtësi i vendimit për rimbursimin ose faljen informon zyrën doganore të mbikëqyrjes që i ka plotësuar këto formalitete. Kur vendimi specifikon se mallrat mund të eksportohen ose të vendosen nën një regjim të posaçëm dhe debitori ka në dispozicion këtë mundësi, zyra e mbikëqyrjes doganore do të jetë zyra doganore ku mallrat janë vendosur nën këtë regjim.
2. Zyra doganore e mbikëqyrjes njofton autoritetin doganor kompetent vendim marrës për plotësimin e formaliteteve doganore për të cilat rimbursimi ose falja, është objekt, sipas përgjigjes të përmendur në Nenin 76 të VKM 446/ 2017, duke përdorur formularin e përcaktuar në Aneksin 33-07 të këtij Vendimi.
3. Kur zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit ka vendosur që rimbursimi ose falja është e justifikuar, shuma e detyrimeve do të rimbursohet ose falet vetëm pasi autoriteti doganor ka marrë informacionin e përmendur në paragrafin 2.
4. Zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit mund të autorizojë kryerjen e formaliteteve doganore për të cilat rimbursimi ose falja mund të jenë objekt, para se ai të marrë një vendim. Një autorizim i tillë nuk duhet të paragjykojë atë vendim. Në këto raste, paragrafët 1 deri në 3 do të zbatohen *mutatis mutandis*.
5. Për qëllime të këtij Neni, zyra doganore e mbikëqyrjes është zyra doganore e cila siguron, kur është e përshtatshme, që formalitetet ose kërkesat që kanë objekt rimbursimin ose faljen e shumës së detyrimit të importit dhe eksportit, të jenë plotësuar.

Neni 143

Formalitetet në lidhje me vendimin për rimbursim ose falet (Neni 109 (2) i Kodit)

1. Kur merret një vendim për rimbursim ose falje të detyrimeve të importit ose eksportit, objekt i plotësimit paraprak të

formalitetëve të caktuara doganore, zyrat doganore do të caktojnë një afat kohor për përfundimin e këtyre formalitetëve doganore, i cili nuk do të kalojë 60 ditë nga data e njoftimit të atij vendimi.

2. Mosrespektimi i afatit të përmendur në paragrafin 1, sjell humbjen e së drejtës për rimbursim ose falje, përveç rastit kur personi i interesuar provon se ai ishte penguar nga përbushja e këtij afati për shkak të rrethanave të paparashikuara ose *forcës madhore*.

Neni 144

Pjesët ose komponentët e një artikulli të vetëm
(Neni 109 (1) i Kodit)

Kur rimbursimi apo falja është e lidhur me shkatërrimin, braktisjen në favor të shtetit ose vendosjen nën një regjim të posaçëm apo regjim eksporti të mallrave, por formalitetet përkatëse janë plotësuar vetëm për një ose më shumë pjesë apo komponentë të këtyre mallrave, shuma që duhet rimbursuar apo falur, do të jetë sa diferenca mes shumës së detyrimit të importit ose të eksportit të mallrave dhe shumës së detyrimit të importit ose të eksportit që do të kishte qenë e zbatueshme për pjesën e mbetur të mallrave në qoftë se ato do të ishin të vendosur në një gjendje të pandryshuar nën një regjim doganor që sjell lindjen e një borxhi doganor, në datën në të cilën mallrat janë vendosur në atë mënyrë.

Neni 145

Mbetjet dhe hedhurinat
(Neni 109 (1) i Kodit)

Kur shkatërrimi i mallrave, të autorizuara nga zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit, krijon mbeturina apo hedhurina/skrap, këto do të konsiderohen si mallra jo-shqiptare, sapo të jetë marrë një vendim për dhënien e rimbursimit ose faljen.

Neni 146

Eksporti ose shkatërrimi pa mbikëqyrje doganore
(Neni 109 (1) i Kodit)

1. Në rastet e mbuluara nga nënparagrafi i dytë i Nenit 109(1), Neni 111 ose Neni 113 të Kodit, kur eksporti ose shkatërrimi ndodh pa mbikëqyrje doganore, rimbursimi apo falja në bazë të Nenit 113 të Kodit, do të jetë i kushtëzuar nga sa më poshtë:

- a) aplikanti dorëzon tek zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit, provat e nevojshme për të përcaktuar nëse mallrat, për të cilat kërkohet rimbursimi apo falja, përbushin një nga kushtet e mëposhtme:
 - i) mallrat janë eksportuar nga territori doganor i R.SH;
 - ii) mallrat janë shkatërruar nën mbikëqyrjen e autoriteteve ose personave të autorizuar nga autoritetet për të vërtetuar një shkatërrim të tillë;
- b) aplikanti kthen tek zyra doganore kompetente për marrjen e vendimit çdo dokument që vërteton ose që përmban informacion që konfirmon statusin doganor të mallrave shqiptare për mallrat në fjalë, mbi bazën e të cilave mallrat në fjalë, mund të jenë larguar nga territori doganor i R.SH, ose paraqet çfarëdo prove që autoriteti në fjalë e konsideron të nevojshme për të verifikuar se dokumenti nuk mund të përdoret më pas në lidhje me mallrat e sjella në territorin doganor të R.SH.

2. Provat që mallrat për të cilat kërkohet rimbursimi ose falja janë eksportuar nga territori doganor i R.SH përbëhen nga dokumentet e mëposhtme:

- a) vërtetimi i daljes i përmendur në Nenin 330 të këtij Vendimi;
- b) origjinali ose kopja e vërtetuar e deklaratës doganore për regjimin që përfshin lindjen e borxhit doganor;
- c) kur është e nevojshme, dokumentet tregtare ose administrative që përmbajnë një përshkrim të plotë të mallrave të cilat janë paraqitur me deklaratën doganore për regjimin në fjalë, ose me deklaratën doganore për eksport nga territori doganor i R.SH, ose me deklaratën doganore të bërë për mallrat në vendin tjetër të destinacionit.

3. Provat që vërtetojnë se mallrat, për të cilat kërkohet rimbursimi ose falja janë shkatërruar nën mbikëqyrjen e autoriteteve ose personave të autorizuar për të vërtetuar zyrtarisht një shkatërrim të tillë, përbëhen nga dokumentet të mëposhtme:

- a) një raport apo deklaratë të shkatërrimit, të hartuar nga autoritetet nën mbikëqyrjen e të cilave u shkatërruan mallrat, ose një kopje të vërtetuar të saj;
- b) një certifikatë të hartuar nga personi i autorizuar për të vërtetuar shkatërrimin, shoqëruar nga dokumenti që provon autoritetin e tij.

Këto dokumente duhet të përmbajnë një përshkrim të plotë të mallrave të shkatërruara për të vendosur, me anë të krahasimit me të dhënat e deklaratës doganore për regjimin doganor që sjell lindjen e borxhit doganor dhe dokumentet mbështetëse, që mallrat e shkatërruara, janë ato të cilat ishin vendosur nën regjimin në fjalë.

4. Kur prova e referuar në paragrafët 2 dhe 3 është e pamjaftueshme për autoritetin doganor për marrjen e vendimit, ose kur prova e caktuar nuk është në dispozicion, një provë e tillë mund të plotësohet ose zëvendësohet nga çdo dokument tjetër zyrtar që konsiderohet i nevojshëm nga autoriteti në fjalë.

Neni 147

Informacioni që duhet t'i dërgohet DPD (Neni 114 dhe 115 i Kodit)

1. Zyra doganore kompetente përveç rasteve të përmendura në Nenin 109(3) të Kodit, do t'i dërgojë DPD një listë të rasteve të rimbursimit apo faljes.
2. Informimi duhet të bëhet gjatë tremujorëve të parë dhe të tretë të çdo viti, për të gjitha rastet në të cilat është vendosur për rimbursimin ose faljen e detyrimeve, gjatë gjysmës së parë të vitit.
3. Kur një zyrë doganore nuk ka marrë asnjë vendim për rastet e përmendura në paragrafin 1, gjatë gjysmës së vitit në fjalë, ai do t'i dërgojë DPD një njoftim për këtë.
4. Për secilin prej rasteve të përmendura në këtë Nen, do të ofrohet informacioni i mëposhtëm:
 - a) numri i deklaratës doganore apo dokumentit që njofton borxhin;
 - b) data e deklaratës doganore ose e dokumentit që njofton borxhin;
 - c) lloji i vendimit;
 - ç) baza ligjore për vendimin;
 - d) shuma e parave;
 - e) të dhëna të tjera të rastit (që përfshijnë një shpjegim të shkurtër se pse zyra doganore i konsideron kushtet për rimbursim ose falje sipas bazës përkatëse ligjore, të plotësuara).

KREUIV

HYRJA E MALLRAVE NË TERRITORIN DOGANOR TË R.SH

KAPITULLI 1

Deklarata përmbledhëse e hyrjes

Neni 148

Sistemi elektronik në lidhje me deklaratat përmbledhëse të hyrjes (Neni 17 i Kodit)

Një sistem elektronik i informacionit dhe komunikimit ngritur në bazë të Nenit 17(1) të Kodit, do të përdoret për paraqitjen, përpunimin, ruajtjen dhe shkëmbimin e informacionit, në lidhje me deklaratat përmbledhëse të hyrjes, si dhe për shkëmbimet e mëvonshme të informacionit të parashikuara në këtë Kapitull.

Duke anashkaluar paragrafin e parë të këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, deklarata përmbledhëse e hyrjes bëhet me anë të depozitimit të

manifestit të ngarkesës së mjetit lundrues, mjetit ajror, mjetit hekurudhor, deklaratës së transitit, dokumentit të transportit rrugor (CMR) ose në çdo formë tjetër që pranohet nga zyra doganore përkatëse.

Neni 149

Depozitimi i një deklarate përmbledhëse të hyrjes

(Neni 197(5) dhe (6) i Kodit)

1. Të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes mund të sigurohen me depozitimin e një grupimi të dhënash.
2. Për qëllime të paraqitjes së deklaratës përmbledhëse të hyrjes përmes depozitimit të një grupimi të dhënash, zyra doganore e hyrjes do të jetë zyra doganore e njohur nga personi i interesuar në momentin e depozitimit të të dhënave, në mënyrë të veçantë bazuar në vendin në të cilin mallrat janë paraqitur.
3. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të Kontrollit të Importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, paragrafët 1 dhe 2 të këtij Neni nuk do të zbatohen.

Neni 150

Detyrimet për të informuar në lidhje me të dhënat e deklaratës përmbledhëse hyrëse nga persona të ndryshëm nga transportuesi

(Neni 119 (6) i Kodit)

1. Në rastet e përmendura në Nenin 93 (1) të VKM 446/2017, transportuesi dhe çdo person që lëshon një faturë ngarkese, në grupimin e të dhënave të pjesshme të deklaratës përmbledhëse të hyrjes, siguron identitetin e çdo personi që ka lidhur një kontratë transporti me ta, ka lëshuar një faturë ngarkese në lidhje me të njëjtat mallra dhe nuk ka vënë në dispozicion të tyre të dhënat e kërkuara për deklaratën përmbledhëse të hyrjes.

Kur marrësi i treguar në faturën e ngarkesës (bill of lading) nuk ka faturat bazë të ngarkesës dhe nuk vë në dispozicion të dhënat e nevojshme të personit që lëshon faturën e ngarkesës, ky i fundit duhet të sigurojë identitetin e marrësit.

2. Në rastet e përmendura në Nenin 93 (1) të VKM 446/2017, personi që lëshon faturën e ngarkesës, informon për lëshimin e kësaj fature të ngarkesës, personin i cili përmblyll një kontratë transporti me të dhe lëshon faturën e ngarkesës së tij.

Në rastin e një marrëveshjeje të përbashkët ngarkimi të mallrave, personi që lëshon faturën e ngarkesës informon për lëshimin e kësaj fature të ngarkesës, personin me të cilin ai hyri në atë marrëveshje.

3. Në rastet e përmendura në Nenin 94 (1) të VKM 446/2017, transportuesi dhe çdo person që lëshon një dokument transporti ajror (air waybill), do të sigurojë në pjesën e grupimit të të dhënave të pjesshme të deklaratës përmbledhëse të hyrjes, identitetin e çdo personi i cili ka nënshkruar një kontratë transporti me ta, ka lëshuar një dokument transporti ajror në lidhje me të njëjtat mallra dhe nuk i plotëson të dhënat e kërkuara për deklaratën përmbledhëse të hyrjes në dispozicion të tyre.

4. Në rastet e përmendura në Nenin 94 (1) të VKM 446/2017, personi që lëshon një dokument transporti ajror do të informojë për lëshimin e këtij dokumenti, personin me të cilin ka lidhur një kontratë transporti dhe i lëshon këtij të fundit dokumentin e transportit ajror.

Në rastin e një marrëveshjeje të përbashkët ngarkese të mallrave, personi që lëshon dokumentin e transportit ajror do të informojë për lëshimin e këtij dokumenti, personin me të cilin ka lidhur këtë marrëveshje.

5. Në rastet e përmendura në nenin 94(2) të VKM 446/2017, transportuesi, në pjesën e grupimit të të dhënave të pjesshme të deklaratës përmbledhëse të hyrjes, do të sigurojë identitetin e operatorit postar, i cili nuk vë të dhënat e nevojshme për deklaratën përmbledhëse të hyrjes në dispozicion të tij.

6. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të Kontrollit të Importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, paragrafët 1 deri 5 të këtij Neni nuk do të zbatohen.

Neni 151

Regjistrimi i deklaratës përmbledhëse të hyrjes

(Neni 119 (1) i Kodit)

1. Autoritetet doganore regjistrojnë deklaratën përmbledhëse hyrëse pas depozitimit të saj dhe njoftojnë menjëherë personin që ka e depozituar atë për regjistrim dhe i komunikojnë MRN e deklaratës përmbledhëse të hyrjes dhe datën e regjistrimit.
2. Nëse të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes janë siguruar duke paraqitur më shumë se një grupim të dhënash, autoritetet doganore regjistrojnë secilën prej këtyre të dhënave të deklaratës përmbledhëse të hyrjes pas depozitimit të saj dhe duhet të njoftojnë menjëherë personin që ka bërë depozitimin e të dhënave për regjistrim duke i komunikuar një MRN për çdo depozitim dhe datën e regjistrimit.
3. Autoritetet doganore njoftojnë menjëherë transportuesin për regjistrimin, me kusht që transportuesi të ketë kërkuar që të njoftohet dhe të ketë akses në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 148 të këtij Vendimi, në ndonjë nga rastet e mëposhtme:
 - a) kur deklarata përmbledhëse e hyrjes është paraqitur nga personi i përmendur në nënparagrafin e dytë të Nenit 119(4) të Kodit;
 - b) kur të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes janë dhënë në përputhje me Nenin 119(6) të Kodit.
4. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të Kontrollit të Importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, paragrafët 2 dhe 3(b) të këtij Neni nuk do të zbatohen.

Neni 152

Analiza e riskut

(Neni 119 (3) dhe 120 i Kodit)

1. Analiza e riskut duhet të kryhet para ardhjes së mallrave në zyrën doganore të hyrjes, me kusht që deklarata përmbledhëse e hyrjes të jetë depozituar brenda afateve kohore të përcaktuara në Nenin 86 deri 90 të VKM 446/2017, përveç nëse identifikohet një risk, ose nevojitet të kryhet një analizë risku shtesë.

Në rastin e ngarkesave me konteinerë të sjella në territorin doganor të R.SH nga deti, siç përmendet në Nenin 86 (a) të VKM 446/2017, autoritetet doganore përfundojnë analizën e riskut brenda 24 orëve nga depozitimi i deklaratës përmbledhëse të hyrjes, ose në rastet e përmendura në Nenin 119(6) të Kodit, nga të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes, të paraqitura nga transportuesi.

Përveç paragrafit të parë, në rastin e mallrave të sjella në territorin doganor të R.SH në rrugë ajrore, analiza e riskut do të kryhet pas marrjes së dhënave minimale të deklaratës përmbledhëse të hyrjes, të referuar në nënparagrafin e dytë të Nenit 87 (1) të VKM 446/2017.

2. Analiza e riskut duhet të plotësohet, kur është e nevojshme, përmes shkëmbimit të informacionit lidhur me riskun dhe rezultatet e analizave të riskut, siç përmendet në Nenin 47 (5) të Kodit.

3. Kur përfundimi i analizës së riskut kërkon informacion të mëtejshëm mbi veçoritë e deklaratës përmbledhëse të hyrjes, analiza duhet të përfundojë vetëm pasi informacioni është dhënë.

Për këto qëllime, autoritetet doganore kërkojnë këtë informacion nga personi që paraqet deklaratën përmbledhëse të hyrjes, ose, kur është e zbatueshme, nga personi që ka depozituar detajet e deklaratës përmbledhëse të hyrjes. Nëse ai person është i ndryshëm nga transportuesi, autoritetet doganore informojnë transportuesin, me kusht që transportuesi ta ketë kërkuar që të njoftohet dhe të ketë akses në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 149 të këtij Vendimi.

4. Nëse autoritetet doganore, në rastin e mallrave që hyjnë në territorin doganor të R.SH në rrugë ajrore, kanë baza të arsyeshme për të dyshuar se dërgesa mund të përbëjë një kërcënim serioz për sigurinë e aviacionit, njoftojnë personin që paraqet deklaratën përmbledhëse të hyrjes ose, kur është e zbatueshme, personin që ka paraqitur të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes dhe, kur ky person është i ndryshëm nga transportuesi, informon transportuesin, me kusht që transportuesi të ketë akses në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 149 të këtij Vendimi, se dërgesa duhet të kontrollohet si ngarkesë dhe postë me risk të lartë, para se të ngarkohen në bordin e një avioni në territorin doganor të R.SH. Pas njoftimit, ai person duhet të informojë autoritetet doganore nëse dërgesa është kontrolluar ose tashmë u kontrollua në përputhje me kërkesat e lartpërmendura dhe të sigurojë të gjithë informacionin e duhur lidhur me këtë kontroll. Analiza e riskut duhet të kryhet vetëm pasi informacioni është dhënë.

5. Kur në rastin e ngarkesave me konteinerë të sjella në territorin doganor të R.SH në rrugë detare, siç përmendet në Nenin 86(a) të VKM 446/2017, ose në rastin e mallrave të sjella në territorin doganor të R.SH në rrugë ajrore, analiza e riskut ofron baza të arsyeshme për autoritetet doganore duke konsideruar se hyrja e mallrave në territorin doganor të R.SH përbën një kërcënim serioz për sigurinë dhe mbrojtjen, që kërkon një ndërhyrje të menjëhershme, autoritetet doganore njoftojnë personin që depoziton deklaratën përmbledhëse të hyrjes, ose, kur është e zbatueshme, personin që ka paraqitur të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes dhe, kur ky person është i ndryshëm nga transportuesi, informon

transportuesin, me kusht që transportuesi të ketë akses në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 149 të këtij Vendimi, se mallrat nuk duhet të ngarkohen. Një njoftim i tillë bëhet dhe informacioni përkatës jepet menjëherë pas identifikimit të riskut, dhe në rastin e mallrave të sjella me konteinerë në territorin doganor të R.SH në rrugë detare, siç përmendet në Nenin 86 (a) të VKM 446/2017, brenda afatit kohor të përcaktuar në nënparagrafin e dytë të paragrafit 1.

6. Kur një dërgesë është identifikuar se paraqet një kërcënim të një natyre të tillë që kërkon veprim të menjëhershëm pas mbërritjes, zyra doganore e hyrjes do ta bëjë atë veprim me mbërritjen e mallrave.

7. Kur risku i identifikuar nuk përbën një kërcënim të tillë serioz për sigurinë dhe mbrojtjen që do të kërkonte masa të menjëhershme, zyra doganore e hyrjes, ia kalon rezultatet e analizës së riskut, duke përfshirë, kur është e nevojshme, informacionin në lidhje me vendin më të përshtatshëm ku duhet të kryhet kontrolli si dhe të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes, të gjitha zyrave doganore që preken nga lëvizja e mallrave.

8. Për mallrat për të cilat detyrimi për të paraqitur një deklaratë përmbledhëse të hyrjes është hequr, në përputhje me Nenin 85 (1) (c) deri (gj), dhe (i) të VKM 446/2017 dhe nënparagrafi i parë i Nenit 85 (2) i të njëjtit Vendim, janë sjellë në territorin doganor të R.SH, analiza e riskut duhet të kryhet me paraqitjen e mallrave, nëse janë të disponueshëm, bazuar në deklaratën e magazinimit të përkohshëm ose në deklaratën doganore të mallrave në fjalë.

9. Mallrat e paraqitura në doganë mund të vendosen nën një regjim doganor ose të ri-eksportohen sapo analiza e riskut të jetë përfunduar dhe rezultatet e analizës së riskut, dhe sipas rastit masat e marra, lejojnë një vendosje të tillë.

10. Analiza e riskut gjithashtu duhet të kryhet në qoftë se të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes janë ndryshuar në përputhje me nenin 121 të Kodit. Në këtë rast, analiza e riskut duhet të kryhet menjëherë pas marrjes së të dhënave, përveç nëse identifikohet një risk, ose nevojitet të kryhet një analizë risku shtesë.

Neni 153

Analiza e Riskut (Neni 118 i Kodit)

1. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të Kontrollit të Importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, Neni 152 (1) deri (8) nuk do të zbatohet.

2. Analiza e riskut duhet të kryhet para ardhjes së mallrave në zyrën doganore të hyrjes, me kusht që deklarata përmbledhëse e hyrjes të jetë depozituar brenda afateve kohore të përcaktuara në Nenin 86 deri 90 të VKM 446/2017, përveçse kur është identifikuar një risk.

3. Në rast të ngarkesave me konteinerë të sjella në territorin doganor të R.SH në rrugë detare, siç përmendet në Nenin 86 (a) të VKM 446/2017, autoritetet doganore duhet të përfundojnë analizën e riskut brenda 24 orëve nga depozitimi i deklaratës përmbledhëse të hyrjes. Kur analiza ofron baza të arsyeshme për autoritetet doganore që të marrin në konsideratë, se hyrja e mallrave në territorin doganor të R.SH përbën një kërcënim serioz për sigurinë dhe mbrojtjen dhe një veprim i menjëhershëm është i nevojshëm, autoritetet doganore njoftojnë personin që ka depozituar deklaratën përmbledhëse të hyrjes, dhe, nëse ai person është i ndryshëm nga transportuesi, informon transportuesin me kusht që transportuesi të ketë akses në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 148 të këtij Vendimi, se mallrat nuk do të ngarkohen. Ky njoftim duhet të bëhet dhe informacioni duhet të jepet menjëherë pas zbulimit të riskut përkatës dhe brenda 24 orëve nga depozitimi i deklaratës përmbledhëse të hyrjes.

4. Kur një anije ose avion duhet të ndalojë në më shumë se një port ose aeroport në territorin doganor të R.SH, me kusht që të lëvizë mes tyre, pa ndaluar në asnjë port ose aeroport jashtë territorit doganor të R.SH, do të veprohet si në vijim:

- a) për të gjitha mallrat e transportuara si më lart me anije ose avion, një deklaratë përmbledhëse hyrëse, depozitohet në portin ose në aeroportin e parë të R.SH. Autoritetet doganore të portit ose aeroportit të hyrjes, duhet të kryejnë analizën e riskut për qëllime të sigurisë dhe të mbrojtjes për të gjitha mallrat e anijes ose avionit në fjalë. Analizat shtesë të riskut mund të kryhen për këto mallra në portin apo aeroportin në të cilin ato janë shkarkuar;
- b) në rastin e dërgesave të identikuara se paraqesin një kërcënim serioz, ku kërkohet një ndërhyrje e menjëhershme, zyra doganore e portit ose aeroportit të hyrjes në R.SH do të marrë masa ndaluese, dhe në çdo rast, do të kalojë rezultatet e analizës së riskut në portet ose aeroportet e mëpasshme; dhe
- c) në portet ose aeroportet e mëpasshme në territorin doganor të R.SH, për mallrat e paraqitura në doganë në atë port ose aeroport do të zbatohet Neni 135 i Kodit .

5. Kur mallrat, për të cilat detyrimi për të paraqitur deklaratën përmbledhëse të hyrjes është hequr në përputhje me Nenin 85 (1)(c) deri (gj), dhe (i) dhe (2) të VKM 446/2017, janë sjellë në territorin doganor të R.SH, analiza e riskut bëhet me paraqitjen e mallrave, nëse janë të disponueshëm, bazuar në deklaratën e magazinimit të përkohshëm ose në deklaratën doganore të mallrave në fjalë.

Neni 154

Ndryshimi i deklaratës përmbledhëse të hyrjes
(Neni 121 (1) i Kodit)

1. Kur të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes janë depozituar nga persona të ndryshëm, çdo person mund të lejohet të ndryshojë vetëm të dhënat, të cilat ai person ka depozituar.

2. Autoritetet doganore, njoftojnë menjëherë personin që ka paraqitur ndryshime në të dhënat e deklaratës përmbledhëse hyrëse, për vendimin e tyre për të regjistruar ose për të refuzuar ndryshimet.

Kur ndryshimet në të dhënat e deklaratës përmbledhëse të hyrjes janë paraqitur nga një person i ndryshëm nga transportuesi, autoritetet doganore do të njoftojnë transportuesin, me kusht që transportuesi të ketë kërkuar që të njoftohet dhe të ketë akses në sistemin elektronik të përmendur në Nenin 148 të këtij Vendimi.

3. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të Kontrollit të Importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, paragrafi 1 i këtij Neni nuk do të zbatohet.

KAPITULLI 2

Mbërritja e mallrave

Seksioni 1

Hyrja e mallrave në territorin doganor të R.SH

Neni 155

Devijimi i një një anije detare ose një mjeti ajror
(Neni 124 i Kodit)

1. Kur një anije detare ose një avion që hyn në territorin doganor të R.SH, ndërron drejtimin dhe pritjet të mbërrijë për herë të parë në një zyrë doganore të vendosur në R.SH, që nuk është treguar në deklaratën përmbledhëse të hyrjes, si një vend kalimi, operatori i atij mjeti transportues, informon për këtë devijim zyrën doganore që tregohet në deklaratën përmbledhëse të hyrjes, si zyrën doganore të hyrjes .

Nënparagrafi i parë nuk do të zbatohet kur mallrat janë sjellë në territorin doganor të R.SH nën regjimin e transitit në përputhje me Nenin 132 të Kodit.

2. Zyra doganore e treguar në deklaratën përmbledhëse të hyrjes, si zyra doganore e hyrjes, menjëherë pasi është informuar në përputhje me paragrafin 1, njofton zyrën doganore e cila në bazë të këtij informacioni, është zyra doganore e hyrjes pas devijimit. Ajo do t'i dërgojë veçoritë përkatëse të deklaratës përmbledhëse të hyrjes dhe të rezultateve të analizës së riskut zyrës doganore të treguar në deklaratën përmbledhëse të hyrjes.

Seksioni 2

Paraqitja, shkarkimi dhe verifikimi i mallrave

Neni 156

Paraqitja e mallrave në doganë
(Neni 130 i Kodit)

Autoritetet doganore mund të pranojnë përdorimin e sistemeve të portit ose të aeroportit, ose metoda të tjera të informacionit në dispozicion, për paraqitjen e mallrave në doganë.

Seksioni 3

Magazinimi i përkohshëm i mallrave

Neni 157

Procedura e konsultimit mes autoriteteve doganore para dhënies së autorizimit të ambjenteve për magazinim të përkohshëm (Neni 27 i Kodit)

1. Procedura e referuar në Nenin 14 të këtij Vendimi, do të ndiqet në përputhje me paragrafët 2 dhe 3 të këtij Neni, para se të merret një vendim për të autorizuar funksionimin e ambjenteve të magazinimit të përkohshëm, përveçse kur DPD gjykon se nuk janë përmbushur kushtet për dhënien e një autorizimi të tillë.
2. Autoritetet doganore kompetent për marrjen e vendimit, i komunikon kërkesën dhe projekt autorizimin autoriteteve doganore të konsultuara, brenda 30 ditëve pas ditës në të cilën është pranuar aplikimi.
3. Nëse autoritetet doganore të konsultuara nuk komunikojnë ndonjë kundërshtim brenda afatit, aprovimi i tyre do të konsiderohet si i dhënë.

Neni 158

Deklarata e magazinimit të përkohshëm

Kur deklarata doganore është depozituar para mbërritjes së pritshme të mallrave në doganë, në përputhje me Nenin 156 të Kodit, autoritetet doganore mund ta marrin në konsideratë këtë deklaratë, si një deklaratë të magazinimit të përkohshëm.

Neni 159

Lëvizja e mallrave në magazinim të përkohshëm (Neni 138(5) i Kodit)

1. Kur lëvizja bëhet mes ambjenteve të magazinimit të përkohshëm nën përgjegjësinë e autoriteteve të ndryshme doganore, mbajtësi i autorizimit për funksionimin e ambjenteve të magazinimit të përkohshëm nga të cilat mallrat janë zhvendosur, informon:
 - a) autoritetet doganore përgjegjëse për mbikëqyrjen e ambjentit të magazinimit të përkohshëm nga të cilat mallrat janë zhvendosur për lëvizjen e synuar në mënyrën e përcaktuar në autorizim dhe, pas mbërritjes së mallrave në ambjentin e magazinimit të përkohshëm të destinacionit, në lidhje me përfundimin e lëvizjes në mënyrën e përcaktuar në autorizim;
 - b) mbajtësin e autorizimit për ambjentet tek të cilat mallrat janë zhvendosur, që mallrat janë dërguar.
2. Kur lëvizja bëhet mes ambjenteve të magazinimit të përkohshëm nën përgjegjësinë e autoriteteve të ndryshme doganore, mbajtësi i autorizimit për ambjentet tek të cilat mallrat janë zhvendosur, do të:
 - a) njoftojë autoritetet doganore përgjegjëse për ato ambjente, për mbërritjen e mallrave; dhe
 - b) pas mbërritjes së mallrave në ambjentet e magazinimit të përkohshëm të destinacionit, informon mbajtësin e autorizimit të ambjenteve të magazinimit të përkohshme të nisjes.
3. Informacioni i përmendur në paragrafin 1 dhe 2 do të përfshijë një referencë të deklaratës përkatëse të magazinimit të përkohshëm dhe të datës së fundit të magazinimit të përkohshëm.
4. Kur kryhet një lëvizje e mallrave nën magazinim të përkohshëm, mallrat mbeten nën përgjegjësinë e mbajtësit të autorizimit për funksionimin e ambjenteve të magazinimit të përkohshëm nga e cila mallrat janë zhvendosur, derisa mallrat të shënohen në regjistrat e mbajtësit të autorizimit për ambjentet e magazinimit të përkohshëm në të cilën mallrat janë transferuar, përveç rastit kur parashikohet ndryshe në autorizim.

KREU V

RREGULLAT E PËRGJITHSHME PËR STATUSIN DOGANOR, VENDOSJEN E MALLRAVE NËN NJË REGJIM DOGANOR, VERIFIKIMI, ÇLIRIMI DHE ASGJËSIMI/SHKATËRRIMI I MALLRAVE

KAPITULLI 1

Statusi doganor i mallrave

Neni 160

Sistemi elektronik lidhur me provën e statusit doganor të mallrave shqiptare (Neni 17(1) i Kodit)

Për shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit lidhur me provën e statusit doganor të mallrave shqiptare, parashikuar në Nenin 165 (1)(b) dhe (c) të këtij Vendimi, do të ngrihet një sistem elektronik në bazë të Nenit 17(1) të Kodit.

Paragrafi i parë i këtij Neni do të zbatohet nga implementimi i sistemit të informatizuar të Statusit Shqiptar të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

Seksioni 1

Shërbimi i rregullt i anijeve

Neni 161

Konsultimi i autoriteteve doganore nga ana e shërbimit të rregullt të anijeve (Neni 27 i Kodit)

Para dhënies së një autorizimi të përmendur në Nenin 100 të VKM 446/2017, pasi janë shqyrtuar nëse janë plotësuar kushtet e përcaktuara në Nenin 100 (2) të VKM 446/2017 për dhënien e autorizimit, autoriteti doganor kompetent për marrjen e vendimit do të konsultohet me autoritetet doganore që preken nga ana e shërbimit të rregullt të anijeve për qëllim të Nenit 99 (2)(b) të VKM 446/2017, si dhe autoritetet e tjera doganore, për të cilat aplikanti deklaron të ketë plane për të ardhme për shërbime të transportit të rregullt, në plotësimin e kushteve të Nenit 100 (2)(b) të VKM 446/2017.

Afati për konsultim, do të jetë 15 ditë nga data kur autoriteti doganor kompetent komunikon kushtet dhe kriteret që duhet të shqyrtohen nga autoritetet doganore të konsultuara.

Neni 162

Regjistrimi i anijeve dhe porteve (Neni 27 i Kodit)

Informacioni i regjistrimit të anijeve dhe porteve do të jetë në dispozicion të autoriteteve doganore, që preken nga ana e shërbimit të rregullt të anijeve.

Neni 163

Rrethana të paparashikuara gjatë transportit nga shërbimet e rregullta të transportit detar (Neni 144 (2) i Kodit)

Kur një anije e regjistruar në një shërbim të rregullt të anijeve, si rezultat i rrethanave të paparashikuara, transbordon në det, ndalon ose ngarkon apo shkarkon mallra në një port jashtë territorit doganor të R.SH, në një port që nuk është pjesë e shërbimit të rregullt të anijeve, ose në një zonë të lirë të një porti të R.SH, shoqëria e lundrimit informon menjëherë për ndalesën autoritetet doganore të porteve pasuese të R.SH, përfshirë ato përgjatë rrugës së planifikuar të kësaj anijeje.

Data në të cilën anija rifillon punën e saj në shërbim të rregullt të anijeve, paraprakisht do t'i komunikohet atyre autoriteteve doganore.

Neni 164

Verifikimi i kushteve për shërbimet e rregullta të transportit detar (Neni 142 i Kodit)

1. Autoritetet doganore mund të kërkojnë prova nga kompania e lundrimit se janë respektuar dispozitat e Neneve 100(2)(c) dhe (ç) dhe (3) dhe 101(1) dhe (3) të VKM 446/2017 dhe të Nenit 163 të këtij Vendimi.

2. Kur një autoritet doganor përcakton se dispozitat e përmendura në paragrafin 1 nuk janë respektuar nga kompania e lundrimit, autoriteti informon menjëherë autoritetet doganore të tjera, që preken nga shërbimi i rregullt i anijeve.

Këto autoritete duhet të marrin masat e nevojshme.

Seksioni 2

Prova për statusin doganor të mallrave shqiptare

Nënsksioni 1

Dispozita të përgjithshme

Neni 165

Mjetet e provës së statusit doganor të mallrave shqiptare

(Neni 142 (2) i Kodit)

1. Për të provuar se mallrat kanë statusin doganor të mallrave shqiptare, sipas rastit, përdoret një nga mjetet në vijim:
 - a) të dhënat e deklarimit transit të mallrave të vendosura nën regjimin e transitit të brendshëm. Në këtë rast Neni 99(3) i VKM 446/2017, nuk do të zbatohet;
 - b) të dhënat e dokumentit T2L të përmendura në Nenin 171 të këtij Vendimi;
 - c) manifesti doganor i mallrave i përmendur në Nenin 172 të këtij Vendimi;
 - ç) fatura apo dokumenti i transportit të përmendura në Nenin 177 të këtij Vendimi;
 - d) sipas rastit, regjistri i peshkimit, deklarata e zbakimit në tokë, deklarata e transbordit dhe të dhënat e sistemit të monitorimit të anijes, të përmendur në Nenin 179 të këtij Vendimi;
 - dh) një mjet prove i përmendur në Nenet 173 deri 176 të këtij Vendimi;
 - e) tiketa e përmendur në Nenin 286 të këtij Vendimi.
2. Duke anashkaluar paragrafin 1 të këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të provës së R.SH sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, prova e statusit doganor të mallrave shqiptare mund të jepet përmes manifestit të kompanisë së transportit detar në lidhje me këto mallra.
3. Duke anashkaluar paragrafin 1(ç) të këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të provës së R.SH sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, prova e statusit doganor të mallrave shqiptare mund të jepet përmes faturës ose një dokumenti transporti, që lidhet me mallrat, vlera e të cilave e tejkalon ekuivalentin në LEK të 15 000 EUR.
4. Kur mjetet e provave të referuara në paragrafin 1, janë përdorur për mallrat me status doganor të mallrave shqiptare, me një paketim që nuk ka statusin doganor të mallrave shqiptare, në mjetin e provës duhet të vendoset edhe shënimi:
“Paketimi N - [kodi 98200]”
5. Kur mjetet e provave të përmendura në paragrafin 1(b), (c) dhe (ç) janë lëshuar në mënyrë retrospektive (a-posteriori), ato duhet të përfshijnë edhe shënimin:
“Lëshuar në mënyrë retrospektive - [kodi 98201]”
6. Mjetet e provës të referuara në paragrafin 1 nuk do të përdoren në lidhje me mallrat për të cilat formalitetet e eksportit kanë përfunduar ose janë vendosur nën regjimin e përpunimit pasiv.

Neni 166

Miratimi, regjistrimi dhe përdorimi i mjeteve të caktuara të provës së statusit doganor të mallrave shqiptare

(Neni 142 (2) i Kodit)

1. Zyra doganore kompetente konfirmon dhe regjistron mjetet e provës së statusit doganor të mallrave shqiptare të përmendura në Nenin 165 (1)(b) dhe (c) të këtij Vendimi, me përjashtim të rasteve të përmendura në Nenin 108(1) të VKM 446/2017 dhe i komunikon MRN-në e këtyre mjeteve të provës, personit të interesuar.

2. Një dokument që konfirmon regjistrimin e mjeteve të provës së përmendur në paragrafin 1, do të vihet në dispozicion me kërkesë të personit të interesuar nga zyra doganore kompetente. Ky dokument do të përgatitet duke përdorur formularin e Aneksit 51-01.

3. Mjetet e provës të referuara në paragrafin 1, duhet të paraqiten në zyrën kompetente doganore ku mallrat janë paraqitur pas ri-hyrjes në territorin doganor të R.SH, duke treguar MRN-në e tyre.

4. Zyra doganore kompetente do të monitorojë përdorimin e mjeteve të provës të përmendur në paragrafin 1, me qëllim që të sigurojë në mënyrë të veçantë, që mjetet e provës nuk janë përdorur për mallra të ndryshme nga ato për të cilat janë lëshuar.

7.

Neni 167

Miratimi i një fature
(Neni 142 (2) i Kodit)

Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të provës së R.SH sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, kur vlera e përgjithshme e mallrave shqiptare tejkalon vlerën ekuivalente në LEK të 15 000 EUR, fatura ose dokumenti i transportit i përmendur në Nenin 165(3) të këtij Vendimi, e plotësuar dhe e nënshkruar siç duhet nga personi në fjalë, do të miratohet (vërtetohen) nga zyra doganore kompetente.

Neni 168

Miratimi i dokumenteve T2L
(Neni 142 (2) i Kodit)

Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të provës së R.SH sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, kur DPD ka siguruar mundësinë e përdorimit të mjeteve të tjera nga teknika elektronike e përpunimit të të dhënave, zyra doganore kompetente miraton dokumentet T2L dhe kur është e nevojshme, çdo fletë plotësuese ose listë ngarkesat e përdorura.

Neni 169

Miratimi i manifestit të kompanisë së transportit detar
(Neni 142 (2) i Kodit)

Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të provës së R.SH. sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, me kërkesë të kompanisë së anijeve, manifesti i plotësuar dhe nënshkruar siç duhet, miratohet nga zyra kompetente doganore.

Neni 170

Autorizimi lidhur me manifestin 'e ditës pasuese'
(Neni 142 (2) i Kodit)

Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të provës së R.SH. sipas Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, autoritetet doganore mund të autorizojnë që manifesti i përmendur në Nenin 165 (2), që shërben për të treguar statusin doganor të mallrave shqiptare, të hartohet maksimumi një ditë pas largimit të anijes. Megjithatë, manifesti hartohet gjithmonë para ardhjes së anijes në portin e destinacionit.

Neni 171

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare në formën e të dhënave të dokumentit T2L (Neni 142 (2) i Kodit)

1. Kur tregohet MRN për të vërtetuar statusin doganor si mallra shqiptare, të dhënat e dokumentit T2L që shërbejnë si bazë për MRN, mund të përdoren vetëm për paraqitjen e parë të mallrave.

Kur dokumenti T2L përdoret vetëm për një pjesë të mallrave në paraqitjen e tyre të parë, një provë e re do të jepet për pjesën e mbetur të mallrave në përputhje me Nenin 166 të këtij Vendimi dhe Nenin 103 të VKM 446/2017.

2. Udhëtarët, të ndryshëm nga operatorët ekonomikë, do të dorëzojnë kërkesat e tyre për miratimin e një dokumenti T2L, duke përdorur formularin e përcaktuar në Aneksin 51-01.

Neni 172

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare në formën e një manifesti doganor të mallrave (Neni 142 (2) i Kodit)

1. Çdo manifest doganor i mallrave merr një MRN.

Një manifest i tillë mund të marrë një MRN vetëm kur mbulon mallra që kanë statusin doganor të mallrave shqiptare, të ngarkuara në anije në një port të R.SH.

2. Autoritetet doganore mund të pranojnë që të përdoren sistemet informatike të operatorëve ekonomik, të portit apo të transportit, për paraqitjen e kërkesës për miratimin dhe regjistrimin e manifestit doganor të mallrave dhe paraqitjen e tij në zyrën doganore kompetente, me kusht që sisteme të tilla të përmbajnë gjithë informacionin e kërkuar për një manifest të tillë.

Neni 173

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare në Carnet TIR ose ATA apo formularin 302 (Neni 142 (2) i Kodit)

1. Në përputhje me Nenin 107 të VKM 446/2017, mallrat shqiptare do të identifikohen në Carnet TIR apo ATA ose në formularin 302 me anë të kodit 'T2L'. Mbjajtësi i regjimit, sipas rastit, mund të përfshijë një nga këto kode, shoqëruar me nënshkrimin e tij në dokumentet përkatëse në hapësirën e rezervuar për përshkrimin e mallrave para paraqitjes në zyrën doganore të nisjes për autentifikim. Kodi i përshtatshëm 'T2L' duhet të autentifikohet me vulën e zyrës doganore të nisjes, shoqëruar nga nënshkrimi i zyrtarit kompetent.

Në rast të një formulari elektronik 302, mbajtësi i regjimit mund të përfshijë edhe një nga këto kode në formularin 302 të dhënave. Në këtë rast, autentifikimi nga zyra e nisjes, bëhet në rrugë elektronike.

2. Kur Carnet TIR, Carnet ATA ose formulari 302, mbulojnë si mallra shqiptare, ashtu dhe ato jo shqiptare, mallra të tillë do të jenë të listuara veçmas dhe kodi 'T2L', sipas rastit, do të vendoset në një mënyrë të tillë që në mënyrë të qartë të ketë të bëjë vetëm me mallrat shqiptare.

Neni 174

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për automjetet rrugore të motorizuara (Neni 142 (2) i Kodit)

1. Në rastin e mjeteve rrugore të motorizuara të regjistruara në R.SH, të cilat janë larguar për kohësisht dhe kanë ri-hyrë në territorin doganor të R.SH, statusi doganor i mallrave shqiptare do të konsiderohet i provuar kur ato janë të shoqëruara nga targa e tyre dhe dokumentet e regjistrimit, dhe kur të dhënat e regjistrimit të treguara në targë dhe në dokumente tregojnë qartë këtë regjistrim.

2. Kur statusi doganor i mallrave shqiptare nuk mund të konsiderohet i provuar në përputhje me paragrafin 1, prova e statusit doganor të mallrave shqiptare do të sigurohet nga një prej mjeteve të tjera të renditura në Nenin 165 të këtij Vendimi.

Neni 175

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për paketimin (Neni 142 (2) i Kodit)

1. Në rastin e paketimit, paletat dhe pajisje të tjera të ngjashme, duke përjashtuar konteinerët, që i përkasin një personi të vendosur në territorin doganor të R.SH, të cilat janë përdorur për transportin e mallrave që janë larguar për kohësisht dhe ri-hyrë në territorin doganor të R.SH, statusi doganor i mallrave shqiptare konsiderohet i provuar kur paketimi, paletat dhe pajisje të tjera të ngjashme mund të identifikohen se i përkasin atij personi, janë deklaruar se kanë statusin doganor të mallrave shqiptare dhe nuk ka dyshim te vërtetësia e deklaramit.

2. Kur statusi doganor i mallrave shqiptare nuk mund të konsiderohet i provuar në përputhje me paragrafin 1, prova e statusit doganor të mallrave shqiptare, do të sigurohet nga një prej mjeteve të tjera të renditura në Nenin 165 të këtij Vendimi.

Neni 176

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për mallrat në bagazhet e mbajtura nga një pasagjer

(Neni 142 (2) i Kodit)

Në rastin e mallrave të bagazheve të mbajtura nga një pasagjer, të cilat nuk janë të destinuara për përdorim tregtar dhe janë larguar përkohësisht dhe ri-hyrë në territorin doganor të R.SH, statusi doganor i mallrave shqiptare do të konsiderohet i provuar, kur udhëtari deklaron se ato kanë statusin doganor të mallrave shqiptare dhe nuk ka dyshime të vërtetësia e deklaratës.

Neni 177

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për mallrat, vlera e të cilave nuk i kalon 15 000 EUR

(Neni 142 (2) i Kodit)

Në rastin e mallrave që kanë statusin doganor të mallrave shqiptare, vlera e të cilave nuk tejkalon vlerën ekuivalente në LEK të 15 000 EUR, statusi doganor i mallrave shqiptare mund të provohet përmes paraqitjes së faturës apo dokumentit të transportit për këto mallra, me kusht që të lidhet vetëm me mallrat që kanë statusin doganor të mallrave shqiptare.

Neni 178

Verifikimi i mjeteve të provës dhe ndihma administrative

(Neni 142 (2) i Kodit)

Degët doganore dhe autoritetet kompetente duhet të ndihmojnë në kontrollin e origjinalitetit dhe saktësinë e mjeteve të provës të përmendur në Nenin 165 të këtij Vendimi dhe në verifikimin se informacioni dhe dokumentet e dhëna në përputhje me dispozitat e këtij Kreu dhe Nenin 103 deri 113 të VKM 446/2017 janë të sakta dhe se procedurat e përdorura për të vërtetuar statusin doganor të mallrave shqiptare janë zbatuar në mënyrë korrekte.

Nënseksioni 2

Dispozita të posaçme në lidhje me produktet e peshkimit detar dhe mallrave të përfuara nga produkte të tilla

Neni 179

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për produktet e peshkimit detar dhe mallrave të përfuara nga produkte të tilla

(Neni 142 (2) i Kodit)

Ku produktet dhe mallrat e përmendura në Nenin 99 (1)(ç) dhe (d) të VKM 446/2017, janë sjellë në territorin doganor të R.SH, në përputhje me Nenin 109 të këtij vendim, statusi doganor i mallrave shqiptare provohet nga regjistrimi në ditarin e udhëtimit të peshkimit, deklarata e zbakimit në tokë, deklarata e transbordit dhe monitorimit të të dhënave të sistemit të anijes, sipas rastit, siç kërkohet në përputhje me legjislacionin për peshkimin.

Megjithatë, autoritetet doganore të cilat janë përgjegjëse për portin e shkarkimit në R.SH, në të cilin ato produkte dhe mallra janë transportuar drejtëpërsëdrejt nga anija shqiptare e peshkimit, e cila ka kapur produktet dhe, kur është e zbatueshme, i ka përpunuar ato, mund të marrë në konsideratë se statusi doganor i mallrave shqiptare provohet në njërin nga rastet e mëposhtme:

- a) nuk ka asnjë dyshim në lidhje me statusin e këtyre produkteve dhe/ose mallrave;
- b) anija e peshkimit ka një gjatësi të përgjithshme prej më pak se 10 metra.

Neni 180

Produktet e peshkimit detar dhe mallrat e përfuara nga produkte të tilla të transborduar dhe të transportuara përmes një vendi apo territori i cili nuk është pjesë e territorit doganor të R.SH

(Neni 142 (2) i Kodit)

1. Kur, para mbërritjes në territorin doganor të R.SH, produktet apo mallrat e përmendura në Nenin 99 (1)(ç) dhe (d) të VKM 446/2017, janë transborduar dhe transportuar përmes një vendi ose territori, që nuk është pjesë e territorit doganor të R.SH, një certifikim nga organi doganor i atij vendi që produktet apo mallrat ishin nën mbikëqyrje doganore, ndërkohë që ishin në atë vend dhe nuk kanë pësuar asnjë përpunim tjetër veç përpunimit të nevojshëm të tyre për ruajtjen, do të paraqitet për ato produkte dhe mallra në hyrjen e tyre në territorin doganor të R.SH.

2. Certifikimi për produktet dhe mallrat e transborduar dhe të transportuara përmes një vendi tjetër, do të bëhet në një kopje të ditarit të peshkimit të përmendur në Nenin 113 të VKM 446/2017, shoqëruar , kur është rasti, nga një kopje e deklaratës së transbordimit.

Neni 181

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për produkte të peshkimit detar dhe produkte të tjera të marra ose të kapura nga anijet që mbajnë flamurin e një vendi tjetër në territorin doganor të R.SH
(Neni 142 (2) i Kodit)

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare për produkte të peshkimit detar dhe produkte të tjera të marra ose të kapura nga anijet që mbajnë flamurin e një vendi tjetër në territorin doganor të R.SH, do të sigurohet përmes ditarit të udhëtimit të peshkimit ose çdo mjeti tjetër të përmendur në Nenin 165 të këtij Vendimi.

KAPITULLI 2

Vendosja e mallrave nën një regjim doganor

Seksioni 1

Dispozita të përgjithshme

Neni 182

Sistemi elektronik në lidhje me vendosjen e mallrave nën një regjim doganor
(Neni 17 (1) i Kodit)

Për përpunimin dhe shkëmbimin e informacionit për vendosjen e mallrave në një regjim doganor, do të përdoren sistemet elektronike të ngritura në bazë të Nenit 17 (1) të Kodit.

Paragrafi i parë i këtij Neni do të zbatohet nga implementimi i sistemit të informatizuar kombëtar i importit, sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

Neni 183

Lëshimi i faturës për deklaratat me gojë
(Neni 146 (2) i Kodit)

Kur deklarata doganore bëhet me gojë në përputhje me Nenet 114 ose 116 të VKM 446/2017 për mallrat që i nënshtrohen detyrimit të importit ose eksportit ose pagesave të tjera, autoritetet doganore do të lëshojnë një faturë për personin e interesuar kundrejt pagesës të shumës për ato detyrime ose pagesave të tjera.

Fatura duhet të përfshijë të paktën informacionin e mëposhtëm:

- a) një përshkrim të saktë të mallrave për të mundësuar identifikimin e tyre;
- b) vlera e faturës ose, kur kjo nuk është në dispozicion, sasia e mallrave;
- c) shuma e detyrimit dhe pagesave të tjera të mbledhura;
- ç) data në të cilën ajo është lëshuar;
- d) zyrën doganore që e ka lëshuar atë.

Neni 184

Formalitetet doganore që konsiderohet se janë kryer me anë të një akti të përmendur në Nenin 120(1) të VKM 446/2017
(Neni 17(3)(a) dhe 146 (2) të Kodit)

Për qëllimet e neneve 117, 118 dhe 119 të VKM 446/2017, formalitetet e mëposhtme doganore do të konsiderohen se janë kryer nga një akt i përmendur në Nenin 120(1) të VKM 446/2017:

- a) transporti i mallrave, në përputhje me Nenin 126 të Kodit dhe paraqitjen e mallrave në doganë në përputhje me Nenin 130 të Kodit;
- b) paraqitja e mallrave në doganë në përputhje me Nenin 239 të Kodit;
- c) pranimi i deklaratës doganore nga autoritetet doganore në përputhje me Nenin 157 të Kodit;
- ç) çlirimi i mallrave nga autoritetet doganore, në përputhje me Nenin 175 të Kodit.

Neni 185

Rastet kur një deklaratë doganore nuk konsiderohet të jetë paraqitur në përputhje me Nenin 120 të VKM 446/2017
(Neni 17(3)(a) dhe 146(2) i Kodit)

Kur një kontroll tregon se është kryer një veprim në përputhje me Nenin 120 të VKM 446/2017, por mallrat që hyjnë apo dalin, nuk janë mallrat e përmendura në Nenet 117, 118 dhe 119 të VKM 446/2017, deklarata doganore për këto mallra do të konsiderohet se nuk është paraqitur.

Neni 186

Mallrat në një dërgesë postare
(Neni 157 dhe 169 të Kodit)

1. Deklarata doganore për mallrat e përmendura në Nenin 120 (2), (3) dhe (4) të VKM 446/2017, do të konsiderohet se është pranuar dhe mallrat janë çliruar, si më poshtë:

- a) kur deklarimi doganor ka të bëjë me çlirimin për qarkullim të lirë, kur mallrat i janë dorëzuar pritësit;
- b) kur deklarata doganore ka të bëjë me eksportin dhe ri-eksportin, kur mallrat janë nxjerrë jashtë territorit doganor të R.SH.

2. Kur deklarata doganore ka të bëjë me çlirimin për qarkullim të lirë dhe nuk ka qenë e mundur t'i dorëzohet pritësit të mallrave të përmendur në Nenin 120 (2) dhe (3) të VKM 446/2017, deklarata doganore do të konsiderohet se nuk është paraqitur.

Mallrat, të cilat nuk i janë dorëzuar pritësit do të konsiderohen se janë në magazinim të përkohshëm deri sa të shkatërrohen, rieksporthen ose të sistemohen ndryshe, në përputhje me Nenin 179 të Kodit.

Neni 187

Zyra doganore kompetente për vendosjen e mallrave nën një regjim doganor
(Neni 147 i këtij Kodi)

1. Për qëllimet të heqjes së detyrimit për të paraqitur mallrat në përputhje me Nenin 165 (3) të Kodit, zyra doganore mbikëqyrëse e përmendur në nënparagrafin e dytë të Neni 165 (3) (c) të Kodit do të jetë zyra kompetente doganore për vendosjen e mallrave nën një regjim doganor të përmendur në Nenin 147 (3) të Kodit.

2. Zyrat e mëposhtme doganore janë kompetente për vendosjen e mallrave nën regjimin e eksportit:

- a) zyra doganore kompetente për vendin ku është vendosur eksportuesi;
- b) zyra doganore kompetente për vendin ku mallrat janë paketuar ose ngarkuar për eksport;
- c) një zyrë doganore tjetër, e cila është kompetente për arsye administrative për procedurat në fjalë.

Kur mallrat nuk kalojnë vlerën ekuivalente në LEK të 3 000 EUR për dërgesë dhe për deklarues dhe nuk janë objekt i ndalimeve ose kufizimeve, përveç zyrave doganore të identifikuara në paragrafin e parë, zyra doganore kompetente për vendin e daljes së mallrave nga territori doganor i R.SH. do të jetë kompetente për vendosjen e mallrave nën regjimin e eksportit.

Në rastet kur është i përfshirë nën-kontraktuesi, përveç zyrave doganore të identifikuara në nënparagrafët e parë dhe të dytë, zyra doganore kompetente për vendin ku nën-kontraktori është vendosur, do të jetë kompetente për vendosjen e mallrave nën regjimin e eksportit.

Kur justifikohet nga rrethanat e një rasti individual, një tjetër zyrë doganore e vendosur më mirë për paraqitjen e mallrave në doganë, do të jetë kompetente për vendosjen e mallrave nën regjimin e eksportit.

3. Deklaratat doganore me gojë për eksportin dhe ri-eksportin duhet të bëhen në zyrën doganore kompetente për vendin e daljes së mallrave.

Neni 188

Artikujt
(Neni 149 i Kodit)

1. Kur deklarata doganore mbulon dy ose më shumë artikuj, të dhënat e paraqitura në këtë deklaratë në lidhje me çdo artikull, do të konsiderohen se përbëjnë një deklaratë të ndarë doganore.

2. Përveç rasteve kur mallrat e veçanta të përfshira në një ngarkesë janë objekt i masave të ndryshme, mallrat e përfshira në një dërgesë do të konsiderohen se përbëjnë një artikull të vetëm për qëllimet e paragrafit 1, kur plotësohet secili nga kushtet e mëposhtme:

- a) ato klasifikohen në një nënkrah të vetëm tarifor;
- b) janë objekt i një aplikimi për thjeshtim në përputhje me Nenin 161 të Kodit.

Seksioni 2

Deklaratat e thjeshtuara doganore

Neni 189

Menaxhimi i kuotës tarifore në deklaratat e thjeshtuara doganore
(Neni 152 i Kodit)

1. Kur një deklaratë e thjeshtuar është paraqitur për çlirim për qarkullim të lirë të mallrave, subjekt i një kuote tarifore të menaxhuar në përputhje me rendin kronologjik të datave të pranimit të deklaratave doganore, deklaruesi mund të kërkojë dhënien e kuotës tarifore vetëm kur të dhënat e domosdoshme janë në dispozicion ose në deklaratën e thjeshtuar ose në një deklaratë plotësuese.

2. Kur aplikimi për dhënien e një kuote tarifore të menaxhuar në përputhje me rendin kronologjik të datave të pranimit të deklaratave doganore është bërë në një deklaratë plotësuese, aplikimi nuk mund të përpunohet deri kur deklarata plotësuese të jetë depozituar.

3. Për qëllime të ndarjes së kuotës tarifore, duhet të merret parasysh data e pranimit të deklaratës të thjeshtuar.

Neni 190

Dokumentet shoqëruese për deklaratat e thjeshtuara
(Neni 152 i Kodit)

Kur mallrat janë vendosur nën një regjim doganor në bazë të deklaratës së thjeshtuar, dokumentet shoqëruese të përmendura në Nenin 150(2) të Kodit i jepen autoriteteve doganore para çlirimit të mallrave.

Neni 191

Deklarata plotësuese
(Neni 153 (4) i Kodit)

Në rastin e hyrjes në regjistrimet e deklaruesit sipas Nenit 165 të Kodit, kur deklarata plotësuese është e një natyre të përgjithshme, periodike apo përmbledhëse dhe operatori ekonomik është i autorizuar sipas vetë-vlerësimit për të llogaritur shumën e detyrimit të importit dhe eksportit për t'u paguar, mbajtësi i autorizimit duhet të depozitojë një deklaratë plotësuese apo autoritetet doganore mund të lejojnë që deklarata plotësuese të vihet në dispozicion përmes aksesit të drejtpërdrejtë elektronik në sistemin e mbajtësit të autorizimit.

Seksioni 3

Dispozitat e zbatueshme për të gjitha deklaratat doganore

Neni 192

Numri i Referencës Master (Neni 157 i Kodit)

Me përjashtim të rasteve kur deklarata doganore është paraqitur me gojë ose me anë të një veprimi që konsiderohet të jetë një deklaratë doganore, apo kur deklarata doganore merr formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit në përputhje me Nenin 165 të Kodit, autoritetet doganore do të njoftojnë deklaruesin për pranimin e deklaratës doganore dhe do ta pajisin atë me një MRN për atë deklaratë dhe datën e pranimit të saj.

Ky nen nuk do të zbatohet deri në implementimin dhe përmirësimin e sistemit të informatizuar kombëtar të importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

Neni 193

Deklarata doganore e depozituar para paraqitjes së mallrave

Kur deklarata doganore është depozituar në përputhje me Nenin 156 të Kodit, autoritetet doganore përpunojnë të dhënat e ofruara para paraqitjes së mallrave, në veçanti për qëllime të analizës së riskut.

Seksioni 4

Thjeshtime të tjera

Nënseksioni 1

Mallrat që bien në nënkrerë të ndryshëm tariforë

Neni 194

Mallrat që klasifikohen në nënkrerë të ndryshëm tariforë të deklaruar në një nënkre të vetëm (Neni 161(1) I Kodit)

1. Për qëllimet e Nenit 161 të Kodit, kur mallrat në një ngarkesë klasifikohen në nënkrerë tariforë, objekt i një detyrimi doganor specifik, që i referohet të njëjtës njësi mase, detyrimi doganor që do të zbatohet mbi të gjithë ngarkesën do të bazohet në nënkreun tarifor me nivelin tarifor më të lartë të detyrimit doganor specifik.

2. Për qëllimet e Nenit 161 të Kodit, kur mallrat në një ngarkesë klasifikohen në nënkrerë tariforë, objekt i një detyrimi doganor specifik që i referohet njërive të ndryshme të masës, detyrimi doganor specifik më i lartë për çdo njësi të masës, do të zbatohet për të gjithë mallrat e ngarkesës për të cilat detyrimi specifik shprehet duke iu referuar kësaj njësie dhe do të konvertohet në një detyrim *ad valorem* për secilin lloj të këtyre mallrave.

Detyrimi që do të zbatohet mbi të gjithë ngarkesën do të bazohet në nënkreun tarifor objekt i një niveli më të lartë të detyrimit doganor *ad valorem*, që rezulton nga konvertimi në përputhje me nënparagrafin e parë.

3. Për qëllimet e Nenit 161 të Kodit, kur mallrat në një ngarkesë që klasifikohen në nënkrerë tariforë që i nënshtrohen një detyrimi doganor *ad valorem* dhe një detyrimi doganor specifik, detyrimi specifik më i lartë i përcaktuar në përputhje me paragrafët 1 ose 2 do të konvertohet në një detyrim *ad valorem*, për secilin lloj të mallrave për të cilat detyrimi specifik shprehet duke iu referuar së njëjtës njësi.

Detyrimi që do të zbatohet mbi të gjithë ngarkesën do të bazohet në nënkreun tarifor, objekt i nivelit më të lartë të detyrimit doganor *ad valorem*, duke përfshirë detyrimin *ad valorem*, që rezulton nga konvertimi në përputhje me nënparagrafin e3parë.

Nënseksioni 2

Zhdoganimi i centralizuar

Neni 195

Procedura e konsultimit mes autoriteteve doganore në rastin e autorizimeve për zhdoganimin e centralizuar

(Neni 27 i Kodit)

1. Proçedura e konsultimit referuar në Nenin 15të këtij vendimi, do të ndiqet kur DPD merr një aplikim për një autorizim për zhdoganimin e centralizuar të përmendur në Nenin 163 të Kodit, që përfshin më shumë se një zyrë doganore, përveç nëse DPD gjykon se kushtet për dhënien e një autorizimi të tillë nuk janë përmbushur.

2. Brenda 45 ditësh pas datës së pranimit të aplikimit, DPD do t'i komunikojë zyrove doganore të përfshira, sa më poshtë:

- a) aplikimin dhe draft-autorizimin, duke përfshirë afatet kohore të përmendura në Nenin 197 (5) dhe (6) të këtij Vendimi;
- b) kur është e përshtatshme, një plan kontrolli për kryerjen e kontrolleve të veçanta që do të kryhen nga zyrat doganore të përfshira, sapo të jetë dhënë një autorizim;
- c) çdo informacion tjetër, që konsiderohet i nevojshëm nga autoritetet doganore të përfshira.

3. Autoritetet doganore të konsultuara do ta komunikojnë miratimin ose kundërshtimet e tyre, si dhe çdo ndryshim në draft- autorizimin ose në planin e kontrollit të propozuar, brenda 45 ditëve nga data në të cilën u është komunikuar draft-autorizimi. Kundërshtimet duhet të justifikohen në mënyrë të arsyetuar.

Kur kundërshtimet janë komunikuar dhe nuk arrihet mirëkuptimi brenda 90 ditëve nga data në të cilën është komunikuar draft- autorizimi, autorizimi nuk do të jepet për pjesët mbi të cilat janë ngritur kundërshtime. Kur autoritetet doganore të konsultuara nuk komunikojnë kundërshtime brenda afatit të caktuar, miratimi i tyre do të konsiderohet si i dhënë.

4. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, me përjashtim të paragrafit 2 dhe nënparagrafit të parë të paragrafit 3 të këtij Neni, periudhat e referuara, mund të zgjatën me 15 ditë nga autoritetet doganore kompetente për marrjen e këtij vendimi.

Me përjashtim nga nënparagrafi i dytë i paragrafit 3 të këtij Neni, periudha e përmendur në to mund të shtyhet me 30 ditë nga autoritetet doganore kompetente për marrjen e këtij vendimi.

5. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të vendimeve të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, me përjashtim nga shkronja b) e paragrafit 2 të këtij Neni, plani i kontrollit i përmendur aty, gjithmonë do të komunikohet.

Neni 196

Monitorimi i autorizimit

(Neni 28 (5) i Kodit)

1. Zyrat doganore duhet të informojnë pa vonesë DPD, mbi çdo faktor që lind pas dhënies së autorizimit për zhdoganimin e centralizuar, i cili mund të ndikojë në vazhdimësinë apo përmbajtjen.

2. DPD, do të vërë të gjithë informacionin përkatës në dispozicion të zyrove doganore në lidhje me aktivitetet doganore të kryera nga operatori ekonomik, që përfiton nga zhdoganimi i centralizuar sipas autorizimit.

Neni 197

Formalitetet doganore dhe kontrollet në lidhje me zhdoganimin e centralizuar

(Neni 163 (4) i Kodit)

1. Mbajtësi i autorizimit për zhdoganimin e centralizuar duhet të paraqesë mallrat në zyrën doganore kompetente, siç është përcaktuar në këtë autorizim, duke depozituar në zyrën doganore mbikëqyrëse, një nga këto dokumenta:

- a) një deklaratë standarte doganore, siç përmendet në Nenin 149 të Kodit;
- b) një deklaratë e thjeshtuar doganore, siç përmendet në Nenin 152 të Kodit;
- c) një njoftim paraqitje të përmendur në Nenin 200 (1)(a) të këtij Vendimi.

2. Kur deklarata doganore merr formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit, do të zbatohen Nenet 200, 201 dhe 202 të këtij Vendimi.

3. Përjashtimi nga detyrimi për paraqitjen e mallrave në përputhje me Nenin 165 (3) të Kodit do të aplikohet për

zhdoganimin e centralizuar, me kusht që mbajtësi i autorizimit për të paraqitur një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit, ka përmbushur detyrimin e përcaktuar në Nenin 200 (1)(dh) të këtij Vendimi.

4. Kur zyra doganore mbikëqyrëse ka pranuar deklaratën doganore ose ka marrë njoftimin e përmendur në paragrafin 1(c), do të:

- a) kryejë kontrollet e duhura për verifikimin e deklaratës doganore ose njoftimin e paraqitjes;
- b) transmetojë menjëherë në zyrën doganore të paraqitjes së deklaratës doganore apo njoftimit edhe rezultatet e analizës së riskut që lidhen me të;
- c) informojë zyrën doganore të paraqitjes për secilën sa më poshtë:
 - i) që mallrat mund të vendosen për regjimin doganor në fjalë;
 - ii) që kontrollet doganore janë të nevojshme në përputhje me Nenin 163(3)(c) të Kodit.

5. Kur zyra doganore mbikëqyrëse informon zyrën doganore të paraqitjes se mallrat mund të vendosen nën regjimin doganor në fjalë, zyra doganore e paraqitjes, brenda afatit kohor të përcaktuar në autorizim për zhdoganimin e centralizuar, informon zyrën mbikëqyrëse doganore nëse kontrollet e veta mbi mallrat, duke përfshirë kontrollet lidhur me ndalimet dhe kufizimet kombëtare, ndikojnë në një vendosje të tillë.

6. Kur zyra doganore mbikëqyrëse informon zyrën doganore të paraqitjes se kontrollet doganore janë të nevojshme në përputhje me Nenin 163(3)(c) të Kodit, zyra doganore e paraqitjes, brenda afatit kohor të përcaktuar në autorizimin për zhdoganimin e centralizuar, konfirmon marrjen e kërkesës së zyrës doganore mbikëqyrëse për të kryer kontrollet e nevojshme dhe, sipas rastit, informon zyrën doganore mbikëqyrëse për kontrollet e veta mbi mallrat, duke përfshirë kontrollet lidhur me ndalimet dhe kufizimet.

7. Zyra doganore mbikëqyrëse duhet të informojë zyrën doganore të paraqitjes për çlirimin e mallrave.

8. Në eksport, zyra doganore mbikëqyrëse duhet, pas çlirimit të mallrave, të shënojë të dhënat e deklaratës së eksportit, të plotësuar sipas rastit, në përputhje me Nenin 326 të këtij Vendimi, në dispozicion të zyrës doganore të daljes. Zyra doganore e daljes informon zyrën doganore mbikëqyrëse për daljen e mallrave në përputhje me Nenin 329 të këtij Vendimi. Zyra doganore mbikëqyrëse vërteton daljen e mallrave deklaruesit në përputhje me Nenin 330 të këtij Vendimi.

9. Duke anashkaluar paragrafin 1 të këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, për mallrat e mbuluara nga një autorizim për zhdoganimin e centralizuar, mbajtësi i autorizimit ose deklaruesi duhet:

- a) të paraqesë mallrat në vendet e përcaktuara në autorizim dhe të paracaktuara ose të miratuara nga autoritetet doganore, në përputhje me Nenin 130 të Kodit, përveç kur detyrimi për paraqitjen e mallrave është hequr në përputhje me Nenin 165 (3) të Kodit; dhe
- b) të paraqesë një deklaratë doganore ose të regjistrojë mallrat në regjistrat e tij, në zyrën doganore të përcaktuar në autorizim.

10. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, autoritetet doganore kompetente duhet të zbatojnë planin e kontrollit, i cili përcakton një nivel minimal të kontrolleve.

11. Duke anashkaluar paragrafët 5 dhe 6 të këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të referuar në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, zyrat doganore ku mallrat janë paraqitur, mund të kryejnë kontrole të tjera nga ato të përcaktuara në planin e kontrollit, me kërkesën e zyrës doganore mbikëqyrëse apo me nismën e tyre, duke komunikuar rezultatet në zyrën mbikëqyrëse.

Neni 198

Zhdoganimi i centralizuar që përfshin më shumë se një autoritet doganor
(Neni 163 i Kodit)

1. Zyra doganore mbikëqyrëse do të transmetojë zyrës doganore të paraqitjes:

- a) çdo ndryshim apo anulim të deklaratës standarde doganore që ka ndodhur pas çlirimit të mallrave;
- b) kur një deklaratë plotësuese është paraqitur, atë deklaratë dhe çdo ndryshim apo anulim të saj.

2. Kur autoritetet doganore kanë akses në deklaratat plotësuese në sistemin elektronik të operatorëve në përputhje me Nenin 191 të këtij Vendimi, zyra doganore mbikëqyrëse transmeton të dhënat jo më vonë se 10 ditë nga përfundimi i afatit të përcaktuar nga deklarata plotësuese, dhe çdo ndryshim apo anulim të asaj deklarate plotësuese të dhënë nga sistemi.

Nënseksioni 3

Hyrja në regjistrimet e deklaruesit

Neni 199

Plani i kontrollit (Neni 28 (5) i Kodit)

1. Autoritetet doganore do të përcaktojnë një plan specifik kontrolli të operatorit ekonomik, kur jepet një autorizim për të paraqitur (depozituar) një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit në përputhje me Nenin 165 (1) të Kodit, duke siguruar mbikëqyrjen e procedurave doganore që kryhen në bazë të autorizimit, që përcakton frekuencën e kontrolleve doganore dhe duke siguruar, ndër të tjera, se kontrollet doganore efektive mund të kryhen në të gjitha fazat e procesit të hyrjes në regjistrimet e deklaruesit.
2. Sipas rastit plani i kontrollit duhet të marrë parasysh periudhën e parashkrimit për njoftimin e borxhit doganor të përmendur në Nenin 97 (1) të Kodit.
3. Plani i kontrollit do të sigurojë që kontrolli të kryhet në rast se është dhënë përjashtimi për mos paraqitjen e mallrave në përputhje me Nenin 165 (3) të Kodit.
4. Në rast të zhdoganimit të centralizuar, plani i kontrollit, që përcakton ndarjen e detyrave ndërmjet zyrës doganore mbikëqyrëse dhe zyrës doganore të paraqitjes, duhet të marrë parasysh ndalimet dhe kufizimet e zbatueshme në vendin ku ndodhet zyra doganore e paraqitjes.

Neni 200

Detyrimet e mbajtësit të autorizimit për të paraqitur një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit (Neni 165 (1) të Kodit)

1. Mbajtësi i autorizimit për të paraqitur një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit duhet:
 - a) përveç rastit kur zbatohet Neni 165 (3) i Kodit, t'i paraqesë mallrat në doganë dhe të shënojë datën e njoftimit të paraqitjes në regjistra;
 - b) të shënojë në regjistra, së paku të dhënat e një deklarate doganore të thjeshtuar dhe dokumentet e mundshme mbështetëse;
 - c) me kërkesë të zyrës doganore mbikëqyrëse, të vërë në dispozicion të dhënat e deklaratës doganore të shënuar në regjistra dhe cdo dokument të mundshëm mbështetës, përveç rastit kur autoritetet doganore lejojnë që deklaruesi të ketë një akses të kompjuterizuar të drejtpërdrejtë në këtë informacion në regjistrat e veta;
 - ç) të vërë në dispozicion të zyrës mbikëqyrëse doganore informacionin për mallrat, të cilat i nënshtrohen ndalimeve dhe kufizimeve ;
 - d) të pajisë zyrën doganore mbikëqyrëse me dokumente mbështetëse, siç përmendet në Nenin 150(2) të Kodit para se mallrat e deklaruara të mund të çlirohen;
 - dh) kur zbatohet përjashtimi i përmendur në Nenin 165(3) të Kodit, të sigurojë që mbajtësi i autorizimit për funksionimin e ambjenteve të magazinimit të përkohshëm ka informacionin e nevojshëm për të provuar përfundimin e magazinimit të përkohshëm;
 - e) përveç kur detyrimi për të paraqitur një deklaratë plotësuese është hequr në përputhje me Nenin 153(2) të Kodit, të paraqesë deklaratën plotësuese për zyrën doganore mbikëqyrëse në mënyrën dhe brenda afatit kohor të përcaktuar në autorizim.
2. Autorizimi për të paraqitur një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit nuk zbatohet për deklaratat e mëposhtme:

- a) deklaratat doganore, të cilat përbëjnë një aplikim për një autorizim për një regjim të posaçëm në përputhje me Nenin 142 të VKM 446/2017;
- b) deklaratat doganore të paraqitura në vend të deklaratës përmbledhëse të hyrjes në përputhje me Nenin 122(1) të Kodit.

Neni 201

Çlirimi i mallrave kur deklarata doganore është paraqitur në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit (Neni 165 i Kodit)

1. Kur autorizimi për të paraqitur një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit, përcakton një afat kohor për të informuar mbajtësin e këtij autorizimi për çdo kontroll që do të kryhet, mallrat do të konsiderohen se janë çliruar në momentin e përfundimit të këtij afati, përveç rasteve kur zyra doganore mbikëqyrëse ka njoftuar brenda atij afati kohor qëllimin e saj për të kryer një kontroll.
2. Kur autorizimi nuk përcakton një afat kohor, siç referohet në paragrafin 1, zyra doganore mbikëqyrëse do të çlirojë mallrat në përputhje me nenin 175 të Kodit.

Neni 202

Kuota tarifore (Neni 165 i Kodit)

1. Kur deklarata doganore është paraqitur në formën e një hyrjeje në regjistrimet e deklaruesit për çlirim për qarkullim të lirë të mallrave që i nënshtrohen një kuote tarifore të menaxhuar në përputhje me rendin kronologjik të datave të pranimit të deklaratave doganore, mbajtësi i autorizimit që do të paraqesë një deklaratë doganore në atë formë, do të kërkojë dhënien e kuotës tarifore në një deklaratë plotësuese.
2. Kur kërkesa për dhënien e një kuote tarifore të menaxhuar në përputhje me rendin kronologjik të datave të pranimit të deklaratave doganore është bërë në një deklaratë plotësuese, kërkesa mund të përpunohet vetëm pas depozitimit të asaj deklarate. Megjithatë, data në të cilën mallrat janë regjistruar në regjistrimet e deklaruesit, do të merret parasysh për qëllime të shpërndarjes së kuotave tarifore.
3. Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij Neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar kombëtar të deklaratave të importit të përmendur në Aneksin e Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, mundet që kërkesa për të përfituar nga një kuotë tarifore e menaxhuar në përputhje me Nenin 61 deri 64 të këtij vendimi, bëhet në një formë të ndryshme nga ajo e përmendur në paragrafin 1 të këtij Neni, me kusht që të gjitha të dhënat e nevojshme të jenë në dispozicion për të gjykuar mbi vlefshmërinë e kërkesës.

Nënseksioni 4

Vetë – vlerësimi

Neni 203

Përcaktimi i shumës së detyrimit të importit ose eksportit për t'u paguar (Neni 167 (1) i Kodit)

1. Kur një operator ekonomik është i autorizuar për të përcaktuar shumën e detyrimit të importit ose eksportit që duhet paguar në përputhje me Nenin 167(1) të Kodit, ai operator, në fund të periudhës së caktuar nga autoritetet doganore në autorizim, do të përcaktojë shumën e detyrimit të importit ose eksportit për t'u paguar për atë periudhë, në përputhje me rregullat e përcaktuara në autorizim.
2. Brenda 10 ditëve pas përfundimit të periudhës së caktuar nga autoritetet doganore në autorizim, mbajtësi i këtij autorizimi duhet t'i paraqesë zyrës mbikëqyrëse doganore, detajet e shumës së përcaktuar në përputhje me paragrafin 1. Borxhi doganor konsiderohet se do të njoftohet në kohën e këtij dorëzimi.
3. Mbajtësi i autorizimit duhet të paguajë shumën e përmendur në paragrafin 2, brenda afatit të parashikuar në autorizim dhe jo më vonë se afati i parashikuar në nenin 101(1) të Kodit.

Verifikimi dhe çlirimi i mallrave

Seksioni 1

Verifikimi

Neni 204

Vendi dhe koha e verifikimit të mallrave

(Neni 170 i Kodit)

Për të verifikuar nëse të gjitha mallrat që dalin nga një zonë doganore, korrespondojnë me të dhënat në dokumentet doganore shoqëruese, autoritetet doganore organizojnë kontrollet që parashikohen në nenin 10(2) të Kodit.

Kur autoritetet kompetente doganore kanë vendosur të verifikojnë mallrat në përputhje me Nenin 169(c) të Kodit, ose të marrë mostrat në përputhje me Nenin 169(ç) të Kodit, caktojnë kohën dhe vendin për këtë qëllim dhe informojnë deklaruesin e tyre.

Me kërkesë të deklaruesit, autoriteti doganor kompetent mund të caktojë një vend të ndryshëm nga ambjentet doganore dhe një kohë jashtë orarit zyrtar për të kryer verifikimin.

Neni 205

Verifikimi i mallrave

(Nenet 170 dhe 171 të Kodit)

1. Kur autoritetet doganore vendosin të verifikojnë vetëm një pjesë të mallrave, informojnë deklaruesin për artikujt të cilët ata dëshirojnë të verifikojnë.
2. Kur deklaruesi refuzon të jetë i pranishëm në verifikimin e mallrave ose nuk siguron ndihmën e nevojshme, siç kërkohet nga autoritetet doganore, këto të fundit do të caktojnë një afat për praninë apo ndihmën e tij.

Kur deklaruesi nuk ka vepruar në përputhje me kërkesat e autoriteteve doganore me kalimin e afatit, autoritetet doganore do të vazhdojnë me verifikimin e mallrave, me risk dhe shpenzime të deklaruesit. Kur është e nevojshme, autoritetet doganore mund të kërkojnë edhe shërbimet e një eksperti të jashtëm të licencuar në përputhje me ligjin.

Neni 206

Marrja e mostrave

(Nenet 170 dhe 171 të Kodit)

1. Kur zyra doganore vendos të marrë mostrat e mallrave, ajo informon deklaruesin e tyre.

Kur deklaruesi refuzon të jetë i pranishëm kur mostrat merren ose nuk siguron ndihmën e nevojshme, siç kërkohet nga autoritetet doganore, këto të fundit do të caktojnë një afat për praninë apo ndihmën e tij.

2. Kur deklaruesi nuk ka vepruar në përputhje me kërkesat e autoriteteve doganore me kalimin e afatit, autoritetet doganore do të vazhdojnë me marrjen e mostrave, me risk dhe shpenzime të deklaruesit.

3. Mostrat duhet të merren nga vetë autoritetet doganore. Megjithatë, në raste specifike kur është e pamundur marrja e mostrave nga autoritetet doganore për shkak të llojit të mallit dhe ekspertizës apo mjeteve të posaçme që kërkohen për marrjen e mostrave, ato mund të kërkojnë që mostra të merret nga deklaruesi ose të thërrasin një ekspert të licencuar për të marrë mostrat, nën mbikëqyrjen e tyre. Eksperti duhet të jetë i licencuar në përputhje me ligjin.

4. Për analizat merren tre mostra, secila prej të cilave vendoset në një kuti/paketim dhe secila kuti vulozet/plumboset me vulën e doganës. Nga tre mostrat e marra një mbahet në zyrën doganore, tjetra dërgohet për analiza në Laboratorin Doganor dhe e treta i jepet deklaruesit. Sasitë e marra si mostra nuk duhet të tejkalojnë atë që është e nevojshme për analiza apo ekzaminim më të detajuar, duke përfshirë analizën e mundshme të mëpasshme.

5. Sasitë e marra si mostra nuk do të zbriten nga sasia e deklaruar.

6. Kur bëhet fjalë për një deklaratë të përpunimit pasiv ose të eksportit, deklaruesi mund të zëvendësojë sasinë e mallrave të marra si mostra nga mallrat identike, në mënyrë që të bëhet dërgesa.

Neni 207

Shqyrtimi i mostrave
(Nenet 170 dhe 171 të Kodit)

1. Kur shqyrtimi i mostrave të të njëjtave mallra, çon në rezultate të ndryshme që kërkojnë trajtim të ndryshëm doganor, kur është e mundur do të merren mostra të mëtejshme.

2. Kur rezultatet e shqyrtimit të mostrave të mëtejshme konfirmojnë rezultate të ndryshme, mallrat do të konsiderohen si të përbëra nga mallra të ndryshme në sasi që korrespondojnë me rezultatet e shqyrtimit. E njëjta gjë zbatohet kur nuk është e mundur të merren mostra të mëtejshme.

Neni 208

Kthimi ose asgjësimi i mostrave të marra
(Nenet 170 dhe 171 të Kodit)

1. Mostrat e marra i kthehen deklaruesit me kërkesën e tij, përveç në rastet e mëposhtme:

- a) kur mostrat janë shkatërruar nga analizimi apo verifikimi;
- b) kur mostrat duhet të mbahen nga autoritetet doganore për qëllimet e mëposhtme:
 - i) shqyrtim i mëtejshëm;
 - ii) ankimi ose procedura gjyqësore.

2. Kur deklaruesi nuk ka bërë një kërkesë për t'ia kthyer mostrat, autoritetet doganore mund t'i kërkojnë deklaruesit të heqë mostrat që kanë mbetur ose t'i shkatërrojë ato në përputhje me Nenin 179(1)(c) të Kodit.

Neni 209

Rezultatet e verifikimit të deklaratës doganore dhe të kontrollit të mallrave
(Neni 172 i Kodit)

1. Kur autoritetet doganore verifikojnë saktësinë e të dhënave të një deklarate doganore, ato duhet të regjistrojnë faktin se është kryer një verifikim si dhe rezultatet e atij verifikimi. Në këtë rast, një punonjës doganor do të jetë përgjegjës për të shënuar në kutinë përkatëse të deklaratës doganore rezultatet e kontrolleve të kryera.

Kur vetëm një pjesë e mallrave është kontrolluar, mallrat e kontrolluara duhet të regjistrohen. Kur deklaruesi mungon, do të regjistrohet mungesa e tij.

2. Autoritetet doganore i informojnë deklaruesit rezultatet e verifikimit.

3. Kur rezultatet e verifikimit të deklaratës doganore nuk janë në përputhje me të dhënat e deklaratës, autoritetet doganore regjistrojnë të dhënat, të cilat janë detaje që duhet të merren parasysh për qëllimet e sa më poshtë:

- a) llogaritjen e shumës së detyrimit të importit ose të eksportit dhe pagesave të tjera për mallrat;
- b) llogaritjen e çdo rimbursimi ose shumave të tjera apo avantazheve financiare të parashikuara në eksport në bazë të politikave bujqësore;
- c) aplikimin e të gjitha dispozitave që rregullojnë regjimin doganor nën të cilën janë vendosur mallrat.

4. Kur deklarimi i origjinës jo preferenciale konstatohet si i pasaktë, origjina që do të merret parasysh për qëllime të paragrafit 3(a) do të vendoset në bazë të provave të paraqitura nga deklaruesi ose, kur kjo nuk është e mjaftueshme ose e pranueshme, mbi bazën e çdo informacioni në dispozicion.

Neni 210

Depozitimi i një garancie
(Neni 172 i Kodit)

Kur autoritetet doganore gjykojnë se verifikimi i deklaratës doganore mund të rezultojë në një shumë më të lartë të detyrimit të importit ose të eksportit ose të detyrimeve të tjera të pagueshme se ajo që rezulton nga të dhënat e deklaratës doganore, çlirimi i mallrave do të jetë i kushtëzuar me depozitimin e një garancie të mjaftueshme për të mbuluar diferencën midis shumës sipas deklaratës doganore dhe shumës e cila në fund mund të jetë e pagueshme.

Megjithatë, deklaruesi mund të kërkojë njoftimin e menjëhershëm të borxhit doganor, ndaj të cilit mallrat përfundimisht mund t'i nënshtrohen , në vend të depozitimit të kësaj garancie.

Neni 211

Çlirimi i mallrave pas verifikimit
(Nenet 172 dhe 175 (1) të Kodit)

1. Kur, në bazë të verifikimit të deklaratës doganore, autoritetet doganore përcaktojnë një shumë të detyrimit të importit ose të eksportit, të ndryshme nga shuma që rezulton nga të dhënat në deklaratë, Neni 176(1) i Kodit do të zbatohet lidhur me shumën e vlerësuar në këtë mënyrë.
2. Kur autoritetet doganore kanë dyshime nëse një ndalim apo kufizim do të zbatohet apo jo dhe kjo nuk mund të zgjidhet deri sa rezultatet e kontrolleve të kryera nga autoritetet doganore të jenë në dispozicion, mallrat në fjalë nuk do të çlirohen.

Seksioni 2

Çlirimi

Neni 212

Regjistrimi dhe njoftimi i çlirimit të mallrave
(Neni 27 (3) i Kodit)

Autoritetet doganore njoftojnë çlirimin e mallrave deklaruesit dhe regjistrojnë vendosjen e mallrave nën regjimin doganor në fjalë, duke treguar të paktën referencën e deklaratës doganore ose njoftimit dhe datën e çlirimit të mallrave.

Neni 213

Mallrat e pa çliruara
(Neni 27 (3) i Kodit)

1. Kur, për ndonjë nga arsyet e renditura në Nenin 179(1)(b) të Kodit, mallrat nuk mund të çlirohen ose kur, pas çlirimit të tyre, konstatohet se mallrat nuk kanë plotësuar kushtet për këtë çlirim, autoritetet doganore do t'i japin deklaruesit një afat kohor të arsyeshëm për të korrigjuar situatën e mallrave.
2. Autoritetet doganore mund, me risk dhe shpenzime të deklaruesit, të transferojnë mallrat e përmendura në paragrafin 1 në ambiente të veçanta nën mbikëqyrjen e autoriteteve doganore.

KAPITULLI 4

Shkatërrimi i mallrave

Neni 214

Shkatërrimi i mallrave
(Neni 178 i Kodit)

Autoritetet doganore vendosin llojin dhe sasinë e çdo mbetjeje ose hedhurine, që rezulton nga shkatërrimi i mallrave me qëllim të përcaktimit të ndonjë detyrimi doganor dhe pagesave të tjera të zbatueshme për atë mbeturinë apo hedhurinë, kur vendosen nën një regjim doganor ose ri-eksportohen.

Neni 215

Braktisja e mallrave
(Neni 180 i Kodit)

a) Autoritetet doganore mund të refuzojnë një kërkesë për leje për të braktisur mallrat në favor të shtetit, në përputhje me Nenin 180 të Kodit, kur përmbushet një nga kushtet e mëposhtme:

a) mallrat nuk mund të shiten brenda territorit doganor të R.SH. ose kostoja e kësaj shitjeje do të jetë në disproporcion me vlerën e mallrave;

b) mallrat do të shkatërrohen.

b) Një kërkesë për braktisje në favor të shtetit do të konsiderohet se është bërë në përputhje me Nenin 180 të Kodit, kur autoritetet doganore kanë bërë një njoftim publik për pronarin e mallrave që të paraqitet dhe pronari nuk është paraqitur brenda 90 ditësh.

Neni 216

Shitja e mallrave dhe masa të tjera të marra nga autoritetet doganore

(Neni 179 (1) i Kodit)

1. Autoritetet doganore mund t'i shesin mallrat e braktisura ose të konfiskuara vetëm me kusht që blerësi të kryejë menjëherë formalitetet për të vendosur mallrat nën një regjim doganor ose t'i ri-eksportojë ato.

2. Kur mallrat janë shitur me një çmim gjithëpërfshirës të shumës së detyrimit të importit dhe pagesave të tjera, mallrat konsiderohen se janë çliruar për qarkullim të lirë. Autoritetet doganore llogarisin shumën e detyrimeve dhe e shënojnë atë në llogari.

3. Mallrat e braktisura apo konfiskuara shiten nga Dega Doganore kompetente që ka bërë konfiskimin, në përputhje me legjislationin në fuqi për ankandin publik, me përjashtim të rastit kur Kodi Doganor apo akt e të tjera ligjore parashtojnë ndryshe.

KAPITULLI 5

Pronësia intelektuale në doganë

Seksioni 1

Të përgjithshme

Neni 217

Objekti dhe fusha e zbatimit

(Neni 125 dhe 131 i Kodit)

1. Kapitulli 5 i Kreut V, përcakton kushtet dhe procedurat lidhur me veprimet që ndërmerren nga autoritetet doganore, kur ekzistojnë shkaqe të arsyeshme dyshimi se shkelet një e drejtë e pronësisë intelektuale nga mallra, të cilat janë ose duhet të ishin objekt i mbikëqyrjes doganore apo kontrollit doganor, brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, në përputhje me Kodin Doganor, në veçanti për mallrat në rrethana, si më poshtë:

a) Kur deklarohen për çlirim për qarkullim të lirë, eksport apo riekспорт;

b) Kur hyjnë apo dalin nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë;

c) Kur vendosen në regjim pezullimi apo në zonë ose magazinë të lirë.

2. Pa cënuar nenet 231 dhe 232 sipas këtij vendimi, në përputhje me kriteret e analizës së riskut, me qëllim parandalimin e veprimeve që shkelin ligjin për pronësinë intelektuale në territorin e Republikës së Shqipërisë, autoritetet doganore kryejnë kontrollet e nevojshme doganore në lidhje me mallrat, objekt i mbikëqyrjes doganore ose kontrollit doganor, dhe marrin masat e duhura të identifikimit, siç parashikohet në nenet 10, 125, 131 dhe 239 të Kodit.

Ky Kapitull nuk zbatohet për:

a) mallra, të cilat janë çliruar për qarkullim të lire nën regjimin e përdorimit të veçantë përfundimtar (end use);

b) mallrat e natyrës jotregtare të mbajtura në bagazhet personale të udhëtarëve;

c) mallra, të cilat janë prodhuar nga një person me pëlqimin e mbajtësit të së drejtës apo për mallra, të cilat janë prodhuar nga një person i autorizuar ligjërisht nga mbajtësi i së drejtës për prodhimin e një sasive të caktuar të mallrave, në tejkallim të sasive për të cilat është rënë dakord ndërmjet personit në fjalë dhe mbajtësit të së drejtës.

4. Për qëllime të këtij Kapitulli:

1. Pa cenuar legjislacionin në fuqi, 'E drejtë e pronësisë intelektuale' nënkupton:

- a) një markë tregtare;
 - b) një diseno industriale;
 - c) të drejtën e autorit dhe të drejtat e tjera të lidhura me të, siç përcaktohet në legjislacionin në fuqi;
 - ç) një tregues gjeografik;
 - d) një patentë për shpikje, sipas përcaktimit të legjislacionit në fuqi;
 - dh) një certifikatë mbrojtjeje shtesë për barnat, sipas përcaktimit në legjislacionin në fuqi në lidhje me certifikatën e mbrojtjes shtesë për barnat;
 - e) një certifikatë mbrojtjeje shtesë për produktet e mbrojtjes së bimëve, sipas përcaktimit në legjislacionin në fuqi në lidhje me krijimin e një certifikate mbrojtjeje shtesë për produktet e mbrojtjes së bimëve;
 - ë) një e drejtë e varietetit bimor siç përcaktohet në legjislacionin në fuqi;
 - f) një topografi e produkteve gjysmëkonduktorë sipas përcaktimit në legjislacionin në fuqi;
 - g) një model përdorimi i njohur si e drejtë e pronësisë intelektuale e mbrojtur nga legjislacioni në fuqi;
 - gj) një emër tregtar i njohur si e drejtë ekskluzive e pronësisë intelektuale e mbrojtur nga legjislacioni në fuqi.
- c) 'Markë tregtare' nënkupton:
- a) një markë tregtare të regjistruar në Republikën e Shqipërisë;
 - b) një markë tregtare të regjistruar, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.
- d) 'Diseno industriale' nënkupton:
- a) një diseno industriale të regjistruar në Republikën e Shqipërisë;
 - b) një diseno industriale të regjistruar, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.
- e) 'Tregues gjeografik' nënkupton:
- a) një tregues gjeografik të mbrojtur, sipas legjislacionit në fuqi;
 - b) një tregues gjeografik për verërat, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi;
 - c) një tregues gjeografik për pijet e aromatizuara të bazuara në produktet e verës, sipas përcaktimit në legjislacionin në fuqi;
 - ç) një tregues gjeografik për pijet alkoolike, sipas përcaktimit në legjislacionin në fuqi;
 - d) një tregues gjeografik, sipas përcaktimeve në marrëveshjet ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe shteteve të tjera.
5. 'Mallra të falsifikuara' nënkupton:
- a) mallra, të cilat janë objekt i një veprimi që shkel një markë tregtare dhe pa lejen e mbajtësit të së drejtës mbajnë një shenjë identike me markën tregtare të regjistruar rregullisht për të njëjtat lloje mallrash ose që në thelb është e padallueshme nga kjo markë;
 - b) mallra, të cilat janë objekt i një veprimi që shkel një tregues gjeografik dhe mbajnë ose janë të përshkruara me një emër ose term të mbrojtur në lidhje me atë tregues gjeografik;
 - c) çdo paketim, etiketë, ngjitës, broshurë, udhëzues përdorimi, dokument garancie ose artikull tjetër i ngjashëm, edhe nëse paraqitet veçmas, që është objekt i një veprimi që shkel një markë tregtare ose një tregues gjeografik, që përfshin një shenjë, emër ose term që është identik me një markë tregtare të regjistruar rregullisht ose tregues gjeografik të mbrojtur, ose që në thelb është e padallueshme nga një markë tregtare apo tregues gjeografik i tillë dhe që mund të përdoret për të njëjtin lloj mallrash si ai për të cilin është regjistruar marka tregtare ose treguesi gjeografik.
6. 'Mallra pirate' nënkupton mallrat, të cilat janë objekt i një veprimi që shkel të drejtat e autorit dhe të drejtat e tjera të lidhura me të ose me një diseno industriale në Republikën e Shqipërisë dhe të cilat janë/ose përmbajnë kopje të bëra pa pëlqimin e mbajtësit të të drejtave të autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të ose me disenjon industriale apo të një personi të autzuar prej mbajtësit, në vendin e prodhimit.

7. 'Mallra që dyshohet' se shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale", nënkupton mallrat e identifikuar në Republikën e Shqipërisë, të cilat pamje të parë kanë tregues të arsyeshëm se:

- a) janë objekt i një veprimi që shkel një të drejtë të pronësisë intelektuale në Republikën e Shqipërisë;
- b) kanë pajisje, produkte apo komponentë që janë projektuar, prodhuar apo përshtatur kryesisht, me qëllim për të mundësuar apo lehtësuar shmangien nga çdo teknologji, pajisje apo komponent, që në rrjedhën normale të operacionit të tij parandalon apo kufizon veprime lidhur me vepra të paautorizuara nga mbajtësi i të drejtave të autorit dhe çdo të drejtë tjetër lidhur me të dhe e cila lidhet me një veprim që shkel këto të drejta në Republikën e Shqipërisë;
- c) kanë çdo format apo matricë të dizenuar apo të përshtatur specifikisht për prodhimin e mallrave që shkelin të drejtën e pronësisë intelektuale, nëse këto formate apo matrica lidhen me një veprim që shkel të drejtën e pronësisë intelektuale në Republikën e Shqipërisë.

8. 'Mbjtës i së drejtës' nënkupton mbajtësin e një të drejte të pronësisë intelektuale.

9. 'Aplikim' nënkupton kërkesën që paraqitet pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave për të ndërmarrë veprime në lidhje me mallra që dyshohet se shk një të drejtë të pronësisë intelektuale.

10. 'Aplikues' nënkupton një person, sipas përcaktimit në pikën 4, të nenit 6, të Kodit emër të të cilit paraqitet një aplikim.

11. 'Mbjtës i vendimit' nënkupton një person ndaj të cilit është dhënë vendimi në bazë të aplikimit.

12. 'Mbjtës i mallrave' nënkupton personin që ka në pronësi mallrat që dyshohet se shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale apo që ka të drejta të ngjashme për tjetërsimin/shkatërrimin ose kontrollin fizik të këtyre mallrave.

13. 'Deklarues' nënkupton deklaruesin sipas përcaktimit në pikën 15, të nenit 6, të Kodit.

14. 'Shkatërrim' nënkupton shkatërrimin fizik, riciklimin ose asgjësimin e mallrave jashtë kanaleve tregtare në një mënyrë të tillë që të parandalojë dëmtimet ndaj mbajtësit të vendimit.

15. 'Territor doganor' nënkupton territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, sipas përcaktimit në nenin 3, të Kodit.

16. 'Çlirim i mallrave' nënkupton çlirimin e mallrave, sipas përcaktimit në pikën 26, të nenit 6, të Kodit.

17. 'Dërgesa të vogla' nënkupton dërgesa postare apo me korrier ekspres që:

- a) përmbajnë tre apo më pak njësi; ose
- b) kanë një peshë bruto prej më pak se 2 kilogramë.

Për qëllim të shkronjës "a", "njësi" nënkupton mallra sipas klasifikimit në Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave në fuqi, të paketuar ose jo, për mallra të shitura me pakicë ndaj konsumatorit përfundimtar.

Për qëllim të këtij përkufizimi, mallrat e ndara që përfshihen në të njëjtin kod të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave do të konsiderohen si njësi të ndryshme dhe mallrat e paraqitura si grup i klasifikuar në një kod të Nomenklaturës së Kombinuar do të konsiderohen si një njësi.

18. 'Mallra që prishen shpejt' nënkupton mallrat që vlerësohen nga autoritetet doganore si mallra që prishen nga qëndrimi deri në 20 ditë, nga data e pezullimit të çlirimit të tyre apo ndalimit.

19. 'Licencë ekskluzive' nënkupton një licencë (të përgjithshme ose të kufizuar) që autorizon personin e licencuar, duke përjashtuar çdo person tjetër, përfshirë edhe personin që e lëshon atë, për të përdorur një të drejtë të pronësisë intelektuale në mënyrën e autorizuar nga licenca.

E drejta e paraqitjes së aplikimit
(Neni 125 dhe 131 i Kodit)

Paraqesin aplikim, në masën që legjitimohen, për të filluar një procedurë që ka si qëllim të përcaktojë nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale në Republikën e Shqipërisë personat fizikë dhe juridikë, si më poshtë vijon:

- a) Mbajtësit e së drejtës;
- b) Organet që administrojnë të drejtat kolektive të pronësisë intelektuale, sipas përcaktimeve të ligjit “Për të drejtat e autorit dhe të drejtat e tjera të lidhura me të”;
- c) Organet e mbrojtjes profesionale, sipas përcaktimeve në legjislacionin në fuqi;
- ç) Grupet e prodhuesve të produkteve të mbrojtura si tregues gjeografikë apo përfaqësuesit e këtyre grupeve, personat me të drejtë për të përdorur treguesin gjeografik në fjalë;
- d) Personat fizikë apo juridikë të autorizuar për të përdorur të drejtat e pronësisë intelektuale, të cilët janë autorizuar zyrtarisht nga mbajtësi i të drejtave për të filluar një procedurë me qëllim që të përcaktojnë nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale.

Neni 219

Paraqitja e aplikimeve
(Neni 27 i Kodit)

1. Aplikimet paraqiten pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, duke përdorur formularin specifik për këtë qëllim, i cili përmban informacionin e përcaktuar në nenin 220.

2. Kur aplikimi paraqitet pas njoftimit nga autoritetet doganore për pezullimin e çlirimit apo ndalimin e mallrave, në përputhje me pikën 3, të nenit 232, aplikimi në fjalë duhet:

- a) të paraqitet pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, brenda 4 ditëve pune nga data e njoftimit për pezullimin e çlirimit apo ndalimin e mallrave;
- b) të jetë sipas formularit të përmendur në pikën 1, të nenit 220;
- c) të përmbajë informacionin e përcaktuar në pikën 2, të nenit 220. Megjithatë, aplikuesi mund të mos përfshijë informacionin e përmendur në shkronjat “dh”, “e” apo “ë”, të pikës 2, të nenit 220.

3. Kur është e mundur, marrja dhe përpunimi i aplikimeve, si dhe dokumentet shoqëruese të nevojshme paraqiten duke përdorur teknika elektronike të përpunimit të të dhënave.

Neni 220

Formulari i aplikimit
(Neni 27 i Kodit)

1. Formulari i aplikimit është sipas aneksit 62, që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Në formularin e aplikimit duhet të përfshihet të paktën informacioni i mëposhtëm:

- a) Detaje në lidhje me aplikuesin;
- b) Statusi i aplikuesit, sipas kuptimit të nenit 218;
- c) Dokumente që i vërtetojnë se aplikuesi ka të drejtë të paraqesë aplikimin;
- ç) Kur aplikuesi paraqet aplikimin me anë të një përfaqësuesi, detajet e personit që e përfaqëson dhe provën se personi ka kompetenca të veprorë në cilësinë e përfaqësuesit, në përputhje me legjislacionin në fuqi;
- d) E drejta apo të drejtat e pronësisë intelektuale që zbatohen;
- dh) Të dhëna teknike dhe specifike për mallrat origjinale, përfshirë shenjat, si bar-kodi dhe imazhet nëse është e nevojshme;

- e) Informacioni i nevojshëm për t'u mundësuar autoriteteve doganore të identifikojnë menjëherë mallrat në fjalë;
- ë) Informacioni që u duhet autoriteteve doganore për analizën dhe vlerësimin e riskut të shkeljeve të së drejtës apo të të drejtave të pronësisë intelektuale, i tillë si informacioni për distributorët e autorizuar;
- f) Detajet e çdo përfaqësuesi të caktuar nga aplikuesi për të marrë përgjegjësi për çështjet teknike dhe ligjore;
- g) Një deklaratë e aplikuesit që njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për një nga situatat e parashikuara në nenin 229;
- gj) Një deklaratë dhe përditësimin e çdo informacioni që i duhet Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave për analizën dhe vlerësimin e riskut të shkeljeve të të drejtave apo të së drejtës së pronësisë intelektuale në fjalë;
- h) Një deklaratë e aplikuesit, sipas së cilës ai merr përgjegjësitë sipas kushteve të përcaktuara në nenin 242;
- i) Një deklaratë e aplikuesit, sipas së cilës ai merr përsipër kostot e referuara sipas kushteve të përcaktuara në nenin 243;
- j) Një marrëveshje e aplikuesit, sipas së cilës të dhënat e vëna në dispozicion nga ai mund të përpunohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;
- k) Nëse aplikuesi kërkon përdorimin e procedurës së referuar në nenin 240 dhe në vijim të kërkesës së autoriteteve doganore, aplikuesi bie dakord të mbulojë kostot që lidhen me shkatërrimin e mallrave sipas kësaj procedure.

3. Ministri i Financave, me propozimin e drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, miraton udhëzimin për plotësimin e formularit të aplikimit.

Seksioni 3

Vendimet për aplikimet

Neni 221

Përpunimi i aplikimeve të paplota

(Neni 27 i Kodit)

1. Kur, pas marrjes së aplikimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave vlerëson se aplikimi nuk përmban të gjithë informacionin e kërkuar sipas pikës 2, të nenit 220, i kërkon aplikuesit të vërë në dispozicion informacionin që mungon brenda 10 (dhjetë) ditëve pune nga data e njoftimit të kërkesës. Në këto raste, afati përfundimtar i referuar në pikën 1, të nenit 223, pezullohet deri sa të merret informacioni i nevojshëm.

2. Kur aplikuesi nuk vë në dispozicion informacionin e munguar brenda afatit të referuar në paragrafin e parë, të pikës 1, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave refuzon aplikimin.

Neni 222

Pagesat

(Neni 53 i Kodit)

Aplikuesit nuk i kërkohet asnjë pagesë për të mbuluar kostot administrative për shqyrtimin e aplikimit.

Neni 223

Njoftimi i vendimeve të miratimit oserefuzimit të aplikimit

(Neni 27 i Kodit)

1. Aplikimi shqyrtohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, e cila merr vendim për miratimin apo refuzimin e aplikimit, që i njoftohet me shkrim kërkuarit brenda 30 (tridhjetë) ditëve pune nga data e marrjes të aplikimit. Në rast refuzimi, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave jep arsyet mbi të cilat është bazuar vendimi, si dhe vënë dukje të drejtën për ankim.

2. Nëse aplikuesi është njoftuar për pezullimin e çlirimit apo ndalimin e mallrave nga autoritetet doganore përpara paraqitjes së aplikimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave duhet të njoftojë aplikuesin për vendimin e miratimit apo refuzimit të aplikimit, brenda 2 (dy) ditëve pune nga data e marrjes së aplikimit.

Neni 224

Vendime në lidhje me aplikimet
(Neni 27 i Kodit)

1. Vendimi për miratimin e aplikimit dhe çdo vendim për revokimin apo ndryshimin e tij kanë efekt nga e nesërmja e datës së marrjes së vendimit.
2. Vendimi, që zgjat afatin gjatë së cilit autoritetet doganore ndërmarrin veprime, ka efekt nga e nesërmja e datës së përfundimit të afatit që do të zgjatet.

Neni 225

**Periudha gjatë së cilës autoritetet doganore
ndërmarrin veprime**
(Neni 28 i Kodit)

1. Kur miratohet një aplikim, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave specifikon afatin gjatë së cilit autoritetet doganore do të ndërmarrin veprime.

Ky afat fillon ditën në të cilën fillon efektet vendimi i miratimit të aplikimit, sipas nenit 224, dhe nuk duhet të kalojë një vit nga e nesërmja e datës së marrjes të vendimit.

2. Kur aplikimi i paraqitur, pas njoftimit të autoritetit doganor për pezullimin e çlirimit apo ndalimit të mallrave në përputhje me pikën 3, të nenit 232, nuk përmban informacionin e përmendur në shkronjat “dh”, “e” apo “ë”, të pikes 2, të nenit 220, aplikimi miratohet vetëm për pezullimin e çlirimit apo ndalimin e mallrave në fjalë, përveçse kur ky informacion vihet në dispozicion brenda 10 (dhjetë) ditëve pune, pas njoftimit për pezullimin e çlirimit apo ndalimin e mallrave.

3. Kur e drejta e pronësisë intelektuale nuk ka më efekt ligjor/pushon së qeni e vlefshme ose kur aplikuesi, për arsye të tjera, nuk ka më të drejtë të paraqesë aplikim, autoritetet doganore nuk ndërmarrin asnjë veprim. Vendimi për miratimin e aplikimit revokohet apo ndryshohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në përputhje me rrethanat.

Neni 226

Zgjatja e afatit gjatë të cilit autoritetet doganore ndërmarrin veprime
(Neni 28 i Kodit)

1. Me përfundimin e afatit gjatë të cilit autoritetet doganore duhet të ndërmarrin veprime dhe nëse paraprakisht është shlyer çdolloj detyrimi ndaj autoriteteve doganore, sipas këtij vendimi, në ngarkim të mbajtësit të vendimit, ky i fundit mund të kërkojë zgjatjen e afatit dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, që ka miratuar vendimin fillestar, mund të zgjatë afatin në fjalë.
2. Nëse kërkesa për zgjatje të afatit, gjatë të cilit autoritetet doganore ndërmarrin veprime, paraqitet në më pak se 30 (tridhjetë) ditë pune përpara përfundimit të afatit të miratuar me vendimin fillestar për ndërmarrjen e veprimeve, kërkesa mund të refuzohet.
3. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave i njofton mbajtësit të vendimit vendimin për zgjatjen e afatit brenda 30 (tridhjetë) ditëve pune nga data e marrjes së kërkesës së referuar në pikën 1.
4. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave specifikon në vendim afatin gjatë të cilit do të ndërmarrë veprime. Afati i zgjatur gjatë të cilit autoritetet doganore ndërmarrin veprime fillon datën vijuese të datës së përfundimit të periudhës së mëparshme dhe nuk duhet të kalojë një vit.
5. Kur e drejta e pronësisë intelektuale nuk ka më efekt ligjor/pushon së qeni e vlefshme ose kur aplikuesi, për arsye të tjera, nuk ka më të drejtë të paraqesë aplikim, autoritetet doganore nuk marrin asnjë masë mbrojtëse. Vendimi që lejon zgjatjen e afatit revokohet ose ndryshohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, në përputhje me rrethanat.
6. Mbajtësit të vendimit nuk i kërkohet asnjë pagesë për të mbuluar kostot administrative për shqyrtimin e kërkesës për zgjatje të afatit.
7. Formulari i aplikimit është sipas aneksit 63, që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij. Ministri i Financave, me propozimin e drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, miraton udhëzimin për plotësimin e formularit të aplikimit për zgjatjen e afatit.

Neni 227

Ndryshimi i vendimit lidhur me të drejtat epronësisë intelektuale (Neni 27 dhe 28 i Kodit)

1. Drejtorja e Përgjithshme e Doganave, me kërkesë të mbajtësit të vendimit, mund të ndryshojë listën e të drejtave të pronësisë intelektuale të miratuara në atë vendim.
2. Kur shtohet një e drejtë e re e pronësisë intelektuale, kërkesa duhet të përmbajë informacionin e referuar në shkronjat “c”, “d”, “dh”, “e”, “ë”, të pikës 2, të nenit 220.

Neni 228

Detyrimet për njoftim të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave (Neni 28 i Kodit)

1. Drejtorja e Përgjithshme e Doganave, pranë të cilës është paraqitur një aplikim apo një kërkesë, menjëherë pas miratimit, njofton degët doganore për vendimet për:
 - a) miratimin e aplikimit;
 - b) revokimin e vendimeve që miratojnë aplikimin;
 - c) ndryshimin e vendimeve që miratojnë aplikimin;
 - ç) zgjatjen e afatit gjatë të cilit autoritetet doganore ndërmarrin veprime.
2. Drejtorja e Përgjithshme e Doganave njofton degët doganore për vendimin për pezullimin e veprimeve, menjëherë pas miratimit, sipas pikës 2, të nenit 230.

Neni 229

Detyrimet për njoftim të mbajtësit të vendimit (Neni 27 i Kodit)

- Mbajtësi i vendimit duhet të njoftojë menjëherë Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për secilin nga rastet e mëposhtme:
- a) Kur një e drejtë e pronësisë intelektuale, për të cilën është miratuar aplikimi, pushon së qeni e vlefshme;
 - b) Kur mbajtësi i vendimit, për arsye të tjera, nuk ka më të drejtë të paraqesë një aplikim;
 - c) Kur ka ndryshime në informacionin e përmendur në pikën 2, të nenit 220.

Neni 230

Pamundësia e mbajtësit të vendimit për të përmbushur detyrimet e tij (Neni 28 i Kodit)

1. Kur mbajtësi i vendimit përdor informacionin e vënë në dispozicion nga autoritetet doganore, për qëllime të ndryshme nga ato të parashikuara në nenin 235 ose e keqpërdor atë, Drejtorja e Përgjithshme e Doganave mund të revokojë vendimin me të cilin është miratuar një aplikim ndaj mbajtësit të vendimit dhe të refuzojë zgjatjen e afatit për ndërmarrjen e veprimeve nga autoritetet doganore.
2. Drejtorja e Përgjithshme e Doganave mund të vendosë pezullimin e ndërmarrjes së veprimeve nga autoritetet doganore deri në përfundimin e afatit të kryerjes së këtyre veprimeve, kur mbajtësi i vendimit:
 - a) nuk përmbush detyrimet e njoftimit, të përcaktuara në nenin 229;
 - b) nuk përmbush detyrimet e kthimit të mostrave, të përcaktuara në pikën 3, të nenit 233;
 - c) nuk përmbush detyrimet për kostot dhe përkthimin, të përcaktuara në pikat 1 dhe 3, të nenit 243;
 - ç) nuk fillon asnjë procedurë sipas përcaktimeve të pikës 3, të nenit 237, apo pikës 9, të nenit 240 pa arsye të bazuar.

Seksioni 4

Pezullimi i çlirimit apo ndalimi i mallrave

Neni 231

Pezullimi i çlirimit apo ndalimi i mallrave pasmiratimit të aplikimit (Neni 10, 27, 125, 131 i Kodit)

1. Kur autoritetet doganore identifikojnë mallra që dyshohet se shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale, për të cilën është miratuar një vendim për aplikimin në lidhje me këto mallra, ato pezullojnë apo ndalojnë çlirimin e mallrave në fjalë.

2. Përpara pezullimit të çlirimit apo ndalimit të mallrave, autoritetet doganore mund t'i kërkojnë mbajtësit të vendimit që t'i vërë në dispozicion atyre informacionin e nevojshëm në lidhje me mallrat. Autoritetet doganore mund, gjithashtu, t'i vënë në dispozicion mbajtësit të të drejtave informacion për sasinë reale apo të vlerësuar të mallrave, imazhin dhe natyrën e tyre aktuale apo të supozuar, sipas nevojës.

3. Autoritetet doganore njoftojnë deklaruesin apo mbajtësin e mallrave për pezullimin e çlirimit të mallrave apo ndalimin e tyre, brenda 1 (një) ditë pune nga data e pezullimit apo ndalimit.

Kur autoritetet doganore vendosin të njoftojnë mbajtësin e mallrave dhe nëse dy apo më shumë persona konsiderohen si mbajtës të tyre, autoritetet doganore nuk kanë detyrim të njoftojnë më shumë se një nga personat në fjalë. Autoritetet doganore njoftojnë mbajtësin e vendimit për pezullimin e çlirimit të mallrave apo ndalimin e tyre në të njëjtën ditë ose menjëherë pas njoftimit të deklaruesit apo mbajtësit të mallrave. Njoftimet duhet të përfshijnë informacion për procedurën e përcaktuar në nenin 237.

4. Autoritetet doganore njoftojnë mbajtësin e vendimit dhe deklaruesin ose mbajtësin e mallrave për sasinë dhe natyrën reale apo të vlerësuar të mallrave, përfshirë imazhet e disponueshme, sipas nevojës, çlirimi i të cilave është pezulluar apo nëse mallrat në fjalë janë ndaluar. Autoritetet doganore, sipas kërkesës dhe kur është e mundur, njoftojnë mbajtësin e vendimit për emrat dhe adresat e marrësit të ngarkesës, dërguesin dhe deklaruesin apo mbajtësin e mallrave, për procedurat doganore dhe origjinën, prejardhjen dhe destinacionin e mallrave, për të cilat është pezulluar çlirimi ose që janë ndaluar.

Neni 232

Pezullimi i çlirimit apo ndalimi i mallrave përpara miratimit të aplikimit

(Neni 10, 125, 131 i Kodit)

1. Kur autoritetet doganore identifikojnë mallra që dyshohet se shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale, por që nuk përfshihen në vendimin me të cilin është miratuar aplikimi, ato mund, përveç se në rastet e mallrave që prishen shpejt, të pezullojnë çlirimin e këtyre mallrave apo t'i ndalojnë ato.

2. Përpara pezullimit të çlirimit apo ndalimit të mallrave që dyshohet se shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale, autoritetet doganore mund t'i kërkojnë çdo personi fizik apo juridik, që mund të ketë të drejtë të paraqesë aplikim në lidhje me shkeljen e dyshuar të të drejtave të pronësisë intelektuale, për t'i ofruar atyre informacionin e nevojshëm, pa dhënë informacion tjetër përveç të dhënave për sasinë dhe natyrën reale apo të vlerësuar të mallrave, përfshirë imazhet e disponueshme, kur është e duhur.

3. Autoritetet doganore duhet të njoftojnë deklaruesin apo mbajtësin e mallrave për pezullimin e çlirimit të mallrave apo ndalimin e tyre brenda një dite pune nga data e pezullimit apo ndalimit. Kur autoritetet doganore vendosin të njoftojnë mbajtësin e mallrave dhe nëse dy apo më shumë persona konsiderohen si mbajtës të tyre, autoritetet doganore nuk kanë detyrim të njoftojnë më shumë se një nga personat në fjalë. Autoritetet doganore njoftojnë personat fizikë apo juridikë, që kanë të drejtë të paraqesin aplikim në lidhje me shkeljen e dyshuar të të drejtave të pronësisë intelektuale, për pezullimin e çlirimit të mallrave apo ndalimin e tyre në të njëjtën datë apo menjëherë pasi kanë njoftuar deklaruesin apo mbajtësin e mallrave.

Autoritetet doganore mund të konsultohen me autoritetet publike përgjegjëse, me qëllim identifikimin e personave fizikë apo juridikë që kanë të drejtë të paraqesin aplikim. Në njoftime duhet të përfshihet informacion për procedurën e përcaktuar në nenin 237.

4. Autoritetet doganore çlirojnë mallrat ose heqin masën e ndalimit të tyre menjëherë pas përfundimit të të gjitha formaliteteve doganore, në rastet e mëposhtme:

- a) Kur nuk kanë identifikuar asnjë person fizik apo juridik që ka të drejtë të paraqesë aplikim në lidhje me shkeljen e pretenduar të të drejtave të pronësisë intelektuale, brenda një dite pune nga data e pezullimit të çlirimit apo ndalimit të mallrave;
- b) Kur nuk kanë marrë aplikim në përputhje me pikën 2, të nenit 219, apo nëse e kanë refuzuar një aplikim të tillë.

5. Kur miratohet aplikimi, autoritetet doganore, sipas kërkesës dhe kur është e mundur, njoftojnë mbajtësin e vendimit për emrat dhe adresat e marrësit të ngarkesës, dërguesin dhe deklaruesin apo mbajtësin e mallrave, për procedurat doganore dhe origjinën, prejardhjen dhe destinacionin e mallrave, për të cilat është pezulluar çlirimi ose që janë ndaluar.

Neni 233

Inspektimi dhe marrja e mostrave të mallrave për të cilat është pezulluar çlirimi apo që janë ndaluar
(Neni 10, 131 i Kodit)

1. Autoritetet doganore i japin mundësi mbajtësit të vendimit dhe deklaruesit apo mbajtësit të mallrave që të kontrollojnë/të inspektojnë mallrat për të cilat është pezulluar çlirimi apo që janë ndaluar.
2. Autoritetet doganore mund të marrin mostra që përfaqësojnë mallrat. Ato mund t'ia dorëzojnë apo t'ia dërgojnë mostrat në fjalë mbajtësit të vendimit, në bazë të kërkesës së tij dhe vetëm për bërjen e analizave e përshejtimin e procedurave në lidhje me mallrat e falsifikuara apo pirate. Çdo analizë e këtyre mostrave kryhet vetëm nën përgjegjësinë dhe me shpenzimet e mbajtësit të vendimit.
3. Mbajtësi i vendimit duhet, përveçse kur nuk e lejojnë rrethanat, t'ua kthejë mostrat e referuara në pikën 2 autoriteteve doganore, pas bërjes së analizave dhe jo më vonë se periudha kur mallrat janë çliruar apo ka përfunduar ndalimi i tyre.

Neni 234

Kushtet e magazinimit
(Neni 131 i Kodit)

Kushtet e magazinimit të mallrave gjatë periudhës së pezullimit të çlirimit apo ndalimit të tyre përcaktohen nga autoritetet doganore.

Neni 235

Përdorimi i lejuar i një informacioni të caktuar nga mbajtësi i vendimit
(Neni 20 i Kodit)

Kur mbajtësi i vendimit ka marrë informacionin e përmendur në pikën 4, të nenit 231, pikën 5, të nenit 232, nenin 233 ose pikën 8, të nenit 240, ai mund ta japë apo ta përdorë informacionin në fjalë vetëm për qëllimet e mëposhtme:

- a) Për të filluar një procedim gjyqësor, që përcakton nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale, si dhe gjatë kohëzgjatjes së procedimit;
- b) Në lidhje me hetimet penale për shkelje të një të drejte të pronësisë intelektuale, të kryera nga autoritete të tjera proceduese kompetente;
- c) Për të filluar një procedim penal dhe gjatë procedimit;
- ç) Për të kërkuar kompensim nga shkelësi apo persona të tjerë;
- d) Për të rënë dakord me deklaruesin apo mbajtësin e mallrave që mallrat të shkatërrohen në përputhje me pikën 1, të nenit 237;
- dh) Për të rënë dakord me deklaruesin apo mbajtësin e mallrave për shumën e garancisë, të referuar në shkronjën "a", të pikës 2, të nenit 238.

Neni 236

Shkëmbimi i informacionit dhe të dhënave autoriteteve doganore
(Neni 20 i Kodit)

1. Pa cenuar legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave dhe me qëllim dhënien e kontributit për shmangien e tregtisë ndërkombëtare të mallrave që shkelin të drejtat e pronësisë intelektuale, autoritetet doganore mund të shkëmbejnë informacionin dhe të dhënat që disponojnë me autoritetet përgjegjëse të vendeve të tjera, sipas përcaktimeve në marrëveshjet ndërkombëtare në fuqi.

2. Informacioni dhe të dhënat e referuara në pikën 1 shkëmbehen për të lejuar zbatimin efikas të ligjit për dërgesat e mallrave që shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale. Informacioni dhe të dhënat e tilla mund të lidhen me konfiskime, tendencat dhe informacion të përgjithshëm për riskun, duke përfshirë edhe mallrat transit në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë dhe që kanë origjinën nga/apo destinacion një vend tjetër jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë. Në këto të dhëna mund të përfshihet, kur është e nevojshme, informacion për:

- a) natyrën dhe sasinë e mallrave;
- b) të drejtën e pronësisë intelektuale që dyshohet se shkelet;

- c) origjinën, prejardhjen dhe destinacionin e mallrave;
- ç) lëvizjet e mjeteve të transportit, në veçanti:
 - i) emri i anijes dhe regjistrimi i mjetit të transportit;
 - ii) numrat e referencës së faturës së ngarkesës apo dokumente të tjera transporti;
 - iii) numri i kontejnerëve;
 - iv) pesha e ngarkesës;
 - v) përshkrimi dhe/ose kodi i mallrave;
 - vi) numri i rezervimit;
 - vii) numri i vulës;
 - viii) vendi i ngarkimit të parë;
 - ix) vendi i shkarkimit të fundit;
 - x) vendet e transbordimit;
 - xi) data e parashikuar e mbërritjes në vendin e shkarkimit të fundit.
- d) lëvizjet e kontejnerëve, në veçanti:
 - i) numri i kontejnerit;
 - ii) statusi i ngarkesës së kontejnerit;
 - iii) data e lëvizjes;
 - iv) lloji i lëvizjes (ngarkim, shkarkim, transferim, hyrje, dalje etj.);
 - v) emri i anijes ose regjistrimi i mjetit të transportit;
 - vi) numri i udhëtimit/lundrimit;
 - vii) vendi;
 - viii) fatura e ngarkesës apo dokumente të tjera transporti.

3. Rregullat për shkëmbimin e të dhënave, të referuara në pikat 1 dhe 2, të këtij neni, përcaktohen në marrëveshjet ndërkombëtare dy- dhe shumëpalëshe.

Seksioni 5

Shkatërrimi i mallrave, fillimi i procedurave dhe çlirimi i hershëm i mallrave

Neni 237

Shkatërrimi i mallrave dhe fillimi i procedurave (Neni 178 i Kodit)

1. Mallrat që dyshohet se shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale mund të shkatërrohen nën mbikëqyrje doganore, pa qenë e nevojshme të vërtetohet nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale, kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) Mbajtësi i vendimit u konfirmon me shkrim autoriteteve doganore, brenda 10 (dhjetë) ditëve pune ose 3 (tri) ditëve pune në rastet e mallrave që prishen shpejt, nga data e njoftimit për pezullimin e çlirimit ose ndalimin e mallrave se, sipas bindjes së tij, është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale;
- b) Mbajtësi i vendimit u jep me shkrim autoriteteve doganore, brenda 10 (dhjetë) ditëve pune, ose 3 (tri) ditëve pune në rastet e mallrave që prishen shpejt, nga data e njoftimit për pezullimin e çlirimit ose ndalimin e mallrave, pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave;
- c) Deklaruesi apo mbajtësi i mallrave u jep me shkrim autoriteteve doganore, brenda 10 (dhjetë) ditëve pune ose 3 (tri) ditëve pune në rastet e mallrave që prishen shpejt, nga data e njoftimit për pezullimin e çlirimit ose ndalimin e mallrave, pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave. Kur deklaruesi apo mbajtësi i mallrave nuk ka dhënë pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave dhe as nuk ka njoftuar kundërshtimin e tij pranë autoriteteve doganore brenda këtyre afateve, autoritetet doganore mund të vlerësojnë se deklaruesi apo mbajtësi i mallrave ka dhënë pëlqimin për shkatërrimin e mallrave.

Autoritetet doganore çlirojnë mallrat apo përfundojnë ndalimin e tyre, menjëherë pas përfundimit të të gjitha formaliteteve doganore, kur brenda afateve të përcaktuara në shkronjat “a”, dhe “b”, të pikës 1, ata nuk i kanë marrë të dyja, konfirmimin me shkrim nga mbajtësi i vendimit se, sipas bindjes së tij, është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale dhe pëlqimin e tij me shkrim për shkatërrimin e mallrave, përveçse kur këto autoritete janë informuar ligjërisht për fillimin e procedimit gjyqësor, nëpërmjet paraqitjes së një kopjeje të aktpadisë, të paraqitur pranë gjykatës kompetente për të vendosur nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale.

2. Shkatërrimi i mallrave kryhet nën kontrollin doganor dhe nën përgjegjësinë e mbajtësit të vendimit. Autoritetet doganore mund të marrin mostra përpara shkatërrimit të mallrave. Mostrat që merren mund të përdoren për qëllime edukative.

3. Kur deklaruesi apo mbajtësi i mallrave nuk ka dhënë me shkrim pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave dhe kur nuk vlerësohet se ai ka dhënë pëlqimin e tij për shkatërrimin, brenda afatit të përcaktuar në shkronjën “c”, të paragrafit të parë, të pikës 1, autoritetet doganore njoftojnë për këtë menjëherë mbajtësin e vendimit. Mbajtësi i vendimit, brenda 10 (dhjetë) ditëve pune ose 3 (tri) ditëve pune në rastin e mallrave që prishen shpejt, nga njoftimi i pezullimit të çlirimit apo ndalimit të mallrave, duhet të fillojë procedimin gjyqësor, nëpërmjet paraqitjes së një kopjeje të aktpadisë, të paraqitur pranë gjykatës kompetente për të vendosur nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale.

4. Përveçse në rastin e mallrave që prishen shpejt, autoritetet doganore, në raste të përshtatshme, mund të zgjatin afatin e përcaktuar në pikën 3, deri në 10 (dhjetë) ditë pune, me kërkesë të justifikuar nga mbajtësi i vendimit.

5. Autoritetet doganore çlirojnë mallrat apo përfundojnë ndalimin e tyre, menjëherë pas përfundimit të të gjitha formaliteteve doganore, nëse, brenda afateve të përcaktuara në pikat 3 dhe 4, nuk janë informuar ligjërisht, në përputhje me pikën 3, për fillimin e procedimit gjyqësor, nëpërmjet paraqitjes së një kopjeje të aktpadisë, të paraqitur pranë gjykatës kompetente për të vendosur nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale.

Neni 238

Çlirimi i hershëm i mallrave (Neni 87 dhe 88 i Kodit)

1. Kur autoritetet doganore janë njoftuar për fillimin e procedurës gjyqësore për të përcaktuar nëse një disenjo industriale, patentë për shpikje, model përdorimi, topografi e një produkti gjysmëpërçues apo varieteti bimor është shkelur, deklaruesi apo mbajtësi i mallrave mund t'u kërkojë autoriteteve doganore çlirimin e mallrave përpara përfundimit të procedurave në fjalë.

2. Autoritetet doganore çlirojnë mallrat apo përfundojnë ndalimin e tyre vetëm kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) Deklaruesi apo mbajtësi i mallrave depoziton një garanci me një vlerë të mjaftueshme për të mbrojtur interesat e mbajtësit të vendimit;
- b) Gjykata kompetente, që përcakton nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale, nuk ka dhënë një masë për sigurim padie për mallrat në fjalë;
- c) Kur janë kryer të gjitha formalitetet doganore.

3. Depozitimi i garancisë së referuar në shkronjën “a”, të pikës 2, nuk cenon mjetet juridike në dispozicion të mbajtësit të vendimit.

Neni 239

Mallrat për shkatërrim (Neni 178 dhe 179 i Kodit)

1. Mallrat, që do të shkatërrohen sipas nenit 237 ose nenit 240, nuk duhet:

- a) të çlirohen për qarkullim të lirë, përveçse kur autoritetet doganore, me pëlqimin e mbajtësit të vendimit, vendosin se është e nevojshme, në rastin kur mallrat do të riciklohen apo do të asgjësohen /do të shkatërrohen jashtë kanaleve tregtare, përfshirë për qëllime ndërgjegjësimi dhe edukative.

Kushtet sipas të cilave mallrat mund të çlirohen për qarkullim të lirë përcaktohen nga autoritetet doganore;

- b) të largohen nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë;
- c) të eksportohen;
- ç) të riekportohen;
- d) të vendosen nën një regjim/procedure pezullimi;
- dh) të vendosen në zonë të lirë apo magazinë të lirë.

2. Autoritetet doganore mund të lejojnë që mallrat e referuara në pikën 1 të lëvizin nën mbikëqyrje doganore brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë me qëllim shkatërrimin e tyre nën mbikëqyrje doganore.

Neni 240

Procedura për shkatërrimin e mallrave nëdërgesa të vogla
(Neni 178 dhe 179 i Kodit)

1. Ky nen zbatohet kur mallrat përmbushin të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) Dysohet se mallrat janë të falsifikuara apo pirate;
- b) Janë mallra që nuk prishen shpejt;
- c) Ka një vendim që miraton aplikimin për mallrat;
- ç) Mbjtësi i vendimit ka aplikuar për përdorimin e procedurës të përcaktuar në këtë nen;
- d) Mallrat janë transportuar në dërgesa të vogla.

2. Kur zbatohet procedura e përcaktuar në këtë nen, pikat 3 dhe 4, të nenit 231, dhe pikat 2 dhe 3, të nenit 233, nuk zbatohen.

3. Autoritetet doganore njoftojnë deklaruesin apo mbajtësin e mallrave për pezullimin e çlirimit të mallrave apo ndalimin e tyre brenda 1 (një) dite pune nga data e pezullimit apo ndalimit në fjalë. Në njoftimin e pezullimit të çlirimit apo ndalimit të mallrave duhet të përfshihet:

- a) informacioni se autoritetet doganore kanë për qëllim të shkatërrojnë mallrat;
- b) të drejtat e deklaruesit apo të mbajtësit të mallrave sipas pikave 4, 5 dhe 6.

4. Deklaruesit apo mbajtësit të mallrave i jepet mundësia për t'u shprehur brenda 10 (dhjetë) ditëve pune nga data e njoftimit të pezullimit të çlirimit apo ndalimit të mallrave.

5. Mallrat në fjalë mund të shkatërrohen kur, brenda 10 (dhjetë) ditëve pune nga data e njoftimit të pezullimit të çlirimit të mallrave apo ndalimit të tyre, deklaruesi apo mbajtësi i mallrave ka dhënë pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave, pranë autoriteteve doganore.

6. Kur deklaruesi apo mbajtësi i mallrave nuk ka dhënë pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave, por as nuk ka njoftuar kundërshtimin e tij pranë autoriteteve doganore, brenda afatit të referuar në pikën 5, autoritetet doganore mund të vlerësojnë se deklaruesi apo mbajtësi i mallrave ka dhënë pëlqimin e tij për shkatërrimin e tyre.

7. Shkatërrimi duhet të kryhet nën mbikëqyrje doganore. Autoritetet doganore, sipas kërkesës dhe kur është e mundur, i vënë në dispozicion mbajtësit të vendimit informacion për sasinë reale apo të vlerësuar të mallrave të shkatërruara dhe natyrën e tyre.

8. Kur deklaruesi apo mbajtësi i mallrave nuk ka dhënë me shkrim pëlqimin e tij dhe kur nuk vlerësohet se ka dhënë pëlqimin e tij për shkatërrimin e mallrave në përputhje me pikën 6, autoritetet doganore njoftojnë menjëherë mbajtësin e vendimit për këtë dhe për sasinë e natyrën e mallrave, përfshirë imazhet nëse është e nevojshme. Autoritetet doganore, gjithashtu, në bazë të një kërkesë dhe nëse i disponon, i njoftojnë mbajtësit të vendimit emrat dhe adresat e pritësit të mallit, të dërguesit dhe deklaruesit apo mbajtësit të mallrave, procedurën doganore dhe origjinën, prejardhjen dhe destinancionin e mallrave, çlirimi i të cilave është pezulluar apo që janë ndaluar.

9. Autoritetet doganore çlirojnë mallrat apo përfundojnë ndalimin e tyre menjëherë pas përfundimit të të gjitha formaliteteve doganore, kur nuk kanë marrë informacion nga mbajtësi i vendimit për fillimin e procedimit gjyqësor, nëpërmjet paraqitjes së një kopjeje të aktpadisë, të paraqitur pranë gjykatës kompetente për të vendosur nëse është shkelur një e drejtë e pronësisë intelektuale, brenda 10 (dhjetë) ditëve pune nga data e njoftimit të referuar në pikën 8.

Seksioni 6

Përgjegjësia, kostot dhe sanksionet

Neni 241

Përgjegjësia e autoriteteve doganore

Vendimi që miraton një aplikim nuk i jep të drejtë mbajtësit të vendimit për të kërkuar kompensim nëse mallrat që dyshohen për shkelje të një të drejte të pronësisë intelektuale nuk janë zbuluar nga zyra doganore dhe, si rrjedhojë, janë çliruar apo nuk është kryer asnjë veprim për ndalimin e tyre.

Neni 242

Përgjegjësia e mbajtësit të vendimit
(Neni 265 i Kodit)

Kur një procedurë gjyqësore e filluar sipas këtij vendimi ndërpritet/pushohet për shkak të një veprimi apo mosveprimi nga mbajtësi i vendimit, kur mostrat e marra sipas pikës 2, të nenit 233, nuk kthehen apo janë dëmtuar dhe janë jashtë përdorimit, për shkak të një veprimi apo mosveprimi nga mbajtësi i vendimit, apo kur vërtetohet se mallrat në fjalë nuk shkelin një të drejtë të pronësisë intelektuale, mbajtësi i vendimit është përgjegjës kundrejt çdo mbajtësi të mallrave apo deklaruesi, i cili ka pësuar dëm nga kjo situatë, në përputhje me legjislacionin specifik në fuqi.

Neni 243

Kostot
(Neni 53 i Kodit)

1. Kur kërkohet nga autoritetet doganore, mbajtësi i vendimit duhet të kompensojë kostot e përballuara nga autoritetet doganore apo palët e tjera që veprojnë për llogari të autoriteteve doganore, nga momenti i pezullimit të çlirimit të mallrave apo ndalimit të tyre, përfshirë magazinimin dhe trajtimin e mallrave, në përputhje me pikën 1, të nenit 231, pikën 1, të nenit 232, dhe pikat 2 e 3, të nenit 233, dhe kur përdoren masa korrigjuese, siç është shkatërrimi i mallrave, në përputhje me nenet 237 dhe 240. Mbajtësi i vendimit, të cilit i është njoftuar pezullimi i çlirimit të mallrave apo ndalimi i tyre, në bazë të kërkesës së tij, informohet nga autoritetet doganore për vendin dhe mënyrën e magazinimit të këtyre mallrave dhe për koston e parashikuar të magazinimit, referuar në këtë pikë. Informacioni për kostot e vlerësuara mund të shprehet në terma të kohës, produkteve, volumit, peshës ose shërbimit në varësi të rrethanave të magazinimit dhe natyrës së mallrave.

2. Ky nen nuk cenon të drejtën e mbajtësit të vendimit për të kërkuar kompensim nga shkelësi apo personat e tjerë në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3. Mbajtësi i vendimit paguan çdo përkthim që kërkohet nga autoritetet doganore në lidhje me mallrat që dyshohet se shkelin të drejtat e pronësisë intelektuale.

Seksioni 7

Baza e të dhënave qendrore dhe mbrojtja e të dhënave

Neni 244

Krijimi dhe administrimi i bazës elektronike sëtë dhënave
(Neni 20 i Kodit)

1. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave krijon dhe mirëmban bazën e të dhënave në formë elektronike. Baza e të dhënave përmban të dhëna që kanë të bëjnë me mbrojtjen e të drejtave të pronësisë intelektuale, përfshirë informacionin e përmendur në pikën 2, të nenit 220, dhe nenin 228.

2. Personeli doganor, që administron bazën e të dhënave, është përgjegjës për hedhjen dhe/ose ndryshimin e të dhënave, saktësinë, përshtatshmërinë, rëndësinë dhe konfidencialitetin e tyre.

Nëse është e nevojshme, ajo ndryshon, shton apo korrigjon të dhënat në fjalë. Të dhënat personale trajtohen në përputhje me dispozitat në fuqi, në veçanti, me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave.

3. Drejtori i Përgjithshëm miraton strukturat doganore dhe pozicionet e punës së punonjësve që kanë akses në bazën e të dhënave, sipas përgjegjësisë dhe funksioneve që ato/ata kanë.

4. Baza e të dhënave është konfidenciale dhe në të kanë të drejtë të regjistrojnë të dhëna apo t'i përdorin ato vetëm punonjësit doganorë të autorizuar për këtë qëllim nga drejtori i Përgjithshëm i Doganave.

Neni 245

Dispozitat për mbrojtjen e të dhënave
(Neni 20 i Kodit)

1. Përpunimi i të dhënave personale nga autoriteti doganor kompetent do të kryhet në përputhje me dispozitat e legjislacionit në fuqi për mbrojtjen e të dhënave në Republikën e Shqipërisë.

2. Të dhënat personale merren dhe përdoren vetëm për qëllimet e këtij vendimi. Të dhënat personale të mbledhura duhet të jenë të sakta dhe të përditësuara.

3. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, që përfshin të dhëna personale në bazën e të dhënave, kontrollon përpunimin e

këtyre të dhënave.

4. Një subjekt të dhënash ka të drejtë aksesit për të dhënat personale në lidhje me atë vetë, të cilat përpunohen nëpërmjet bazës të të dhënave, nëse është e nevojshme, si dhe ka të drejtë të ndryshojë, të fshijë apo të ndalojë të dhënat personale, në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.

5. Kërkesat për ushtrimin e të drejtave të aksesit, ndryshimit, fshirjes apo ndalimit të të dhënave duhet të paraqiten pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, e cila është organi kompetent që i shqyrton ato.

6. Të dhënat personale nuk ruhen për më shumë se gjashtë muaj nga data e revokimit të vendimit që miraton aplikimin apo nga data e përfundimit të afatit, gjatë të cilit autoritetet doganore duhet të kryejnë veprimet për mbrojtjen e një të drejte të pronësisë intelektuale.

7. Kur mbajtësi i vendimit ka filluar një procedim gjyqësor, në përputhje me pikën 3, të nenit 237, ose pikën 9, të nenit 240, dhe ka njoftuar autoritetet doganore për fillimin e procedurës në fjalë, të dhënat personale ruhen gjashtë muaj pas vendimit gjyqësor të formës së prerë, që përcakton nëse ka pasur shkelje të një të drejte të pronësisë intelektuale.

KREU VI

ÇLIRIMI PËR QARKULLIM TË LIRË DHE PËRJASHTIMI NGA DETYRIMI I IMPORTIT

KAPITULLI I

Çlirimi për qarkullim të lirë

Neni 246

Certifikata e peshimit të bananave

Neni 150 (1) i Kodit)

1. Operatori ekonomik i autorizuar për të hartuar certifikata në përputhje me Nenin 134 të VKM 446/2017 (certifikatat e peshimit të bananeve), i jep autoriteteve doganore njoftim paraprak të peshimit të një ngarkese bananesh të freskëta për qëllimin e hartimit të një certificate, duke dhënë detajet e llojit të paketimit, origjinën, kohën dhe vendin e peshimit.

2. certifikata e peshimit të bananeve do të jetë në posedim të deklaruesit dhe në dispozicion të autoriteteve doganore në kohën e depozitimit të deklaratës për çlirim për qarkullim të lirë të bananeve të freskëta me kodin NK 0803 90 10, objekt i detyrimit doganor të importit.

3. Duke anashkaluar paragrafin 2, me kërkesë të deklaruesit për një autorizim, siç përcaktohet në Nenin 152 të Kodit, autoritetet doganore mund të vendosin, për çlirimin e dërgesave të bananeve të freskëta për qarkullim të lirë, në bazë të një deklarate të thjeshtuar të peshimit në kushtet e mëposhtme:

- a) Autorizimi do të detyrojë importuesin t'i transportojë bananet në gjendjen e tyre të pandryshuar nga e njëjta ngarkesë e caktuar e peshimit të autorizuar, të përmendur në deklaratën e thjeshtuar, ku do të përcaktohet pesha dhe vlera e saktë;
- b) Deklaruesi është përgjegjës për dorëzimin e certifikatës së peshimit në zyrën doganore për çlirim në qarkullimit të lirë brenda 10 ditëve kalendarike nga pranimi i deklaratës së thjeshtuar;
- c) Deklaruesi duhet të paraqesë një garanci siç përcaktohet në Nenin 176 (1) të Kodit.

Pesha e përkohshme mund të përcaktohet duke u nisur nga një certifikatë e mëparshme e peshimit për bananet e të njëjtës lloj dhe origjinë.

4. Certifikata e peshimit të bananeve do të hartohet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin 61-02.

Neni 247

Kontrolli i peshimit të bananeve të freskëta

(Neni 169 i Kodit)

Zyrat doganore do të kontrollojnë të paktën 5% të numrit të përgjithshëm të certifikatave të peshimit të bananeve të paraqitura çdo vit, duke qenë të pranishëm në peshimin e mostrave të bananeve nga operatori ekonomik i autorizuar për të

hartuar certifikatat e peshimit të bananeve, ose duke peshuar ato mostra vetë në përputhje me procedurën e parashikuar në pikat 1, 2 dhe 3 të Shtojcës 61-03.

KAPITULLI 2

Përrjashtimi nga detyrimet e importit

Seksioni 1

Mallrat e rikthyera

Neni 248

Informacioni i kërkuar

(Neni 185 (6) i Kodit)

1. Deklaruesi informon zyrën doganore ku është depozituar deklarata doganore për çlirim për qarkullim të lirë, që kushtet për përjashtimin nga detyrimet e importit janë plotësuar .
2. Informacioni i përmendur në paragrafin 1 mund të sigurohet me një nga mjetet e mëposhtme:
 - a) aksesi në të dhënat përkatëse të deklaratës doganore apo ri-eksportit, në bazë të së cilës mallrat e rikthyera janë eksportuar apo ri-eksportuar fillimisht nga territori doganor i R.SH;
 - b) një kopje e vërtetuar nga zyra doganore kompetente , e deklaratës doganore apo të ri-eksportit, në bazë të së cilës mallrat e rikthyera janë eksportuar apo ri-eksportuar fillimisht nga territori doganor i R.SH;
 - c) një dokument i lëshuar nga zyra doganore kompetente me të dhënat përkatëse të kësaj deklaratë doganore ose deklaratës së ri-eksportit;
 - ç) një dokument i lëshuar nga autoritetet doganore, që vërteton se janë përmbushur kushtet për përjashtimin nga detyrimi i importit (informacionit fletë INF3).
3. Kur informacioni në dispozicion të autoriteteve doganore kompetente vërteton se mallrat e deklaruara për çlirim për qarkullim të lirë janë eksportuar fillimisht nga territori doganor i R.SH dhe në atë kohë kishin përmbushur kushtet për t'i dhënë përjashtim nga detyrimi i importit si mallra të rikthyera, informacioni i referuar në paragrafin 2 nuk do të kërkohet.
4. Paragrafi 2 nuk do të zbatohet kur mallrat deklarohen për çlirim për qarkullim të lirë, me gojë ose me anë të ndonjë veprimi tjetër. Nuk do të zbatohet as për qarkullimin ndërkombëtar të materialeve të paketimit/ambalazheve, mjeteve të transportit ose disa mallrave të vendosura nën një regjim doganor të posaçëm, përveç kur parashikohet ndryshe.

Neni 249

Mallrat të cilat në eksport përfitojnë nga masat e politikave bujqësore

(Neni 185 (6) i Kodit)

Një deklaratë për çlirim për qarkullim të lirë në lidhje me mallrat e rikthyera, eksportimi i të cilave ka përmbushur formalitet për marrjen e rimbursimeve ose pagesave të tjera të përcaktuara në bazë të masave të politikave bujqësore, do të mbështetet nga dokumentet e përmendura në nenin 248 të këtij vendimi dhe nga një certifikatë e lëshuar nga autoritetet kompetente për dhënien e rimbursimit apo pagesave të tilla në R.SH.

Kur autoritetet e zyrës doganore ku mallrat janë deklaruar për çlirim për qarkullim të lirë kanë informacion që vërteton se asnjë rimbursim ose pagesë tjetër e parashikuar në eksport në bazë të masave të politikave bujqësore nuk janë dhënë dhe nuk mund të jepen, certifikata nuk do të të jetë e nevojshme.

Neni 250

Lëshimi i fletës së informacionit INF 3

(Neni 17 (3) (a) dhe 185 (6) i Kodit)

1. Eksportuesi mund të kërkojë një fletë informacioni INF 3 nga zyra doganore e eksportit.
2. Kur eksportuesi kërkon fletën e informacionit INF 3 në kohën e eksportit, fleta e informacionit INF 3 do të lëshohet

nga zyra doganore e eksportit në kohën e përfundimit të formaliteteve të eksportit për mallrat.

Kur është e mundur që mallrat e eksportuara të rikthehen në territorin doganor të R.SH nëpërmjet disa zyrave doganore, eksportuesi mund të kërkojë disa fletë informuese INF 3, ku secila mbulon një pjesë të sasisë totale të mallrave të eksportuara.

3. Kur eksportuesi kërkon një fletë informacioni INF 3 për mallrat pas përfundimit të formaliteteve të eksportit, fleta e informacionit INF 3 mund të lëshohet nga zyra doganore e eksportit, nëse informacioni në lidhje me mallrat e deklaruara nga eksportuesi korrespondon me informacionin në dispozicion të zyrës doganore të eksportit në lidhje me mallrat e eksportuara dhe asnjë rimbursim ose pagesa të tjera të parashikuara në eksport në bazë të masave të politikave bujqësore nuk janë dhënë, dhe nuk mund të jepen, në lidhje me këto mallra.

4. Kur një fletë informacioni INF 3 është lëshuar, eksportuesi mund të kërkojë që zyra doganore e eksportit ta zëvendësojë atë me disa fletë informative INF 3 ku secila mbulon një pjesë të sasisë totale të mallrave të përfshira në fletën informacioni INF 3 të lëshuar fillimisht.

5. Eksportuesi mund të kërkojë që një fletë informative INF 3 të lëshohet vetëm në lidhje me një pjesë të mallrave të eksportuara.

6. Kur lëshohet në letërnjë fletë informacioni INF 3, një kopje mbahet nga zyra doganore e eksportit që e ka lëshuar atë.

7. Kur fleta origjinale e informacionit INF 3 e lëshuar në letër është vjedhur, humbur ose shkatërruar, zyra doganore e eksportit që e ka lëshuar atë, mund të lëshojë një duplikatë me kërkesë të eksportuesit.

Zyra doganore e eksportit shënon në kopjen e fletës së informacionit INF 3 në zotërim të saj, që një duplikatë është lëshuar.

8. Fleta e informacionit INF 3 do të hartohet duke përdorur formularin e përcaktuar në Aneksin 62-02.

Neni 251

Komunikimi ndërmjet autoriteteve

(Neni 185 (6) i Kodit)

Me kërkesë të zyrës doganore ku mallrat e rikthyera janë deklaruar për çlirim për qarkullim të lirë, zyra doganore e eksportit dërgon çdo informacionin në dispozicion të saj, në të cilin përcaktohet se kushtet për përjashtimin nga detyrimi i importit janë plotësuar në lidhje me ato mallra.

Seksioni 2

Produktet e peshkimit detar dhe produkte të tjera të nxjerra nga deti

Neni 252

Përjashtimi nga detyrimi i importit

(Neni 189 (2) i Kodit)

Prova që kushtet e përcaktuara në Nenin 189 (1) të Kodit janë përmbushur mund të jepet, sipas rastit në përputhje me dispozitat e Neneve 179, 180 dhe 181 të këtij vendimi dhe Neneve 110, 111, 112 dhe 113 të VKM 446/2017.

Seksioni 3

Makineri dhe pajisje të tjera të importuara për ndërtimin e burimeve të reja të prodhimit të energjisë elektrike

Neni 253

Përjashtimi i makinerive dhe pajisjeve për ndërtimin e burimeve të energjisë

(Neni 184 (2)(5) i Kodit)

1. Për qëllime të nenit 2 të ligjit nr. 8987, datë 24.12.2002 "Për krijimin e kushteve lehtësuese për ndërtimin e burimeve të reja të prodhimit të energjisë elektrike", përjashtohen nga taksat doganore makineritë dhe pajisjet që bëjnë pjesë në objektin e prodhimit të energjisë elektrike me fuqi të instaluar jo më pak se 5 MË për burim, që përdorin lëndë djegëse të lëngëta ose të ngurta dhe pa kufizim për burimet e tjera të rinovueshme të prodhimit.

2. Operatori ekonomik i cili ndërton burime të prodhimit të energjisë elektrike me fuqi të instaluar jo më pak se 5 MË për burim, pasi të ketë marrë nga organet shtetërore përkatëse lejen për ndërtimin e një objekti gjenerues, në përputhje me legjislacionin në fuqi, duhet të paraqesë pranë ministrisë përgjegjëse për sektorin e energjisë, 6 muaj para fillimit të importimit, listën e plotë e të specifikuar të makinerive dhe të pajisjeve që do të importohen vetëm për këtë objekt. Ministri përgjegjës për sektorin e energjisë e miraton këtë listë, pas shqyrtimit dhe verifikimit të saj.

3. Lista e makinerive duhet të përmbajë, për çdo makineri dhe pajisje që importohet, këto specifikime: a) emërtimin dhe shenjat e njësisë së makinerisë/pajisjes; b) karakteristikat kryesore teknike të makinerisë/pajisjes, sasinë dhe çmimin e blerjes; c) karakteristikat e lëndëve djegëse, që përdoren, duke specifikuar llojin dhe konsumin e shprehur për njësi; ç) specifikime të tjera sqaruese (konsumi specifik i burimit etj.).

4. Lista e miratuar përgatitet në pesë kopje, nga të cilat një kopje i dërgohet operatorit ekonomik, një kopje Ministrisë së Financave, një kopje Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, një kopje Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe një kopje ruhet në ministrinë përgjegjëse për sektorin e energjisë.

5. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave e dërgon listën e makinerive në zyrën doganore mbikëqyrëse të operatorit ekonomik, për të zbatuar të gjitha procedurat e parashikuara nga legjislacioni doganor për përjashtimin e makinerive dhe të pajisjeve të përfshira në këtë listë.

6. Institucionet e përmendura në pikën 4, për çdo ndryshim në listën e specifikuar të makinerive dhe të pajisjeve që importohen, veprojnë në përputhje me dokumentet zyrtare që kërkojnë ndryshimin dhe për këtë japin miratimin përkatës. Në rast se në listën e miratuar më parë është përfshirë një makineri/pajisje që nuk i takon këtij objekti, veprimet doganore kryhen vetëm pasi të shlyhet dhe të dokumentohet pagesa e taksës doganore që nuk ishte paguar, në zbatim të këtij vendimi.

KREU VII

REGJIMET E POSAÇME

KAPITULLI 1

Dispozita të përgjithshme

Seksioni 1

Aplikimi për një autorizim

Neni 254

Dokumenti mbështetës për një deklaratë doganore me gojë për lejim të përkohshëm (Neni 27 (2) i Kodit)

Kur një aplikim për një autorizim për lejim të përkohshëm është bazuar në një deklaratë doganore me gojë, deklaruesi paraqet dokumentin mbështetës të përmendur në Nenin 144 të VKM 446/2017, në dy kopje, dhe një kopje e miratuar nga autoriteti doganor do t'i jepet mbajtësit të autorizimit.

Seksioni 2

Marrja e një vendimi për aplikimin

Neni 255

Shqyrtimi i kushteve ekonomike (Neni 32 (1) (a) dhe 192 (5) të Kodit)

1. Kur pas një aplikimi për autorizim të përmendur në Nenin 192(1)(a) të Kodit shqyrtimi i kushteve ekonomike është i nevojshëm në përputhje me Nenin 192 (5) të Kodit, autoriteti doganor kompetent për të marrë vendim për aplikimin do t'ia transmetojë dosjen DPD pa vonesë, për një shqyrtim të tillë.

2. Kur, pas lëshimit të një autorizimi për përdorimin e regjimit të përpunimit, autoriteti doganor vihet në dijeni që përdorimi i këtij autorizimi mund të çënojë interesat thelbësore të prodhuesve të R.SH, autoriteti doganor do t'ia transmetojë dosjen DPD duke kërkuar shqyrtim të kushteve ekonomike.

3. Një shqyrtim i kushteve ekonomike në nivel kombëtar mund të bëhet me iniciativën e DPD, kur ka prova se interesat thelbësore të prodhuesve të R.SH mund të çënohen nga përdorimi i një autorizimi.

4. DPD do të caktojë një grup ekspertësh, të përbërë nga përfaqësues të administratës doganore, të cilët këshillojnë DPD për të përcaktuar nëse kushtet ekonomike janë plotësuar apo jo.

5. Përfundimi i arritur nga shqyrtimi i kushteve ekonomike do të merret parasysh nga autoriteti doganor në fjalë dhe nga çdo autoritet tjetër doganor që ka të bëjë me aplikime apo autorizime të ngjashme.

Mund të specifikohet në përfundimet e arritura në shqyrtim të kushteve ekonomike, që rasti në shqyrtim është unik dhe për këtë arsye nuk mund të shërbejë si precedent për aplikime apo autorizime të tjera.

6. Kur është konstatuar se kushtet ekonomike nuk përmbushen më, autoritetet doganore kompetente do të revokojnë autorizimin përkatës. Revokimi hyn në fuqi jo më vonë se 1 vit nga e nesërmja e datës në të cilën mbajtësi i autorizimit ka marrë dënimin për vendimin e revokimit.

Neni 256

Procedura e konsultimit mes autoriteteve doganore

(Neni 27 i Kodit)

1. Kur është paraqitur një aplikim për një autorizim të përmendur në Nenin 192(1) të Kodit dhe përfshin më shumë se një autoritet doganor, zbatohen Nenet 10 dhe 14 të këtij vendimi si dhe paragrafët 2 deri 5 të këtij Neni, përveçse kur autoriteti doganor kompetent për marrjen e vendimit gjykon të arsyeshme se kushtet për dhënien e një autorizimi të tillë nuk janë përmbushur.

2. Autoriteti doganor kompetent për marrjen e vendimit do t'i komunikojë autoriteteve të tjera doganore të përfshira aplikimin dhe draft-autorizimin jo më vonë se 30 ditë pas datës së pranimit të aplikimit.

3. Në rastet kur është inicuar konsultimi asnjë autorizim që përfshin më shumë se një autoritet doganor nuk do të lëshohet pa pëlqimin paraprak të autoriteteve doganore përkatëse mbi draft-autorizimin.

4. Autoritetet e tjera doganore kompetente duhet të komunikojnë miratimin ose kundërshtimet e tyre brenda 30 ditëve pas datës në të cilën u është komunikuar draft-autorizimi. Kundërshtimet duhet të justifikohen në mënyrë të arsyetuar.

Kur kundërshtimet janë komunikuar dhe nuk arrihet mirëkuptimi brenda 60 ditëve nga data në të cilën është komunikuar draft-autorizimi, autorizimi nuk do të jepet për pjesët mbi të cilat janë ngritur kundërshtime.

5. Nëse autoritetet e tjera doganore të përfshira nuk kanë komunikuar kundërshtime brenda 30 ditëve nga data në të cilën është komunikuar draft autorizimi, miratimi i tyre do të konsiderohet i dhënë.

Neni 257

Rastet në të cilat procedura e konsultimit nuk është e nevojshme

(Neni 27 i Kodit)

1. Autoriteti doganor kompetent merr një vendim për një aplikim, pa konsultimin e autoriteteve të tjera doganore të përfshira, siç është përcaktuar në Nenin 260 të këtij vendimi, në rastet e mëposhtme:

a) një autorizim që përfshin më shumë se një autoritet doganor është:

- i) rinovuar;
- ii) nënshtruar ndryshimeve të vogla;
- iii) anuluar;
- iv) pezulluar;
- v) revokuar;

b) dy ose më shumë autorite doganore të përfshira kanë rënë dakord me to;

c) aktiviteti i vetëm që përfshin autoritetet e ndryshme doganore është një operacion ku zyra doganore e vendosjes nën regjim dhe zyra doganore e mbylljes së regjimit nuk janë të njëjta;

ç) një aplikim për autorizim për lejim të përkohshëm, i cili përfshin më shumë se një autoritet doganor do të bëhet në bazë të një deklaratë doganore në formën standarde.

Në raste të tilla, autoriteti doganor pasi ka marrë vendimin, vë në dispozicion të autoriteteve të tjera doganore, të dhënat e autorizimit.

2. Autoriteti doganor kompetent merr një vendim për një aplikim pa konsultimin e autoriteteve të tjera doganore të

përfshira, siç është përcaktuar në Nenin 256 të këtij vendimi dhe pa vënien në dispozicion të të dhënave të autorizimit ndaj autoriteteve të tjera doganore në përputhje me paragrafin 1, në rastet e mëposhtme:

- a. kur përdoren Carnet ATA ose Carnet CPD ;
- b. kur një autorizim për lejim të përkohshëm është dhënë nga çlirimi i mallrave për vendosjen nën regjimin përkatës doganor, në përputhje me Nenin 258 të këtij vendimi;
- c. kur dy ose më shumë autoritete doganore të përfshira, kanë shprehur miratimin;
- ç. ku i vetmi aktivitet që përfshin autoritetet e ndryshme doganore, lidhet me lëvizjen e mallrave.

Neni 258

Autorizimi për çlirimin e mallrave
(Neni 27 (1) i Kodit)

Kur një aplikim për një autorizim është bërë në bazë të një deklarate doganore në përputhje me Nenin 142 (1) ose (5) të VKM 446/2017, autorizimi jepet me çlirimin e mallrave për vendosjen nën regjimin përkatës doganor.

Seksioni 3

Rregulla të tjera procedurale

Neni 259

Deklarata doganore depozitohet në një zyrë tjetër doganore
(Neni 147 (2) i Kodit)

Autoriteti doganor kompetent mund të lejojë, në raste të veçanta, që deklarata doganore të paraqitet në një zyrë doganore që nuk është specifikuar në autorizim. Në këtë rast, autoriteti doganor kompetent duhet të informojë zyrën doganore mbikqyrëse pa vonesë.

Neni 260

Mbyllja e një regjimi të posaçëm
(Neni 195 i Kodit)

1. Kur mallrat janë vendosur nën një regjim të posaçëm duke përdorur dy ose më shumë deklarata doganore në bazë të një autorizimi të vetëm, vendosja e mallrave të tilla ose produkteve të përfutuara prej tyre nën një regjim doganor pasues, ose vendosja në regjimin e përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use), do të konsiderohet si mbyllje e regjimit të posaçëm për mallrat në fjalë të vendosura nën deklaratat doganore më të hershme.
2. Kur mallrat janë vendosur nën një regjim të posaçëm duke përdorur dy ose më shumë deklarata doganore në bazë të një autorizimi të vetëm dhe ky regjim i posaçëm është mbyllur duke nxjerrë mallrat jashtë territorit doganor të R.SH ose me anë të shkatërrimit të mallrave pa lënë asnjë mbetje, nxjerrja e mallrave ose shkatërrimi pa lënë asnjë mbetje do të konsiderohet si mbyllje e regjimit të posaçëm për mallrat në fjalë të vendosura nën deklaratat doganore më të hershme.
3. Me përjashtim nga paragrafët 1 dhe 2, mbajtësi i autorizimit ose mbajtësi i regjimit mund të kërkojë që mbyllja të bëhet në lidhje me mallra të veçanta të vendosura nën regjim.
4. Aplikimi i paragrafëve 1 dhe 2 nuk mund të sjellë si pasojë përfitime të pajustificuara të detyrimit të importit.
5. Kur mallrat nën regjimin e posaçëm janë vendosur së bashku me mallra të tjera dhe në rast të një shkatërrimi të plotë ose humbje të pazëvendësueshme, autoritetet doganore mund të pranojnë provat e paraqitura nga mbajtësi i regjimit që tregojnë sasinë e vërtetë të mallrave nën regjim, të cilat u shkatërruan ose humbën.

Kur mbajtësi i regjimit nuk mund të paraqesë prova të pranueshme për autoritetet doganore, sasia e mallrave të cilat janë shkatërruar ose kanë humbur do të përcaktohet në raport me atë pjesë të mallrave të të njëjtit lloj të vendosura nën regjim në kohën kur shkatërrimi ose humbja kanë ndodhur.

Neni 261

Dokumenti i mbylljes
(Neni 195 i Kodit)

1. Pa rënë ndesh me Nenet 47 dhe 49 të Kodit, zyra doganore mbikëqyrëse do të kontrollojë pa vonesë dokumentin e mbylljes, siç përmendet në Nenin 154 (1) të VKM 446/2017.
Zyra doganore mbikëqyrëse mund të pranojë shumën e detyrimit të importit që duhet paguar ,siç është përcaktuar nga mbajtësi i autorizimit.
2. Shuma e detyrimit të importit që duhet paguar do të evidentohet në kontabilitet, siç përmendet në Nenin 98 të Kodit brenda 14 ditëve nga data në të cilën dokumenti i mbylljes i është komunikuar zyrës doganore mbikëqyrëse.

Neni 262

Transferimi i të drejtave dhe detyrimeve
(Neni 197 i Kodit)

Autoriteti doganor kompetent vendos nëse një transferim i të drejtave dhe detyrimeve të referuara në nenin 197 të Kodit mund të bëhet apo jo. Në qoftë se një transferim i tillë mund të bëhet, autoriteti doganor kompetent përcakton kushtet në të cilat lejohet transferimi .

Neni 263

Lëvizja e mallrave nën një regjim të posaçëm
(Neni 198 i Kodit)

1. Lëvizja e mallrave në zyrën doganore të daljes me qëllim mbylljen e një regjimi të posaçëm të ndryshëm nga ai i përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use) dhe përpunimi pasiv, duke nxjerrë mallrat jashtë territorit doganor të R.SH, kryhet sipas deklaratës së ri-eksportit.
2. Kur mallrat janë zhvendosur nën përpunimin pasiv nga zyra doganore e vendosjes te zyra doganore e daljes, mallrat do t'i nënshtrohen dispozitave që do të kishin qenë të zbatueshme nëse mallrat do të ishin vendosur nën procedurën e eksportit.
3. Kur mallrat janë zhvendosur nën regjimin e përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use) në zyrat doganore të daljes, ato do t'i nënshtrohen dispozitave që do të kishin qenë të zbatueshme nëse mallrat do të ishin vendosur nën procedurën e eksportit.
4. Formalitete doganore të tjera të ndryshme nga regjistrimi, siç përmendet në Nenin 194 të Kodit nuk janë të nevojshme për zhvendosje që nuk përmenden nga paragrafët 1 deri në 3.
5. Kur zhvendosja e mallrave ndodh në përputhje me paragrafët 1 ose 3, mallrat mbeten nën regjimin e posaçëm deri sa ato të jenë nxjerrë jashtë territorit doganor të R.SH.

Neni 264

Formalitetet për përdorimin e mallrave ekuivalente
(Neni 201 i Kodit)

1. Përdorimi i mallrave ekuivalente nuk do të jetë subjekt i formaliteteve për vendosjen e mallrave nën një regjim të posaçëm.
2. Mallrat ekuivalente mund të ruhen së bashku me mallra të tjera shqiptare ose mallra jo-shqiptare. Në raste të tilla, autoriteti doganor mund të përcaktojë metoda të veçanta të identifikimit të mallrave ekuivalente, me qëllim dallimin e tyre nga mallrat e tjera shqiptare ose jo-shqiptare.

Kur është i pamundur ose do të ishte e mundur vetëm me kosto joproporcionale, identifikimi në çdo moment për çdo lloj malli do të kryhet ndarja kontabël në lidhje me secilin lloj të mallrave, statusin doganor dhe kur është e përshtatshme, origjinën e mallit.

3. Në rastin e regjimit të përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use), mallrat të cilat janë zëvendësuar nga mallrat ekuivalente, nuk do të jenë më nën mbikëqyrjen doganore në secilin nga rastet e mëposhtme:
 - a) mallrat ekuivalente janë përdorur për qëllime të përcaktuara për aplikimin e përjashtimit ose reduktimit të detyrimit;
 - b) mallrat ekuivalente eksportohen, shkatërrohen ose braktisen për llogari të shtetit;
 - c) mallrat ekuivalente janë përdorur për qëllime të ndryshme nga ato të parashikuara në aplikimin për

zbatimin e përjashtimit apo reduktimin e normës të detyrimit dhe është paguar detyrimi i zbatueshëm në import.

Neni 265

Statusi i mallrave ekuivalente
(Neni 201 i Kodit)

1. Në rastin e magazinimit doganor dhe lejimit të përkohshëm, mallrat ekuivalente do të bëhen mallra jo-shqiptare dhe mallrat të cilat ato kanë zëvendësuar do të bëhen mallra shqiptare në kohën e çlirimit të tyre nën regjimin pasues doganor, për mbylljen e regjimit ose në kohën kur mallrat ekuivalente janë larguar nga territori doganor i R.SH.
2. Në rastin e përpunimit aktiv, mallrat ekuivalente dhe produktet e përpunuara prej tyre do të bëhen mallra jo-shqiptare dhe mallrat të cilat ato kanë zëvendësuar do të bëhen mallra shqiptare në kohën e çlirimit të tyre nën regjimin pasues doganor, për mbylljen e regjimit ose në kohën kur produktet e përpunuara janë larguar nga territori doganor i R.SH.

Megjithatë, kur mallrat e vendosura nën regjimin e përpunimit aktiv janë vënë në treg para se regjimi të jetë mbyllur, statusi i tyre do të ndryshojë në kohën kur ato janë vënë në treg. Në raste të jashtëzakonshme, kur mallrat ekuivalente pritet të mos jenë të disponueshme në kohën kur mallrat vendosen në treg, autoritetet doganore mund të lejojnë, me kërkesë të mbajtësit të regjimit, që mallrat ekuivalente të jenë në dispozicion në një kohë të mëvonshme brenda një periudhe të arsyeshme që do të përcaktohet nga ana e tyre.

3. Në rastin e eksportimit paraprak të produkteve të përpunuara në bazë të përpunimit aktiv, mallrat ekuivalente dhe produktet e përpunuara të përfutuara prej tyre do të bëhen mallra jo-shqiptare me efekt prapaveprues në kohën e çlirimit të tyre për regjimin e eksportit, nëse mallrat që do të importohen janë vendosur nën këtë regjim.

Kur mallrat që do të importohen janë vendosur nën regjimin e përpunimit aktiv, ato në të njëjtën kohë do të bëhen mallra shqiptare.

Neni 266

Sistemi elektronik në lidhje me Carnet eATA
(Neni 17 (1) i Kodit)

Një sistem elektronik i informacionit dhe komunikimit (Sistemi i Carnetit e ATA) i ngritur në bazë të Nenit 17(1) të Kodit, do të përdoret për përpunimin, shkëmbimin dhe ruajtjen e informacionit që ka të bëjë me Carnet ATA lëshuar në bazë të nenit 21a të Konventës së Stambollit. Informacioni do të vihet në dispozicion përmes këtij sistemi nga autoritetet doganore kompetente pa vonesë.

Neni 267

Sistemi elektronik në lidhje me shkëmbimin e standardizuar të informacionit
(Neni 17 (1) i Kodit)

1. Sistemi elektronik i informacionit dhe komunikimit në bazë të Nenit 17(1) të Kodit, do të përdoret për shkëmbimin e informacionit të standardizuar (INF) që ka të bëjë me secilën nga regjimet e mëposhtme:

- a) përpunimin aktiv EX/IM ose përpunimin pasiv EX/IM;
- b) përpunimin aktiv IM/EX ose përpunimin pasiv EX/IM, ku më shumë se një zyrë doganore është përfshirë;
- c) përpunimin aktiv IM/EX ku një zyrë doganore është përfshirë dhe autoriteti përgjegjës doganor, siç përmendet në Nenin 95(1) të Kodit, ka kërkuar një INF.

Një sistem i tillë do të përdoret edhe për përpunimin dhe ruajtjen e informacionit përkatës. Kur një INF kërkohet, informacioni do të vihet në dispozicion pa vonesë përmes këtij sistemi nga zyra doganore mbikëqyrëse. Kur deklarata doganore, deklarata e ri-eksportit apo njoftimi i ri-eksportit i referohet një INF, autoritetet doganore kompetente duhet ta përditësojnë INF pa vonesë.

Përveç kësaj, sistemi elektronik i informacionit dhe komunikimit do të përdoret për shkëmbimin e standardizuar të informacionit që ka të bëjë me masat e politikave tregtare.

2. Paragrafi 1 i këtij Neni do të zbatohet nga implementimi i sistemit të informatizuar të INF sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

KAPITULLI 2

Transiti

Seksioni 1

Transiti i brendshëm dhe i jashtëm

Nëseksioni 1

Dispozita të përgjithshme

Neni 268

Kontrollet dhe formalitetet për mallrat që dalin dhe ri -hyjnë në territorin doganor të R.SH

(Nenet 203(3)(b), (c), (ç), (d) dhe 204(2)(b), (c), (ç), (d) të Kodit)

Kur, në rrjedhën e lëvizjes së mallrave nga një pikë në tjetrën, brenda territorit doganor të R.SH, mallrat dalin dhe ri-hyjnë në territorin doganor të R.SH, kontrollet doganore dhe formalitetet që zbatohen në përputhje me Konventën TIR, Konventën ATA, Konventën e Stambollit, Marrëveshjen ndërmjet Palëve të Traktatit të Atlantikut të Veriut lidhur me Statusin e Forcave të tyre, nënshkruar në Londër më 19 qershor 1951 ose në përputhje me aktet e Bashkimit Postar Universal, duhet të kryhen në pikat ku mallrat përkohësisht largohen nga territori doganor i R.SH dhe ku ato ri -hyjnë sërish në këtë territor.

Neni 269

Sistemi elektronik lidhur me transitin

(Neni 17 (1) i Kodit)

1. Për shkëmbimin e të dhënave të Carnet TIR për operacionet TIR dhe kryerjen e formaliteteve doganore të regjimit të transimit, përdoret një sistem elektronik, siç përcaktohet në pikën 1, të nenit 17, të Kodit (sistemi informatik i transimit).

2. Në rast mospërputhjes ndërmjet të dhënave që përmban Carnet TIR dhe atyre të sistemit informatik të transimit, kanë përparësi të dhënat e Carnet TIR.

3. Duke anashkaluar pikën 1, të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të ri të informatizuar, në përputhje me nenin 286 të Kodit, Republika e Shqipërisë përdor sistemin aktual informatik të transimit.

Nëseksioni 2

Lëvizja e mallrave nën operacionin TIR

Neni 270

Operacioni TIR në rrethana të veçanta

(Nenet 17(3)(b), 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Autoritetet doganore do të pranojnë një Carnet TIR pa shkëmbimin e të dhënave të Carnet për operacionin TIR në rast të defekteve të përkohshme të:

- a) sistemit elektronik të transimit;
- b) sistemit të kompjuterizuar të përdorur nga mbajtësi i Carnet TIR për depozitimin e të dhënave të Carnet TIR me teknika informatike të përpunimit të të dhënave;
- c) lidhjes elektronike mes sistemit të kompjuterizuar të përdorur nga mbajtësi i Carnet TIR për depozitimin e të dhënave të Carnet TIR me anë të teknikave informatike të përpunimit të të dhënave dhe të sistemit elektronik të transimit.

Pranimi i Carnet TIR pa shkëmbimin e të dhënave të Carnet TIR në rast të një defekti të përkohshëm siç është referuar në shkronjat (b) ose (c) do t'i nënshtrohet miratimit të autoriteteve doganore.

Neni 271

Itinerari për lëvizjet e mallrave nën një operacion TIR

(Nenet 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Mallrat që transportohen nën një operacion TIR, duhet të transferohen në zyrën doganore të destinacionit ose të daljes sipas një itinerari të justifikuar ekonomikisht.
2. Kur zyra doganore e nisjes apo hyrjes e konsideron të nevojshme, do të caktojë një itinerar për operacionin TIR, duke marrë parasysh çdo informacion përkatës të komunikuar nga mbajtësi i Carnet TIR.

Kur bëhet caktimi i një itinerari, zyra doganore do të shënojë në sistemin elektronik të transitit dhe në Carnet TIR të paktën treguesin e shteteve përmes së cilave operacioni TIR do të zhvillohet.

Neni 272

Formalitetet për t'u plotësuar në zyrën doganore të nisjes ose hyrjes për lëvizjet e mallrave nën një operacion TIR

(Nenet 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Mbajtësi i Carnet TIR do të paraqesë të dhënat e Carnet TIR për operacionin TIR në zyrën doganore të nisjes apo hyrjes.
2. Zyra doganore, tek e cila janë paraqitur të dhënat e Carnet TIR, do të caktojë një afat kohor brenda të cilit mallrat duhet të paraqiten në zyrën doganore të destinacionit ose të daljes, duke marrë parasysh sa vijon:
 - a) itinerarin;
 - b) mjetet e transportit;
 - c) legjislacionin e transportit ose çdo legjislacion tjetër që mund të kenë ndikim në përcaktimin e një afati kohor;
 - ç) çdo informacion tjetër të komunikuar nga mbajtësi i Carnet TIR.
3. Kur afati është caktuar nga DPD, do të jetë detyrues për autoritetet doganore dhe afati nuk mund të ndryshojë.
4. Kur mallrat janë çliruar për operacionin TIR, zyra doganore e nisjes ose hyrjes do të regjistrojë MRN e operacionit TIR në Carnet TIR. Zyra doganore që çliron këto mallra do të njoftojë mbajtësin e Carnet TIR për çlirimin e mallrave për operacionin TIR.

Me kërkesë të mbajtësit të Carnet TIR zyra doganore e nisjes ose hyrjes do të sigurojë një dokument shoqërues transiti ose, kur është e përshtatshme, një dokumentacion shoqërues të transit/sigurie të mbajtësit të Carnet TIR.

Dokumentacioni përcjellës i transitit duhet të sigurohet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin B-02 të VKM 446/2017 dhe nëse është e nevojshme, të plotësohet nga lista e artikujve në formën e përcaktuar në Aneksin B-03 të të njëjtit Vendim. Dokumenti i transit/sigurisë shoqërues duhet të sigurohet duke përdorur formularin e paraqitur në Aneksin B-04 të të njëjtit Vendim dhe të plotësohet me listën e transit/sigurisë të artikujve në formën e përcaktuar në Aneksin B-05 të të njëjtit Vendim.

5. Zyra doganore e nisjes ose hyrjes do të transmetojë të dhënat e operacionit TIR në zyrën e deklaruar doganore të destinacionit ose daljes.

Neni 273

Incidente gjatë lëvizjes së mallrave nën operacionin TIR

(Neni 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Transportuesi duhet të paraqesë menjëherë pas incidentit mallrat së bashku me mjetin rrugor, kombinimin e mjetit rrugor me konteiner, Carnet TIR dhe MRN të operacionit TIR, në zyrën doganore më të afërt pranë së cilës ndodhet mjete transportit kur:
 - a) transportuesi është i detyruar të devijojë nga itinerari i përcaktuar sipas nenit 271 të këtij vendimi, për shkak të rrethanave që nuk varen nga ai;
 - b) ka ndodhur një incident ose aksident në kuptim të nenit 25 të Konventës TIR.
2. Nëse zyra doganore pranë së cilës ndodhet mjete i transportit vlerëson që operacioni TIR në fjalë mund të vazhdojë, ajo duhet të marrë të gjitha masat e nevojshme.

Informacioni në lidhje me incidentin, siç referohet në paragrafin 1, duhet të regjistrohet në sistemin elektronik të transitit nga ajo zyrë doganore.

3. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar NCTS sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, informacioni lidhur me incidentin siç referohet në paragrafin 1, regjistrohet në sistemin e transitit nga zyra doganore e destinacionit ose e daljes.

4. Deri në implementimin e sistemit të informatizuar NCTS sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, nënparagrafi i dytë i paragrafit 2 të këtij neni nuk do të zbatohet.

Neni 274

Paraqitja e mallrave që lëvizin nën një operacion TIR tek zyra doganore e destinacionit ose e daljes

(Neni 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Kur mallrat që lëvizin nën një operacion TIR arrijnë tek zyra doganore e destinacionit ose e daljes, zyrës doganore i paraqiten:

- a) mallrat së bashku me mjetin rrugor, kombinimin e mjetit me konteinerin;
- b) Carnet TIR;
- c) MRN e operacionit TIR;
- ç) çdo informacion tjetër i kërkuar nga zyra doganore e destinacionit ose daljes.

Paraqitja duhet të bëhet gjatë orarit zyrtar të punës. Megjithatë zyra doganore e destinacionit ose e daljes me kërkesë të personit të interesuar, mundet të lejojë paraqitjen e mallrave jashtë orarit zyrtar të punës ose në një vend tjetër të miratuar nga autoritetet doganore.

2. Nëse paraqitja e mallrave pranë zyrës doganore të destinacionit ose daljes ka ndodhur pas kalimit të afatit të përcaktuar nga zyra doganore e nisjes ose e hyrjes, në përputhje me nenin 272 (2) të këtij vendimi, mbajtësi i Carnet TIR do të konsiderohet se ka respektuar afatin kohor në rastet kur ai ose transportuesi i provojnë zyrës doganore të destinacionit ose daljes që vonesa nuk ka ndodhur për faj të tij.

3. Operacioni TIR mund të mbyllet në një zyrë doganore të ndryshme nga ajo e përcaktuar në deklaratën e transitit. Kjo zyrë doganore do të konsiderohet zyrë doganore e destinacionit ose e daljes.

Neni 275

Formalitetet në zyrën doganore të destinacionit ose të daljes për levizjen e mallrave nën një operacion TIR

(Neni 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Zyra doganore e destinacionit ose e daljes duhet të njoftojë zyrën doganore të nisjes ose hyrjes për mbërritjen e mallrave në ditën kur mallrat së bashku me mjetin rrugor, kombinimin e mjetit me konteiner, Carnet TIR dhe MRN të operacionit TIR, janë paraqitur në përputhje me nenin 274 (1) të këtij Vendimi.

2. Kur operacioni TIR është mbyllur në një zyrë doganore të ndryshme nga ajo e paraqitur në deklaratën e transitit, zyra doganore që konsiderohet si zyrë doganore e destinacionit ose daljes në përputhje me nenin 274 (3) të këtij Vendimi, do të njoftojë mbërritjen zyrës doganore të nisjes apo hyrjes në ditën kur mallrat janë paraqitur në përputhje me nenin 274 (1) të këtij Vendimi.

Zyra doganore e hyrjes njofton mbërritjen në zyrën doganore të destinacionit apo të daljes, të përcaktuara në deklaratën e transitit.

3. Zyra doganore e destinacionit apo daljes njofton për rezultatet e kontrollit zyrën doganore të hyrjes apo nisjes jo më vonë se tre ditë nga dita e paraqitjes të mallrave në zyrën doganore të destinacionit apo daljes ose në ndonjë vend tjetër të miratuar nga autoritetet doganore, në përputhje me nenin 274 (1) të këtij Vendimi. Në raste përjashtimore afati mund të zgjatet deri në 6 ditë.

Megjithatë, kur mallrat janë marrë nga një pritës i autorizuar sipas Nenit 205 të Kodit, zyra doganore e nisjes apo hyrjes njofton jo më vonë se gjashtë ditë, pas ditës së paraqitjes të mallrave tek pritësi i autorizuar.

4. Zyra doganore e destinacionit ose daljes përfundon operacionin TIR, në përputhje me nenin 1(d) dhe 28(1) të Konventës TIR. Ajo plotëson kundër fletën nr. 2 të Carnet TIR dhe mban kuponin nr. 2 të Carnet TIR. Carnet TIR i kthehet mbajtësit të Carnet TIR ose personit që vepron në emër të tij.

Procedura hetimore për lëvizjen e mallrave nën një operacion TIR

(Neni 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Kur zyra doganore e nisjes apo e hyrjes nuk ka marrë rezultatet e kontrollit brenda 6 ditëve pas marrjes së njoftimit të mbërritjes së mallrave, kërkon menjëherë rezultatet e kontrollit nga zyra doganore e destinacionit apo daljes, e cila dërgoi njoftimin e mbërritjes së mallrave.

Zyra doganore e destinacionit apo daljes dërgon rezultatet e kontrollit menjëherë pas marrjes së kërkesës nga zyra doganore e nisjes apo hyrjes.

2. Kur zyra doganore e nisjes apo hyrjes nuk ka marrë ende informacion që lejon mbylljen e operacionit TIR ose për rikuperimin e borxhit doganor, kërkon informacion nga mbajtësi i Carnet TIR, ose kur të dhënat e disponueshme janë të mjaftueshme në vendin e destinacionit apo daljes, nga zyra doganore e destinacionit apo daljes, në rastet e mëposhtme:

- a) zyra doganore e nisjes apo hyrjes nuk ka marrë njoftimin e mbërritjes së mallrave nga përfundimi i afatit për paraqitjen e mallrave të përcaktuar në përputhje me nenin 272 (2) të këtij Vendimi,
- b) zyra doganore e nisjes apo hyrjes nuk ka marrë rezultatet e kontrollit të kërkuara në përputhje me paragrafin 1;
- c) zyra doganore e nisjes apo hyrjes konstaton se njoftimi i mbërritjes së mallrave ose të rezultateve të kontrollit janë dërguar gabimisht.

3. Zyra doganore e nisjes apo hyrjes dërgon kërkesat për informacion në përputhje me paragrafin 2(a), brenda një afati prej 7 ditësh, pas përfundimit të afatit kohor siç është përcaktuar dhe kërkesat për informacion në përputhje me paragrafin 2(b), brenda një afati prej 7 ditësh pas përfundimit të afatit të referuar në paragrafin 1.

Megjithatë, nëse, para përfundimit të këtyre afateve, zyra doganore e nisjes apo hyrjes ka marrë informacion se operacioni TIR nuk është përfunduar në mënyrë korrekte, ose ka dyshime të ndodhë kështu, ajo do të dërgojë kërkesën pa vonesë.

4. Përgjigjet e kërkesave të bëra në përputhje me paragrafin 2, do të dërgohen brenda 28 ditëve nga data që është dërguar kërkesa.

5. Kur, pas një kërkesë në përputhje me paragrafin 2, zyra doganore e destinacionit apo daljes nuk ka marrë informacion të mjaftueshëm për mbylljen e operacionit TIR, zyra doganore e nisjes apo hyrjes i kërkon mbajtësit të Carnet TIR të japë informacion, jo më vonë se 35 ditë pas fillimit të procedurës hetimore.

Megjithatë, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të NCTS sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, autoriteti doganor kërkon nga mbajtësi i Carnet TIR këtë informacion, jo më vonë se 28 ditë pas fillimit të procedurës hetimore.

Mbajtësi i Carnet TIR i përgjigjet kësaj kërkesë brenda 28 ditëve nga data e dërgimit. Me kërkesën e mbajtësit të Carnet TIR kjo periudhë mund të zgjatet edhe për 28 ditë të tjera.

6. Kur një Carnet TIR është pranuar pa shkëmbimin e të dhënave Carnet TIR për një operacion TIR, në përputhje me nenin 272 të këtij vendimi, zyra doganore e nisjes apo hyrjes fillon një procedurë hetimore për marrjen e informacioneve të nevojshme për mbylljen e operacionit TIR, nëse nuk e ka marrë informacionin se operacioni TIR është mbyllur. Kjo zyrë i përgjigjet kësaj kërkesë brenda 28 ditëve nga data në të cilën është dërguar.

Megjithatë, nëse para përfundimit të kësaj periudhe, zyra doganore e nisjes apo hyrjes merr informacion se operacioni TIR nuk është përfunduar në mënyrë korrekte, ose ka dyshime të ndodhë kështu, ajo do të fillojë procedurën hetimore pa vonesë.

Procedura e hetimit gjithashtu fillon prej zyrës doganore të nisjes apo hyrjes në rast se informacioni për përfundimin e operacionit TIR është falsifikuar dhe procedura e hetimit është e nevojshme që të arrihen objektivat e paragrafit 9.

7. Zyra doganore e nisjes apo hyrjes informon shoqatën garantuese se nuk ka qenë e mundur të kryhet mbyllja e operacionit TIR dhe e fton atë për të paraqitur prova për mbylljen e operacionit TIR. Ky informacion nuk do të konsiderohet si një njoftim brenda kornizës së Nenit 11(1) të Konventës TIR.

8. Kur gjatë procedurës hetimore të përcaktuar në paragrafët 1 deri 7, konstatohet se operacioni TIR është mbyllur me korrektësi, zyra doganore e nisjes apo hyrjes mbyll operacionin TIR dhe menjëherë informon shoqatën garantuese dhe mbajtësin e Carnet TIR dhe kur është e përshtatshme çdo autoritet doganor që mund të ketë nisur një procedurë rikuperimi.

9. Kur gjatë procedurës hetimore të përcaktuar në paragrafët 1 deri 7, konstatohet se nuk mund të mbyllet operacioni TIR, zyra doganore e nisjes apo hyrjes vendos nëse ka lindur borxhi doganor.

Nëse borxhi doganor ka lindur, zyra doganore e nisjes apo hyrjes, duhet të marrë të gjitha masat në përputhje me nenin 96(1) të Kodit.

Neni 277

Prova alternative të përfundimi të operacionit TIR

(Neni 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Operacioni TIR do të konsiderohet që është mbyllur në mënyrë korrekte, brenda afatit kohor të caktuar në përputhje me nenin 274 (2) të këtij Vendimi kur mbajtësi i Carnet TIR ose shoqata garantuuese, sipas kërkesës, paraqet pranë zyrës doganore të nisjes apo hyrjes, një nga dokumentet e mëposhtëm që të identifikojë mallrat:

- a) dokument të vërtetuar nga autoriteti doganor i destinacionit apo daljes, që identifikon mallrat dhe përcakton se mallrat janë paraqitur në zyrën doganore të destinacionit apo daljes, ose i janë dorëzuar një pritësi të autorizuar sipas Nenit 205 të Kodit;
- b) një dokument i regjistrimit doganor, i vërtetuar nga autoritetet doganore, i cili përcakton se mallrat kanë dalë fizikisht nga territori doganor i R.SH;
- c) një dokument doganor të lëshuar në një vend tjetër ku mallrat janë vendosur nën një regjim doganor,
- ç) një dokument të lëshuar në një vend tjetër, vulosur ose vërtetuar nga autoritetet doganore të atij vendi dhe që përcakton se mallrat janë hedhur për qarkullim të lirë në atë vend.

2. Në vend të dokumentave të përmendura në paragrafin 1, mund të jepen si prove, kopje të njësuara me origjinalin nga organi i cili vërteton dokumentet origjinale.

3. Njoftimi i mbërritjes së mallrave të përmendura në nenin 275 (1) dhe (2) të këtij Vendimi nuk konsiderohet si provë se operacioni TIR ka përfunduar në mënyrë korrekte.

Neni 278

Formalitetet për lëvizjen e mallrave nën operacionin TIR të pranuar nga një pritësi i autorizuar

(Neni 203(3)(b) dhe 204(2)(b) të Kodit)

1. Kur mallrat mbërrijnë në një vend të përcaktuar në autorizimin e përmendur në nenin 205 të Kodit, pritësi i autorizuar duhet:

- a) menjëherë të njoftojë zyrën doganore të destinacionit të mbërritjes së mallrave dhe të njoftojë atë për ndonjë parregullsi apo incident që ka ndodhur gjatë transportit;
- b) të shkarkojë mallrat vetëm pas marrjes së lejes nga zyra doganore e destinacionit;
- c) pas shkarkimit, të regjistrojë pa vonesë në regjistrat e tij rezultatet e inspektimit dhe çdo informacion tjetër në lidhje me të dhënat e shkarkimit;
- ç) të njoftojë zyrën doganore të destinacionit për rezultatet e inspektimit të mallrave dhe të njoftojë atë për ndonjë parregullsi, jo më vonë se tre ditë pas ditës kur ai ka marrë lejen për shkarkimin e mallrave.

2. Kur zyra doganore e destinacionit, merr njoftimin e mbërritjes së mallrave në ambientet e pritësit të autorizuar, ajo njofton zyrën doganore të nisjes apo hyrjes për mbërritjen e mallrave.

3. Kur zyra doganore e destinacionit merr rezultatet e inspektimit të mallrave të përmendura në paragrafin 1(ç) ajo dërgon rezultatet e kontrollit në zyrën doganore të nisjes apo hyrjes jo më vonë se gjashtë ditë nga dërgimi i mallrave tek pritësi i autorizuar.

4. Me kërkesë të mbajtësit të Carnet TIR, pritësi i autorizuar do të lëshojë një faturë, e cili vërteton mbërritjen e mallrave në vendin e përcaktuar në autorizimin e përmendur në nenin 205 të Kodit dhe përmban MRN e operacionit TIR dhe Carnet TIR. Fatura nuk konsiderohet si provë nëse operacioni TIR është përfunduar në përputhje me nenin 275 (4) të këtij Vendimi.

5. Pritësi i autorizuar, siguron që Carnet TIR bashkë me MRN e operacionit TIR, janë paraqitur brenda afatit kohor të përcaktuar në autorizimin e zyrës doganore të destinacionit për qëllime të mbylljes të operacionit TIR, në përputhje me nenin 275 (4) të këtij Vendimi.

6. Mbajtësi i Carnet TIR, konsiderohet të ketë përmbushur detyrimet e tij sipas Nenit 1(o) të Konventës TIR, kur Carnet TIR bashkë me mjetin rrugor, kombinimin e mjeteve me konteinerët dhe mallrat janë paraqitur të paprekura tek pritësi i autorizuar në vendin e përcaktuar në autorizim.

Nënseksioni 3

Lëvizja e mallrave në përputhje me Konventën ATA dhe Konventën e Stambollit

Neni 279

Njoftimi i veprave penale dhe parregullsive (Nenet 203 (3) (c) dhe 204(2)(c) të Kodit)

Kur një veprë penale apo parregullsi është kryer gjatë ose në lidhje me transitin ATA, DPD njofton mbajtësin e Carnet ATA dhe shoqatën garantuese për veprën penale apo parregullsitë, brenda një viti nga data e përfundimit të vlefshmërisë së Carnet.

Neni 280

Prova alternative të përfundimit të operacionit transit ATA (Nenet 203 (3) (c) dhe 204(2)(c) të Kodit)

1. Operacioni transit ATA konsiderohet i përfunduar me korrektësi kur mbajtësi i Carnet ATA paraqet, brenda afateve të përcaktuara në nenin 7(1) dhe (2) të Konventës ku Carnet lëshohet nën Konventën ATA dhe në nenin 9(1) (a) dhe (b) të Aneksit A të Konventës së Stambollit, kur Carnet lëshohet nën Konventën e Stambollit dhe për të bindur autoritetet doganore, një nga dokumentet e mëposhtme që identifikon mallrat:

- a) dokumentet e përmendura në nenin 8 të Konventës ATA, kur Carnet lëshohet nën Konventën ATA dhe në nenin 10 të Aneksit A të Konventës së Stambollit, kur Carnet lëshohet nën Konventën e Stambollit;
- b) një dokument i vërtetuar nga autoritetet doganore, që përcakton se mallrat janë paraqitur në zyrën doganore të destinacionit apo dalje;
- c) një dokument i lëshuar nga autoritetet doganore në një vend tjetër ku mallrat janë vendosur nën një regjim doganor.

2. Në vend të dokumentave të përmendura në paragrafin 1, mund të jepet si prove, kopje e njësuar me origjinalin nga organi i cili vërteton dokumentat origjinale.

Nënseksioni 4

Lëvizja e mallrave nën formën 302

Neni 281

Zyra doganore kompetente (Nenet 203(3)(d), 204(2)(d) dhe 147(3) të Kodit)

DPD me udhëzim përcakton zyrën doganore ose zyrat përgjegjëse për formalitetet doganore dhe kontrollet për lëvizjen e mallrave të kryera nga ose në emër të forcave të Organizatës së Traktatit të Atlantikut të Veriut (NATO), që kanë të drejtë të përdorin formularin 302.

Neni 282

Furnizimi i formularëve 302 forcave të NATO-s (Nenet 203(3)(d) dhe 204(2)(d) të Kodit)

Zyra doganore e nisjes e caktuar nga DPD do të furnizojë forcat e NATO-s të vendosura në zonën e saj me formularët 302 që:

- a) janë para-vërtetuar, vulosur dhe nënshkruar nga kryetari i kësaj zyre;

- b) kanë numër serial ;
- c) kanë adresën e plotë të zyrës doganore në fjalë për kthimin e kopjeve të formularit 302.

Neni 283

Rregullat procedurale që zbatohen për përdorimin e formularit 302
(Nenet 203(3)(d) dhe 204(2)(d) të Kodit)

1. Në kohën e dërgimit të mallrave, forcat e NATO-s do të kryejnë një nga veprimet e mëposhtme:
 - a) të depozitojnë formularin 302, në formë elektronike në zyrën doganore të nisjes apo hyrjes;
 - b) plotësojnë formularin 302 me një deklaratë që vërteton se mallrat janë transportuar nën kontrollin e tyre dhe të verifikojë këtë deklaratë me nënshkrimin e tyre, vulën dhe datën.
2. Kur forcat e NATO-s, depozitojnë formularin 302 në formë elektronike, në përputhje me paragrafin 1(a), Nenet 290, 292, 300, 302, 310, 311 dhe 312 të këtij Vendimi do të aplikohen *mutatis mutandis*.
3. Kur forcat e NATO-s veprojnë në përputhje me paragrafin 1(b), një kopje e formularit 302 jepet pa vonesë në zyrën doganore përgjegjëse për formalitetet doganore dhe kontrollet, që kanë të bëjnë me forcat e NATO-s që dergojnë mallrat ose në emër të cilave mallrat do të dërgohen.

Kopjet e tjera të formularit 302, do të shoqërojnë ngarkesën në destinacionin e forcave të NATO-s, ku formularët do të vulosen dhe nënshkruhen nga ato forca të NATO-s.

Në kohën e mbërritjes së mallrave, dy kopje të formularit do t'i jepen zyrës doganore kompetente të përcaktuar për formalitetet doganore dhe kontrollet e zbatueshme të forcave të NATO-s të destinacionit.

Zyra doganore e përcaktuar duhet të mbajë një kopje dhe do ta kthejë kopjen e dytë në zyrën doganore përgjegjëse për formalitetet doganore dhe kontrollet që kanë të bëjnë me forcat e NATO-s, e cila dërgon mallrat ose në emër të së cilës janë dërgohen mallrat.

Nënseksioni 5

Transiti i mallrave të transportuara nën sistemin postar

Neni 284

Lëvizja e mallrave jo-shqiptare në dërgesat postare nën regjimin e transitit të jashtëm
(Neni 203(3)(d) të Kodit)

Kur mallrat jo-shqiptare qarkullojnë nën regjimin e transitit të jashtëm në përputhje me nenin 203(3)(d) të Kodit, dërgesat postare dhe të gjitha dokumentat shoqëruese do të mbajnë një etiketë sipas Aneksit 72-01.

Neni 285

Lëvizja e dërgesave postare që përmbajnë mallra shqiptare dhe jo shqiptare
(Nenet 203(3)(d) dhe 204(2)(d) të Kodit)

1. Kur një dërgesë postare përmban mallra shqiptare dhe jo shqiptare, ngarkesa dhe çdo dokument do të mbajnë etiketën e përcaktuar në Aneksin 72-01.
2. Për mallrat shqiptare të një dërgese siç referohet në paragrafin 1, prova për statusin doganor të mallrave ose MRN mund të dërgohen më vete operatorit postar të destinacionit ose së bashku me dërgesën.

Kur prova e statusit doganor të mallrave shqiptare i dërgohet më vete operatorit postar të destinacionit, operatori postar paraqet prova të statusit doganor të mallrave shqiptare në zyrën doganore të destinacionit së bashku me dërgesën.

Ku prova e statusit doganor të mallrave shqiptare ose MRN-ja e saj, është bashkëngjitur në dërgesë, kjo do të tregohet qartë në pjesën e jashtme të paketimit.

Neni 286

Lëvizja e dërgesave postare nën regjimin e transitit të brendshëm në situata të veçanta

(Neni 204(2)(d) të Kodit)

Kur mallrat shqiptare lëvizin nën regjimin e transitit të brendshëm në përputhje me nenin 204(2)(d) të Kodit, nga territori doganor i R.SH, në një vend transitit të përbashkët, për të ri-hyrë në territorin doganor të R.SH, ato mallra shoqërohen me provën e statusit doganor shqiptar të përcaktuar me një nga mënyrat e listuara në nenin 165 të këtij Vendimi.

Prova e statusit doganor të mallrave shqiptare paraqitet në zyrën doganore të ri -hyrjes në territorin doganor të R.SH

Seksioni 2

Regjimi i transitit të brendshëm dhe të jashtëm

Nënsesioni 1

Dispozita të Përgjithshme

Neni 287

Operacione Transitit në rrethana të veçanta

(Neni 17(3)(b) i Kodit)

1. Autoriteti doganor pranon një deklaratë transitit në letër në rast të difekteve të përkohshme të:

- a) sistemit informatik të transitit;
- b) sistemit informatik të përdorur nga mbajtësi i regjimit për depozitimin e deklaratës së transitit nëpërmjet teknikave informatike të përpunimit të të dhënave;
- c) lidhjes elektronike ndërmjet sistemit informatik të transitit dhe sistemit informatik të përdorur nga mbajtësi i regjimit për depozitimin e deklaratës transitit nëpërmjet teknikës informatike të përpunimit të të dhënave.

Rregullat për përdorimin e deklaratës transitit në letër përcaktohen në Aneksin 72-04 „Procesi i Vazhdimësisë së Punës (PVP).

2. Pranimi i deklaratës transitit në letër në rast të difekteve të përkohshme sipas pikave b) dhe c) i nënshtrohet miratimit të autoriteteve doganore.

Neni 288

Kontrolli dhe asistenca administrative

(Neni 49 i Kodit)

1. Autoriteti doganor kompetent mund të kryejë kontroll pas çlirimit për transit (a-posteriori), të informacioneve të dhëna, si dhe të çdo dokumenti, formulari, autorizimi ose të dhëna në lidhje me operacionin e transitit, për të kontrolluar vërtetësinë e të dhënave të regjistruara, informacionit të shkëmbyer dhe vulave. Këto kontrole bëhen në rast dyshimesh për saktësinë dhe vërtetësinë e informacionit të dhënë ose në rast dyshimi për mashtrim. Ato mund të bëhen gjithashtu në bazë të analizës së riskut ose me përzgjedhje të rastësishme.

2. Autoriteti doganor kompetent përgjigjet menjëherë pas marrjes së një kërkesë për kontroll a-posteriori.

3. Nëse autoriteti doganor kompetent i vendit të nisjes i bën një kërkesë autoritetit doganor kompetent për një kontroll a-posteriori të informacioneve në lidhje me operacionin e transitit të përbashkët, kushtet e parashikuara në nenin 195 (2) të Kodit për mbylljen e regjimit të transitit nuk konsiderohen të përmbushura derisa të konfirmohet vërtetësia dhe saktësia e të dhënave.

Neni 289

Konventa për procedurën e transitit të përbashkët

(Nenet 203(3)(a) dhe 204(2)(a) të Kodit)

1. Nëse mbajtësi i mallrave përdor procedurën e transitit të përbashkët, zbatohet pika 2 e këtij neni dhe neni 167 i Vendimit Nr. 446/2017. Megjithatë, mallrat që qarkullojnë brenda territorit doganor të RSH konsiderohen të vendosura nën regjimin e transitit, në përputhje me pikën 2, të nenit 1, të Konventës së transitit të përbashkët.

2. Nëse zbatohen dispozitat e Konventës së transitit të përbashkët dhe mallrat shqiptare kalojnë një ose më shumë vende të

transitit të përbashkët, mallrat vendosen në regjimin e transitit të brendshëm sipas shkronjës (a) të pikës 2 të nenit 204 të Kodit, me përjashtim të atyre mallrave që transportohen tërësisht në rrugë detare apo ajrore.

Neni 290

Dërgesa të përziera
(Neni 207(1)(b) Kodi)

Një dërgesë mund të përmbajë njëkohësisht si mallra që duhet të vendosen nën regjimin e transitit të jashtëm në përputhje me nenin 203 të Kodit, ashtu dhe mallra që duhet të vendosen nën regjimin e transitit të brendshëm në përputhje me nenin 204 të Kodit, me kusht që çdo artikull i mallrave të jetë saktësisht i identifikueshëm në deklaratën e transitit.

Neni 291

Fusha e aplikimit
(Nenet 203(3)(a) dhe 204(2)(a) të Kodit)

Regjimi i transitit është i detyrueshëm në rastet e mëposhtme:

- a) nëse mallrat jo-shqiptare të transportuara në rrugë ajrore janë ngarkuar ose shkarkuar në një aeroport të RSH;
- b) nëse mallrat jo-shqiptare të transportuara në rrugë detare përdorin një shërbim të rregullt të transportit detar të autorizuar në përputhje me nenin 100 të Vendimit Nr. 446/2017.

Nënseksioni 2

Formalitetet në zyrën doganore të nisjes

Neni 292

Deklarata e transitit dhe mjetet e transportit
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Çdo deklaratë transiti do të përfshijë vetëm mallrat e vendosura nën regjimin e transitit që lëvizin ose duhet të lëvizin nga zyra doganore e nisjes në zyrën doganore të destinacionit në një mjet të vetëm transporti, në një kontenier apo në një koli/pako.

Megjithatë, një deklaratë e vetme transiti mund të përfshijë mallra që lëvizin ose duhet të lëvizin nga zyra doganore e nisjes në zyrën doganore të destinacionit, në më shumë se një kontenier apo në më shumë se një pako/koli, me kusht që kontenierët apo pakot/kolitë janë ngarkuar në një mjet të vetëm transporti.

2. Për qëllime të këtij neni, mjetet e mëposhtme do të konsiderohen se përbëjnë një mjet të vetëm transporti, me kusht që të transportojnë mallra të cilat lëvizin së bashku:

- a) një automjet rrugor i shoqëruar nga rimorkio/t ose gjysmë-rimorkio/t e tij;
- b) një varg vagonash hekurudhorë apo vagona që bashkëshoqërohen;
- c) mjete lundruese që përbëjnë një zinxhir të vetëm.

3. Kur për qëllime të regjimit të transitit, një mjet i vetëm transporti është përdorur për ngarkimin e mallrave në më shumë se një zyrë doganore nisjeje si dhe për shkarkimin e tyre në më shumë se një zyrë doganore destinacioni, depozitohen deklarata transiti të veçanta për secilën ngarkesë.

Neni 293

Afati për paraqitjen e mallrave
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Zyra doganore e nisjes përcakton afatin kohor brenda të cilit mallrat do të paraqiten në zyrën doganore të destinacionit, duke marrë parasysh sa më poshtë:

- a) itinerarin;
- b) mjetin e transportit;
- c) legjislacionin e transportit apo të gjitha aktet e tjera ligjore që mund të ndikojë në përcaktimin e afatit;

ç) çdo informacion që konsiderohet i rëndësishëm, i komunikuar nga mbajtësi i regjimit.

2. Afati kohor, i përcaktuar nga zyra doganore e nisjes do të jetë detyrues për autoritetet doganore të përfshira në operacionin e transitit dhe ky afat nuk mund të ndryshohet nga këto të fundit.

Neni 294

Itinerari për lëvizjen e mallrave nën regjimin e transitit
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Mallrat e vendosura nën regjimin transitit, do të lëvizin për në zyrën doganore të destinacionit përgjatë një itinerari të justifikuar ekonomikisht.

2. Kur zyra doganore e nisjes ose mbajtësi i regjimit e konsideron të nevojshme, kjo zyrë doganore do të përcaktojë një itinerar për lëvizjen e mallrave nën regjimin e transitit, duke marrë parasysh çdo informacion të rëndësishëm të komunikuar nga mbajtësi i regjimit.

Kur përcaktohet itinerari, zyra doganore e pasqyron atë në sistemin elektronik të transitit.

Neni 295

Plumbosja si masë identifikuese
(Nenet 173, 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Kur mallrat do të vendosen nën regjimin e transitit, zyra doganore e nisjes plumbos si më poshtë:

- a) hapësirën që mban mallrat, kur mjetet e transportit ose konteineri është i pranuar nga zyra doganore e nisjes si i përshtatshëm për plumbosje.
- b) çdo paketim individual, në raste të tjera.

2. Zyra doganore e nisjes do të regjistrojë numrin e plumbçeve dhe numrin identifikues të çdo plumbçeje në sistemin elektronik të transitit.

Neni 296

Përshtatshmëria për plumbosje
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Zyra doganore e nisjes konsideron të përshtatshëm për plumbosje, mjetet e transportit ose konteinerët që plotësojnë kushtet e mëposhtme:

- a) të plumbosen thjeshtë dhe në mënyrë efikase;
- b) të jenë ndërtuar në mënyrë të tillë që kur mallrat hiqen apo vendosen, heqja ose vendosja e mallrave në fjalë lë gjurmë të dukshme, plumbçet thyhen, tregojnë shenja manipulimi, ose një sistem elektronik i mbikëqyrjes regjistron heqjen ose vendosjen;
- c) të mos përmbajnë hapësira të fshehta ku mund të fshihen mallra;
- ç) hapësirat e rezervuara për vendosjen e mallrave, të jenë lehtësisht të arritshme për kryerjen e kontrollit, nga autoritetet doganore.

2. Automjetet rrugore, rimorkiot, gjysmë-rimorkiot dhe konteinerët e miratuar për transportin e mallrave nën plumbosje doganore në përputhje me një marrëveshje ndërkombëtare në të cilën R.SH është palë, konsiderohen si të përshtatshme për plumbosje.

Neni 297

Karakteristikat e plumbçeve doganore
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Plumbçet doganore duhet të kenë së paku karakteristikat thelbësore si vijon:

- a) të mbeten të pandryshueshme, të fiksuara në mënyrë solide, gjatë përdorimit normal;
- b) të jenë lehtësisht të kontrollueshme dhe të identifikueshme;
- c) të jenë prodhuar në mënyrë të tillë që çdo thyerje, manipulim apo heqje të lërë gjurmë të dukshme me sy të lirë;
- ç) të jenë projektuar për një përdorim ose, nëse janë për disa përdorime, të projektohen në mënyrë të tillë që çdo rivendosje e tyre të jetë qartësisht e identifikueshme nëpërmjet një treguesi unik për çdo ripërdorim;
- d) të kenë identifikim unik të përherëshëm, lehtësisht të lexueshëm dhe të shfaqin tregues unik në çdo përdorim;

2. Plumbçet doganore duhet të të plotësojnë së paku specifikimet teknike si vijon:

- a) forma dhe përmasat e plumbçeve mund të ndryshojnë në varësi të plumbosjes, por përmasat duhet të jenë të tilla që të garantojnë një tregues identifikimi lehtësisht të lexueshëm;
- b) treguesit identifikues të plumbçeve duhet të jenë të pafalsifikueshëm dhe vështirësisht të riprodhueshëm;
- c) materiali i përdorur të jetë rezistent ndaj thyerjeve aksidentale si dhe i tillë që të parandalojë falsifikimin ose ripërdorimin.

3. Plumbçet e certifikuar nga një organ kompetent në përputhje me Standardin Ndërkombëtar ISO 17712:2013 “konteinerë për transportin e mallrave - plumbçe mekanike”, konsiderohen se janë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në pikën 1 dhe 2.

Për transportet me konteiner, do të përdoren plumbçe me elementë të lartë të sigurisë, në masën më të gjerë të mundshme.

4. Plumbçja doganore duhet të mbajë treguesit e mëposhtëm:

- a) fjalën "Dogana";
- b) kodin e shtetit shqiptar 'AL', në përputhje me standartet ISO-alpha-2;
- c) simbolin e flamurit shqiptar (jo detyrues).
- ç) R.SH në marrëveshje me shtete të tjera mund të vendosë të përdorë elemente sigurie dhe teknologjie të përbashkëta.

5. Sa herë që duhet të hiqet një plumbçe me qëllim kryerjen e një kontrolli doganor, autoritetet doganore duhet të kryejnë ripumbosjen në mënyrën e duhur, me plumbçe doganore që përmbajnë të paktën elementë sigurie ekuivalente dhe të shënojnë detajet e veprimeve të kryera në dokumentacionin e ngarkesës, përfshirë edhe numrin e ri të plumbçes.

Neni 298

Masa identifikuese alternative për plumbosjen (nenet 173, 203 (3)(a) dhe 204 (2)(a) të Kodit)

1. Duke anashkaluar nenin 295 të këtij vendimi, zyra doganore e nisjes mund të vendosë të mos plumbosë mallrat nën regjimin e transitit por të mbështetet në përshkrimin e mallrave në deklaratën e transitit apo në dokumentet plotësuese, me kusht që përshkrimi të jetë mjaftueshëmrisht i saktë, në mënyrë që të lejojë identifikimin e mallrave lehtësisht, të përcaktojë sasinë dhe natyrën e tyre si dhe karakteristikat e veçanta sikundër numrat serial të mallrave.

2. Duke anashkaluar nenin 295 të këtij vendimi, përveç se kur zyra doganore e nisjes vendos ndryshe, as mjeti i transportit, dhe as paketimet individuale që përmbajnë mallra nuk do të plumbosen nëse:

- a) mallrat transportohen në rrugë ajrore, dhe çdo ngarkese i ngjiten etiketa që përmbajnë numrin e faturës shoqëruese të avionit (AËB), ose dërgesa përbën një njësi ngarkese mbi të cilën tregohet numri i faturës shoqëruese të avionit;
- b) mallrat transportohen në rrugë hekurudhore dhe masat identifikuese zbatohen nga kompanitë hekurudhore.

Neni 299

Çlirimi i mallrave për regjimin e transitit (nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Vetëm mallrat që plumbosen në përputhje me nenin 295 të këtij vendimi ose kur respektohen masat identifikuese alternative për plumbosjen e mallrave në përputhje me nenin 298 të këtij vendimi, çlirohen për regjimin e transitit.

2. Lidhur me çlirimin e mallrave për transit, zyra doganore e nisjes dërgon të dhënat e operacionit të transitit:

- a) në zyrën doganore të destinacionit të deklaruar;
- b) në çdo zyrë doganore transiti të deklaruar;

Këto të dhëna do të bazohen në informacionet e marra nga deklarata e transitit, me ndryshimet përkatëse kur është e nevojshme.

3. Zyra doganore e nisjes njofton mbajtësin e regjimit të transitit për çlirimin e mallrave për regjimin e transitit .

4. Me kërkesë të mbajtësit të regjimit, zyra doganore e nisjes duhet t'i sigurojë një dokument shoqërues transitit apo nëse është e nevojshme një dokument shoqërues transitit/ sigurisë.

Dokumenti shoqërues i transitit është modeli i përcaktuar në Aneksin B-02 të Vendimit Nr. 446/2017 dhe nëse është e nevojshme plotësohet me listën e artikujve sipas modelit të përcaktuar në Aneksin B-03 të të njëjtit Vendim. Dokumenti shoqërues i transitit/sigurisë është modeli i përcaktuar në Aneksin B-04 të Vendimit Nr. 446/2017 dhe nëse është e nevojshme plotësohet me listën e artikujve të modelit të përcaktuar në Aneksin B-05 të të njëjtit Vendim.

Deri në implementimin e sistemeve të reja të informatizuara, në përputhje me nenin 286 të Kodit nuk do të përdoret DSHT (dokumenti shoqërues i transitit) dhe DSHTS (dokumenti shoqërues i transitit/sigurisë).

Nënsksioni 3

Formalitetet gjatë regjimit të transitit

Neni 300

Paraqitja e mallrave që lëvizin nën regjimin e transitit në zyrën doganore të transitit

(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Mallrat, së bashku me MRN-në e deklaratës së transitit do të paraqiten në çdo zyrë doganore transitit.
2. Në lidhje me paraqitjen e MRN-së të deklaratës së transitit në çdo zyrë doganore transitit, do të zbatohet neni 163 (b) i Vendimit Nr. 446/2017.
3. Zyra doganore e transitit duhet të regjistrojë kalimin në kufi të mallrave për operacionin e transitit, në bazë të të dhënave të marra nga zyra doganore e nisjes. Ky kalim do të njoftohet zyrës doganore të nisjes nga zyrat doganore të transitit.
4. Kur mallrat lëvizin përmes një zyre doganore transitit të ndryshme nga ajo e deklaruar, zyra doganore aktuale e transitit do të kërkojë të dhëna për operacionin transitit zyrës doganore të nisjes dhe do ta njoftojë atë për kalimin në kufi të mallrave.
5. Zyra doganore e transitit mund të kontrollojë mallrat. Çdo kontroll i mallrave bëhet bazuar kryesisht në të dhënat e operacionit transitit, të marra nga zyra doganore e nisjes.
6. Paragrafët 1 deri 4 nuk do të zbatohen për transportin e mallrave në rrugë hekurudhore me kusht që zyra doganore e transitit të verifikojë kalimin në kufi të mallrave me mjete të tjera. Një verifikim i tillë do të kryhet vetëm në rast se është e nevojshme. Verifikimi mund të bëhet në retrospektive (a-posteriori).

Neni 301

Incidentet gjatë lëvizjes së mallrave nën një operacion transitit

(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Transportuesi pas incidentit paraqet menjëherë pa vonesë, mallrat bashkë me MRN-në e deklaratës transitit pranë autoritetit doganor më të afërt në territorin e të cilit ndodhen mjetet e transportit në rastet kur:

- a) transportuesi është i detyruar të devijojë nga itinerari i përcaktuar në përputhje me nenin 294 të këtij Vendimi për rrethana që nuk varen prej tij;
- b) plumbçet janë thyer ose manipuluar për shkaqe që nuk varen prej transportuesit;
- c) mallrat transferohen nga një mjetet transporti në një mjet tjetër transporti ,nën mbikqyrjen e autoritetit doganor;
- ç) një rrezik evident kërkon shkarkimin e menjëhershëm të plotë apo të pjesëshëm të mallrave nga mjeti i plumbosur i transportit;
- (d) nëse ka ndodhur një incident që mund të kushtëzojë aftësinë e mbajtësit të regjimit ose të transportuesit për të përmbushur detyrimet e tij;
- (dh) nëse është ndryshuar ndonjë prej elementëve/pjesëve që përbëjnë një mjet të vetëm transporti siç përmendet në nenin 292(2) të këtij vendimi.

2. Nëse autoriteti doganor, në territorin e të cilit ndodhet mjete i transportit, konsideron se operacioni transit në fjalë mund të vazhdojë, ndërmerr të gjitha masat që i konsideron të nevojshme.

Autoriteti doganor i lartpërmendur regjistron informacionet përkatëse në sistemin elektronik të transimit lidhur me incidentet e përmendura në paragrafin 1.

3. Në rast të një incidenti, siç përmendet në paragrafin 1(c), autoritetet doganore nuk kërkojnë paraqitjen e mallrave, së bashku me MRN-në e deklaratës transit nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) mallrat transferohen nga një mjet transporti që nuk është i plumbosur;
- b) mbajtësi i regjimit ose transportuesi për llogari të mbajtësit të regjimit siguron informacionet përkatëse lidhur me transferimin e mallrave pranë autoritetit doganor në territorin e të cilit ndodhet mjete i transportit;
- c) autoriteti i lartpërmendur regjistron informacionet përkatëse në sistemin elektronik të transimit.

4. Në rast të një incidenti, siç përmendet në paragrafin 1(dh), transportuesi mund të vazhdojë operacionin e transimit nëse një ose më shumë karroca ose vagona hekurudhorë janë hequr nga një grup karrocash ose vagonash hekurudhore për shkak të problemeve teknike.

5. Në rast të një incidenti, siç përmendet në paragrafin 1(dh), nëse kabina e një mjete rrugor zëvendësohet pa iu ndryshuar rimorkiot ose gjysmë-rimorkiot, autoriteti doganor nuk kërkon paraqitjen e mallrave dhe të MRN-së të deklaratës transit nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) mbajtësi i regjimit ose transportuesi për llogari të mbajtësit të regjimit i siguron informacionin përkatës në lidhje me përbërjen e mjetit rrugor autoritetit doganor në territorin e të cilit ndodhet mjete rrugor;
- b) autoriteti i lartpërmendur regjistron informacionet përkatëse në sistemin elektronik të transimit.

6. Deri në implementimin e sistemeve të reja të informatizuara, në përputhje me nenin 286 të Kodit, në rastet e përmendura në paragrafin 1, transportuesi do të plotësojë deklaratën e transimit me informacionin e duhur dhe pas incidentit paraqet menjëherë pa vonesë mallrat bashkë me deklaratën e transimit pranë autoritetit doganor më të afërt në territorin e të cilit ndodhet mjete rrugor.

Në rastet e përmendura në paragrafin 3 (a) dhe (b), 4 dhe 5 (a) transportuesi çlirohet nga detyrimi i paraqitjes së mallrave dhe të MRN-së të deklaratës së transimit pranë autoritetit doganor të përmendur më lart.

Informacionet përkatëse në lidhje me incidentet gjatë operacionit të transimit do të regjistrohen në sistemin elektronik të transimit nga zyra doganore e transimit ose nga zyra doganore e destinacionit.

7. Deri në implementimin e sistemeve të reja të informatizuara, në përputhje me nenin 286 të Kodit nuk do të zbatohet nënparagrafi i dytë i paragrafit 2 të këtij neni.

Nënsksioni 4

Formalitetet në zyrën doganore të destinacionit

Neni 302

Paraqitja e mallrave të vendosura nën regjimin e transimit në zyrën doganore të destinacionit

(Nenet 203(3)(a) dhe 204(2)(a) të Kodit)

1. Kur mallrat e vendosura nën një regjim transiti mbërrijnë në zyrën doganore të destinacionit, kësaj zyre i paraqiten:

- a) mallrat;
- b) MRN e deklaratës së transimit;
- c) çdo informacion i kërkuar nga zyra doganore e destinacionit.

Paraqitja bëhet gjatë orarit zyrtar të funksionimit të zyrave doganore. Megjithatë, zyra doganore e destinacionit, me kërkesë të personit të interesuar, mund të lejojë që paraqitja e tyre të bëhet jashtë orarit zyrtar të funksionimit ose në çdo vend tjetër që konsiderohet i përshtatshëm prej tyre.

2. Paraqitja e MRN së deklaratës transit në çdo zyrë doganore të transitit kryhet në përputhje me nenin 163 të Vendimit Nr. 446/2017.

3. Nëse paraqitja bëhet pas përfundimit të afatit kohor të përcaktuar nga zyra doganore e nisjes në përputhje me nenin 293(1) të këtij Vendimi, mbajtësi i regjimit konsiderohet se ka respektuar afatin kohor kur ai vetë ose transportuesi është në gjendje t'i provojë në mënyrë bindëse zyrës doganore të destinacionit, që vonesa nuk është për faj të tij.

4. Regjimi i transitit mund të mbyllet në një zyrë doganore të ndryshme nga ajo e deklaruar në deklaratën transit. Në këtë rast, zyra doganore e lartpërmendur konsiderohet zyra doganore e destinacionit.

5. Me kërkesë të personit që paraqet mallrat në zyrën doganore të destinacionit, kjo zyrë doganore lëshon vërtetim të nënshkruar dhe vulosur që konfirmon paraqitjen e mallrave në këtë zyrë doganore dhe i referohet MRN-së të deklaratës transit.

Vërtetimi përgatitet duke përdorur formularin sipas Aneksit 72-03 dhe plotësohet paraprakisht nga personi i interesuar.

Vërtetimi nuk mund të përdoret si provë alternative e mbylljes së regjimit të transitit në përputhje me nenin 308 të këtij Vendimi.

Neni 303

Njoftimi i mbërritjes së mallrave nën regjimin e transitit
(Nenet 203(3)(a) dhe 204(2)(a) të Kodit)

1. Zyra doganore e destinacionit njofton zyrën doganore të nisjes për mbërritjen e mallrave në ditën kur mallrat dhe MRN e deklaratës transit paraqiten në përputhje me Nenin 302 (1) të këtij vendimi.

2. Në rast se regjimi i transitit përfundon në një zyrë doganore të ndryshme nga ajo e deklaruar në deklaratën transit, zyra doganore e konsideruar si zyra doganore e destinacionit në përputhje me Nenin 302 (4) të këtij vendimi i njofton mbërritjen zyrës doganore të nisjes në ditën kur mallrat dhe MRN e deklaratës transit paraqiten në përputhje me Nenin 302 (1) të këtij vendimi.

Zyra doganore e nisjes i njofton mbërritjen zyrës doganore të destinacionit të deklaruar në deklaratën transit.

Neni 304

Kontrollet dhe dhënia e provës alternative
(Neni 203(3)(a) dhe 204(2)(a) të Kodit)

1. Kur regjimi i transitit mbyllet, zyra doganore e destinacionit bën kontrollet doganore në bazë të të dhënave të operacionit të transitit të marra nga zyra doganore e nisjes.

2. Nëse pas përfundimit të regjimit të transitit, nuk janë konstatuar parregullsi nga zyra doganore e destinacionit, dhe mbajtësi i regjimit paraqet një dokument shoqërues transiti ose një dokument shoqërues transiti/sigurie, kjo zyrë nënshkruan dhe vulos dokumentin e lartpërmendur me kërkesë të mbajtësit të regjimit me qëllim që të japë një provë alternative në përputhje me nenin 301 të këtij vendimi. Vërtetimi përmban vulën e zyrës së lartpërmendur doganore, nënshkrimin e nëpunësit, datën dhe shënimin e mëposhëm:

‘Provë alternative — 99202’.

Neni 305

Dërgimi i rezultateve të kontrollit
(Nenet 203(3)(a) dhe 204(2)(a) të Kodit)

1. Zyra doganore e destinacionit i njofton rezultatet e kontrollit zyrës doganore të nisjes brenda tre ditësh nga e nesërmja e ditës kur mallrat paraqiten në zyrën doganore të destinacionit ose në një vend tjetër në përputhje me nenin 302 (1) të këtij vendimi. Në raste të jashtëzakonshme, ky afat kohor mund të zgjatet deri në një maksimum prej gjashtë ditësh.

2. Duke anashkaluar pikën 1, nëse mallrat merren nga një pritës i autorizuar sipas shkronjës b), të pikës 4, të nenit 207 të Kodit, zyra doganore e nisjes njoftohet brenda gjashtë ditësh pas ditës kur mallrat i janë dorëzuar pritësit të autorizuar.

Në rast se mallrat transportohen me tren dhe një ose më shumë karroca apo vagona tërhiqen nga një grup karrocash ose vagonash treni për shkak të problemeve teknike, siç parashikohet nga Neni 301(4) të këtij vendimi, zyra doganore e nisjes

njoftohet maksimumi brenda 12 ditësh pas ditës në të cilën pjesa e parë e mallrave është paraqitur.

3. Deri në implementimin e sistemeve të reja të informatizuara të sistemit elektronik të transitit në përputhje me pikën 1, të nenit 17, dhe nga nenet 203, deri në 209, të Kodit, nuk do të aplikohet paragrafi i dytë i pikës 2, të këtij neni.

Nënseksioni 5

Procedura hetimore dhe vjelja e borxhit doganor

Neni 306

Procedura hetimore për mallrat që lëvizin nën regjimin e transitit

(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Kur zyra doganore e nisjes nuk ka marrë rezultatin e kontrollit brenda 6 ditëve në përputhje me nenin 305 (1) të këtij Vendimi ose nënparagrafin e parë të nenit 305 (2) të këtij Vendimi ose brenda 12 ditësh në përputhje me nën-paragrafin e dytë të nenit 305(2) të këtij Vendimi pas marrjes së njoftimit të mbërritjes së mallrave, kjo zyre doganore do të kërkojë menjëherë rezultatet e kontrollit nga zyra doganore e destinacionit që dërgoi njoftimin e mbërritjes së mallrave.

Zyra doganore e destinacionit do të dërgojë rezultatet e kontrollit menjëherë pas marrjes së kërkesës nga zyra doganore e nisjes.

2. Kur autoritetet doganore të nisjes nuk kanë marrë ende informacionin që lejon mbylljen e regjimit të transitit ose të dhëna për vjeljen e borxhit doganor, ato do të kërkojnë informacionin përkatës mbajtësit të regjimit ose, kur në vendin e destinacionit janë të disponueshme të dhëna të mjaftueshme, zyrës doganore të destinacionit, në rastet e mëposhtme:

- a) zyra doganore e nisjes nuk ka marrë njoftimin e mbërritjes së mallrave deri në përfundimin e afatit të përcaktuar për paraqitjen e mallrave në përputhje me nenin 293 të këtij Vendimi,
- b) zyra doganore e nisjes nuk ka marrë rezultatet e kontrollit të kërkuara në përputhje me paragrafin 1;
- c) zyra doganore e nisjes konstaton se njoftimi i mbërritjes së mallrave ose rezultatet e kontrollit janë dërguar gabimisht.

3. Autoritetet doganore të nisjes do të dërgojnë kërkesë për informacion në përputhje me paragrafin 2(a) brenda një afati prej 7 ditësh pas përfundimit të afatit kohor të përmendur më lart dhe kërkesë për informacion në përputhje me paragrafin 2(b) brenda një afati prej 7 ditësh pas skadimit të afatit të zbatueshëm të referuar në paragrafin 1.

Megjithatë, nëse para përfundimit të këtyre afateve kohore, autoritetet doganore të nisjes marrin informacion se regjimi transit nuk është mbyllur në mënyrë të rregullt, ose dyshojnë për një rast të tillë, ato do të dërgojnë kërkesën për informacion pa vonesë.

4. Përgjigjet për kërkesat e bëra në përputhje me paragrafin 2 duhet të dërgohen brenda 28 ditëve nga data në të cilën dërguar kërkesa.

5. Kur, pas një kërkesë në përputhje me paragrafin 2, zyra doganore e destinacionit nuk ka dhënë informacion të mjaftueshëm për mbylljen e regjimit të transitit, autoritetet doganore të nisjes do t'ia kërkojnë këtë informacion mbajtësit të regjimit, jo më vonë se 35 ditë pas fillimit të procedurës hetimore.

Megjithatë, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të NCTS sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, autoritetet doganore do të kërkojnë nga mbajtësi i regjimit të sigurojë informacion, jo më vonë se 28 ditë pas fillimit të procedurës hetimore.

Mbajtësi i regjimit do të përgjigjet kësaj kërkesë brenda 28 ditëve nga data në të cilën është dërguar.

6. Nëse informacionet e dhëna në një përgjigje nga mbajtësi i regjimit në përputhje me paragrafin 5, nuk janë të mjaftueshme për mbylljen e regjimit transit, por autoriteti doganor i nisjes konsideron se janë të mjaftueshme në mënyrë që të vazhdojë procedurën hetimore, ky autoritet do t'ia dërgojë menjëherë një kërkesë për informacion plotësues zyrës doganore të përfshirë.

Kjo zyre doganore do t'ia përgjigjet kërkesës brenda 40 ditëve nga data në të cilën ajo është dërguar.

7. Kur gjatë një procedure hetimore të përcaktuar në paragrafët nga 1 deri 6 është vendosur se regjimi transit është mbyllur në mënyrë korrekte, autoriteti doganor i nisjes mbyll regjimin e transitit dhe menjëherë do të informojë mbajtësin e regjimit dhe, sipas nevojës, çdo autoritet doganor që mund të ketë nisur një procedurë vjelje.

8. Kur gjatë një procedurë hetimore të përcaktuar në paragrafët nga 1 deri 6 është vendosur se regjimi transit nuk mund të mbyllet, autoriteti doganor i nisjes do të vendosë nëse ka lindur një borxh doganor.

Nëse ka lindur një borxh doganor, autoriteti doganor i nisjes do të marrë masat si më poshtë:

- a) identifikon debitorin;
- b) përcakton autoritetin doganor përgjegjës për njoftimin e borxhit doganor në përputhje me nenin 96 (1) të Kodit.

Neni 307

Kërkesa për të transferuar vjeljen e borxhit doganor
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Kur autoriteti doganor i nisjes, gjatë procedurës hetimore, dhe para përfundimit të afatit të referuar në nenin 58 (a) të VKM 446/2017, merr prova se vendi ku ngjarjet nga të cilat ka lindur borxhi doganor, është në një zyrë doganore tjetër, ai autoritet menjëherë dhe në çdo rast brenda këtij afati kohor ia dërgon të gjithë informacionin në dispozicion autoritetit doganor kompetent në atë vend.

2. Autoriteti doganor kompetent në atë vend do të pranojë marrjen e njoftimit dhe informon autoritetin doganor të nisjes nëse është përgjegjës për vjeljen. Nëse autoriteti doganor i nisjes e merr informacionin brenda 28 ditëve, vazhdon menjëherë procedurat hetimore ose fillon vjeljen.

Neni 308

Prova alternative për të mbyllur regjimin e transitit
(Nenet 203(3)(a) dhe 204 (2) (a) të Kodit)

1. Regjimi i transitit konsiderohet i mbyllur në mënyrë korrekte kur mbajtësi i regjimit, në bindje të autoritetit doganor të nisjes, paraqet një nga dokumentet e mëposhtme për identifikimin e mallrave:

- a) një dokument të vërtetuar nga autoriteti doganor i destinacionit që identifikon mallrat dhe vërteton se mallrat janë paraqitur në zyrën doganore të destinacionit, ose janë dërguar pranë një pritësi të autorizuar, siç referohet në nenin 207(4)(b) të Kodit;
- b) një dokument ose një regjistrim doganor, i vërtetuar nga autoriteti doganor, i cili përcakton se mallrat kanë lënë fizikisht territorin doganor të R.Sh;
- c) një dokument doganor të lëshuar nga një vend tjetër ku mallrat janë vendosur nën një regjim doganor,
- ç) një dokument të lëshuar në një vend tjetër, të vulosur ose të vërtetuar në një mënyrë tjetër nga autoriteti doganor i atij vendi dhe që vërteton se mallrat konsiderohen të jenë në qarkullim të lirë në atë vend.

2. Në vend të dokumentave të përmendura në paragrafin 1, mund të paraqiten si provë kopjet e vërtetuara si kopje të njehsuara me origjinalin nga organi që vërteton dokumentet origjinale nga autoriteti i vendit tjetër në fjalë.

3. Njoftimi i mbërritjes së mallrave, siç referohet në nenin 296 të këtij vendimi nuk do të konsiderohet provë që regjimi i transitit është mbyllur në mënyrë korrekte.

Nënseksioni 6

Thjeshtimet e përdorura nën regjimin e transitit

Neni 309

Fusha e zbatimit territorial të thjeshtimeve
(Neni 207(4) të Kodit)

1. Thjeshtimi i përmendur në nenin 207(4)(a) dhe (c) të Kodit Doganor zbatohet vetëm për operacione transiti të filluara në RSH, ku është dhënë autorizimi për thjeshtim.

2. Thjeshtimi i përmendur në nenin 207(4)(b) të Kodit zbatohet vetëm për operacione transiti që përfundojnë në RSH, ku është dhënë autorizimi për thjeshtim.

3. Thjeshtimi i përmendur në nenin 207(4)(d) të Kodit zbatohet vetëm në zyrat doganore të specifikuara në autorizimin për thjeshtim.

Neni 310

Vendosja e mallrave nën regjimin e transitit nga dërguesi i autorizuar (Neni 207(4)(a) të Kodit)

1. Kur dërguesi i autorizuar ka për qëllim të vendosë mallrat nën regjimin e transitit, paraqet një deklaratë transiti në zyrën doganore të nisjes. Dërguesi i autorizuar nuk mund të nisë regjimin e transitit deri në perfundimin e afatit kohor të përcaktuar në autorizimin e përmendur në nenin 207(4)(a) të Kodit.

2. Dërguesi i autorizuar regjistron të dhënat e mëposhtme në sistemin elektronik të transitit:

- a) itinerarin nëse është përcaktuar në përputhje me nenin 294 të kësaj rregulloreje;
- b) afatin kohor të përcaktuar, në përputhje me nenin 293 të këtij vendimi, brenda të cilit mallrat duhet të paraqiten në zyrën doganore të destinacionit;
- c) numrin e plumbçeve dhe numrin identifikues të çdo plumbçeje sipas nevojës.

3. Dërguesi i autorizuar mund të printojë dokumentin shoqërues të transitit ose dokumentin shoqërues të transit/sigurisë vetëm pas marrjes së njoftimit të çlirimit të mallrave për regjimin e transitit nga zyra doganore e nisjes.

Pas implementimit të sistemit të informatizuar të NCTS sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, dërguesi i autorizuar do t'i printojë ato dokumenta.

Neni 311

Formalitetet për mallrat që lëvizin nën regjimin e transitit të mbërritura pranë pritësit të autorizuar (Neni 207 (4)(b) të Kodit)

1. Kur mallrat mbërrijnë në vendin e specifikuar në autorizim, sipas nenit 207(4)(b) të Kodit, pritësi i autorizuar duhet:

- a) të njoftojë menjëherë zyrën doganore të destinacionit për mbërritjen e mallrave dhe për ndonjë parregullsi apo aksident që ka ndodhur gjatë transportit;
- b) të shkarkojë mallrat vetëm pas marrjes së lejes nga zyra doganore e destinacionit;
- c) pas shkarkimit, të regjistrojë pa vonesë në regjistrat e tij, rezultatet e kontrollit dhe çdo informacion tjetër në lidhje me shkarkimin;
- ç) të njoftojë zyrën doganore të destinacionit për rezultatet e kontrollit të mallrave dhe ta informojë atë për çdo parregullsi, brenda tre ditëve, pas datës kur ai ka marrë lejen për shkarkimin e mallrave.

2. Kur zyra doganore e destinacionit merr njoftim për mbërritjen e mallrave në ambientet e pritësit të autorizuar, njofton zyrën doganore të nisjes për mbërritjen e mallrave.

3. Kur zyra doganore e destinacionit merr rezultatet e kontrollit të mallrave, sipas paragrafit 1 (ç), dërgon rezultatet e kontrollit në zyrën doganore të nisjes, brenda gjashtë ditësh, pas datës së marrjes së mallrave nga pritësi i autorizuar;

Neni 312

Mbyllja e regjimit të transitit për mallrat e marra nga pritësi i autorizuar (Neni 207 (4)(b) të Kodit)

1. Mbyllja e regjimit konsiderohet se ka përbushur detyrimet e tij dhe regjimi i transitit konsiderohet i mbyllur në përputhje me nenin 207(2) të Kodit, kur mallrat janë paraqitur të paprekura pranë pritësit të autorizuar sipas nenit 207(4)(b) të Kodit në vendin e specifikuar në autorizim, brenda afatit kohor të përcaktuar në përputhje me nenin 293(1) të këtij vendimi.

2. Me kërkesë të transportuesit, pritësi i autorizuar lëshon një vërtetim që konfirmon mbërritjen e mallrave në vendin e specifikuar në autorizim sipas nenit 207(4)(b) të Kodit dhe përmban referencën MRN të operacionit transit. Vërtetimi duhet të lëshohet në përputhje me formatin e përcaktuar në Aneksin 72-03.

Neni 313

Formalitetet për përdorimin e plumbçeve të një lloji të veçantë
(Neni 207(4)(c) të Kodit Doganor)

1. Plumbçet e një lloji të veçantë duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 297(1) të këtij vendimi. Plumbçet e certifikuar nga një organ kompetent në përputhje me Standardin Ndërkombëtar ISO 17712:2013 'konteinerë për transport - plumbçet mekanike', konsiderohen si plumbçe që përmbushin këto kërkesa.

Për transportin me konteinerë përdoren, për sa është e mundur, plumbçet me elementë të lartë të sigurisë

2. Plumbçet e një lloji të veçantë përmbajnë një nga treguesit e mëposhtëm:

- a) emrin e personit të autorizuar për ta përdorur atë, në përputhje me nenin 207(4)(c) të Kodit;
- b) një shkurtime ose kodin përkatës mbi bazën e të cilit autoritetet doganore të nisjes mund të identifikojnë personin e interesuar.

3. Mbajtësi i regjimit shënon numrin e plumbçeve të llojit të veçantë dhe numrin identifikues të secilit prej tyre në deklaratën e transitit dhe i vendos plumbçet jo më vonë se momenti i nisjes së mallrave në regjimin e transitit.

Neni 314

Mbikëqyrja Doganore për përdorimin e plumbçeve të një lloji të veçantë
(Neni 207(4)(c) të Kodit)

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave kryen sa më poshtë:

- a) i njofton zyrtarët doganorë plumbçet e një lloji të veçantë në përdorim dhe plumbçet e llojit të veçantë, të cilat ka vendosur të mos miratojë për arsye të parregullsisë ose mangësisë teknike;
- b) rishqyrton plumbçet e një lloji të veçantë të miratuara e në përdorim;
- c) mund të kërkojë të konsultohet me zyrtarët doganorë me qëllim që të arrihet një vlerësim i përbashkët;

Zyrtarët doganorë mbikëqyrin përdorimin e plumbçeve të një lloji të veçantë nga personat e autorizuar në përputhje me nenin 175 të Vendimit Nr. 446/2017.

Neni 315

Konsultime para autorizimit për përdorimin e një dokumentit elektronik transporti, si deklaratë transiti për transportin ajror ose detar
(Neni 27 i Kodit)

Pasi është shqyrtuar përmbushja e kushteve për lëshimin e autorizimit, të parashikuara në nenin 169 të Vendimit Nr. 446/2017 dhe përkatësisht neneve 177 (për transportin ajror) apo 178 (për transportin detar) të të njëjtit vendim, autoriteti doganor kompetent për marrjen e vendimit konsultohet me autoritetin doganor pranë aeroporteve të nisjes dhe të destinacionit (në rast të transportit ajror) apo me autoritetin doganor pranë porteve të nisjes apo destinacionit (në rastin e transportit detar).

Afati kohor për konsultimin caktohet 45 ditë nga komunikimi sipas nenit 14 të këtij vendimi nga ana e autoritetit doganor kompetent për marrjen e vendimit, në lidhje me kushtet dhe kriteret që duhet të shqyrtohen nga autoritetet doganore me të cilat janë konsultuar.

Neni 316

Formalitetet për përdorimin e dokumentit elektronik të transportit si një deklaratë transiti për transportin në rrugë ajrore apo detare
(Neni 207(4)(d) të Kodit)

1. Mallrat do të vendosen nën regjimin e transitit kur të dhënat e dokumentit elektronik të transportit, janë vënë në dispozicion të zyrës doganore të nisjes në aeroport, në rast të transportit në rrugë ajrore apo në zyrën doganore të nisjes në port, në rastin e transportit në rrugë detare, në përputhje me mënyrat e përcaktuara në autorizim.

2. Kur mallrat do të vendosen nën regjimin e transitit, mbajtësi i regjimit shënon kodet përkatëse në të gjithë fushat, në dokumentin elektronik të transportit.

Regjimi i transitit përfundon kur mallrat paraqiten në zyrën doganore të destinacionit në aeroport, në rastin e transportit në rrugë ajrore apo në zyrën doganore të destinacionit në port, në rastin e transportit në rrugë detare dhe të dhënat e dokumentit elektronik të transportit janë vënë në dispozicion të kësaj zyre doganore, sipas mënyrave të përcaktuara në autorizim.

4. Mbajtësi i regjimit njofton menjëherë zyrat doganore të nisjes dhe destinacionit për të gjitha shkeljet apo parregullsitë.

5. Regjimi i transitit konsiderohet i mbyllur me përjashtim kur autoritetet doganore nuk janë informuar ose kanë arritur në përfundimin se regjimi nuk është mbyllur në mënyrë korrekte.

Nënsksioni 7

Mallrat e transportuara me instalime fikse transporti

Neni 317

Transporti me instalime fikse transporti dhe funksionimi i regjimit të transitit

(Nenet 203(3)(a) dhe 204(2) (a) të Kodit)

1. Në rastin kur mallrat e transportuara me një instalim fiks transporti, hyjnë në territorin doganor të R.SH, nëpërmjet strukturës së lartpërmendur, këto mallra konsiderohen të vendosura nën regjimin e transitit në momentin e hyrjes në këtë territor.

2. Në rastin kur mallrat gjenden tashmë në territorin doganor të R.SH dhe janë transportuar me një instalim fiks transporti, këto mallra konsiderohen të vendosura nën regjimin e transitit në momentin e futjes në instalimin fiks të transportit.

3. Për qëllime të regjimit të transitit, në rast se mallrat janë transportuar me instalim fiks transporti, mbajtësi i regjimit është operatori i instalimit fiks të transportit, i vendosur në R.SH, nëpërmjet të cilit mallrat hyjnë në këtë territor, në rastin e përmendur në paragrafin 1, ose operatori i instalimit fiks të transportit në vendin në të cilën lëvizja fillon, në rastin e përmendur në paragrafin 2.

Mbajtësi i regjimit dhe autoritetet doganore bien dakord mbi mënyrën e mbikëqyrjes doganore për mallrat e transportuara.

4. Për qëllime të nenit 207(3) të Kodit, transportues konsiderohet operatori i instalimit fiks të transportit, i vendosur në R.SH, përmes territorit të së cilës mallrat qarkullojnë me instalim fiks transporti.

5. Regjimi i transitit konsiderohet i mbyllur kur është bërë regjistrimi i duhur në regjistrat tregtar të pritësit ose të operatorit të instalimit fiks të transportit, i cili vërteton se mallrat e transportuara me instalim fiks të transportit:

- a) kanë mbërritur në impiantin e pritësit;
- b) janë pranuar në rrjetin e shpërndarjes të pritësit, ose
- c) kanë lënë territorin doganor të R.SH.

KAPITULLI 3

Përdorimi i veçantë

Seksioni 1

Lejimi i përkohshëm

Neni 318

Mbyllja e regjimit të lejimit të përkohshëm në rastet që kanë të bëjnë me mjetet e transportit hekurudhor, paleta dhe konteinerë

(Neni 195 i Kodit)

1. Për mjetet e transportit hekurudhor që përdoren bashkërisht në kuadrin e një marrëveshjeje midis transportuesve të R.SH dhe të vendeve të tjera që ofrojnë shërbime të transportit hekurudhor, regjimi i lejimit të përkohshëm mbyllet kur mjetet e transportit hekurudhor të llojit të njëjtë ose të njëjtës vlerë me ato të vëna në dispozicion të një personi të vendosur në territorin doganor të R.SH, janë eksportuar ose ri-eksportuar.
2. Për paletat, regjimi i lejimit të përkohshëm mbyllet kur paleta e llojit të njëjtë apo të njëjtës vlerë si ato që kanë qenë të vendosura nën regjim, janë eksportuar ose ri-eksportuar.
3. Për konteinerët, në përputhje me marrëveshjen për trajtimin doganor të konteinerëve të përdorur në transportin ndërkombëtar, regjimi i lejimit të përkohshëm mbyllet kur konteinerët e llojit të njëjtë apo të njëjtës vlerë si ato që kanë qenë të vendosura nën regjim janë eksportuar ose ri-eksportuar.

Neni 319

Mbyllja regjimit për mallrat për ekspozita/panaire apo për shitje
(Neni 195 i Kodit)

Për qëllime të mbylljes së regjimit të lejimit të përkohshëm të mallrave të përmendura në nenin 227 (1) të VKM 446/2017 me përjashtim të mallrave të përmendura në nenin 1 të Ligjit 61/2012 “Për akcizat në R.Sh”, konsumi i tyre, shkatërrimi apo shpërndarja falas për publikun në aktivitet do të konsiderohet si ri-eksportim me kusht që sasia e tyre të përputhet me natyrën e ekspozitës/panairit, numrin e vizitorëve dhe shkallën e pjesëmarrjes së mbajtësit të regjimit.

KAPITULLI 4

Përpunimi

Përpunimi aktiv

Neni 320

Raste të veçanta mbylljes të përpunimit aktiv IM/EX
(Neni 195 i Kodit)

1. Për qëllime të mbylljes të regjimit të përpunimit aktiv IM/EX, të mëposhtmet do të konsiderohen si riekportime:
 - a) produktet e përpunuara i janë dërguar personave që kanë të drejtë për tu përjashtuar nga detyrimi i importit në përputhje me Konventën e Vienës të datës 18 prill 1961 mbi Marrëdhëniet Diplomatike, ose në Konventën e Vienës të 24 prillit 1963 për Marrëdhëniet Konsullore, ose Konventën e Nju York-ut, më 16 Dhjetor 1969 për misionet e posaçme, siç përmendet në nenin 184(1)(a) të Kodit;
 - b) produktet e përpunuara i janë dërguar forcave të armatosura të vendeve të tjera të vendosura në territorin e R.SH, kur jepet përjashtimi nga detyrimet e importit në përputhje me nenin 10(1) (c) të Ligjit 61/2012”Për akcizat në R.Sh.”;
 - c) furnizimi i avionëve;
 - ç) furnizimi i anijeve kozmike dhe pajisjeve përkatëse;
 - d) dërgimi i produkteve kryesore të përpunuara për të cilën detyrimi i importi *erga omnes* është i përjashtuar ose për të cilat është lëshuar një certifikatë vlefshmërie ajrore në përputhje me legjislacionin në fuqi;
 - dh) asgjësimi, në përputhje me dispozitat përkatëse, të produkteve dytësore të përpunuara , shkatërrimi i të cilave nën mbikëqyrjen doganore është i ndaluar për arsye mjedisore.
2. Paragrafi 1 nuk zbatohet:
 - a) kur mallrat jo shqiptare të vendosura nën regjimin e përpunimit aktiv IM/EX, janë objekt i masave të politikave bujqësore ose tregtare, detyrimi të përkohshëm ose përfundimtar anti-dumping, një mase kundërbalancuese, një mase mbrojtëse ose një detyrimi shtesë që rrjedhin nga pezullimi i përjashtimeve nëse do të ishin deklaruar për çlirim për qarkullim të lire;
 - b) kur lind një borxh doganor në përputhje me nenin 73(1) të Kodit për mallrat jo origjinuese të vendosura nën regjimin

e përpunimit aktiv IM/EX, nëse mbajtësi i autorizimit synon të ri-eksportojë produktet e përpunuara.

3. Në rastin e paragrafit 1 (c), zyra doganore mbikëqyrese lejon mbylljen e regjimit të përpunimit aktiv IM/EX pasi mallrat e vendosura nën regjim janë përdorur për herë të parë për prodhimin, riparimin duke përfshirë mirëmbajtjen, modifikimin apo shndërrimin e avionëve ose pjesëve të tyre, por me kusht që të dhënat e mbajtësit të regjimit janë të tilla që bëjnë të mundur verifikimin nëse regjimi është zbatuar në mënyre korrekte.

4. Në rastin e paragrafit 1(ç), zyra e mbikëqyrjes doganore lejon mbylljen e regjimit të përpunimit aktiv IM/EX pasi mallrat e vendosura nën regjim janë përdorur për herë të parë për prodhimin, riparimin duke përfshirë mirëmbajtjen, modifikimin apo shndërrimin e satelitëve hapësinor, anijet e tyre kozmike nisëse dhe pajisjet e stacionit bazë hapësinor dhe pjesët e tyre që janë pjesë integrale të sistemeve, me kusht që të dhënat e mbajtësit të regjimit janë të tilla që bëjnë të mundur verifikimin nëse regjimi është zbatuar në mënyre korrekte .

5. Në rastin e paragrafit 1(d), zyra doganore e mbikëqyrjes lejon mbylljen e regjimit të përpunimit aktiv IM/EX pasi mallrat e vendosura nën regjim janë përdorur për herë të parë në operacionet e përpunimit të produkteve të përpunuara e dërguara ose të pjesëve të tyre, por me kusht që të dhënat e mbajtësit të procedurës janë të tilla që bëjnë të mundur verifikimin nëse regjimi është zbatuar në mënyre korrekte.

6. Në rastin e paragrafit 1(dh), mbajtësi i regjimit të përpunimit aktiv duhet të provojë se mbyllja e procedurës së përpunimit aktiv në pëputhje me rregullat normale është ose e pamundur ose e parrealizueshme nga ana ekonomike.

Neni 321

Produktet e përpunuara apo mallrat që konsiderohe se janë çliruar për qarkullim të lirë

(Neni 195 i Kodit)

1. Kur autorizimi për regjimin e përpunimit aktiv IM/EX ka përcaktuar se prodhimet e përpunuara apo mallrat e vendosura nën regjim konsiderohen se janë çliruar për qarkullim të lirë, nëse nuk kanë qenë të vendosura nën një regjim doganor të më passhëm ose të ri-eksportuara në përfundim të afatit për mbyllje, deklarata doganore për çlirimin për qarkullim të lirë, do të konsiderohet të jetë paraqitur dhe pranuar dhe çlirimi është dhënë në datën e përfundimit të afatit për mbyllje.

2. Në rastet e përmendura në paragrafin 1, produktet apo mallrat e vendosura nën regjimin e përpunimit aktiv IM/EX do të konsiderohen mallrat shqiptare kur ato të hidhen në treg.

KREU VIII

DALJA E MALLRAVE NGA TERRITORI DOGANOR I R.SH

KAPITULLI 1

Formalitetet përpara daljes së mallit

Neni 322

Sistemi elektronik lidhur me daljet

(Neni 17(1) të Kodit)

Për përpunimin dhe shkëmbimit e informacioneve në lidhje me daljen e mallrave jashtë territorit doganor të R.SH, do të përdoret sistemi elektronik i ngritur në pëputhje me nenin 17(1) të Kodit.

Paragrafi i parë i këtij neni do të zbatohet sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave.

Neni 323

Mallra që nuk mbulohen nga një deklaratë para-nisjes

(Neni 239 i Kodit)

Nëse konstatohet se mallrat që kanë për të dalë jashtë territorit doganor të R.SH, nuk janë të mbuluara nga një deklaratë para-nisje, përveçse kur ky detyrim është hequr, dalja e mallrave duhet të shoqërohet nga një deklaratë e tillë.

Neni 324

Analiza e riskut

(Neni 237 i Kodit)

1. Analiza e riskut kryhet para çlirimit të mallrave brenda afatit kohor që korrespondon me periudhën midis përfundimit të afatit për të paraqitur deklaratën e para-nisjes të përcaktuar në nenin 237 të VKM 446/2017 dhe ngarkimit ose nisjes të mallrave, sipas rastit.
2. Kur zbatohet heqja e detyrimit për të paraqitur një deklaratë para-nisjes në bazë të nenit 238 të VKM 446/2017, analiza e riskut kryhet në momentin e paraqitjes së mallrave në bazë të deklaratës doganore apo deklaratës të ri-eksportit që mbulon ato mallra ose, kur nuk është e mundur, në bazë të informacioneve të tjera për mallrat.

KAPITULLI 2

Formalitetet për daljen e mallrave

Neni 325

Përcaktimi i zyrës doganore të daljes

(Neni 147(2) të Kodit)

1. Përveç kur zbatohen paragrafët 2 deri në 7, zyra doganore e daljes është zyra doganore kompetente për vendin nga ku mallrat lënë territorin doganor të R.SH për një destinacion jashtë këtij territori.
2. Në rastin e largimit të mallrave nga territori doganor i R.SH përmes një instalimi fiks transporti, zyra doganore e daljes është zyra doganore e eksportit.
3. Kur mallrat janë ngarkuar në një anije apo një avion për transport në një destinacion jashtë territorit doganor të R.SH, zyra doganore e daljes është zyra doganore kompetente për vendin ku mallrat janë ngarkuar mbi këtë anije apo avion.
4. Kur mallrat janë ngarkuar mbi një anije që nuk është caktuar për një shërbim transporti të rregullt detar të referuar në nenin 100 të VKM 446/2017, zyra doganore e daljes është zyra doganore kompetente për vendin ku mallrat janë ngarkuar në këto anije.
5. Kur, pasi është çliruar për eksport, mallrat janë vendosur nën regjimin e transitit të jashtëm, zyra doganore e daljes është zyra doganore e nisjes të transitit.
6. Kur, pasi është çliruar për eksport, mallrat janë vendosur nën regjim transitit të ndryshëm nga transitit i jashtëm, zyra doganore e daljes është zyra doganore e nisjes së transitit nëse përmbushet një nga kushtet e mëposhtme:
 - a) zyra doganore e destinacionit të transitit ndodhet në një vend transitit të përbashkët ;
 - b) zyra doganore e destinacionit të transitit ndodhet në pikën kufitare në territorin doganor të R.SH dhe mallrat dalin nga ky territor doganor, pasi kalojnë nëpër një vend apo territor jashtë territorit doganor të R.SH.
7. Me kërkesë, zyrë doganore e daljes do të jetë zyra doganore kompetente për vendin ku mallrat janë ngarkuar sipas një kontrate për transportin e mallrave jashtë territorit doganor të R.SH nga shoqëritë e hekurudhave, operatorët postar ose shoqëritë ajrore apo detare të transportit, me kusht që mallrat të largohen nga territori doganor i R.SH në rrugë hekurudhore, postare, ajrore ose detare.
8. Paragrafët 4, 5 dhe 6 nuk do të zbatohen në rastet e mallrave me akcizë të pezulluar ose mallrat që i nënshtrohen formaliteteve të eksportit me qëllim rimbursimit, që jepet për eksport në kuadër të masave të politikave bujqësore.
9. Ku një njoftim reksporti duhet të depozitohet në përputhje me nenin 246(1) të Kodit, zyra doganore e daljes është zyra doganore kompetente për vendin ku mallrat janë në zonën e lirë apo në magazinim të përkohshëm.

Neni 326

Komunikimi ndërmjet zyrave doganore të eksportit dhe daljes

(Neni 239(1) të Kodit)

Përveç rasteve kur deklarata doganore merr formën e hyrjes në regjistrimet e deklaruesit në përputhje me nenin 165 të Kodit, për çlirimin e mallrave, zyra doganore e eksportit, transmeton informacionet e deklaratës së eksportit në zyrën doganore të daljes. Këto të dhëna do të bazohen në të dhënat që rrjedhin nga deklarata e eksportit, me ndryshime sipas rastit.

Paraqitja e mallrave në zyrën doganore të daljes
(Neni 239 i Kodit)

1. Personi që paraqet mallrat në dalje, në momentin e paraqitjes së mallrave në zyrën doganore të daljes, duhet:
 - a) të tregojë MRN e deklaratës të eksportit apo ri-eksportit
 - b) të tregojë mospërputhjet midis mallrave të deklaruara dhe çliruara për eksport dhe atyre të paraqitura, duke përfshirë edhe rastet kur mallrat janë ripaketuar apo shkarkuar dhe ringarkuar në konteiner ,para paraqitjes të tyre në zyrën doganore të daljes;
 - c) të tregojë gjithashtu dhe sasinë aktuale të mallrave, kur vetëm një pjesë e mallrave mbulohet nga një deklaratë eksporti apo ri-eksporti

Megjithatë, kur këto mallra janë paraqitur në koli ose konteiner, njofton për numrin e kolive dhe kur është rasti numrin identifikues të konteinerit.

2. Mallrat e deklaruara për eksport apo ri-eksport mund të paraqiten në një zyrë tjetër doganore të daljes, përveç asaj që deklarohet në deklaratën e eksportit apo ri-eksportit.

Formalitetet për daljen e mallrave
(Neni 239 i Kodit)

1. Kur mallrat që do të dalin jashtë territorit doganor të R.SH i nënshtrohen kontrolleve doganore, zyra doganore e daljes kontrollon mallrat në bazë të informacionit të marrë nga zyra doganore e eksportit.
2. Kur personi që paraqet mallrat informon, ose zyra doganore e daljes konstaton, se disa nga mallrat e deklaruara për eksport apo ri-eksport ose përpunim pasiv mungojnë në momentin e paraqites në zyrën doganore të daljes, kjo zyrë doganore informon zyrën doganore të eksportit për mallrat që mungojnë.
3. Kur personi që paraqet mallrat informon, ose zyra doganore e daljes konstaton, se disa nga mallrat e paraqitura në zyrën doganore të daljes janë në sasi më të mëdha se ato të deklaruara për eksport, riekport ose regjim të përpunimit pasiv, kjo zyrë doganore refuzon daljen e mallrave deri sa për këto mallra të paraqitet një deklaratë eksporti ose riekporti. Kjo deklaratë eksporti apo ri-eksporti mund të paraqitet në zyrën doganore të daljes.
4. Kur personi që paraqet mallrat informon, ose zyra e doganave e daljes konstaton, se ka një mospërputhje në natyrën e mallrave të deklaruara për eksport, ri-eksport ose regjim të përpunimit pasiv në krahasim me ato të paraqitura në zyrën doganore të daljes, zyra doganore e daljes refuzon daljen e këtyre mallrave deri sa një deklaratë eksporti apo ri-eksporti paraqitet për to dhe informon zyrën doganore të eksportit. Kjo deklarate eksporti apo ri-eksporti mund të paraqitet në zyrën doganore të daljes.
5. Transportuesi do të njoftojë për daljen e mallrave në zyrën doganore të daljes, duke ofruar të gjithë informacionin e mëposhtëm:
 - a) numrin unik të ngarkesës ose numrin e referencës të dokumentit të transportit,
 - b) kur mallrat janë paraqitur në koli ose konteiner, numrin e kolive dhe kur është rasti numrat identifikues të konteinerëve ;
 - c) MRN e deklaratës të eksportit apo ri-eksportit kur është rasti.

Ky detyrim nuk zbatohet për aq sa ai informacion është në dispozicion të autoriteteve doganore përmes sistemeve të informimit ekzistuese tregtare, portuale apo të lidhura me transportin.

6. Për qëllime të paragrafit 5, personi që dorëzon mallrat tek transportuesi i siguron këtij të fundit të dhënat e përmendura në atë paragraf.

Transportuesi mund të ngarkojë mallra për transport në dalje nga territori doganor i R.SH, kur disponon të dhënat e përmendura në paragrafin 5.

Mbikëqyrja e mallrave të çliruara për dalje dhe shkëmbimi i informacionit midis zyrave doganore
(Neni 239 i Kodit)

1. Sapo të jenë çliruar mallrat për dalje, zyra doganore e daljes do t'i mbikëqyrë ato deri sa ato të kenë dalë jashtë territorit doganor të R.SH.

2. Kur zyra doganore e daljes dhe eksportit janë të ndryshme, zyra doganore e daljes njofton zyrën doganore të eksportit për daljen e mallrave jo më vonë se në ditën e punës pas ditës kur mallrat kanë lënë territorin doganor të R.SH.

Megjithatë, në rastet e referuara në paragrafët 3 deri 7 të nenit 325 të këtij Vendimi, afati kohor që zyra doganore e daljes të njoftojë zyrën doganore të eksportit për daljen e mallrave do të jetë si vijon:

- a) në rastet e përmendura në nenin 325 (3) dhe (4), jo më vonë se në ditën e punës nga dita në të cilën anija apo avioni në të cilin mallrat janë ngarkuar ka lënë portin ose aeroportin e ngarkimit;
- b) në rastet e përmendura në nenin 325 (5), jo më vonë se në ditën e punës pas ditës kur mallrat janë vendosur nën regjimin e transitit të jashtëm;
- c) në rastet e përmendura në nenin 325(6), jo më vonë se në ditën e punës pas ditës kur procedura e transitit është mbyllur;
- ç) në rastet e përmendura në nenin 325 (7), jo më vonë se në ditën e punës pas ditës kur mallrat janë marrë përsipër nga një kontratë e vetme transporti.

3. Ku zyra doganore e daljes dhe eksportit janë të ndryshme dhe dalja e mallrave është refuzuar, zyra doganore e daljes informon zyrën doganore të eksportit jo më vonë se në ditën e punës pasi dalja e mallrave është refuzuar.

4. Në rrethana të paparashikuara, nëse mallrat e mbuluara nga një deklaratë eksporti apo ri-eksporti janë transferuar në një zyrë doganore dalje dhe në vijim do të të lënë territorin doganor të R.SH nga më shumë se një zyrë doganore dalje, çdo zyrë doganore dalje, ku mallrat janë paraqitur do t'a mbikëqyrë daljen e mallrave të cilat duhet të lënë territorin doganor të R.SH. Zyra doganore e daljes informon zyrën doganore të eksportit për daljen e mallrave nën mbikëqyrjen e tyre.

5. Nëse mallrat e mbuluara nga një deklaratë eksporti apo ri-eksporti janë transferuar në një zyrë doganore dalje dhe në vijim, lënë territorin doganor të R.SH në më shumë se një dërgesë, për shkak të rrethanave të paparashikuara, zyra doganore e daljes informon zyrën doganore të eksportit për daljen e çdo dërgese.

6. Kur mallrat janë larguar nga territori doganor i R.SH në rastin e përmendur në nenin 325 (7) të këtij Vendimi, transportuesi me kërkesë nga autoritetet kompetente doganore në pikën e daljes siguron informacion në lidhje me ato mallra. Ky informacion do të konsistojë në një nga të mëposhtmet:

- a) MRN të deklaratës së eksportit;
- b) një kopje të kontratës së vetme të transportit për mallrat përkatës;
- c) numrin unik të ngarkesës apo numëri referencë i dokumentit të transportit dhe kur mallrat janë paraqitur në koli ose konteiner, numri i kolive dhe kur është rast numri identifikues i konteinerit.

7. Duke anashkaluar shkronjën "c" e paragrafit 2, të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të eksportit sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, në rastet e përmendura në nenin 325 (6) të këtij Vendimi, afati kohor që zyra doganore e daljes të lajmërojë zyrën doganore të eksportit për daljen e mallrave do të jetë dita e parë e punës pas ditës kur mallrat janë vendosur në regjimin e transitit ose mallrat dalin nga territori doganor i R.SH apo regjimi i transitit është mbyllur.

8. Duke anashkaluar paragrafin 4 të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të eksportit sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, zyra doganore e daljes ku ngarkesa u paraqit fillimisht mbledh rezultatet e daljes nga zyrat e tjera doganore të daljes dhe informon zyrën doganore të eksportit për daljen e mallrave. Ato e bëjnë këtë vetëm kur të gjitha mallrat janë larguar nga territori doganor i R.SH.

9. Duke anashkaluar paragrafin 5 të këtij neni, deri në implementimin e sistemit të informatizuar të eksportit sipas Aneksit të Planit të Punës të miratuar nga Ministri i Financave, kur mallrat e mbuluara nga një deklaratë eksporti apo ri-eksporti janë transferuar në një zyrë doganore të daljes dhe në vijim dalin nga territori doganor i R.SH në më shumë se një dërgesë për shkak të rrethanave të paparashikuara, zyra doganore e daljes informon zyrën doganore të eksportit për daljen e mallrave vetëm kur të gjitha mallrat janë larguar nga territori doganor i R.SH.

Neni 330

Vërtetimi i daljes së mallrave
(Neni 239 i Kodit)

1. Zyra doganore e eksportit i vërteton daljen e mallrave deklaruesit ose eksportuesit në rastet e mëposhtme:
 - a) kur kjo zyrë është informuar për daljen e mallrave nga zyra doganore e daljes,
 - b) kur kjo zyrë është e njëjtë me zyrën doganore të daljes dhe mallrat kanë dalë;
 - c) nëse zyra në fjalë vlerëson se provat e siguruara në përputhje me nenin 331 (4) të këtij Vendimi janë të mjaftueshme.
2. Ku zyra doganore e eksportit ka vërtetuar daljen e mallrave në përputhje me paragrafin 1(c), ajo informon zyrën doganore të daljes.

Neni 331

Procedura hetimore
(Neni 239 i Kodit)

1. Nëse pas 90 ditëve nga çlirimi i mallrave për eksport, zyra doganore e eksportit nuk është njoftuar për daljen e mallrave, ajo mund t'i kërkojë deklaruesit t'i informojë datën kur kanë dalë mallrat dhe zyrën doganore të daljes nga e cila mallrat kanë lënë territorin doganor të R.SH.
2. Deklaruesi me iniciativë, mund të njoftojë datën kur kanë dalë mallrat dhe zyrën doganore të daljes nga e cila mallrat kanë lënë territorin doganor të R.SH.
3. Kur deklaruesi informon në zyrën doganore të eksportit në përputhje me paragrafin 1 ose 2, mund t'i kërkojë zyrës doganore të eksportit të vërtetojë daljen. Për këtë qëllim, zyra doganore e eksportit kërkon informacion për daljen e mallrave nga zyra doganore e daljes, e cila do të përgjigjet brenda 10 ditëve.

Ku zyra doganore e daljes nuk përgjigjet brenda kësaj kohe, zyra doganore e eksportit informon deklaruesin.

Ku zyra doganore e eksportit njofton deklaruesin që zyra doganore e daljes nuk jep përgjigje brenda afatit kohor të përcaktuar në paragrafin 3, deklaruesi mund të paraqesi në zyrën doganore të eksportit provat se mallrat kanë lënë territorin doganor të R.SH.

Provat mund të ofrohen, në veçanti, përmes njërit prej këtyre instrumenteve apo një kombinim të tyre, të vërtetuara nga autoritetet doganore të një shteti tjetër:

- a) një kopje të fletë ngarkesës të nënshkruar ose verifikuar nga pritësi jashtë territorit doganor të R.SH;
- b) dëshminë e pagesës;
- c) fatura;
- ç) fletë ngarkesa/dërgesa;
- d) një dokument i nënshkruar ose vërtetuar nga operatori ekonomik që ka nxjerrë mallrat nga territori doganor i R.SH;
- dh) një dokument i lëshuar nga autoritetet doganore të një shteti tjetër në përputhje me rregullat dhe procedurat e zbatuara në atë shtet;
- e) regjistrimet e operatorëve ekonomik lidhur me mallrat e furnizuara për në anije, avionë ose instalimet në det të hapur.

KAPITULLI 3

Eksporti dhe ri-eksporti

Neni 332

Deklarata e eksportit apo ri-eksportit për mallrat në disa dërgesa
(Neni 149 i Kodit)

Kur mallrat janë të destinuar të dalin jashtë territorit doganor të R.SH në më shumë se një dërgesë, çdo dërgesë individuale do të mbulohet nga një deklaratë e veçantë e eksportit apo ri-eksportit.

Neni 333

Paraqitja e mëvonshme e një deklarate eksporti apo ri- eksporti
(Nenet 149 dhe 239 të Kodit)

1. Kur kërkohet një deklaratë eksporti apo ri-eksporti por mallrat kanë dalë nga territori doganor i R.SH pa këtë deklaratë, eksportuesi duhet të paraqesë një deklaratë të mëvonshme eksporti apo ri-eksporti. Këtë deklaratë e paraqet në zyrën doganore kompetente për vendin, ku është vendosur eksportuesi. Kjo zyrë doganore provon daljen e mallrave për eksportuesin me kusht që çlirimi do të ishte dhënë nëse deklarata do të ishte paraqitur përpara daljes së mallrave nga territori doganor i R.SH dhe se ka prova në dispozicion se mallrat kanë dalë nga territori doganor i R.SH.

2. Kur mallrat të cilat ishin të destinuar për ri-import janë larguar nga territori doganor i R.SH, por nuk kanë më qëllim të ri-importohen dhe një lloj tjetër e deklaratës doganore do të ishte përdorur nëse nuk ka pasur qëllim të ri-importohen, eksportuesi mund të paraqesë një deklaratë eksporti të mëvonshme, duke zëvendësuar deklaratat origjinale, në zyrën doganore të eksportit. Kjo zyrë doganore duhet ti vërtetojë daljen e mallrave eksportuesit.

Megjithatë, kur mallrat shqiptare kanë dalë nga territori doganor i R.SH të mbuluara me një Carnet ATA dhe CPD, zyra doganore e eksportit duhet ti vërtetojë daljen e mallrave eksportuesit me kusht që kuponi (voucher) dhe kundër-fleta ATA dhe CPD për ri-importimin janë anuluar.

Neni 334

Paraqitje e një deklarate ri- eksporti për mallrat që mbulohen nga një Carnet ATA dhe CPD
(Neni 147(2) të Kodit)

Përveç zyrës doganore të përmendur në nenin 187(2) të këtij Vendimi, zyra doganore kompetente për ri-eksportin e mallrave që mbulohet nga një Carnet ATA dhe CPD , do të jetë zyra doganore e daljes.

Neni 335

Përdorimi i një Carneti ATA dhe CPD si deklaratë eksporti
(Neni 149 i Kodit)

1. Një Carnet ATA dhe CPD konsiderohet një deklaratë eksporti kur Carnet është lëshuar në një shtet palë kontraktuese e Konventës ATA apo e Konventës të Stambollit, miratuar dhe garantuar nga një shoqatë e themeluar në R.SH pjesë e një zinxhiri garantues siç është përcaktuar në nenin 1(d) të Aneksit A të Konventës së Stambollit.

2. Carnet ATA dhe CPD nuk do të përdoret si një deklaratë eksporti në lidhje me mallrat shqiptare kur:

- a) ato mallra i nënshtrohen formaliteteve të eksportit me qëllim rimbursimin për eksport në sipas masave të politikave bujqësore;
- b) mallrat që kanë qenë pjesë e rezervave për ndërhyrje, i nënshtrohen masave të kontrollit të përdorimit dhe/ose të destinacionit dhe i kanë kaluar formalitetet doganore për eksport në territore jashtë territorit doganor të R.SH në kuadër të masave të politikave bujqësore;
- c) mallrat përfitojnë nga rimbursimi ose falja e detyrimit të importit, me kusht që ato eksportohen nga territori doganor i R.SH;

ç) këto mallra qarkullojnë në regjim pezullimi nga akciza në territorin e R.SH sipas Ligjit 61/2012 "Për akcizat në R.SH".

3. Kur një Carnet ATA është përdorur si një deklaratë eksporti, zyra doganore e eksportit kryen formalitetet si më poshtë:

- a) verifikon informacionin e dhënë në kutinë A deri në G të kuponit të eksportit të mallrave nën mbulimin e Carnet;
- b) plotëson, sipas nevojës, kutinë "certifikuar nga autoritetet doganore" në faqen e parë të Carnet;
- c) plotëson kundër-fletën dhe kutinë H të kuponit të eksportit;
- ç) identifikon zyrën doganore të eksportit në kutinë H(b) të kuponit të ri-importimit;

d) mban kuponin e eksportit.

4. Ku zyra doganore e eksportit nuk është zyra doganore e daljes, zyra e doganave e eksportit kryen formalitetet e përmendura në paragrafin 3, por nuk plotëson kutinë 7 të kundër-fletës, e cila plotësohet në zyrën doganore të daljes.

5. Afatet kohore për ri-importin e mallrave të përcaktuara nga zyra doganore e eksportit në kutinë (b) të kuponit të eksportit nuk mund të kalojnë vlefshmërinë e Carnet.

Neni 336

Mallrat për eksport apo ri-eksport që nuk largohen nga territori doganor i R.SH

(Neni 239 i Kodit)

1. Ku mallrat për eksport apo ri-eksport nuk janë më të destinuara të dalin jashtë territorit doganor të R.SH, deklaruesi njofton menjëherë zyrën doganore të eksportit.

2. Pa rënë ndesh me paragrafin 1, kur mallrat janë paraqitur në zyrën doganore të daljes, personi që i tërheq këto mallra nga zyra doganore e dalje për t'i transportuar në një vend brenda territorit doganor të R.SH, informon zyrën doganore të daljes se mallrat nuk do të dalin nga territori doganor i R.SH dhe përcakton MRN-në e deklaratës të eksportit apo ri-eksportit.

3. Kur, në rastet e përmendura në nenin 325 (5), (6) dhe (7) të këtij Vendimi, një ndryshim në kontratën e transportit ka si pasojë përfundimin brenda në territorin doganor të R.SH të një operacioni transporti, i cili duhet të përfundonte jashtë këtij territori, kompanitë apo shoqëritë në fjalë mund të kryejnë ndryshimin e kontratës me një miratim paraprak të zyrës doganore të daljes.

4. Në rastin e anulimit të deklaratës së eksportit apo ri-eksportit në përputhje me Nenin 241 të VKM 446/2017, zyra doganore e eksportit informon deklaruesit dhe zyrën doganore të daljes për anulimin.

KAPITULLI 4

Deklarata përmbledhëse e daljes

Neni 337

Masat që do të merren me marrjen e një deklarate përmbledhëse të daljes

(Neni 243 i Kodit)

Zyra doganore e daljes ku është depozituar deklarata përmbledhëse në përputhje me nenin 243(1) të Kodit duhet të:

- a) regjistrojë deklaratën përmbledhëse të daljes menjëherë pas marrjes së saj;
- b) japë një MRN deklaruesit;
- c) sipas nevojës, çlirojë mallrat për dalje nga territori doganor i R.SH.

Neni 338

Mallra që nuk largohen nga territori doganor i R.SH për të cilat është depozituar një deklaratë përmbledhëse e daljes

(Neni 159 i Kodit)

Kur, mallrat për të cilat një deklaratë përmbledhëse e daljes është paraqitur nuk janë më të destinuara për të dalë nga territori doganor i R.SH, personi që i tërheq këto mallra nga zyra doganore e daljes për t'i transportuar në një vend brenda territorit doganor të R.SH, informon zyrën doganore të daljes se mallrat nuk do të dalin nga territori doganor i R.SH dhe përcakton MRN-në e deklaratës përmbledhëse të daljes.

KAPITULLI 5

Njoftimi i ri-eksportit

Neni 339

Masat që do të merren me marrjen e njoftimit të ri-eksportit

(Neni 246 i Kodit)

Zyra doganore e daljes duhet të:

- a) regjistrojë njoftimin e ri-eksportit menjëherë pas marrjes së tij;
- b) japë një MRN deklaruesit;
- c) sipas nevojës, çlirojë mallrat për dalje nga territori doganor i R.SH.

Neni 340

Mallrat që nuk largohen nga territori doganor i R.SH për të cilat është depozituar një njoftim ri-eksporti
(Neni 159 i Kodit)

Kur, mallrat për të cilat një njoftim ri-eksporti është paraqitur nuk janë më të destinuara për dalë nga territori doganor i R.SH, personi që i tërheq këto mallra nga zyra doganore e daljes për t'i transportuar në një vend brenda territorit doganor të R.SH, informon zyrën doganore të daljes se mallrat nuk do të dalin nga territori doganor i R.SH dhe përcakton MRN-në e njoftimit të ri-eksportit.

KREU IX

DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 341

Rregullat procedurale për rivlerësimin e autorizimeve që janë në fuqi më 1 Qershor 2017

1. Vendimet në lidhje me ri-vlerësimin e një autorizimi në përputhje me nenin 243 (1) të VKM 446/2017 duhet të merren përpara 1 Maj 2020.
2. Këto vendime do të revokojnë autorizimet objekt ri-vlerësimi dhe sipas nevojës, do të jepen autorizime te reja. Vendimet do t'i komunikohen mbajtësit të Autorizimit pa vonesë.
3. Kur autorizimet e përmendura në nenin 244 të VKM 446/2017 përmbajnë referenca të Ligjit nr.8449/1999"Kodi doganor i R.SH" ose VKM Nr. 205/1999 "Për dispozitat zbatuese të Ligjit nr.8449/1999", ato do të lexohen në përputhje me tabelën e Aneksit 90 të VKM 446/2017, duke marrë parasysh edhe përcaktimet në Shtojcën C të këtij vendimi.

Neni 342

Dispozita kalimtare lidhur me aplikimet për autorizime të paraqitura përpara 1 Qershorit 2017

Autoritetet doganore mund të pranojnë aplikime për dhënien e autorizimeve, në përputhje me Ligjin nr.102/2014 "Kodi doganor i R.SH"(Kodi) dhe këtë Vendim, të paraqitura përpara 1 Qershorit 2017. Autoritetet doganore kompetente për marrjen e vendimit mund të japin autorizime në përputhje me Kodin dhe këtë Vendim përpara 1 Qershorit 2017. Megjithatë, këto autorizime nuk do të jenë të vlefshme përpara 1 Qershorit 2017.

Neni 343

Dispozita kalimtare lidhur me vlerën e transaksionit

1.Vlera e transaksionit të mallrave mund të përcaktohet në bazë të një shitjeje që ndodh para shitjes referuar në nenin 97(1) të këtij Vendimi, kur personi në emër të të cilit është paraqitur deklarata doganore është i lidhur me një kontratë të konkluduar para datës 18 Janar 2017.

2. Ky nen zbatohet deri më 31 Dhjetor 2018.

Neni 344

Dispozitat kalimtare lidhur me çlirimin e mallrave

Kur mallrat janë deklaruar për çlirim për qarkullim të lirë, magazinim doganor, përpunim aktiv, përpunim nën kontroll doganor, import i përkohshëm, regjimi të përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use), transit, eksport ose përpunim pasiv në përputhje me kërkesat Ligjit nr. 8449/1999 përpara 1 Qershorit 2017 dhe nuk janë çliruar deri në atë datë, ato do të çlirohen

për regjimin e përcaktuar në deklaratë në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit, VKM 446/2017 dhe këtij Vendimi.

Neni 345

Dispozita kalimtare për mallrat e vendosura nën disa regjime doganore të caktuara, të cilat nuk janë mbyllur përpara 1 Qershorit 2017

1. Kur mallrat janë vendosur nën regjimet doganore të mëposhtme përpara 1 Qershorit 2017 dhe regjimi në fjalë nuk është mbyllur para kësaj date, regjimi do të perfundojë në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit, VKM 446/2017 dhe këtij Vendimi:

- a) çlirimi i mallrave për qarkullim të lirë me një trajtim tarifor favorizues ose me detyrime të tyre të reduktuara ose zero, për shkak të përdorimit final,
- b) magazinimi doganor të tipit A, B, C, D, E dhe F;
- ç) regjimi i përpunimit aktiv në formën e sistemit me pezullim;
- d) përpunimi nën kontroll doganor.

2. Kur mallrat janë vendosur nën regjimet doganore të mëposhtme përpara 1 Qershorit 2017 dhe regjimi në fjalë nuk është mbyllur para kësaj date, regjimi do të perfundojë në përputhje me dispozitat përkatëse të Ligjit nr. 8449/1999 dhe VKM Nr. 205/1999:

- a) magazinimi doganor të tipit D;
- b) importi i përkohshëm;
- ç) regjim i përpunimit aktiv në formën e sistemit me rimbursim;
- d) përpunimi pasiv.

Megjithatë, nga 1 Janari 2020 regjimi i magazinimit doganor të tipit D do të mbyllet në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit, VKM 446/2017 dhe këtij Vendimi.

Mallrat e vendosura në një zonë të lirë apo në një magazinë të lire, që nuk u është dhënë një destinacion doganor i miratuar, në përputhje me Ligjin nr. 8449/1999, që nga 1 Qershori 2017, konsiderohen të jetë nën regjimin e magazinimit doganor në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit, VKM 446/2017 dhe këtij Vendimi.

Kur mallrat janë çliruar për një operacion transit përpara 1 Qershorit 2016 dhe operacioni në fjalë nuk është mbyllur deri në atë datë, transiti do të mbyllet në përputhje me dispozitat përkatëse të Ligjit nr. 8449/1999 dhe VKM Nr. 205/1999.

Neni 346

Dispozita kalimtare lidhur me shkeljet doganore të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, të kryera para datës 1 qershor 2017

“Dispozitat e Titullit IX të Kodit Doganor, do të zbatohen edhe për shkeljet doganore të ligjit nr. 8449/1999, të kryera para datës 1 qershor 2017 dhe të konstatuara pas kësaj date. Në këtë rast, kur është e mundur, referencat ligjore të përmendura në dispozitat lidhur me shkeljet e këtij Kodi, anashkalohen.”

Neni 347

Akte nënligjore

1. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave, mbështetur në parimet e përcaktuara në Kod, mund të miratojë, udhëzime, rregullore apo manuale udhëzuese, për zbatimin në praktikë apo në sistemin kompjuterik /elektronik doganor të këtij vendimi, lidhur me përfaqësimin, origjinën, tarifën doganore, trajtimin tarifor favorizues, vlerësimin, borxhin doganor dhe shkeljet doganore, hyrjen dhe/ose daljen e mallrave dhe regjimet e posaçme.
2. Udhëzimet e Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave që rregullojnë elementët procedurale, të dala në zbatim të Ligjit Nr. 8449/1999 do të vijojnë të zbatohen për aq sa nuk bien ndesh me përcaktimet e Kodit, këtij vendimi dhe Vendimit 446/2017, deri në shfuqizimin e tyre në mënyrë nominative me akt të posaçëm.

Neni 348

Shfuqizime

Me hyrjen në fuqi të këtij Vendimi, Vendimi nr. 205, datë 13.04.1999 i Këshillit të Ministrave dhe nenet 11, 12, 13 (paragrafi 2 dhe 3), 15 – 24, nenet 25 (paragrafët 2 deri 7) – 33 dhe 39 – 93 të Vendimit nr. 919, datë 29.12.2014, të Këshillit të Ministrave, shfuqizohen.

Neni 349

Institucionet zbatuese

Ngarkohen Ministria e Financave dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave për zbatimin e këtij vendimi.

Neni 350

Ky Vendim hyn në fuqi më 1 Qershor 2017 dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Edi RAMA